

Arbetsmiljön 2005

The Work Environment 2005

Arbetsmiljön 2005

The Work Environment 2005

Det övergripande målet för regeringens arbetsmiljöpolitik är en arbetsmiljö som förebygger ohälsa och olycksfall, är anpassad till människors olika fysiska och psykiska förutsättningar samt är utvecklande för individen. Arbetsmiljöverket (AV) har huvudansvaret för genomförande av regeringens arbetsmiljöpolitik. AV har sedan den 1 juli 1994 ansvaret för den officiella statistiken om arbetsmiljön.

Arbetsmiljöundersökningen 2005 har genomförts av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Arbetsmiljöverket. SCB har sedan 1989 gjort löpande undersökningar om arbetsförhållandena inom svenskt arbetsliv genom att vartannat år ställa frågor till 10 000 - 15 000 personer. Vissa av frågorna ställdes även vid en undersökning som genomfördes 1984. Frågorna i Arbetsmiljöundersökningen 2005 ställdes som tilläggsfrågor i SCBs Arbetskraftsundersökningar (AKU) under oktober-december 2005, och via enkäter som skickades till dem som svarat på tilläggsfrågorna och sagt att de också vill svara på enkäten.

I detta Statistiska meddelande redovisas resultat från undersökningen 2005 och även vissa resultat från de tidigare undersökningarna. Resultaten för samtliga i undersökningen ingående frågor redovisas både på totalnivå och för kvinnor och män efter tre åldersgrupper. För ett urval av frågorna görs även redovisningen efter en relativt detaljerad yrkes- och näringsgrensindelning samt efter socioekonomisk indelning. Dessa indelningar är möjliga genom utnyttjandet av uppgifter som samlats in i AKU. Urval av frågor för en mer detaljerad redovisning har gjorts i samråd mellan AV och SCB.

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

Jan Weiner, Arbetsmiljöverket, tfn 08-730 90 00
Elisabet Broberg, Arbetsmiljöverket, tfn 08-730 90 00
www.av.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Madeleine Bastin, SCB, tfn 08-506 946 54
madeleine.bastin@scb.se
Alf Andersson, SCB, tfn 08-506 948 46
alf.andersson@scb.se

Innehåll

4	Sammanfattning
10	Om Arbetsmiljöundersökningen
11	Summary
17	About the Work Environment Survey
19	Inledning
20	Metodbeskrivning
25	Undersökningens kvalitet
	Undersökningens resultat redovisas indelade i tio avsnitt. Avsnitt 1 innehåller samtliga frågor i undersökningen redovisade efter kön och åldersgrupp. Avsnitten 2-10 inleds med kortare textavsnitt med tablåer, diagram och kommentarer till vissa utvalda frågor. Därefter följer, för dessa, tabeller efter yrke (SSYK), näringsgren (SNI) och socioekonomisk indelning (SEI).
33	1 Arbetsmiljöundersökningen 2005; samtliga frågor Andel sysselsatta fördelade efter kön och åldersgrupp.
45	2 Sysselsättning, arbetstid, tid i nuvarande yrke, systematiskt arbetsmiljöarbete, företagshälsovård Antal sysselsatta fjärde kvartalet 2005. Arbetstidens förläggning. Övertidsarbete Andel sysselsatta med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke Systematiskt arbetsmiljöarbete Tillgång till och insatser av företagshälsovård.
62	3 Användning av vissa maskiner, datoranvändning Handhållna, rörliga, stationära maskiner Persondatoranvändning
73	4 Kroppsliga och andra besvär Ont i övre/nedre delen av ryggen, i axlar eller armar samt höfter, ben, knän eller fötter Svårt att sova p.g.a. tankar på jobbet Kroppslig uttröttning Trött och håglös Olust inför att gå till arbetet Saknar tid för familj, vänner, fritidsaktiviteter Otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna Sjuknärvaro minst två gånger det senaste året.

5 Fysiskt tungt arbete, påfrestande arbetsställningar och arbetsrörelser, sittande arbete	101
Tunga lyft	
Måste böja och vrida sig	
Kroppsligt arbete	
Fysiskt ansträngande arbete	
Framåtböjd arbetsställning	
Vriden arbetsställning	
Arbete med armarna i axelhöjd	
Arbete sittande ställning, tid man sitter och arbetar i ett sträck.	
6 Exponering för vissa fysikaliska och kemiska faktorer	122
Buller	
Kroppsvibrationer	
Vibrationer från handhållna maskiner	
Kyla	
Hudkontakt med oljor/skärvätskor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel eller vatten	
Luftföroreningar	
Tobaksrök (passiv rökning).	
7 Den psykosociala arbetsmiljön	142
Arbetar över eller tar med jobb hem	
Upprepade arbetsmoment	
Inflytande på arbetet	
Arbetet innebär att man måste lösa krävande problem	
Fortbildning	
Bristande stöd av chefer och arbetskamrater	
Prioritering av arbetsuppgifter	
Möjlighet att framföra kritik	
Konflikter/bråk med tredje person	
Våld eller hot om våld	
Mobbning	
Sexuella trakasserier, trakasserier på grund av kön	
8 Upplevelse av den egna arbetssituationen	182
Alldeles för mycket att göra	
Arbetsuppgifterna är för svåra/enkla	
Inflytandet över arbetet är för litet	
Arbetet är psykiskt påfrestande, enformigt, bundet och ofritt	
Mycket meningsfullt arbete	
I stort är nöjd med arbetet	
9 De yngres arbetsförhållanden	202
10 De äldres arbetsförhållanden	204
Bilagor/Appendices	
1 Antal enkätsvarande	211
2 Näringsgrensindelning (SNI)	217
3 Socioekonomisk indelning	219

Sammanfattning

I detta Statistiska meddelande redovisas Arbetsmiljöundersökningen 2005.

Arbetsmiljöundersökningen ger en mångfasetterad bild av förhållanden 2005 och möjlighet att se förändringar sedan föregående undersökning 2003 och från nittio-talets början. Rapporten visar på de stora skillnader som förekommer mellan olika yrkeskategorier och branscher.

I stora drag är den fysiska arbetsbelastningen ganska stabil beträffande kroppsligt ansträngande arbete, påfrestande arbetsställningar etc. Inom det psykosociala fältet kunde i 2003 års Arbetsmiljöundersökning noteras vissa förbättringar, bl.a. genom något mindre arbetskrav och något större möjligheter till inflytande över arbetet. Den period då många haft en pressad arbetssituation föreföll vara på väg att gå mot en långsam förbättring. De senaste resultaten pekar återigen på en viss ökning av dessa problem.

Nedan ges en översiktlig bild av statistiskt signifikanta förändringar i svaren från sysselsatta kvinnor och män jämfört med 2003 års undersökning (i vissa fall gäller jämförelsen med 2001). Förändringarna är i allmänhet inte stora utan gäller förhållanden som blivit något mera eller något mindre vanliga.

Observera att först redovisas det som är gemensamt för kvinnor och män och sedan vad som förändrats för respektive kön. För att få en samlad bild av vad som har förändrats för t.ex. kvinnor måste man därför läsa både det som är gemensamt med män och det som är specifikt för kvinnor.

Vad som blivit bättre i arbetsmiljön i stort år 2005 jämfört med 2003 (i vissa fall gäller jämförelsen med 2001).

Både kvinnor och män

Både kvinnor och män säger att de är mindre utsatta för passiv rökning. Denna minskning kan säkerligen till största del förklaras av den nya lag som infördes 1 juli 2005 då ett rökförbud infördes på alla krogar i Sverige. Det har skett en successiv minskning av passiv rökning under ett antal år och säkert har en mer allmän negativ syn på rökning bidragit till denna minskning. Färre kvinnor och män uppger att de har ont i magen (halsbränna, orolig mage etc.) Det är fler som uppger att det pågår ett systematiskt arbetsmiljöarbete på deras arbetsplats. Utbildning på betald arbetstid uppges också av fler.

Kvinnor

Bland unga kvinnor (16-29 år) uppger färre att de inte kan koppla av tankarna från jobbet när de är lediga och att de i mindre utsträckning varit trötta och håglösa. Kvinnor totalt och speciellt äldre kvinnor (50-64 år) uppger i mindre utsträckning att de går och står mycket i sitt arbete. Kvinnor säger i mindre utsträckning att de är utsatta för olika luftföroreningar. Likaså säger en lägre andel att de varit sjuknärvarande på arbetet minst två gånger eller mer. Båda unga och äldre upplever i mindre utsträckning att de har alldeles för mycket att göra. En lägre andel upplever sitt arbete psykiskt påfrestande. I än större utsträckning gäller minskningen kvinnor mellan 30 och 49 år.

Män

Det är en lägre andel män (30-49 år) som uppger att de är utsatta för våld eller hot om våld. Äldre (50-64 år) anger i mindre utsträckning (sedan 2001) att de arbetar i framåtlutande arbetsställning utan stöd för händerna eller i vriden ställning. Färre uppger otillräcklig vila mellan arbetsdagarna liksom att inflytandet över arbetet är för litet. En lägre andel i åldern 30-49 år upplever sitt arbete psykiskt påfrestande. Män totalt (och spec. de yngre och äldre) säger i mindre utsträckning att de upplever att jobbet har påfrestande arbetsställningar.

Förändringarna är som tidigare nämnts inte stora men statistiskt säkerställda.

Vad som blivit sämre i arbetsmiljön i stort år 2005 jämfört med 2003

(i vissa fall gäller jämförelsen med 2001).

Både kvinnor och män

En ökad andel av kvinnor och män uppger oro för att tvingas mot sin vilja flytta till annat arbete. Både kvinnor och män oroar sig i större utsträckning för att förlora jobbet än de gjorde 2003, och en kontroll av anknypningsgrad till arbetsmarknaden visar att för *fast anställda* finns den största ökningen av otryggheten bland unga kvinnor (16-29 år).

Kvinnor och män uppger att de har mindre möjlighet att själv bestämma sin arbetstakt och när olika arbetsuppgifter skall göras. Vidare anger de oftare att jobbet är stressigt och att de har mindre möjlighet att ta korta pauser. De uppger också i högre grad ett bristande stöd från chefer. Likaså uppger en större andel att det är svårt att få besked från chefen om vilka arbetsuppgifter som skall prioriteras.

Både kvinnor och män uppger i högre utsträckning att de varit involverade i konflikter eller bråk med sina arbetskamrater.

Ont i nedre delen av ryggen, axlar/armar, handleder/händer, höfter/ben/knän samt att de är kroppsligt uttröttade uppger en större andel i årets undersökning jämfört med 2003. Dessutom säger de i högre utsträckning att jobbet inkräktar på deras privata liv.

Kvinnor

Kvinnor (särskilt de som är 30-64 år) uppger i ökad utsträckning att de har liten möjlighet att bestämma den egna arbetstakten, att arbetet är stressigt samt att de har liten möjlighet att ta korta pauser. De uppger i ökad utsträckning att de har ett bristande stöd från sin chef. Kvinnor (särskilt de över 30 år) saknar i större utsträckning besked från chefen om vilka arbetsuppgifter som skall prioriteras.

En ökad andel (särskilt de 30-49 år) uppger att de varit utsatta för trakasserier grundat på kön från chef eller arbetskamrater. Bland kvinnor (speciellt 16-49 år) uppger fler än tidigare att de varit utsatta för sexuella trakasserier från "andra" som man möter på arbetsplatsen, d.v.s. andra än arbetskamrater och chefer. Det kan röra sig om t.ex. kunder, patienter, klienter, passagerare, elever.

En ökad andel upplever arbetet som enformigt. Unga kvinnor anger i högre grad (sedan 2001) att deras arbete är ensidigt upprepat. Kvinnor (särskilt de som är un-

der 30 år) uppger i ökad utsträckning att de för det mesta saknar möjlighet att själva vara med och besluta om uppläggningsen av sitt arbete. Andelen som dagligen måste lyfta tungt (minst 15 kg upprepade gånger) har ökat, särskilt i gruppen 30-49 år. Kvinnor uppger i ökad utsträckning att de får klart otillräckligt med sömn, särskilt de som är 50 år och uppåt.

Män

Män anger i ökad utsträckning att de måste arbeta över eller ta med jobb hem, särskilt de över 50 år. En ökad andel i alla åldrar uppger att de har ett bristande stöd från sina arbetskamrater. Bland de äldre uppger en ökad andel att de varit i konflikt eller bråk både med sina chefer.

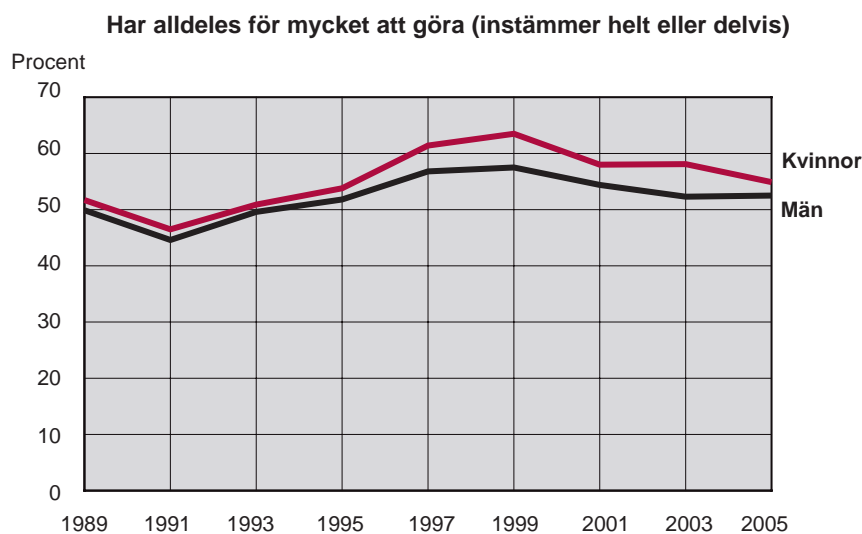
Bland yngre män har utsattheten för våld eller hot om våld gått ner något. Däremot har bland män över 50 år såväl våld och hot som mobbning blivit något vanligare. Bland män totalt har det (sedan 2001) blivit vanligare att inte få den hjälp man behöver i kritiska situationer.

Unga män anger i högre grad (än 2001) att deras arbete är ensidigt upprepat. En ökad andel män har svårt att sova på grund av att de tänker på sitt arbete, och ökningen ligger mest på de unga. I gruppen unga män har det också blivit vanligare att de känner olust när de går till arbetet och även att de misströstar på grund av svårigheter på jobbet och att de känner sig otillräckliga med sin arbetsinsats efter arbetsdagen.

Även beträffande de negativa förändringarna bör framhållas att de inte är stora men statistiskt säkerställda.

Förändringar över längre tid

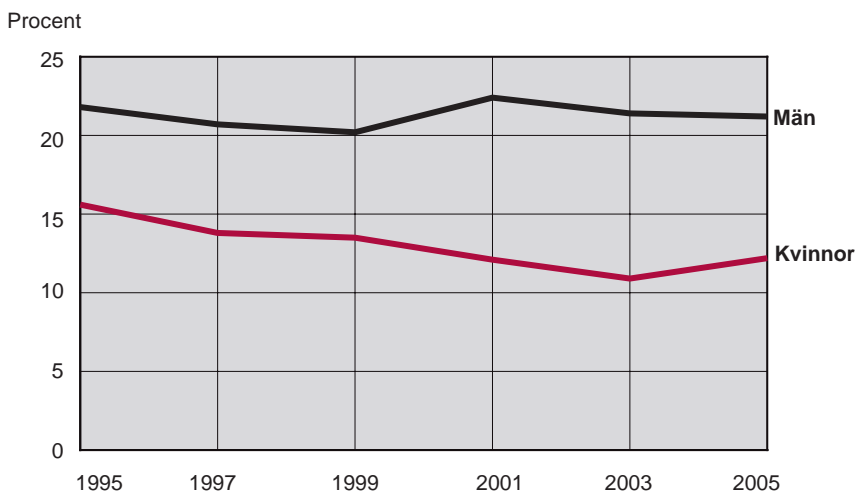
Nedan visas utvecklingen över lite längre tid för vissa arbetsmiljöfrågor.

Källa: Arbetsmiljöundersökningen, AV/SCB

Andelen som uppger att de har alldeles för mycket att göra uppvisar en stark ökning från 1991 till 1999 därefter en nedgång. Det gäller både män och kvinnor. Både uppgång och nedgång är statistiskt signifikanta för män och kvinnor.

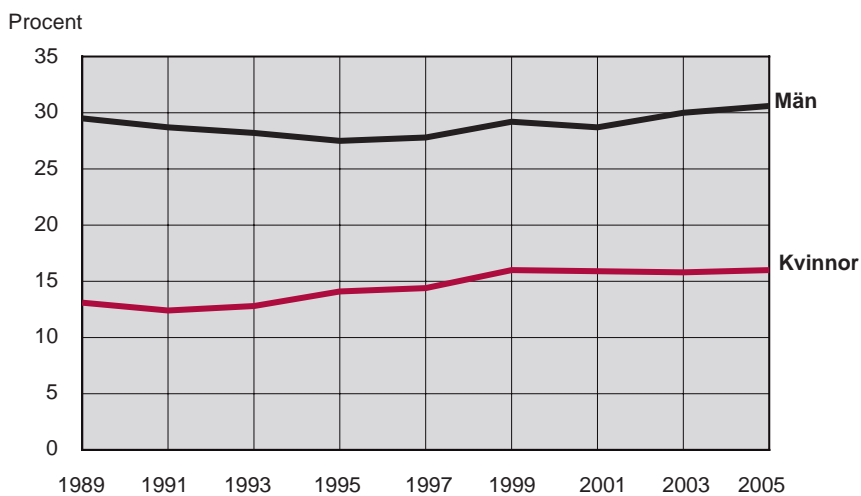
Tunga lyft (mer än 15 kg flera gånger om dagen) varje dag

Källa: Arbetsmiljöundersökningen, AV/SCB

Det föreligger för kvinnor en statistiskt säkerställd nedgång av andelen som lyfter tungt mellan 1995 och 2005. Det är dock en statistiskt säkerställd uppgång mellan 2003 och 2005. För män finns ingen statistiskt säkerställd förändring om man ser över hela perioden.

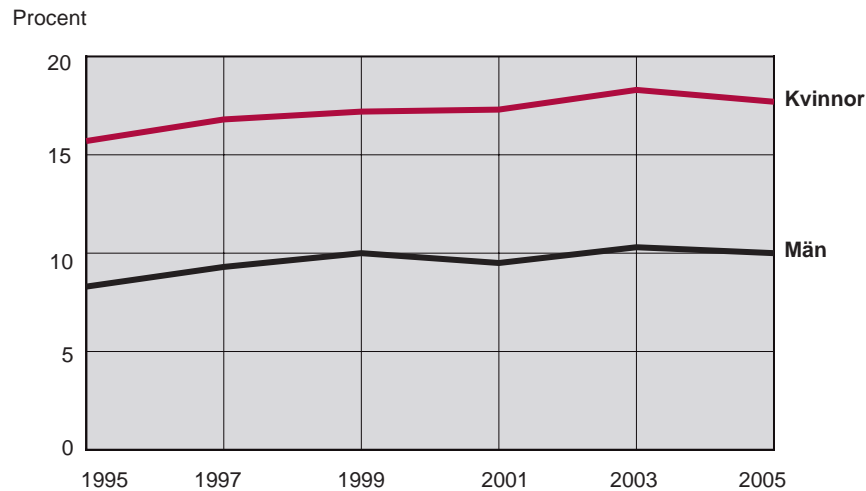
Utsatt för buller minst en fjärdedel av tiden

Källa: Arbetsmiljöundersökningen, AV/SCB

Det finns en statistiskt säkerställd ökning av buller på arbetsplatsen mellan 1989 och 1999 för kvinnor. Därefter är det tämligen konstant. För män ligger andelen som uppger exponering för buller på ungefär samma nivå som 1989.

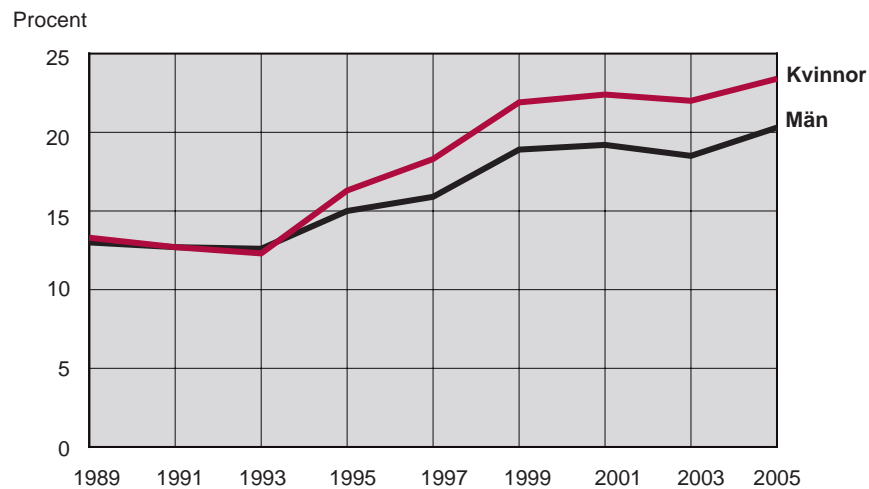
Utsatt för våld eller hot om våld senaste 12 månaderna

Källa: Arbetsmiljöundersökningen, AV/SCB

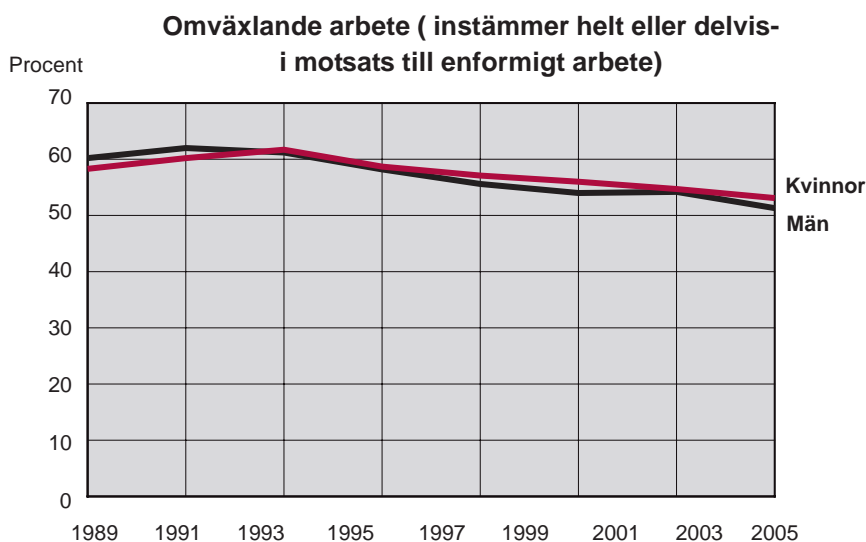
För både män och kvinnor ses en statistiskt signifikant ökning av utsattheten för våld och hot om man ser till hela perioden (1995-2005). För kvinnor avser ökningen tiden fram till 2003 och för männen fram till 1999.

Har varje vecka svårt att sova på grund av tankar på jobbet

Källa: Arbetsmiljöundersökningen, AV/SCB

Från 1993 och fram till 2005 ses en statistiskt säkerställd ökning både för män och kvinnor av sömnsvårigheter på grund av tankar på jobbet. Ökningen avser främst perioden 1995 till 1999. För män ökar andelen med sömnbesvär mellan 2003 och 2005.

Källa: Arbetsmiljöundersökningen, AV/SCB

Andelen med omväxlande arbete har minskat (statistiskt säkerställt) både för män och kvinnor sett över perioden 1989-2005. Den utvecklingen förefaller ha pågått sedan 1993.

Förändringar av Arbetsmiljöundersökningen 2005

Arbetsmiljöundersökningen 2005 förändrades dels för att bättre beskriva aktuella arbetsmiljöförhållanden dels för att försöka minska svarsbortfallet, som successivt ökat under det senaste årtiondet. Som underlag fanns en bortfallsanalys. Förändringarna rörde såväl undersökningens uppläggning som innehåll. Den del av undersökningen som genomförs i form av en telefonintervju kortades ned och gjordes delvis riktad med särskilda frågor till yngre och äldre. De under 30 år fick frågor med inriktning på hur väl man kommit in i arbetslivet och vad man anser viktigt i ett arbete. De som är minst 50 år fick (liksom 2001 och 2003) frågor om man bedömer sig orka arbeta fram till ordinarie pensionsålder och om så inte var fallet vad i deras arbete som borde ändras så att det skulle bli möjligt. Datorfrågorna koncentrerades på persondatorer. Några frågor kunde utgå genom att de frågeområdena bättre belyses i nya AKU, bl.a. arbetstidsfrågor. Vissa frågor flyttades från telefonintervjun till den del av datainsamlingen som görs som en postenkät, och denna disponerades om så att den inleddes med det psykosociala frågeblocket. Enkäten gavs en tydligare och mer lättläst layout.

Förändringarna i mätinstrumentet kan i någon utsträckning ha påverkat resultaten. De rimlighetsbedömningar som SCB gjort leder ändå till slutsatsen att för nästan samtliga aktuella variabler dessa förändringar kan stå för någon enda procent i punktskattningarna. *Totalt sett kan sägas att det finns en betydande kontinuitet i mätinstrumentet, vilket ger långa tidsserier för variabler inom centrala områden för arbetsmiljö.*

Om Arbetsmiljöundersökningen

SCB genomför sedan 1989 Arbetsmiljöundersökningar vartannat år. 2005 års undersökning har genomförts på uppdrag av Arbetsmiljöverket. I och med den finns resultat från nio undersökningar som genomförts på likartat sätt och där resultaten kan jämföras. De resultat som redovisas i denna rapport baserar sig på undersökningar från senhösten/vintern 2005 samt 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001 och 2003. Undersökningarnas syfte är att beskriva arbetsmiljön för den sysselsatta befolkningen mellan 16-64 år.

Arbetsmiljöundersökningen 2005 är baserad på ett urval av drygt 16 000 personer av den sysselsatta befolkningen. Den genomfördes som tilläggsfrågor i samband med SCB:s löpande arbetskraftsundersökningar (AKU), vilka görs som telefonintervjuer. Tilläggsfrågorna kompletterades därefter med en postenkät till dem som medverkat i intervjuundersökningen. Antalet svarande var knappt 14 000 i telefonintervjun och knappt 10 000 på postenkäten.

Trots det relativt omfattande antalet svarande blir vissa redovisningsgrupper små och därmed osäkra för ett enskilt år om uppdelning görs på både kön och yrke respektive kön och näringsgren. Genom att kvinnor och män finns inom olika delar av arbetsmarknaden och därmed har olika arbetsmiljö är det av stor betydelse att redovisa uppgifter efter kön. I tabellerna över yrke och näringsgren har vi därför valt att redovisa siffrorna totalt 2003 och 2005 samt att göra en könsuppdelning för det sammanslagna materialet för de tre undersökningsomgångarna 2001, 2003 och 2005 (2001/03/05). I tabellerna över socioekonomisk grupp redovisas fördelning efter kön, åldersgrupper och resultat för 1991-2005 med åren sammanslagna två och två: 1991/93, 1995/97, 1999/2001, 2003/05. Uppgifter om antalet sysselsatta är beräknade på ett genomsnitt för mätperioden oktober – december 2005.

En förändring vid resultatredovisningen av den nu aktuella Arbetsmiljöundersökningen är att endast grupper om minst 400 svarande redovisas. Avsikten är att ge tillförlitligare värden och mindre risker för övertolkningar. Den tidigare tillämpade gränsen var 100 svarande.

För att underlätta läsningen är redovisningen uppdelad i tio avsnitt. **Avsnitt 1** omfattar en tabell med redovisning av samtliga frågor som ingår i Arbetsmiljöundersökningen 2005 fördelade efter kön och åldersgrupper. **Avsnitten 2-10** är en ämnesvis indelning och innehåller ett urval av frågor vilka redovisas efter yrke (SSYK), näringsgren (SNI) och socioekonomisk indelning (SEI).

Yrkesindelningen följer Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK). Denna yrkesklassificering bygger på typ av arbete och de kvalifikationer som krävs för detta arbete.

Näringsgrensindelningen följer i huvudsak den indelning som utnyttjas i AKU och kodades t.o.m. år 2001 efter SNI92. Från och med år 2003 används Standard för svensk näringsgrensindelning SNI2002. Den bestäms för personer i arbetskraften med utgångspunkt från det enskilda företagets huvudsakliga verksamhet vid det arbetsställe där urvalspersonen är sysselsatt.

Summary

This Statistical Report covers the Work Environment Survey 2005.

The Work Environment Survey provides a multi-faceted picture of conditions in 2005 and the opportunity to see changes since the previous survey in 2003 as well as since the beginning of the 1990s. This report shows the significant differences that occur among various occupational categories and industries.

Broadly speaking, the physical workload is quite stable concerning physically strenuous work, strenuous working postures, etc. In the 2003 Work Environment Survey certain improvements were noted within the psycho-social field, among others somewhat lower work demands and somewhat greater possibilities to influence one's own work. The period when many were hard-pressed at work appeared to be slowly improving. The latest results once again point towards somewhat of an increase in these problems.

An overall picture is illustrated below of the statistically significant changes in answers from employed women and men compared to the 2003 survey (in some cases compared to the 2001 survey). In general, these changes are not great, but apply to conditions that have become somewhat more or somewhat less usual. Please note that the report firstly presents that which is common for women and men, and then presents what has changed for each sex. For instance, to get a complete picture of what has changed for women, it is necessary to read both that which women and men have in common and then that which is specific for women.

Overall improvements in the work environment for 2005 compared to 2003 (in some cases compared to 2001).

Women and men alike

Both women and men say they are less exposed to passive smoking. This drop is surely for the most part due to the new law 1 July 2005 a ban on smoking in all restaurants was enacted in Sweden. For a number of years there has been a gradual decline of passive smoking, and without doubt the more general negative view of smoking has contributed to this decrease. Fewer women and men report they have stomach trouble (heartburn, stomach distress etc.) More people report that systematic work environment management are going on at their workplaces. In addition, more people also say that training during paid working time occurs.

Women

Among young women (16-29 years), fewer report that they cannot stop thinking about work when they are free, and a smaller number claim to be tired and listless. Women in general and especially older women (50-64 years) to a lesser degree report that they walk and stand a great deal while working. Women say that they have been exposed to air pollution to a lesser degree. Likewise, a lower percentage report that they have come to work despite illness at least two or more times. Younger and older women alike feel less inclined to report they have way too much to do. A lower percentage of women say their work is mentally stressful. This drop concerns women between ages 30 and 49 especially.

Men

A lower percentage of men (30-49 years) report they have been subjected to violence or threats of violence. Older men (50-64 years) state to a lesser extent (since 2001) that they work in a leaning-forward position without support for their hands or in a twisted position. Fewer report a lack of rest from workday to workday, as well as not being able to influence their work. A lower percentage of men aged 30-49 find their work to be mentally stressful. All men (particularly the younger and older ones) say to a lesser degree that they find their work involves strenuous working postures.

As mentioned previously, these changes are not great but are statistically significant.

Deterioration in the work environment in 2005 compared to 2003

(in some cases compared to 2001).

Women and men alike

An increased percentage of women and men are worried that they could be forced to re-locate against their will for other work. Both women and men fear losing their jobs to a greater extent than in 2003; when checking to see the degree of attachment to the labour market, it was shown that among *permanent employees*, the largest increase of insecurity was among young women (16-29 years).

A lower proportion women and men report that they are able to decide the pace of work themselves, and when the various duties shall be performed. Moreover, they more often report that their jobs are stressful and they have less possibility to take short pauses. They also report to a greater degree a lack of support from their bosses. Likewise, a greater percentage claims it is difficult to get information from their bosses about which working duties shall be given priority.

Both women and men say to a greater extent that they have been involved in conflicts or arguments with their colleagues.

In the 2005 survey and compared to the 2003 survey, a larger percentage reported pain in the lower back region, shoulders/arms, wrists/hands, hips/legs/knees and that they are physically tired. In addition, they report to a greater extent their work intrudes with their private lives.

Women

Women (especially those aged 30-64) claim to a higher degree they have little chance to decide their own pace of work, that work is stressful, and that they have only slight possibilities to take short pauses. Women report to a greater extent that they have a lack of support from their bosses. Women (especially those over age 30) lack to a greater extent information from their bosses about which working duties should be given priority.

An increased proportion (especially those aged 30-49) state they have been subjected to harassment based on sex from their boss or colleagues. Among women (especially aged 16-49), more have claimed they have been subjected to sexual

harassment from "others" they meet at the workplace, i.e. other than colleagues and bosses. Examples are customers, patients, clients, passengers and pupils.

A higher percentage of women find their work monotonous. Young women report to a greater degree (since 2001) that their work is considerably repetitious. Women (especially those under age 30) say to a greater extent they usually lack the opportunity to participate in the planning of their work. The proportion of those who must do heavy lifting daily (at least 15 kg at a time repetitively) has increased, particularly in the group aged 30-49. Women report to an increased extent that they definitely do not get enough sleep, especially those age 50 and over.

Men

Men claim to a greater degree they must work overtime or take work home with them, especially those over age 50. More men of all ages report they have a lack of support from colleagues. Among older men, more claim they have had conflicts or arguments with their bosses.

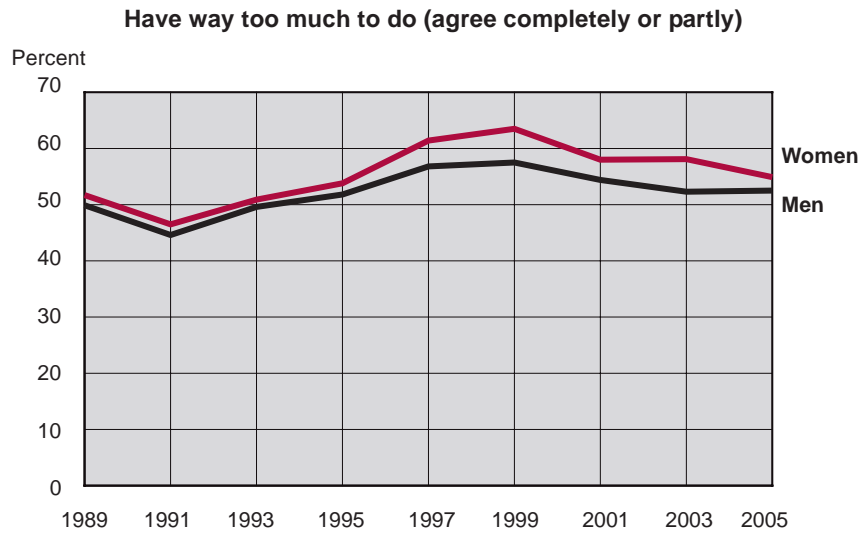
Among the younger ones there has been somewhat of a drop in the number of men who have been subjected to violence or threats. However, men over 50 report that violence, threats and bullying have become somewhat more common. In total, men claim (since 2001) that it has become more common that they do not get the help they need in critical situations.

Young men report to a greater degree than in 2001 that their work is considerably repetitious. An increased number of men have difficulty sleeping because they think about their work, and this increase is mostly among younger men. These men also report it has been more common that they feel ill at ease when going to work; they are despondent due to difficulties at work and feel their work contribution has been inadequate at the end of the day.

It should also be pointed out that although the negative changes are statistically significant they are not great.

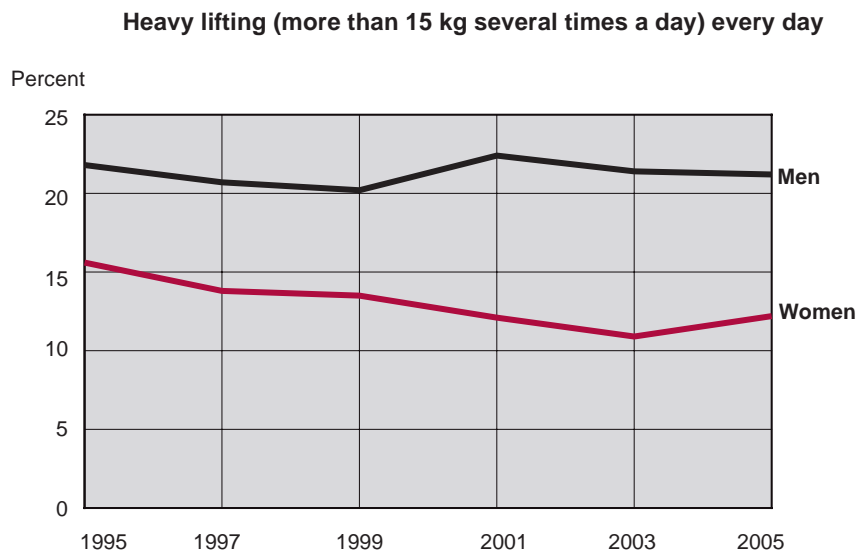
Changes over longer periods of time

The following illustrates trends over somewhat longer periods of time for some environment issues.

Source: Work Environment Survey, Swedish Work Environment Authority/Statistics Sweden

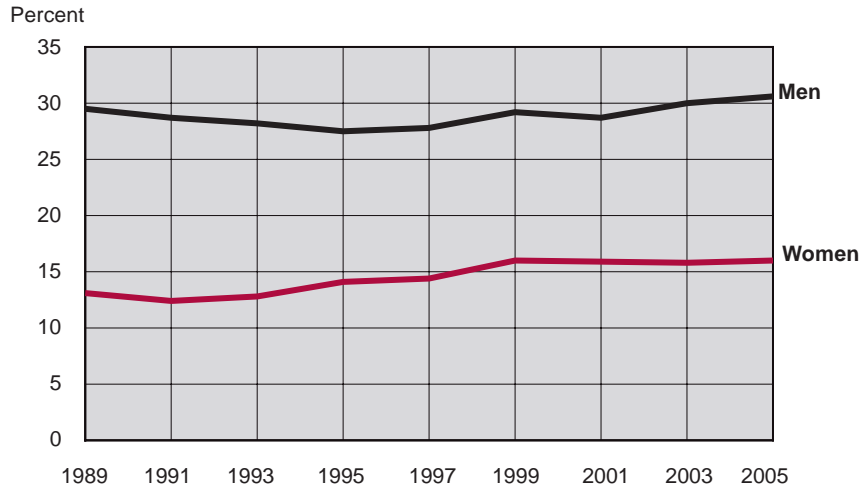
The percentage of those who say they have way too much to do rose markedly from 1991 to 1999 and then dropped. This was so for men and women alike. Both the rise and the fall are statistically significant for men and women.

Source: Work Environment Survey, Swedish Work Environment Authority/Statistics Sweden

Regarding women, there is a statistically significant drop between 1995 and 2005 in the percentage who do heavy lifting. However, there was a statistically significant rise between 2003 and 2005. Seen over the entire period there is no statistically significant rise or drop for men.

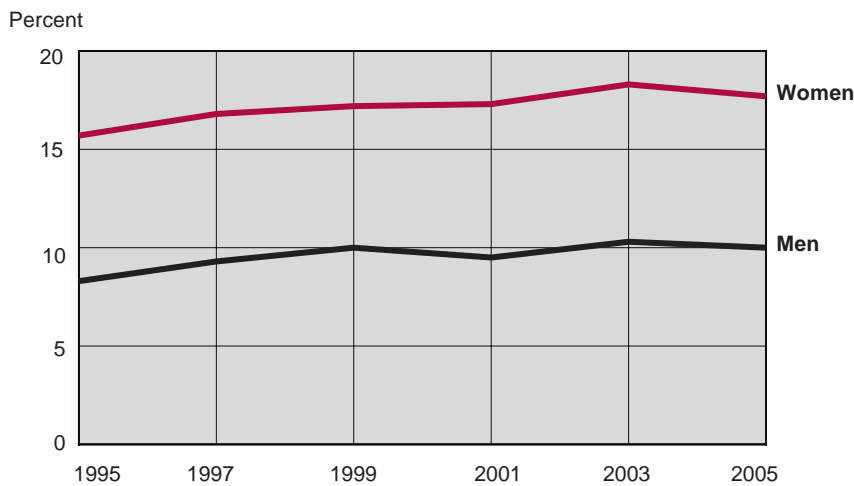
Exposed to noise at least one-fourth of the time

Source: Work Environment Survey, Swedish Work Environment Authority/Statistics Sweden

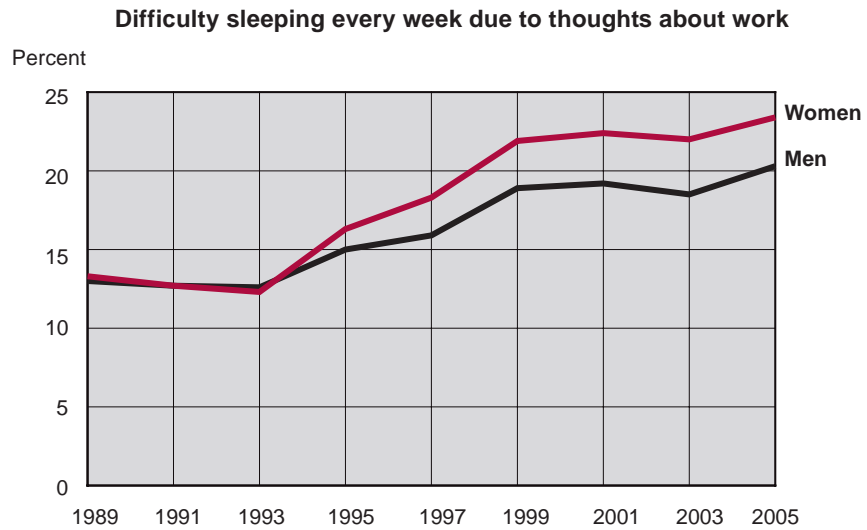
Between 1989 and 1999 there is a statistically significant rise in noise at the workplace for women. Afterwards noise then remains fairly constant. When seen over the entire period there is no such statistically significant trend for men.

Exposed to violence or threats during the last 12 months

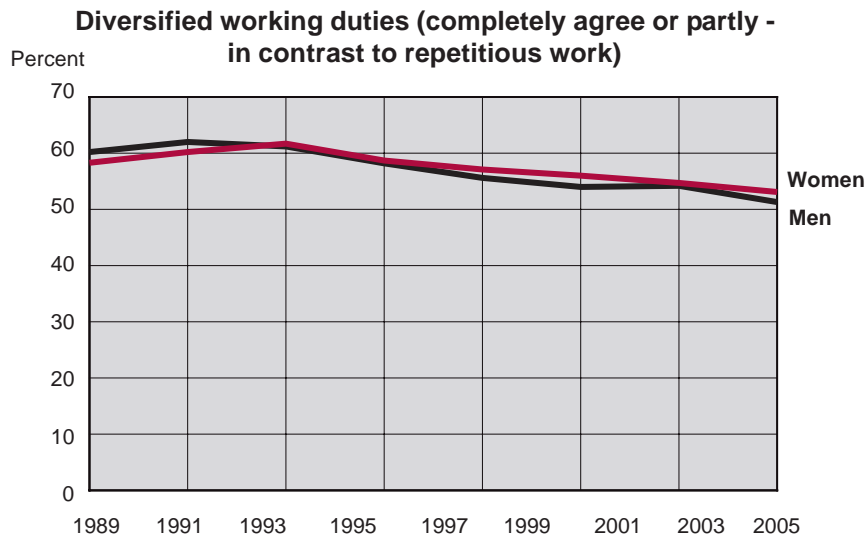
Source: Work Environment Survey, Swedish Work Environment Authority/Statistics Sweden

When looking at the entire period (1995-2005) there is a statistically significant increase of exposure to violence and threats for men and women alike. The increase affects women for the time up until 2003 and men up until 1999.

Source: Work Environment Survey, Swedish Work Environment Authority/Statistics Sweden

From 1993 up until 2005 there is a statistically significant increase for both men and women regarding difficulties sleeping due to thoughts about work. The increase mainly refers to the period 1995 to 1999. The percentage of men with sleeping disorders rose statistically significantly between 2003 and 2005.

Source: Work Environment Survey, Swedish Work Environment Authority/Statistics Sweden

The percentage of those with diversified working duties has decreased (statistically significant) for both men and women for the period 1989-2005. This trend seems to have been going on since 1993.

Changes in the Work Environment Survey 2005

The Work Environment Survey 2005 was changed firstly to better describe current work environment conditions and secondly to try to reduce non-response that has gradually increased during the last ten years. An analysis of non-response was available for the survey. The changes concerned both the structure and the contents of the survey. The part of the survey conducted by telephone interviews was shortened and was partly directed towards younger and older persons. Those under age 30 were asked how successful they had been in entering working life and what they felt was important at work. Those at least age 50 were (as in 2001 and 2003) given questions such as whether they thought it is possible to have the strength to continue working up until normal retirement age, and if not, what should be changed to make this possible. The questions regarding computers concentrated to PCs. Some questions could be dropped since the areas concerning the questions are better-illustrated in the new LFS, such as questions on working time. Certain questions were moved from the telephone interview to the part of data collection done via a postal questionnaire, and this was re-designed by beginning the questionnaire with the psycho-social set of questions. The questionnaire was given a layout that was more clear-cut and easier to read.

Changes in the measuring instrument can to some degree have affected results. Assessments of reasonability done by Statistics Sweden leads to the conclusion that for nearly all the current variables the point estimations may have been affected with at the most one or two percent. All in all, it can be said that there is a significant continuity in the measuring instrument, which produces long time series for variables within central areas of the work environment.

About the Work Environment Survey

Statistics Sweden has carried out Work Environment Surveys every other year since 1989. The 2005 survey was conducted on behalf of the Swedish Work Environment Authority. Results, including this survey, are now available from nine surveys that have been conducted in a similar way and thus yield comparable results. The results described in this report are based on surveys from late autumn/winter 2005 and from 1991, 1993, 1995, 1997, 1999, 2001 and 2003. The purpose of the surveys is to describe the work environment of the population in employment between the ages of 16 and 64.

The Work Environment Survey 2005 is based on a sample of just over 16 000 persons of the employed population. It was conducted with a set of supplementary questions in connection with Statistics Sweden's regular Labour Force Survey (LFS), which is done by telephone. Those who have taken part in the interview survey and answered the supplementary questions then receive additional questions in a postal questionnaire. The number of respondents was slightly less than 14 000 in the telephone interview and slightly less than 10 000 in the postal questionnaire.

In spite of the relatively large number of respondents, some domains turn out small and therefore give uncertain results for individual years if broken down by both sex and occupation or sex and economic activity. Since women and men are

employed in different parts of the labour market and thus have different work environments, it is of great importance to report the data by sex. We have therefore chosen to present combined figures for 2003 and 2005 and give a breakdown by sex of the combined data for the survey rounds of 2001, 2003 and 2005 (2001/03/05) in the occupational and economic activities tables. The breakdown in the socio-economic group is presented according to sex, age group and results for 1991-2005, combining the years two at a time: 1991/93, 1995/97, 1999/2001, 2003/05. Data on the number of persons in employment is estimated on an average of the measurement period October-December 2005.

The presentation of the results in the Work Environment Survey 2005 now only includes groups that have had at least 400 respondents. This is to give more reliable values and fewer risks for over-interpretation. Previously this limit was set at 100 respondents.

In order to make it easier to read, the presentation is divided into ten sections. **Section 1** consists of a table presenting responses to all the questions used in the 2005 Work Environment Survey broken down by sex and age groups. **Sections 2-10** contain a selection of variables presented by occupation (SSYK), economic activity (SE-SIC) and socio-economic group (SEI).

The occupational classification follows the classification used in the Swedish Standard Classification of Occupations (SSYK). This classification builds on the type of work and the qualifications required for the work.

Classification of economic activities also follows the classification used in the LFS and is coded according to SE-SIC92 up to and including 2001. From 2003 onwards, the Swedish Standard Industrial Classification of 2002 has been used. The economic activity of persons in the labour force is determined on the basis of the principal activity of the particular enterprise at the workplace (local unit) where the sample member is employed.

Inledning

Det är viktigt att kunna belysa hur arbetslivet ser ut och förekomsten av olika faktorer som påverkar arbetsliv och arbetsmiljö. Det finns behov av uppgifter om hur vanliga olika förhållanden är och hur besvär och riskfaktorer/exponeringar förändras. Förändringar i arbetsliv och arbetsmiljö medför behov av ny kunskap och ställer nya krav på statistiken. Både Arbetsmiljöverket som är ansvarigt för arbetsmiljöstatistiken och andra användare ställer dessa krav.

Arbetsmiljön i bred mening beskrivs med hjälp av denna mycket omfattande urvalsundersökning som har utförts sedan 1989. Vartannat år intervjuas runt 14 000 personer, som får besvara ca 130 frågor om sina arbetsförhållanden. Inför 1995 års Arbetsmiljöundersökning gjordes en relativt stor översyn av frågeinstrumentet varvid ett stort antal frågor tillkom som bättre än tidigare kan beskriva aktuella tendenser och förhållanden i arbetsmiljön. Av samma skäl har vissa förändringar gjorts i 1999, 2001, 2003 års undersökningar. I den här föreliggande undersökningen, 2005, har återigen mera omfattande förändringar gjorts både av frågor och av undersökningens uppläggning och disposition.

Huvuddelen av de använda frågorna syftar till en objektiv beskrivning av förhållanden i arbetsmiljön. Andra frågor gäller *upplevelsen* av arbetsmiljön. En del fysiska eller psykosomatiska besvär efterfrågas. En del frågor gäller mer allmänna attityder till förhållanden i arbetet.

Urvalet är stort nog för att beskrivningar skall kunna göras för olika kategorier: yrke, näringsgren, socioekonomisk grupp, kön, ålder m.m. Genom att flera undersökningar kan läggas samman finns möjlighet att skapa ett mycket omfattande statistiskt material, som möjliggör uppdelningar och redovisningar av arbetsmarknaden i många olika undergrupper.

Med surveymetod kan flexibla och kostnadseffektiva undersökningar göras. En viss urvalsosäkerhet finns dock. Eftersom Arbetsmiljöundersökningen genomförs som en tilläggsundersökning till SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU), kan uppgifter i den undersökningen utnyttjas för bakgrundsinformation.

Genom att undersökningen upprepas vartannat år ges möjlighet att dels följa utvecklingen över tid, dels göra sammanslagningar av undersökningarna. Nu finns resultat från niundersökningar.

Resultaten från Arbetsmiljöundersökningarna redovisas i serien Statistiska meddelanden (SM) och i temapublikationer i serien ”Information om arbetsmarknad och utbildning” (IAM) eller andra rapporter. I de senare utnyttjas statistiken för att belysa speciella frågeställningar kring arbetslivs- och arbetsmiljöfrågor. SCB utför på uppdrag olika typer av specialbearbetningar av resultaten från Arbetsmiljöundersökningarna. I specialbearbetningarna kan resultat visas för andra grupper än dem som redovisas i detta statistiska meddelande liksom samband mellan olika variabler. En beskrivning av statistiken finns på SCB:s hemsida www.scb.se. Detta Statistiska meddelande med den officiella arbetsmiljöstatistiken finns i sin helhet redovisat på AV:s hemsida www.av.se. Detsamma gäller temarapporter som bygger på Arbetsmiljöundersökningarnas data.

Metodbeskrivning

Arbetsmiljöundersökningen står metodmässigt på en grund av långvarigt och omfattande utvecklingsarbete vid SCB när det gäller metoder att beskriva arbetsmiljöförhållanden utifrån intervju- och enkätfrågor. Metodarbetet har bl.a. bestått i ett antal valideringsstudier, där svar på många olika typer av frågor jämförts med annan slags information - t.ex. teknisk. Detta arbete har visat i vilka sammanhang man kan vänta sig meningsfulla svar på frågor av detta slag och har också givit en uppfattning om hur man bör utforma frågor och svarsalternativ.

En viktig slutsats är att frågor måste vara mycket precist formulerade, om resultatet skall bli tillfredsställande. De bör också beröra sådant som människor lätt kan observera med sina sinnen. Frågorna bör vidare utnyttja gränser som är naturliga och lätta att uttrycka i ord. Uppfyller frågorna högt ställda krav i dessa avseenden, är det möjligt att få svar, som på ett meningsfullt och klagörande sätt beskriver faktiska arbetsmiljöförhållanden. Metodutvecklingsarbetet beskrivs i en specialpublikation: ”Att utveckla sociala indikatorer - en surveyansats belyst med exemplet arbetsmiljö” (A. Wikman, *Urval nr 21, SCB 1991*).

Några ord om bakgrunden till de frågor som valts

Vad gäller den fysiska arbetsmiljön behandlar frågorna påfrestande tungt arbete, lyftarbete, påfrestande ensidiga arbetsställningar och påfrestande arbetsrörelser, utsatthet för kyla, buller, vibrationer och kemiska och biologiska hälsorisker. Vad gäller den psykosociala arbetsmiljön behandlar frågorna arbetsmängd, kvalifikationskrav, koncentrationskrav, reaktioner på arbetet/feedback, inflytande och påverkansmöjligheter, monotona och enahanda arbetsuppgifter, social gemenskap och socialt stöd. Frågorna behandlar också krämpor och besvär som följd av arbetet, liksom en hel del bakgrundsförhållanden. Stor hänsyn har tagits till vilka möjligheter, som funnits att entydigt definiera ingående begrepp, men det gäller inte enbart vad som kan tänkas vara lätt att fråga om preciserat och exakt utan också vad som är centralt inom respektive ämnesområde. Nedan illustreras med exempel överväganden som legat bakom valet av indikatorer.

Tungt arbete definieras i allmänhet i termer av belastning på hjärta och lungor. Gör man en rent teknisk mätning söker man ofta uppskatta den extra syreförbrukning som sker som följd av arbetet. I Arbetsmiljöundersökningen frågas om arbetet leder till ökad andhämtning. Andhämtningen är direkt relaterad till syreförbrukningen.

Lyftarbete är också ofta tungt arbete. Här uppstår påfrestningar främst på muskler och leder, framför allt i ryggen. Belastningen är direkt beroende av tyngden på det som lyfts och hur lyften sker. Frågor ställs om såväl tyngduppskattningar som arbetsställningar.

Påfrestande arbetsställningar och arbetsrörelser kan bl.a. påverka muskler och leder. Fysiologiskt skiljer man dynamiskt muskelarbete från statiskt. Vid dynamiskt muskelarbete spänns muskeln i intervaller med perioder av avspänning där

emellan. Muskeln fungerar i dessa sammanhang som en pump för blodomloppet, och avfallsprodukter kan lätt transporteras bort. Vid statiskt muskelarbete stryper i stället muskeln blodgenomströmningen och problem uppstår. Låsta arbetsställningar och monotont upprepade rörelser, som leder till i det närmaste konstanta spänningar, är viktiga faktorer för förekomsten av problem. I Arbetsmiljöundersökningen ställs frågor kring låsta arbetsställningar och ensidigt upprepade rörelser.

Klimatförhållandenas inverkan på människan är beroende av en mängd samverkande faktorer. Det är komplicerat att väga samman tekniska mätvärden till sammanfattande mått på klimatet. Man måste mäta temperatur, luftfuktighet och luftens rörelser och dessutom ta hänsyn till personens kläder, fysiska konstitution och det fysiska arbetets art. Vanligt är därför att man även vid tekniska expertundersökningar använder människan själv och hennes reaktioner som mätare för den totala klimatbilden. En fråga om arbete i kyla ställs i Arbetsmiljöundersökningen.

Beträffande *buller* brukar vanligtvis den allmänna bullernivån mätt i decibel diskuteras. I Arbetsmiljöundersökningen beskrivs nivån på bullret genom en fråga om bullrets störande effekter på samtal och möjligheter att uppfatta samtal.

Kemiska och biologiska hälsorisker utgör ett komplext område. Även med tillgång till bästa tekniska apparatur och goda ekonomiska resurser är det krävande att göra en tillfredsställande kartläggning av arbetsmiljön i dessa avseenden. Förhållandena varierar ofta över tid och rum, och det kan vara svårt att avgöra vad som på längre sikt är mest avgörande och farligt. Svar på intervjufrågor kan naturligtvis inte ge exakt information. Genom att fråga arbetstagare vad de ser och känner med sina sinnen, kan man dock få en grov uppfattning om förhållandena. Sådana frågor ställs i Arbetsmiljöundersökningen.

När frågorna inom det *psykosociala frågeområdet* utvecklades, var utgångspunkten allmänna stressteoretiska perspektiv.

Ett perspektiv utgår från ett resonemang kring kroppens reaktioner på stress. När det gäller arbetsmiljöförhållanden, brukar man säga att det finns risk för negativa stressreaktioner om man har allt för höga krav i arbetet eller allt för mycket att göra. Även allt för små krav och allt för lite att göra i arbetet kan bidra till stressreaktioner. Med perspektiv utgående från kroppens reaktioner på stress riktas intresset på vissa aspekter i arbetsmiljön.

Ett annat perspektiv har sin utgångspunkt i en bedömning av vanligt förekommande former för arbetsorganisation vilka kan bidra till ohälsa och negativ stress genom att de snävar in och styr den enskilde samt motverkar engagemang och utveckling.

En sådan arbetsorganisation kan för den enskilde innebära:

- Begränsade möjligheter att bestämma arbetstakten och uppläggningsen av arbetet
- Begränsade arbetsuppgifter som upprepas om och om igen
- Arbetsuppgifter, som ofta är mindre kvalificerade och kräver begränsade yrkeskunskaper
- Svårighet att se helheten i det man gör och att uppfatta sin egen roll som

betydelsefull

- Risk att man måste arbeta ganska isolerad från andra människor
- Stora krav på prestation samtidigt som den egna kontrollen av förutsättningarna är begränsade. (Detta är psykiskt påfrestande - inte minst vid arbete med människor i vård, omsorg eller utbildning.)
- Bristen på återhämtning från arbetet och otillräcklig sömn och vila

Med hjälp av intervju- och enkätfrågor förefaller det möjligt att beskriva de företeelser som dessa perspektiv aktualiserar. Arbetsmiljöundersökningen har indikatorer för att belysa dessa förhållanden:

Psykisk påfrestande

- Arbetsmängd
- Kvalifikationskrav
- Kvalifikationskrav i förhållande till den arbetande individens förutsättningar
- Arbete som innebär krävande relationer till andra
- Monotona och enahanda arbetsuppgifter
- Möjlighet att kunna uppfatta arbetet som meningsfullt och engagerande
- Höga arbetskrav och brist på inflytande
- Brist på socialt stöd i arbetet
- Brist på återhämtning, sömn och vila
- Risken för arbetsskador
- Mobbning och olika former av trakasserier, hot och våld

Social gemenskap

- Inflytande, valfrihet, förhållande till chefer
- Möjlighet att få stöd och hjälp
- Möjlighet att kunna framföra kritiska åsikter
- Möjlighet att fortbilda sig inom sitt yrke och utvecklas
- Bundenhet och koncentrationskrav

Arbetsmiljöarbetets former

För att belysa hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs på arbetsplatserna infördes från och med 2001 års undersökning en fråga till samtliga svarande om detta. Från och med undersökningen 2003 infördes ett antal mer detaljerade frågor. Dessa senare frågor riktas endast till dem som bör ha kunskap om det systematiska arbetsmiljöarbetet, d.v.s. chefer och arbetstagarnas representanter i arbetsmiljöarbetet. Från och med 2003 års undersökning utökades blocket om företagshälsovård så att det belyser inte enbart om man har tillgång till sådan utan också om den har gjort några insatser på arbetsplatsen under de senaste 12 månaderna, vilka slags problem det gällde samt en bedömning av effekterna av insatserna.

Förändringar av Arbetsmiljöundersökningen 2005

Motiven för att förändra Arbetsmiljöundersökningen var två. Det ena var innehållsligt: att liksom tidigare aktualisera vad som mäts genom att föra in frågor inom aktuella områden och stryka bort sådana som inte känns lika angelägna. Det andra motivet var att försöka vända utvecklingen mot ett ökande bortfall. En analys av insamlingsprocessen och olika typer av bortfall gav insikten att de båda syf-

ten skulle förenas genom vissa förändringar i uppläggningsen och genom ett mer aktuellt, riktat och engagerande innehåll.

Intervjun kortades och gjordes delvis riktad med särskilda frågor till yngre och äldre. De under 30 år fick frågor med inriktning på hur väl man kommit in i arbetslivet och vad man anser viktigt i ett arbete. De som är minst 50 år fick (liksom 2001 och 2003) frågor om man bedömer sig orka arbeta fram till ordinarie pensionsålder och om så inte var fallet vad i deras arbete som borde ändras så att det skulle bli möjligt. Datorfrågorna koncentrerades på persondatorer, bl.a. laptop. Frågor om en allmän bedömning av arbetet avseende om de tar kroppsligt ansträngande, innebär mycket ensidigt upprepat arbete etc. varvades med frågor om man anser att detta har förändrats de senaste fem åren. En ny fråga gäller om man anser att arbetsuppgifterna riskerar att skada hälsan.

I det nya AKU täcktes några frågeområden som förut ingått i Arbetsmiljöundersökningen, varför de uppgifterna till arbetsmiljöstatistiken i de fallen hämtas från AKU. Det gäller frågor om arbetstid och overtidsarbete men också om arbetsställets storlek och hur många år man arbetat där.

För att hålla intervjun kort flyttades några frågor, som inte behövde ställas i intervjuform, till enkätens inledning. Det var bl.a. frågan om de som arbetar på arbetsplatsen är mest kvinnor eller män eller om det är ungefär lika många. En annan fråga gäller om närmaste chefen är kvinna eller man. Frågan om flexitid flyttades också från intervjun till enkäten liksom frågor om risken för att bli av med arbetet och om man då skulle kunna finna ett likvärdigt arbete utan att flytta till en annan ort. Enkäten ändrades mindre än intervjun. Utöver den nyss nämnda överflyttningen gjordes en omDisposition så att det psykosociala frågeblocket lades först istället för frågor om ont i kroppen och andra besvär. Indelningen i avsnitt gjordes tydligare med fler rubriker och en viss omgruppering av frågor inom samma tema. Enkäten, som genom åren blivit layoutmässigt allt mer kompakt, glesades ut från 12 till 16 sidor för att vara tydligare och mera lättillgänglig.

Svarsskalor

I Arbetsmiljöundersökningen används främst svarsskalor som uttrycker tid och med vars hjälp den svarande kan ange hur vanligt förekommande en företeelse är. Denna typ av svarsskalor möjliggör relativt precisa och tolkningsbara svar. En viktig del av metodutvecklingen har varit att finna svarsskalor som inte onödigtvis gör beskrivningar subjektiva. När det gäller att mäta attityder används skalor avpassade för detta.

De i Arbetsmiljöundersökningen vanligaste svarsskalorna är följande:

Skalor som anger *hur vanligt förekommande* något är.

- 1 Varje dag,
- 2 Ett par dagar per vecka (1 dag av 2),
- 3 En dag per vecka (1 dag av 5),
- 4 Ett par dagar per månad (1 dag av 10),
- 5 Inte alls/Sällan de sista 3 månaderna

I tabellredovisning används *Varje dag (1)* och *Varje vecka (1-3)*.

Vissa händelser är så allvarliga att det är väsentligt att veta om de t.ex. förekommit under *det senaste året*.

- 1 Varje dag,
- 2 Ett par dagar per vecka (1 dag av 2),
- 3 En dag per vecka (1 dag av 5),
- 4 Ett par dagar per månad (1 dag av 10),
- 5 Några gånger de sista 3 månaderna,
- 6 Någon gång de sista 12 månaderna,
- 7 Inte alls de sista 12 månaderna

I tabellredovisningen används

Utsatt någon gång de senaste 12 månaderna (1-6).

En skala som anger *hur stor del av arbetstiden* något förhållande råder.

- 1 Nästan hela tiden,
- 2 Ungefär $\frac{3}{4}$ av tiden,
- 3 Halva tiden,
- 4 Ungefär $\frac{1}{4}$ av tiden,
- 5 Lite (kanske $\frac{1}{10}$ av tiden),
- 6 Nej inte alls

I tabellredovisningen används *Minst $\frac{1}{4}$ av tiden (1-4), Minst $\frac{1}{2}$ tiden (1-3), Som mest $\frac{1}{2}$ tiden (3-6), Nästan hela tiden (1), Högst $\frac{1}{10}$ av tiden(5-6).*

En skala som innebär en allmännare *bedömning av hur vanligt förekommande* något är, t.ex. om man kan få hjälp när man behöver.

- 1 Alltid,
- 2 För det mesta,
- 3 För det mesta inte,
- 4 Aldrig

I tabellredovisningen används *För det mesta inte/aldrig (3-4).*

Skala för mätning av *upplevelser*. En serie indikatorer består av motsatspar där man får ange om man instämmer helt eller delvis i det ena eller det andra eller om man väljer "varken eller".

- 1 Instämmer helt,
- 2 Instämmer delvis,
- 3 Varken eller (mittalternativ i en 5-gradig skala)
- 4 Instämmer delvis,
- 5 Instämmer helt,

I tabellredovisningen används *Instämmer helt eller delvis (1-2) eller (4-5).*

Undersökningens kvalitet

0 Inledning

SCB har sedan 1989 gjort löpande undersökningar om arbetsmiljön inom svenskt arbetsliv genom att vartannat år ställa frågor till 10 000 - 15 000 personer. Undersökningen har genomförts med samma metodik sedan starten 1989, urvalsstorlekarna har varierat något. Vissa av frågorna ställdes även vid en undersökning som genomfördes 1984. Arbetsmiljöundersökningen genomförs genom att tilläggsfrågor ställs till ett delurval av dem som ingår i Arbetskraftsundersökningen (AKU), och via enkäter som skickas till dem som svarat på tilläggsfrågorna. De i AKU insamlade uppgifterna kan utnyttjas som bakgrundsinformation bl.a. för att särredovisa olika grupper i arbetslivet.

AKU har genomgått en betydande förändring och EU-anpassning sedan april 2005. Arbetsmiljöundersökningen är främst beroende av om definitionen av sysselsatta skulle förändras. Så har i huvudsak inte skett med undantag av att sysselsatta som är folkbokförda i Sverige men har sin huvudsyssla i ett annat land nu räknas in som sysselsatta enligt AKU. I Arbetsmiljöundersökningens urval har dessa tagits med, d.v.s. en liten del av deltagarna kommer att referera till arbetsförhållanden i andra länder. I denna resultatredovisning har de fått ligga kvar, eftersom deras påverkan av resultaten är ringa. (I Arbetsmiljöundersökningens delurval är det 65 personer sysselsatta utomlands som svarat i telefonintervjun samt 32 personer som besvarat postenkäten.)

Vissa förändringar i själva mätinstrumentet för AKU kan i någon utsträckning påverka vilka som klassificeras som sysselsatta. Bedömningen är dock att det för Arbetsmiljöundersökningens beskrivningar av olika arbetsmiljöförhållanden torde ha en marginell inverkan.

I samband med detta EU-anpassningsarbete AKU genomfördes också andra förändringar av kvalitetsförbättrande karaktär. Bl.a. infördes bättre statistiska metoder inklusive en mer modern och bättre säsongrensningmetod. De för användarna synliga effekterna av dessa förändringar är, på sikt, framförallt möjlighet till fler säsongrensade serier, kompletta beräkningar av osäkerheterna i beräknade värden liksom bättre konsistens i skattningar mellan olika redovisningsgrupper.

Genom att en stor del av bransch- respektive yrkeskodning görs direkt i intervju-situationen förbättras kvaliteten (i tidigare AKU gjordes detta i efterhand)

1 Innehåll

Objekt och population

Samtliga sysselsatta (16-64 år) som är folkbokförda inom landet, cirka fyra miljoner individer.

Variabler

Yrke: bakgrundsvariabel från AKU

Näringsgren: bakgrundsvariabel från AKU

Socioekonomisk indelning: bakgrundsvariabel från AKU

Kön: bakgrundsvariabel från AKU

Ålder: bakgrundsvariabel från AKU

Arbetsmiljövariabler. Samtliga variabler från Arbetsmiljöundersökningen ingår i tabell 1. Där ingår även från AKU variabler om antalet som arbetar på arbetsstället, anställningstid, arbetstider och övertid.

Statistiska mått

Procent, uppräknade tal

Redovisningsgrupper

Yrke, näringsgren, socioekonomisk indelning, kön, ålder för den sysselsatta befolkningen. Redovisning görs för grupper där antalet svarande är minst 400. (I tidigare rapporter sattes gränsen till minst 100 svarande.)

Referenstider

Datainsamlingen för 2005 års undersökning pågick för telefonintervjudelen från början av oktober till mitten av januari. Enkätinsamlingen påbörjades en dryg vecka efter första telefonintervjun var avklarad och fortsatte till mitten av mars 2006. Frågorna avsåg i allmänhet förhållanden under de senaste tre månaderna, för några variabler den senaste 12 månadersperioden.

2 Tillförlitlighet

Osäkerhetskällor

En osäkerhetskälla för undersökningen är att den är baserad på urval. Som alltid för urvalsstatistik beror statistikuppgiftens osäkerhet av den aktuella redovisningsgruppens storlek. Förutom urvalsosäkerheten påverkas tillförlitligheten i undersökningen bland annat av frågemetoden och hur intervjupersonerna tolkar frågorna, samt av det faktum att bortfallet är relativt stort. Se även ”Att utveckla sociala indikatorer - en surveyansats belyst med exemplet arbetsmiljö” (A. Wikman, *Urval nr 21, SCB 1991*).

Urval

Vid urvalsdragningen till AKU sker en indelning i strata efter län, kön samt åldersgrupp (15-åringar, 16-64-åringar samt 65-74-åringar). Inom varje stratum sorteras personerna slumpmässigt, därefter dras ett obundet slumpmässigt urval (osu) för varje månad. Vart och ett av urvalen, som varje månad år 2005 består av runt 19 300 personer, roteras på så sätt att en åttondel förnyas mellan två på varandra följande undersökningstillfällen. Personer i urvalet intervjuas en gång per kvartal, sammanlagt åtta gånger under två år, varefter de byts ut mot nya.

Arbetsmiljöundersökningens delurval i AKU

Urvalet till Arbetsmiljöundersökningen 2005 är ett delurval av **sysselsatta 16-64 år** som deltagit i AKU för 3:e till 6:e gången under oktober - december och som var sysselsatta vid intervjutillfället.

Ramtäckning

Uppdatering av AKU:s urval sker ca 3 veckor före den aktuella mätmånaden med avseende på flyttningar, dödsfall och civilstånds- och medborgarskapsförändringar. Förändringar som sker mellan uppdateringen och intervjutillfället leder till övertäckning (ex. dödsfall eller utvandring). Dessutom uppstår övertäckning genom att Arbetsmiljöundersökningen inte omfattar de personer som vid intervjutillfället varit tjänstlediga eller långtidssjukskrivna 3 månader bakåt i tiden från intervjutillfället. Övertäckningen identifieras och plockas bort ur urvalet och påverkar därför inte skattningarna. Undertäckning är bortfallet för den sysselsatta delen i AKU.

Mätning

Data samlas in dels via tilläggsfrågor som ställs till intervjupersonen i direkt anslutning till AKU, dels via postenkäter. Efter den ordinarie AKU-intervjun ställs ett antal tilläggsfrågor under ca sex minuter varefter personen ombeds besvara en postenkät som tar ca 20 minuter att fylla i.

Mätfel uppstår om frågorna feltolkas. Tidigare metodstudier pekar på att relativt tillfredsställande svar fås med de frågor som använts, men vissa problem kvarstår alltid. Storleken på problemen kan vara svåra att ange, men omfattningen tros vara liten.

Svarsbortfall

Bortfallet består av tre delar - i AKU, i tilläggsfrågorna i telefonintervjun och i postenkäten.

I AKU finns uppgift om det totala bortfallet (ca 13 % 1991, ca 12 % 1993, 13 % 1995, 14 % 1997, 16 % 1999, 15,7 % 2001, 16,2 % 2003 och 18,4 % 2005). Det finns dock inga uppgifter om hur stort det är för delgrupperna sysselsatta resp. ej sysselsatta. Mot bakgrund av bortfallsstudier i AKU uppskattas att ca 10 procent av de sysselsatta bortfallit i AKU-delen av undersökningen 1991. Det kan således antas att bortfallet bland de sysselsatta är något lägre än det totala bortfallet. Arbetsmiljöundersökningen grundas på gruppen sysselsatta. Förutsättningar saknas för att med rimlig säkerhet skatta hur stort bortfallet var bland de sysselsatta 1993-2005.

I samband med AKU-intervjun sorterades de personer bort som var tjänstlediga eller långtidssjukskrivna vid intervjutillfället. Bortfall uppstår i olika steg av undersökningen. De består av vägran, sjukdom, språkproblem, tidsbrist m.m.

Bortfallet i arbetsmiljöundersökningen för åren 1989-2005									
	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Bruttourval	10916	15683	14506	14530	14397	14642	14809	14779	16787
Bortfall i AKU mellan urvals- o intervjutillfälle	369								
Övertäckning	455	523	428	316	344	408	407	461	1225
Nettourval	10092	15160	14078	14214	14053	14234	14402	14317	15562
Bortfall teleintervju									
Indirekt intervju	24	9	75	77	20	9	0	0	0
Vägrare	20	255	375	510	691	939	822	1085	1029
Språksvårigheter	9	79	50	78	90	121	105	98	132
Övrigt*	319	517	287	376	454	619	564	762	860
<i>Summa bortfall</i>	<i>372</i>	<i>860</i>	<i>787</i>	<i>1041</i>	<i>1255</i>	<i>1688</i>	<i>1491</i>	<i>1945</i>	<i>2021</i>
Svar i telefon-intervjun									
	9720	14300	13291	13173	12798	12546	12911	12372	13541
Bortfall enkäten									
Vägrare/ ej inkomna enkäter	1298	1838	1579	2313	2344	2748	3275	3158	3838
Svar på enkäten	8422	12462	11712	10860	10459	9798	9635	9214	9703
<i>* i gruppen Övrigt bortfall ingår bl.a. de som av olika skäl varit tvungna att avbryta intervjun när man skall gå över till arbetsmiljöfrågorna</i>									

Bortfall 1989-2005

Nedan redovisas en uppskattning av bortfallets omfattning i procent av undersökningspopulationen i olika moment.

Moment	Bortfall i procent								
	1989	1991	1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005
Bortfall i ordinarie AKU	8	10	(12) ¹	(13) ¹	(14) ¹	(16) ¹	(16) ¹	(16) ¹	(18) ¹
Bortfall i extra telefonintervju	4	6	6	7	9	12	10	14	13
Bortfall i postenkät	13	12	11	16	17	19	23	22	25
Totalt bortfall exkl. AKU	17	18	17	23	26	31	33	36	39
<i>1) Siffran avser det totala bortfallet i AKU. Någon beräkning av bortfallet speciellt bland de sysselsatta finns inte.</i>									

Kompensation för bortfallet görs i samband med skattningsförfarandet. Resultaten efterstratifieras, d.v.s. viktas, så att fördelningarna i centrala bakgrundsvariabler förblir korrekta. Urvalet efterstratifieras efter kön och yrkesgrupper efter SSYK, totalt 45 strata (24 för män och 21 för kvinnor). Vid estimationen i Arbetsmiljöundersökningen är den centrala bakgrundsvariabeln skattningen av antal sysselsatta i AKU. För undersökningarna tidigare än 1997 används ett vikt förfarande baserat på kön och yrkesgrupper klassificerade efter NYK, totalt 24 strata. Den del som vid intervjutillfället utgör övertäckning plockas bort ur urvalet. Viss undertäckning finns för dem som blivit sysselsatta mellan urvalstillfället och intervjutillfället.

För Arbetsmiljöundersökningen 1999 gjordes en närmare analys av svarande och bortfall. Avsikten var att först beskriva utförligt hur svarsfrekvens/bortfall varierar mellan olika kategorier i undersökningen. Det gällde också att bedöma vilka fel i skattningarna av resultaten som därmed uppstår och att bedöma i vilken utsträckning det använda estimeringsförfarandet med vikter gör resultaten mera riktiga. Undersökningens resultat redovisas i rapporten *Svar, bortfall och representativitet i Arbetsmiljöundersökningen 1999*. (Bakgrundsfakta 2001:6. SCB, 2001). Deltagandet är något lägre bland män än bland kvinnor. För både kvinnor och män är deltagandet jämförelsevis lågt bland unga, personer med låg utbildning, personer med låga inkomster samt personer med utländsk bakgrund. Vidare är deltagandet relativt lågt bland dem som har tidsbegränsade anställningar eller har deltidstjänster. Bland egna företagare är deltagandet också förhållandevis lågt.

Viktningen efter kön och yrke innebär att fördelningen beträffande kön och yrke blir korrekt, dvs. i överensstämmelse med fördelningen bland de svarande i AKU. Undersökningen visar att även fördelningen av andra förhållanden som har samband med yrke korrigeras, t.ex. näringsgren och utbildningsnivå. Däremot förblir de tidsbegränsat anställda även efter viktningen underrepresenterade i jämförelse med deras andel i AKU. Det noterades att dessa brister kan behöva beaktas vid olika analyser, men det bedömdes för tillfället inte vara tillräckligt skäl att ändra principerna för viktningen.

Bearbetning

Uppgifterna i tilläggsfrågorna samlas in via datoriserade intervjuer, varvid maskinell granskning sker. Uppgifterna i postenkäten dataregistreras via skanner.

För 2005 års enkätundersökning gjordes tre påminnelseomgångar liksom i undersökningarna 1997, 1999 och 2003. I 2001 års undersökning gjordes två påminnelser. Ett projektarbete 1997 ledde fram till att i det årets undersökning den tredje påminnelsen var olika för olika kategorier mottagare. I breven till unga och företagare betonades att just deras grupp dittills besvarat enkäten i mindre utsträckning än andra och att deras arbetsmiljö skulle bli mindre väl beskriven, om inte flera deltog. (Övriga fick ett vanligt påminnelsebrev.) Resultatet av påminnelserna bedömdes vara en svarsökning om ett par procentenheter jämfört med föregående undersökning.) År 1999 gjordes en extra påminnelse lika för alla. Fr.om 2001 utformades påminnelserna med en speciell uppmaning till unga och äldre, företagare och anställda, fast eller tillfälligt anställda samt till alla oavsett om deras arbetsmiljön är bra eller dålig.

Redovisning av osäkerhetsmått

Utifrån antalet enkätsvarande och med formeln i bilaga 1 kan signifikanta skillnader beräknas för andra konfidensintervall än det 95-procentiga som använts i denna rapport. Någon särskild redovisning av osäkerhetsmått görs ej i denna rapport.

3 Aktualitet

Frekvens

Undersökningen genomförs vartannat år sedan 1989.

Framställningstid

Uppgifter publiceras i SCB:s statistiska databaser i december 2006. Statistiska meddelanden publiceras i mitten av oktober 2006.

Punktlighet

Publiceringen sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik (SCB, Statistik 2006).

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Jämförbarhet över tiden

Undersökningen har genomförts med samma metodik sedan starten 1989, urvalsstorlekarna har varierat något beroende bl a på att antalet sysselsatta enligt Arbetskraftsundersökningarna varierat.

Undersökningarna 1989, 1991 och 1993 är i stort sett jämförbara med avseende på variabelinnehåll. I undersökningen 1995 ändrades ett 25-tal frågor. Frågeinstrumentet hölls oförändrat 1997. Varje ny undersökning har sedan inneburit utökningar netto. I Arbetsmiljöundersökningarna 1999, 2001 och 2003 tillkom sammantaget 35 frågor medan 19 utgick. Flertalet av dessa ändringar har varit aktualiseringar d.v.s. har syftat till att (bättre) mäta arbetsmiljöförhållanden som kommit i fokus för intresset. I och med revideringen inför 2005 års undersökning har - utöver att frågor har utgått och ersatts av andra - även en omdisponering av enkäten gjorts, och några frågor har flyttats från intervjun till enkäten. I intervjun har vissa frågor en fått annan placering, d.v.s. föregås av andra frågor än tidigare. Det kan i någon utsträckning ha påverkat resultaten. Rimlighetsbedömningar leder ändå till slutsatsen att för nästan samtliga aktuella variabler dessa förändringar kan stå för någon enda procent i punktskattningarna.

Totalt sett kan sägas att det finns en betydande kontinuitet i mätinstrumentet, vilket ger långa tidsserier för variabler inom centrala områden för arbetsmiljö.

1997 ändrades insamlingsperioden för telefonintervjuer från att ha omfattat hela sista kvartalet till att omfatta endast oktober och november. Konsekvenserna av ändringen studerades med hjälp av 1993 och 1995 års undersökningar. Oktober-novemberdelarna av urvalen jämfördes med decemberdelarna för respektive åren. Slutsatserna efter denna studie var att en förändring av insamlingsperiod inte skulle medföra alltför stora störningar i resultaten som helhet. 2005 års undersökning har omfattat hela fjärde kvartalet 2005.

Fr.o.m. 1997 års undersökning kodas yrke enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK). Uppgifterna för 1995 har kodats om från NYK83 till SSYK och 1997 års uppgifter har kodats om till NYK83 för att jämförelser skall kunna göras dels på yrkesnivå för en längre tidsperiod, dels för kvinnor och män 1995/1997.

Ändringen av standard vid yrkesklassificeringen medförde att förfarandet vid beräkningen av uppräkningsvikterna fick ändras. Tidigare estimationssystem byggde på en efterstratifiering efter kön och yrkesgrupper klassificerade efter NYK med AKU-skattningar av antalet sysselsatta per poststrata som hjälpinformation. Eftersom NYK-klassificeringen byttes mot SSYK fick även estimationssystemet förändras till att bygga på en efterstratifiering efter kön och yrkesgrupper klassificerade efter SSYK. Denna förändring i viktsystemet kan inte göras för undersökningarna före 1997 eftersom ingen kodnyckel finns mellan NYK och SSYK. Det nya SSYK-baserade viktsystemet verkar vid en grov uppskattning endast ge små skillnader i resultatet jämfört med det gamla NYK-baserade.

Fr.o.m. 1995 års undersökning redovisas näringsgrensindelningen enligt SNI92. Tidigare årgångar av undersökningen är omkodade från SNI69 till SNI92 med hjälp av en matris, som är utarbetad av och använd i samband med omkodning av AKUs resultat. Även detta sätt att göra omkodning kan innebära viss osäkerhet i redovisningen. Från och med 2003 års undersökning tillämpas Svensk standard för näringsgrensindelning 2002 (SNI2002).

Nya och ändrade sätt att dela in näringsgrenar och att klassificera yrken medför svårigheter att göra jämförelser mellan resultat för nyare och äldre undersökningar.

Samanvändbarhet med annan statistik

Samkörning görs med Arbetsorsakade besvär. Data från båda dessa undersökningar ingår också i den s.k. LISA-databasen. LISA, som är en Longitudinell Integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier. Den är en vidareutveckling av SCB:s longitudinella databas LOUISE och är till innehållet en myndighetsgemensam databas tillsammans med Försäkringskassan men administreras helt av SCB. Syftet med LISA är att möjliggöra en ny typ av analyser i samband med forskning och utvärderingar inom arbetsmarknads- och sjukförsäkringsområdet.

5 Tillgänglighet och förståelighet

Spridningsformer

Produktens statistik publiceras i SCBs statistiska databaser, i Statistiska meddelanden serie AM (Am 69) och i serien Information om utbildning och arbetsmarknad (IAM) och i andra rapporter. Uppgifter finns på Arbetsmiljöverkets och SCB's hemsidor.

Presentation

Tabeller, diagram och förklarande text i Statistiska meddelanden och i IAM-serien.

Dokumentation

Arbetsmiljöundersökningen, dokumenteras i SCBDOK i slutet av respektive publiceringsår. Delar av SCBDOK finns tillgänglig via SCB:s webbplats.

Upplysningstjänster

SCB tfn, 08-506 940 00

SCB's hemsida - www.scb.se

Statistikenheten, Arbetsmiljöverket (AV) , tfn 08 - 730 90 00

AV's hemsida - www.av.se

Teckenförklaring

- Inget finns att redovisa
- 0,0 Mindre än 0,05 av enheten
- . Uppgift kan ej förekomma
- .. Uppgift ej tillgänglig eller för osäker för att anges

Explanation of symbols

- Magnitude nil
- 0,0 Magnitude less than 0.05 of the unit
- . Category not applicable
- .. Data not available or too uncertain to be published

Arbetsmiljöundersökningen 2005; samtliga frågor

I detta avsnitt redovisas samtliga frågor ställda i Arbetsmiljöundersökningen 2005. Den färgade markeringen visar de frågor som också redovisas efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning i avsnitten 2-10. Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Tabell 1 Redovisning av samtliga frågor. Andel sysselsatta (procent) fördelade efter kön och åldersgrupper. 2005

Table 1 The results from all questions. Employed persons (per cent) by sex and age. 2005

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
År i nuvarande yrke										
0-4 år	29,4	31,9	30,6	70,5	25,8	11,3	79,5	28,9	9,8	2
5-9 år	19,3	18,7	19,0	26,5	22,9	9,4	18,8	23,2	11,9	
10-19 år	22,4	22,3	22,3	3,0	32,2	17,9	1,6	30,4	22,0	
20 eller fler år	28,9	27,1	28,1	. ¹	19,1	61,4	. ¹	17,5	56,3	2
Antalet arbetande på nuvarande arbetsplats										
1-4	17,8	11,3	14,7	13,3	17,1	21,4	9,4	11,2	12,6	
5-9	9,3	10,0	9,7	11,5	8,9	8,8	13,3	9,4	9,0	
10-19	11,7	14,9	13,2	12,3	11,9	10,8	14,8	15,5	14,0	
20-49	18,0	20,1	19,0	19,6	18,0	17,2	18,4	20,2	21,0	
50-99	11,4	12,1	11,7	11,6	11,6	11,0	10,9	11,8	13,2	
100-499	17,0	13,5	15,3	14,9	17,3	17,7	13,3	13,5	13,8	
500 eller fler	11,0	11,5	11,2	9,3	12,1	10,1	8,2	12,8	11,3	
Vet ej men högst 10	0,6	0,8	0,7	1,3	0,4	0,6	1,7	0,6	0,6	
Vet ej men mer än 10	3,2	5,8	4,4	6,2	2,7	2,4	10,0	5,0	4,6	
Antal kvinnor och män på arbetsplatsen										
Flest kvinnor	13,2	65,3	38,1	14,5	11,2	15,4	61,5	62,9	70,2	
Flest män	63,1	13,6	39,5	63,0	66,7	58,2	15,2	15,1	10,9	
Lika många kvinnor som män	18,9	18,0	18,5	19,9	18,1	19,8	20,4	19,1	15,5	
Inga arbetskamrater	4,7	3,1	3,9	2,6	4,0	6,6	2,9	2,9	3,4	
Om närmaste chef är man respektive kvinna										
Man	73,8	40,8	58,1	77,5	76,3	69,0	42,9	42,5	37,5	
Kvinna	15,3	54,4	34,0	19,6	13,7	16,0	54,0	53,2	56,2	
Har ingen chef	10,8	4,8	7,9	2,9	10,0	15,0	3,1	4,2	6,2	
Antal anställningsår på nuvarande arbetsplats										
0-4 år	42,5	42,2	42,3	83,6	40,8	21,1	88,6	41,1	17,6	
5-9 år	20,2	17,0	18,7	15,4	25,0	15,3	10,8	22,1	13,1	
10-19 år	18,9	19,5	19,2	1,0	23,2	22,5	0,6	24,1	23,5	
20 eller fler år	18,4	21,3	19,8	. ¹	11,0	41,2	. ¹	12,7	45,8	
Framtid för det egna arbetet										
Mycket lätt eller ganska lätt att få ett likvärdigt arbete utan att flytta (byta bostad)	31,4	31,6	31,5	43,6	35,4	20,9	47,7	33,8	21,2	
Ganska svårt eller mycket svårt att få ett likvärdigt arbete utan att flytta (byta bostad)	52,2	48,5	50,5	41,1	47,9	62,6	37,0	46,9	55,9	
Risk för förflyttning till annat arbete föreligger ²	17,5	18,7	18,1	15,1	19,3	15,9	16,2	20,6	17,3	
Hot om permittering eller påtvingad kortare arbetstid föreligger ²	17,1	18,5	17,8	19,5	18,3	14,3	29,1	18,0	13,8	

1) . = uppgift kan ej förekomma

2) Frågan riktar sig endast till anställda, ej till företagare

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64
Arbetstid									
Enbart dagtidsarbete, ej lör-/söndag	71,3	67,3	69,4	60,8	72,6	75,0	47,1	69,5	73,9
Skiftarbete eller annat schema med varierande tider (endast anställda)	22,1	27,5	24,8	30,2	21,2	18,5	42,3	25,8	22,4
Arbete lördag, söndag förekommer	22,5	29,4	25,7	29,8	21,0	20,7	48,7	26,9	23,4
Nattarbete förekommer	14,2	9,3	11,9	20,0	13,6	12,0	12,7	9,8	6,9
Nattarbete minst hälften av arbetsdagarna	6,5	4,2	5,4	10,5	6,0	5,1	5,6	4,5	3,2
Kvällsarbete förekommer	26,1	28,9	27,4	34,7	25,1	23,0	44,6	27,5	23,4
Kvällsarbete minst hälften av arbetsdagarna	15,4	13,5	14,5	23,2	14,8	12,2	26,0	11,2	10,7
Arbetar flexitid (arbetstid inom vissa fastställda tider)	30,0	32,8	31,3	26,5	31,2	29,6	25,5	32,8	36,1
Har relativt fria arbetstider (ej flexitid)	35,1	26,6	31,0	30,9	34,6	37,4	28,5	27,7	24,2
Kan i allmänhet inte påverka arbetstiden	35,0	40,7	37,7	42,6	34,3	33,0	46,0	39,6	39,7
Arbete hemifrån									
Hela eller i stort sett hela arbetstiden	1,4	1,8	1,6	1,2	1,2	1,8	0,8	1,4	2,6
3–4 dagar per vecka	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	1,0	0,4	0,9	1,3
1–2 dagar per vecka	3,4	2,3	2,9	1,2	3,2	4,6	0,4	2,2	3,2
Högst några timmar per vecka	20,7	14,7	17,8	11,4	21,3	23,5	9,4	16,3	15,0
Arbetar inte hemma	73,6	80,3	76,8	85,3	73,5	69,1	89,1	79,1	77,9
Avlöningsform									
Fast lön	80,0	91,9	85,7	78,7	81,1	78,9	90,6	91,8	92,5
Lön med tillägg kopplat till eget eller gruppens resultat (ackordslön etc.)	6,0	1,8	4,0	10,1	5,3	5,4	3,0	1,8	1,2
Lön med tillägg kopplat till företagets resultat	6,3	2,0	4,3	4,0	7,1	6,1	1,3	2,7	1,5
Ren prestationslön	2,3	0,7	1,5	2,8	2,0	2,6	1,0	0,6	0,6
Annan löneform	5,4	3,6	4,6	4,4	4,6	7,0	4,2	3,1	4,1
Övertidsarbete (endast anställda)									
Arbetade övertid/mertid i referensveckan	28,6	21,5	25,1	31,5	29,6	25,0	21,7	22,4	19,9
Har haft övertid i referensveckan, enbart med ersättning	20,7	16,8	18,8	26,1	21,7	15,4	18,0	17,5	15,2
Har arbetat minst 5 timmar övertid i referensveckan	15,5	8,5	12,0	17,1	16,0	13,4	9,5	8,6	7,9
Har arbetat minst 10 timmar övertid i referensveckan	6,5	2,9	4,7	8,4	6,3	5,5	3,4	2,8	2,8
Arbetsledare									
Är arbetsledare	36,3	23,0	29,9	22,8	40,9	36,7	16,8	25,7	22,6
<i>Arbetsledare för minst 10 personer direkt eller indirekt underställda</i>									
(av alla sysselsatta)	13,0	7,4	10,3	5,8	14,0	15,5	4,4	8,6	7,5
(av arbetsledare)	35,8	32,3	34,5	25,7	34,2	42,1	26,5	33,3	33,0
Arbetsledare med underställda kvinnor resp. män									
Flest underställda kvinnor	16,3	68,7	35,6	..	14,5	19,9	..	64,5	77,0
Flest underställda män	64,1	14,0	45,7	..	65,6	61,1	..	15,3	11,1
Ungefär lika många kvinnor som män	19,6	17,3	18,7	..	19,8	18,9	..	20,2	12,0

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64
Intressant och stimulerande arbete									
I hög grad	61,2	66,3	63,6	50,2	63,1	64,5	50,2	69,3	70,9
I viss mån	31,2	27,5	29,4	35,6	30,1	30,5	36,5	25,8	25,0
Nej	7,6	6,2	6,9	14,2	6,8	5,0	13,3	4,9	4,1
Kroppsligt ansträngande arbete									
I hög grad	21,2	21,4	21,3	30,5	20,8	16,6	28,5	21,0	18,0
I viss mån	28,8	30,8	29,7	35,3	28,4	25,7	36,3	29,2	29,9
Nej	49,9	47,9	49,0	34,2	50,8	57,7	35,2	49,9	52,1
Har haft samma yrke under de senaste 5 åren och det kroppsligt ansträngande arbetet har									
ökat	11,6	21,3	16,1	..	11,5	10,8	..	20,7	21,1
minskat	16,5	11,4	14,1	..	16,6	15,4	..	11,4	11,4
Ensidigt upprepade arbetsrörelser									
I hög grad	16,5	20,5	18,5	22,6	16,6	13,0	26,6	19,6	18,5
I viss mån	29,5	31,0	30,2	33,4	29,5	27,3	35,7	31,4	27,8
Nej	53,9	48,4	51,3	44,0	53,9	59,7	37,8	49,0	53,6
Har haft samma yrke under de senaste 5 åren och de ensidiga upprepade arbetsrörelserna har									
ökat	10,9	16,6	13,5	..	11,2	10,7	..	16,2	16,6
minskat	7,5	7,1	7,3	..	8,1	6,6	..	7,3	6,9
Stor arbetsbelastning, alldeles för mycket att göra									
I hög grad	19,7	23,0	21,3	13,7	21,5	20,3	14,0	25,1	24,8
I viss mån	39,2	41,0	40,1	33,7	41,2	39,2	34,9	42,7	41,9
Nej	41,1	36,0	38,7	52,6	37,3	40,5	51,1	32,1	33,4
Har haft samma yrke under de senaste 5 åren och arbetsbelastningen har									
ökat	43,9	52,7	48,0	..	46,6	41,0	..	54,4	51,4
minskat	10,6	9,9	10,3	..	9,8	11,8	..	9,2	11,2
Oro för att nuvarande arbete på sikt kan innebära hälsorisker									
I hög grad	14,2	17,0	15,5	13,8	16,2	11,2	15,0	18,7	15,6
I viss mån	30,8	31,9	31,3	31,0	31,8	29,0	29,3	33,3	31,1
Nej	53,2	49,2	51,3	53,4	50,2	57,9	53,8	46,2	51,1
Arbetsmiljöarbete									
Frågor riktade till alla									
Systematiskt arbetsmiljöarbetet pågår på arbetsplatsen	52,7	51,0	51,9	38,6	53,0	57,7	30,2	54,1	56,5
Arbetsmiljöbrister åtgärdas alltid/för det mesta ¹	68,4	64,1	66,3	58,9	67,9	72,8	54,1	64,9	67,4
Arbetsmiljöbrister åtgärdas för det mesta inte/aldrig ¹	24,5	28,1	26,2	29,8	25,5	21,0	35,2	28,2	24,7
Har uppdrag i arbetsmiljöarbetet som skyddsombud, ledamot i arbetsmiljökommitté eller som chef	21,5	13,3	17,6	10,0	21,7	25,9	6,3	14,2	15,3

1) Övriga har uppgett att det ej är aktuellt eller att det inte finns några arbetsmiljöbrister

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64
Fyra frågor riktade till chefer med arbetsmiljöansvar									
Riskbedömning									
En bedömning av riskerna för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen har gjorts eller arbete med detta pågår	79,3	..	79,3
<i>FÖLJANDE FRÅGOR AVSER DEM SOM GJORT RISKBEDÖMNINGAR</i>									
Dokumentation									
Resultaten av riskbedömningen har dokumenterats skriftligt eller arbete med detta pågår	80,1	..	80,9
Åtgärdsarbete¹									
De risker för ohälsa och olycksfall man fann på arbetsplatsen har åtgärdats eller arbete med detta pågår	80,5	..	79,7
Man fann inga risker som krävde åtgärd	12,5	..	12,4
Handlingsplan¹									
En handlingsplan för de risker som inte åtgärdades direkt har upprättats	56,2	..	55,7
Inga risker återstod att åtgärda	28,6	..	28,0
Fyra frågor riktade till skyddsombud eller ledamot i arbetsmiljökommitté									
Riskbedömning									
En bedömning av riskerna för ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen har gjorts eller arbete med detta pågår	84,1
<i>FÖLJANDE FRÅGOR AVSER DEM SOM GJORT RISKBEDÖMNINGAR</i>									
Dokumentation									
Resultaten av riskbedömningen har dokumenterats skriftligt eller arbete med detta pågår	89,8
Åtgärdsarbete¹									
De risker för ohälsa och olycksfall man fann på arbetsplatsen har åtgärdats eller arbete med detta pågår	83,8
Man fann inga risker som krävde åtgärd	4,5
Handlingsplan¹									
En handlingsplan för de risker som inte åtgärdades direkt har upprättats	70,6
Inga risker återstod att åtgärda	9,9
En fråga riktad endast till skyddsombud									
Skyddsombudet deltar mycket eller ganska mycket i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)	47,3
Företagshälsovård									
2 Har tillgång till företagshälsovård genom arbetet	68,2	66,6	67,4	53,5	70,2	71,3	41,3	70,9	72,0
Företagshälsovården har besökt arbetsplatsen det senaste året									
(av dem som har tillgång till företagshälsovård)	28,8	23,5	26,3	..	28,4	29,2	..	23,7	23,9
Företagshälsovården har gjort en bedömning av arbetssituationen för den enskilde									
(av dem som har tillgång till företagshälsovård)	33,2	26,6	30,1	..	32,9	33,0	..	28,2	25,7

1) De icke redovisade svarsalternativen är Nej och Vet ej

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Företagshälsovården har besökt arbetsplatsen eller på annat sätt gjort en bedömning av arbetsmiljön										
(av alla sysselsatta)	30,6	25,6	28,2	25,5	31,4	31,6	13,2	28,1	27,7	2
(av dem som har tillgång till företagshälsovård)	45,3	39,0	42,3	..	45,1	44,7	..	40,1	39,2	
Företagshälsovårdens insats gällde (av dem som har tillgång till företagshälsovård)										
Arbetsställningar, arbetsrörelser eller tungt arbete	25,4	22,0	23,8	..	25,6	24,6	..	22,4	22,1	
Hög arbetsbelastning eller stress	16,5	12,6	14,7	..	16,8	14,6	..	14,0	11,6	
Samarbete eller relationer på arbetsplatsen	7,6	7,5	7,6	..	6,9	8,2	..	8,6	6,4	
Anpassning av arbetsuppgifter eller rehabilitering	6,6	5,6	6,1	..	5,7	7,3	..	5,7	5,9	
Teknisk utrustning, (maskiner, belysning, buller etc.)	16,0	11,5	13,9	..	14,7	18,3	..	11,9	12,0	
Sjukfrånvaro	5,9	5,4	5,7	..	6,1	5,1	..	5,5	5,2	
Missbruksproblem	3,5	1,6	2,6	..	3,2	3,1	..	2,0	1,1	
Arbetsorganisationen	3,8	3,3	3,6	..	3,5	3,9	..	3,8	2,8	
Annat	9,9	8,5	9,2	..	9,9	9,0	..	8,8	8,2	
Företagshälsovårdens insats bedömdes som										
mycket bra eller ganska bra	68,2	66,4	67,4	..	65,0	73,7	..	66,2	67,7	
ganska dålig eller mycket dålig	11,6	10,2	11,0	..	13,7	8,9	..	10,6	10,1	
känner inte till eller kan ännu inte bedöma företagshälsovårdens insats	20,2	23,4	21,6	..	21,3	17,4	..	23,2	22,2	
Datorarbete										
Använder persondator	69,1	69,6	69,4	56,5	73,4	69,6	50,9	74,4	73,1	3
Använder persondator <i>minst halva tiden</i>										
(av samtliga sysselsatta)	33,7	36,9	35,2	27,3	37,5	31,3	25,5	40,6	37,7	
(av PC-användare)	48,8	52,9	50,8	48,3	51,2	45,0	50,1	54,6	51,5	
Använder persondator <i>nästan hela tiden</i>										
(av samtliga sysselsatta)	11,1	16,6	13,7	14,4	12,8	6,5	14,0	19,2	14,1	
(av PC-användare)	16,1	23,8	19,8	25,6	17,4	9,4	27,5	25,9	19,3	
Arbetstid <i>i ett sträck</i> vid persondator										
Mindre än en timme	43,4	46,6	44,9	49,0	40,0	46,6	50,6	45,3	46,8	
Mer än 1 men mindre än 2 timmar	23,7	21,4	22,6	16,8	24,5	25,6	15,4	21,5	23,6	
Mer än 2 men mindre än 4 timmar	18,2	18,0	18,1	18,5	19,0	16,7	20,3	18,4	16,4	
Minst 4 timmar	14,7	14,1	14,4	15,7	16,5	11,1	13,7	14,8	13,1	
Använder mest tangentbord	52,7	54,3	53,5	55,7	54,5	48,3	62,7	55,7	48,9	
Använder mest datormus	23,0	22,4	22,8	22,7	23,2	22,9	22,5	20,8	24,8	
Använder mest musplatta på tangentbord	5,1	7,2	6,1	4,3	4,7	6,3	5,0	6,8	8,8	
Använder laptop (bärbar dator)	33,2	15,3	24,6	26,7	36,5	30,7	14,1	17,6	12,4	
Använder laptop <i>minst halva tiden</i>										
(av samtliga sysselsatta)	10,3	4,5	7,5	7,0	12,8	8,1	4,0	5,9	2,7	
(av laptopanvändare)	44,8	42,5	44,1	..	47,7	38,1	..	45,4	..	
Använder laptop <i>nästan hela tiden</i>										
(av samtliga sysselsatta)	3,9	2,1	3,0	3,0	5,3	2,1	2,0	3,0	0,8	
(av laptopanvändare)	17,0	19,8	17,8	..	19,9	9,9	..	23,0	..	

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Synkontroll <i>betald av arbetsgivare under de senaste tre åren (uppgifterna gäller endast datoranvändare)</i>										
	Ja, synkontroll bekostad av arbetsgivaren	24,0	21,7	22,9	9,6	20,8	36,0	6,7	18,7	32,1
	Nej, ingen synkontroll bekostad av arbetsgivaren	68,7	70,0	69,3	83,2	72,6	55,2	85,9	72,6	59,8
	Nej, men synkontroll på egen bekostnad	7,3	8,3	7,8	7,2	6,6	8,8	7,4	8,7	8,1
Teknisk utrustning, arbetar med/vid maskiner										
<i>Minst 1/4 av tiden</i>										
3	Handhållna eller släpbara maskiner	25,4	11,2	18,6	30,9	27,3	20,6	15,5	11,3	9,1
	Rörliga maskiner som man sitter i och kör (ej buss/bil)	14,0	1,6	8,1	17,4	14,7	11,7	1,4	2,1	1,0
	Stationära maskiner eller processsystem	17,5	9,8	13,8	24,7	17,8	14,4	15,8	10,1	6,7
Har ont varje vecka i										
4	Övre delen av ryggen eller nacken	28,5	43,6	35,7	23,0	29,2	29,6	41,6	43,4	44,8
	Nedre delen av ryggen	26,0	32,8	29,2	23,1	25,5	27,8	36,0	30,5	34,6
	Axlar eller armar	28,3	39,6	33,6	18,5	27,0	33,9	32,3	37,7	45,5
4	Handleder eller händer	15,1	23,5	19,1	12,6	14,4	17,1	16,6	20,1	31,4
	Höfter, ben, knän eller fötter	23,6	31,4	27,3	18,2	21,5	28,8	29,2	25,4	40,4
Arbetsmiljöförhållanden varje vecka										
4	Är uttröttad i kroppen	47,7	54,4	50,9	53,6	46,2	47,5	58,5	50,1	58,2
	Kan inte koppla av tankarna från jobbet under fritid	42,1	44,8	43,4	32,7	43,4	43,9	37,4	46,0	46,5
4	Har halsbränna, sura uppstötningar etc.	20,1	24,1	22,0	18,9	20,5	20,0	25,7	23,9	23,6
	Är trött och håglös	34,5	42,8	38,4	39,8	34,8	31,8	46,6	43,9	39,7
4	Har huvudvärk	17,9	30,0	23,7	18,9	18,4	17,0	38,3	32,6	22,8
	Har kliande eller irriterade ögon	16,1	18,9	17,4	15,9	14,9	17,8	17,4	17,9	21,0
	Har svårigheter att sova p.g.a. tankar på jobbet	20,3	23,4	21,8	16,1	19,6	23,1	16,1	22,0	28,4
	Känner olust att gå till arbetet	18,0	17,6	17,8	26,1	17,7	15,2	23,0	17,3	15,5
	Misströstar som följd av svårigheter på jobbet	12,0	14,3	13,1	12,4	12,2	11,5	15,9	14,3	13,4
	Känner sig otillräcklig med arbetsinsatsen	16,1	21,4	18,6	15,2	17,1	14,9	18,6	22,7	20,8
4	Är varje dag för trött, saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter	5,4	8,3	6,8	5,3	6,1	4,4	6,4	8,5	8,7
Tid för återhämtning										
4	Får klart otillräckligt med sömn	11,5	14,7	13,0	10,2	13,4	9,3	9,7	14,6	17,1
	Får klart otillräckligt med vila mellan arbetsdagar	10,7	14,2	12,4	11,7	12,9	7,4	12,5	16,2	12,1
Normalt antal sömntimmar per dygn under en arbetsvecka										
	Mindre än 5 timmar	3,9	3,2	3,6	3,4	4,4	3,5	2,8	2,6	4,2
	Minst 5 timmar men mindre än 6 timmar	17,3	11,9	14,7	14,7	18,9	16,1	7,7	10,5	15,5
	Minst 6 timmar men mindre än 7 timmar	40,0	33,6	36,9	35,2	41,2	40,2	24,0	35,9	34,9
	Minst 7 timmar men mindre än 8 timmar	30,2	36,9	33,4	32,3	29,5	30,5	40,8	37,4	34,6
	Minst 8 timmar men mindre än 9 timmar	7,5	12,6	9,9	12,2	5,5	8,5	19,9	12,0	10,1
	Minst 9 timmar	1,0	1,8	1,4	2,1	0,6	1,2	4,8	1,6	0,7

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Sjuknärvaro under de senaste 12 månaderna										
Gått till jobbet trots att man borde sjukskrivit sig										
Fyra gånger eller mer	17,4	16,4	16,9	18,9	18,6	15,1	17,0	18,2	13,5	
Två till tre gånger	31,8	32,7	32,2	30,6	34,6	28,3	33,3	34,4	30,0	
Två gånger eller mer	49,2	49,0	49,1	49,4	53,2	43,4	50,4	52,6	43,6	4
En gång	19,4	21,6	20,4	23,7	19,2	17,8	22,7	21,8	20,9	
Aldrig	31,5	29,4	30,5	26,9	27,6	38,8	26,9	25,6	35,6	
Arbetsmiljöförhållanden varje dag										
Tvungen att vrida och böja sig på samma sätt många ggr i timmen flera timmar samma dag										
	25,5	32,0	28,6	25,9	24,5	26,7	39,0	29,0	33,0	5
Tvungen att lyfta minst 15 kg åt gången										
	21,2	12,2	16,9	25,7	21,8	18,6	13,3	13,2	10,3	
Arbetsmiljöförhållanden minst 1/4 av tiden										
Arbetar rent kroppsligt										
	43,7	35,7	39,9	55,3	45,2	37,0	51,7	34,3	30,4	
Måste ta i så mycket att man andas snabbare										
	24,9	12,8	19,1	33,3	25,5	20,7	18,7	12,0	11,1	
Arbetar framåtböjd utan stöd för händerna										
	27,2	26,1	26,7	34,7	27,7	23,5	34,5	24,8	24,3	5
Arbetar i vriden ställning										
	27,0	26,6	26,8	32,9	27,5	23,9	34,4	26,1	23,7	
Arbetar med händerna upplyfta i höjd med axlarna eller högre										
	21,4	16,0	18,8	28,2	20,9	19,4	21,4	14,9	15,1	
Upprepar enbart samma arbetsrörelser minst två ggr/minut										
	34,5	34,8	34,6	44,4	33,9	31,3	45,5	32,8	32,5	
Sittande arbete										
Arbetar i sittande ställning som högst 1/10 av tiden										
	33,5	32,9	33,2	39,8	33,9	30,4	42,9	30,9	31,1	5
Sitter och arbetar i ett sträck										
	26,2	20,0	23,3	23,5	27,1	25,8	19,3	20,3	19,9	5
Mer än två timmar										
	25,7	22,9	24,4	25,9	25,2	26,4	18,2	23,6	24,0	
Mellan en och två timmar										
	48,1	57,1	52,4	50,5	47,6	47,8	62,5	56,1	56,1	
Högst en timme										
Bil användning										
Använder bil i arbetet (även yrkesförare ingår)										
	45,2	19,8	33,1	37,2	45,0	48,7	15,4	22,2	18,6	
Använder bil i arbetet (minst 1/4 av tiden)										
	19,1	6,1	12,9	17,2	19,2	19,6	4,7	7,3	5,0	
Utsatt minst 1/4 av tiden för										
Buller, svårt att tala i normal samtalston										
	30,6	16,0	23,7	35,1	32,0	26,9	21,1	15,3	14,8	
Vibrationer, kroppen skakar och vibrerar										
	12,8	1,6	7,4	14,8	14,0	10,3	3,1	1,6	0,9	6
Vibrationer från handhållna maskiner										
	13,5	2,1	8,1	16,8	13,6	12,1	2,6	2,3	1,5	
Kyla										
	22,6	9,6	16,4	29,8	23,5	18,5	16,6	10,1	5,7	
Dålig belysning (för svag eller bländande)										
	18,7	8,7	14,0	19,7	19,6	17,0	10,6	9,3	7,2	
Olja eller skärvätskor (hudkontakt)										
	9,7	1,4	5,7	12,7	10,3	7,6	2,7	1,3	0,8	6
Sura eller basiska (frätande) kemikalier										
	4,2	2,4	3,3	3,6	5,3	2,8	3,9	2,3	1,9	
Rengörings-, desinfektionsmedel (hudkontakt)										
	8,1	16,2	11,9	10,0	9,3	5,6	23,2	15,1	14,4	6
Vatten (hudkontakt flera ggr/timme)										
	12,5	29,5	20,6	18,9	12,9	9,5	35,8	28,4	28,2	6
Mänskliga utsöndringar (saliv, blod, urin, etc.)										
	2,9	19,3	10,7	4,2	3,3	1,9	20,1	20,0	18,0	
Oorganiskt damm som man ser/känner (metaller, sten etc.)										
	14,4	2,3	8,6	16,4	15,7	11,8	3,7	2,2	1,9	
Organiskt damm som man ser/känner (textil, djur, växter etc.)										
	12,0	11,2	11,6	13,6	12,5	10,7	14,6	10,1	11,1	
Kemikalier som man ser /känner (gaser, lösningsmedel, etc.)										
	11,0	4,0	7,7	10,1	13,0	8,7	5,3	4,3	3,1	
Luftföroreningar (svar på någon eller några av ovan)										
	27,1	15,3	21,5	29,3	29,1	23,5	20,0	14,6	14,2	
Tobaksrök från andra som man ser/känner (passiv rökning)										
	4,6	4,6	4,6	7,0	4,7	3,5	7,1	4,0	4,2	6

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Krav och inflytande										
7	Tvungen att <i>varje vecka</i> dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem	35,3	30,4	33,0	31,3	36,8	34,8	25,1	32,6	30,0
	Tvungen att klara sig själv i kritiska situationer (<i>minst halva tiden</i>)	42,8	28,1	35,8	29,4	42,6	48,5	27,2	27,5	29,3
	Arbetet innebär kontakt med andra (tex. patienter, kunder, klienter) (<i>minst halva tiden</i>)	52,1	66,9	59,2	52,3	50,4	54,4	74,2	66,4	64,4
	Upprepar samma arbetsmoment många gånger/timme (<i>minst halva tiden</i>)	37,6	45,2	41,3	46,7	36,6	35,6	60,9	40,5	44,5
7	En del av arbetstiden går åt till att lösa krävande problem (<i>minst halva tiden</i>)	48,0	37,1	42,8	41,6	49,6	48,3	30,9	41,3	34,3
	Kan <i>för det mesta inte/aldrig</i> bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras	37,8	52,0	44,6	41,3	38,8	35,1	58,4	49,9	51,9
	Är <i>för det mesta inte/aldrig</i> med och beslutar om uppläggningsen av det egna arbetet	25,1	30,1	27,5	35,3	23,9	22,7	44,6	25,8	29,3
Stress										
7	Har <i>som mest halva tiden</i> möjlighet att själv bestämma arbetstakten	45,0	60,0	52,1	49,2	47,4	40,0	60,8	60,6	58,7
	Så stressigt arbete att man inte hinner prata eller tänka på annat än arbetet (<i>minst 1/2 tiden</i>)	35,5	44,9	40,0	29,8	37,1	35,6	34,5	46,4	47,6
	<i>Minst halva arbetstiden</i> består av beredskap	10,0	9,5	9,7	12,0	10,3	8,7	16,0	10,1	5,7
	Kan <i>som mest halva tiden</i> ta korta pauser för att prata	45,3	65,5	54,9	44,9	44,5	46,7	61,8	62,8	70,8
	Arbetet kräver hela uppmärksamheten och koncentrationen (<i>nästan hela tiden</i>)	42,4	50,8	46,4	37,4	41,2	45,9	45,6	49,9	54,3
Stöd, sociala relationer										
	Möjlighet till råd/hjälp om arbetsuppgifterna känns svåra (<i>för det mesta inte/aldrig</i>)	21,4	12,9	17,3	10,9	19,2	28,7	7,5	12,4	15,9
	Möjlighet till stöd och uppmuntran från chefer (<i>för det mesta inte/aldrig</i>)	42,4	33,4	38,1	30,9	41,0	49,1	30,6	33,2	35,1
7	Möjlighet till stöd och uppmuntran från arbetskamrater (<i>för det mesta inte/aldrig</i>)	23,3	13,3	18,5	16,3	21,4	28,7	10,2	12,0	16,5
	Får <i>för det mesta inte/aldrig</i> besked från chef/arbetsledare vad som i första hand skall göras	40,6	40,5	40,6	24,7	39,1	49,1	30,3	40,0	45,7
	Chefen visar uppskattning för ens arbete (<i>varje vecka</i>)	29,6	26,2	28,0	47,3	27,8	24,9	37,3	25,0	22,9
	Andra personer visar uppskattning (t.ex. arbetskamrater, patienter, kunder) (<i>varje vecka</i>)	56,9	63,7	60,1	70,6	55,4	53,6	71,8	62,9	61,0
	Arbetet innebär kontakt med svårt sjuka människor eller människor med problem (<i>varje vecka</i>)	15,0	35,9	25,0	13,5	14,8	16,0	32,2	35,9	37,5
Utbildning och lärande										
	Arbetet ger möjlighet att lära nytt, utvecklas i yrket (<i>varje vecka</i>)	44,1	38,8	41,6	49,5	44,8	40,9	42,5	40,2	35,2
	Har fått utbildning på betald arbetstid									
	under de sista 12 månaderna	47,9	54,7	51,2	50,0	49,9	44,4	45,0	58,3	54,4
7	under minst 5 utbildningsdagar	24,3	23,0	23,7	25,5	26,2	21,3	17,2	24,7	23,5
	Arbetet kräver utbildning/kurs utöver grundskola/folkskola									
	högst några månader	38,0	33,1	35,6	55,8	36,7	32,6	57,8	27,9	29,0
	1/2–3 år	33,8	43,0	38,2	32,4	36,7	30,4	32,2	47,5	41,6
	4 år eller mer	28,2	24,0	26,2	11,8	26,6	37,0	10,0	24,5	29,5

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder			
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64	
Arbetet kräver viss lärotid eller introduktionsutbildning (förotom utbildning eller kurs)										
högst några månader	58,2	83,5	70,3	72,5	57,8	53,2	92,0	82,4	81,0	
1/2–3 år	30,6	13,3	22,4	24,2	31,8	31,5	7,0	14,2	15,1	
4 år eller mer	11,1	3,2	7,4	3,3	10,4	15,2	1,1	3,4	3,9	
Låga kunskapskrav för arbetet (utbildningstid resp. lärokrav som mest några månader)	28,8	29,7	29,3	46,7	26,9	24,4	55,5	24,3	25,6	7
Att ta upp kritik på jobbet										
Svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden (<i>alltid/för det mesta</i>)	17,2	23,5	20,2	21,8	16,6	16,1	29,6	21,7	23,1	7
Konflikter/bråk på arbetsplatsen med										
<i>Chefer</i>										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	34,1	24,8	29,7	37,2	36,6	29,5	27,4	26,9	20,8	
minst några gånger de senaste 3 månaderna	13,0	8,3	10,8	14,8	14,3	10,4	10,6	9,2	6,2	
<i>Arbetskamrater</i>										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	37,4	34,3	35,9	39,4	41,3	31,0	33,7	38,2	29,2	
minst några gånger de senaste 3 månaderna	14,2	10,9	12,6	15,0	16,4	10,7	12,7	12,5	8,0	
<i>Andra personer (t.ex. patienter, kunder etc.)</i>										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	35,4	37,4	36,4	39,4	36,0	33,0	49,1	39,3	29,4	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	17,3	17,5	17,4	21,9	17,1	15,9	28,1	18,0	12,0	
Våld eller hot om våld										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	10,0	17,7	13,7	12,2	9,0	10,6	19,9	18,3	15,8	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	4,0	7,6	5,7	4,0	4,0	3,9	9,9	8,3	5,7	
Personlig förföljelse (mobbing) från chefer/arbetskamrater										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	9,3	9,3	9,3	8,0	9,6	9,4	9,4	9,6	8,7	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	3,8	3,6	3,7	3,6	3,6	4,1	3,6	3,7	3,3	
Sexuella trakasserier från chefer/arbetskamrater¹										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	1,1	2,5	1,8	1,8	1,3	0,5	7,0	2,2	0,8	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	0,6	0,9	0,7	1,0	0,8	0,2	2,8	0,8	0,1	
Trakasserier grundat på kön från chefer/arbetskamrater¹										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	4,5	12,5	8,3	5,2	5,2	3,4	14,0	14,2	9,4	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	1,8	4,6	3,2	2,0	2,1	1,4	6,1	5,2	3,1	
Sexuella trakasserier från andra personer¹										
minst någon gång de senaste 12 månaderna	1,6	7,5	4,4	2,3	1,9	0,8	19,0	7,0	3,0	7
minst några gånger de senaste 3 månaderna	0,6	2,5	1,5	0,7	0,8	0,2	7,6	1,9	1,0	

1) Jämställdhetslagen säger

Trakasserier

16 a § En arbetsgivare får inte diskriminera en arbetssökande eller en arbetstagare genom trakasserier på grund av kön eller genom sexuella trakasserier. Med trakasserier på grund av kön avses ett uppträdande i arbetslivet som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet och som har samband med kön. Med sexuella trakasserier avses ett uppträdande i arbetslivet av sexuell natur som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet. Lag (2005:476).

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64
Ändra arbetsituationen av hälsoskäl under det senaste året									
<i>Byta arbetsuppgifter</i>									
Har övervägt detta	14,1	14,5	14,3	15,3	16,5	10,4	17,8	16,2	10,8
Har också gjort den förändringen	2,9	4,0	3,4	4,1	3,0	2,3	3,8	4,2	3,8
<i>Förändra nuvarande arbetsuppgifter</i>									
Har övervägt detta	12,4	12,7	12,5	10,2	13,9	11,3	14,7	14,3	9,4
Har också gjort den förändringen	4,0	4,7	4,3	4,4	4,3	3,4	2,6	5,9	4,0
<i>Byta arbetsgivare eller bli egen företagare</i>									
Har övervägt detta	15,6	15,4	15,5	18,6	19,0	9,4	20,7	18,5	8,5
Har också gjort den förändringen	2,2	2,0	2,1	3,9	2,5	1,0	2,6	2,5	1,1
<i>Minska arbetstiden</i>									
Har övervägt detta	14,5	15,8	15,1	10,5	14,4	16,3	14,4	15,9	16,4
Har också gjort den förändringen	4,5	6,3	5,4	3,7	3,4	6,3	3,7	6,3	7,6
De förändringar som gjorts har medfört mycket eller något förbättring av de arbetsförhållanden som påverkade hälsan negativt	69,6	74,6	72,3
Upplevelser av arbetet (instämmer helt eller delvis)									
8 Har alldeles för mycket att göra	52,5	54,9	53,6	48,5	57,0	47,9	43,4	59,3	54,0
Har alldeles för lite att göra	4,2	4,0	4,1	5,2	4,3	3,6	7,6	3,6	3,0
8 Har för svåra arbetsuppgifter	11,4	10,8	11,1	9,0	12,2	11,0	8,2	11,9	10,6
Har för enkla arbetsuppgifter	14,5	15,0	14,7	25,2	13,9	11,0	24,6	13,8	12,1
Är allt för isolerad från andra	16,0	14,2	15,1	17,7	15,7	15,8	13,7	14,0	14,7
Har allt för mycket kontakt med andra	16,9	22,0	19,3	19,3	16,8	16,0	25,4	22,8	19,5
8 Har för lite inflytande	24,8	28,3	26,5	27,2	25,4	23,0	35,1	27,9	25,6
Har för stort inflytande	16,7	12,2	14,5	12,2	16,8	18,4	8,3	13,5	12,1
Har för lite stöd och hjälp från kamrater/chefer	20,2	21,1	20,6	15,6	20,6	21,3	21,9	21,2	20,8
Har för mycket inblandning från kamrater/chefer	11,7	12,5	12,1	15,9	11,9	9,7	17,4	12,6	10,2
8 Har ett psykiskt påfrestande arbete	38,1	46,4	42,1	36,8	39,2	37,2	46,1	47,2	45,5
Har ett lugnt och behagligt arbete	20,2	18,9	19,6	24,4	19,9	19,0	23,0	18,1	18,0
8 Har ett enformigt arbete	21,2	21,0	21,1	36,5	20,9	15,7	40,6	18,4	15,6
Har ett omväxlande arbete	49,2	53,8	51,4	38,3	48,9	54,1	36,9	55,0	59,9
8 Arbetet är bundet och ofritt	14,6	20,0	17,2	18,6	13,6	14,4	27,3	19,0	18,1
Arbetet är obundet och fritt	55,2	43,1	49,4	46,5	56,4	57,0	33,7	45,9	43,5
Är mycket missnöjd med sina arbetstider	11,5	13,5	12,4	14,1	12,1	9,6	19,3	13,3	11,0
Är mycket nöjd med sina arbetstider	59,6	60,5	60,0	53,9	59,4	62,3	51,3	62,1	62,6
Har ett mycket meningslöst arbete	10,0	7,7	8,9	14,2	10,8	7,1	15,5	7,0	5,2
8 Har ett mycket meningsfullt arbete	65,6	72,6	68,9	57,1	64,7	70,1	57,7	74,5	76,8

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				16-29	30-49	50-64	16-29	30-49	50-64
Har ett påfrestande tungt arbete	25,8	26,6	26,2	34,1	27,3	20,5	38,6	25,1	23,2
Har ett fysiskt mycket lätt arbete	47,2	47,5	47,3	38,2	45,6	52,9	33,5	49,3	51,3
Har påfrestande ensidiga arbetsrörelser	26,5	30,7	28,5	35,4	27,9	21,1	44,6	28,7	27,1
Har behagligt omväxlande arbetsrörelser	36,3	33,4	34,9	27,0	34,6	42,4	22,2	35,4	35,7
Har påfrestande arbetsställningar	29,6	36,3	32,8	38,9	31,1	23,8	53,0	34,3	31,4
Har bekväma arbetsställningar	33,8	28,8	31,4	22,6	31,8	41,2	17,0	30,5	31,8
Är i det stora hela mycket missnöjd med arbetet	8,2	7,6	7,9	7,8	9,9	6,0	11,3	8,0	5,3
Är i det stora hela mycket nöjd med arbetet	72,3	75,5	73,8	68,2	70,8	76,1	66,2	75,9	79,1

8

FRÅGOR STÄLLDA TILL DEM SOM ÄR YNGRE ÄN 30 ÅR

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder		Kvinnor i ålder	
				16-24	25-29	16-24	25-29
Antal jobb sammantaget under de senaste tre åren							
Ett arbete	41,3	31,2	36,5	35,8	46,0	22,4	40,1
Två till fyra arbeten	52,2	60,8	56,3	55,0	49,8	65,8	55,8
Fem eller fler arbeten	6,5	8,0	7,2	9,3	4,2	11,8	4,2
Etablerad på arbetsmarknaden (god försörjning, tryggt jobb etc)							
Ja	80,2	64,3	72,6	71,0	88,0	52,1	76,5
Nej	17,5	30,4	23,7	25,6	10,7	40,4	20,3
Arbetsuppgifterna stämmer med egna utbildningen							
Ja, i stort	42,9	42,6	42,8	35,9	48,7	31,0	54,2
Endast delvis	14,4	11,9	13,2	13,3	15,2	11,3	12,4
Nej, utbildningen gäller annat	36,1	35,5	35,8	41,3	31,7	43,1	27,9
Saker som är mycket viktiga i arbetet							
Arbetskamraterna	80,7	84,6	82,6	80,5	80,8	82,3	86,9
Arbetsuppgifterna	55,2	63,3	59,1	53,0	57,0	54,2	72,3
Arbetsmiljön	61,6	75,5	68,3	65,5	58,4	75,1	76,0
Utvecklingsmöjligheterna	55,9	58,5	57,1	53,4	57,9	51,3	65,7
Lönen	57,8	57,8	57,8	62,3	54,0	59,2	56,5
Fast jobb	66,9	63,4	65,2	67,9	65,9	56,4	70,3
Andra saker	12,7	12,3	12,5	10,8	14,4	10,3	14,4

Tabell 1 (forts)

Table 1 (cont'd)

FRÅGOR STÄLLDA TILL DEM SOM ÄR MINST 50 ÅR

10

	M	Kv	M+Kv	Män i ålder			Kvinnor i ålder		
				50-54	55-59	60-64	50-54	55-59	60-64
Har idag svårt att klara av arbetsuppgifterna p.g.a sin ålder	5,4	6,9	6,1	4,5	5,3	6,6	5,5	7,0	8,7
Bedömer att man (på grund av hälsoskäl) inte kommer att kunna orka arbeta fram till ordinarie pensionsålder i sitt yrke	11,1	16,2	13,6	13,6	10,5	8,4	18,2	18,2	10,4
Förändringar som behövs för att man skall kunna arbeta kvar i nuvarande yrke till ordinarie pensionsålder									
<i>(av dem som sagt att de inte orkar till ord. pensionsålder)</i>									
Kortare arbetstid	60,0
Förändring av arbetstidens förläggning	21,8
Förändring av arbetstakten	50,5
Förändring av de fysiska arbetskraven	39,5
Förändring av den psykosociala arbetsmiljön	38,7

Sysselsättning, arbetstid, tid i nuvarande yrke, systematiskt arbetsmiljöarbete, företagshälsovård

2

Detta avsnitt behandlar sysselsättning, arbetstid och hur länge man haft sitt nuvarande yrke. Vidare behandlas systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen samt tillgång till företagshälsovård och om denna har besökt eller annars gjort en bedömning av arbetsplatsen.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1991/1993, 1995/1997, 1999/2001 samt 2003/2005.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Sysselsättningsförhållanden

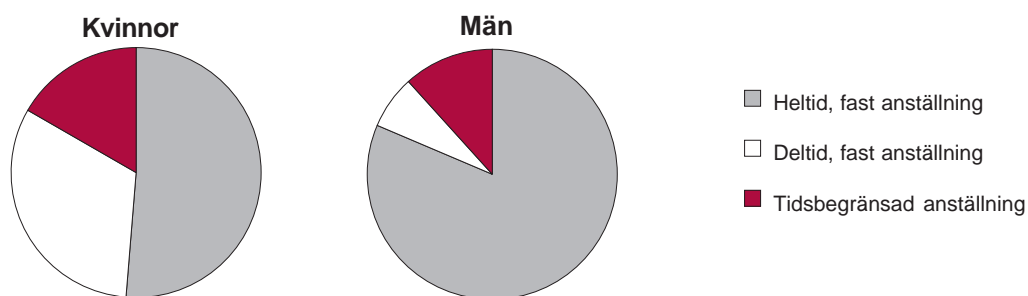
Utveckling sedan början av 1990-talet

Mellan 1991 och 1997 minskade den sysselsatta befolkningen i åldern 16 - 64 år med cirka 470 000 till i genomsnitt drygt 3,9 miljoner under år 1997. Under perioden 1998 - 2001 ökade sedan antalet sysselsatta jämfört med närmast föregående år för att därefter tämligen stabilt ligga på drygt 4,2 miljoner sysselsatta.

Under 1990-talet har flera förändringar skett i arbetslivet. En god tillgång på arbetskraft har givit utrymme för arbetsgivarna att anställa människor under mer flexibla anställningsformer.

År 1991 hade 12 procent av de anställda kvinnorna en tidsbegränsad anställning, och år 2004 hade andelen ökat till 17 procent. Bland män var motsvarande andelar drygt 7 procent respektive 13 procent. Andelarna för tidsbegränsat anställda 2005 var bland kvinnor 18 procent och bland män 13 procent. Dessa uppgifter är dock ej helt jämförbara uppgifter med tidigare år till följd av den omläggning av AKU som skett sedan april 2005.

Anställda kvinnor och män 2005 efter anställningsrelation¹

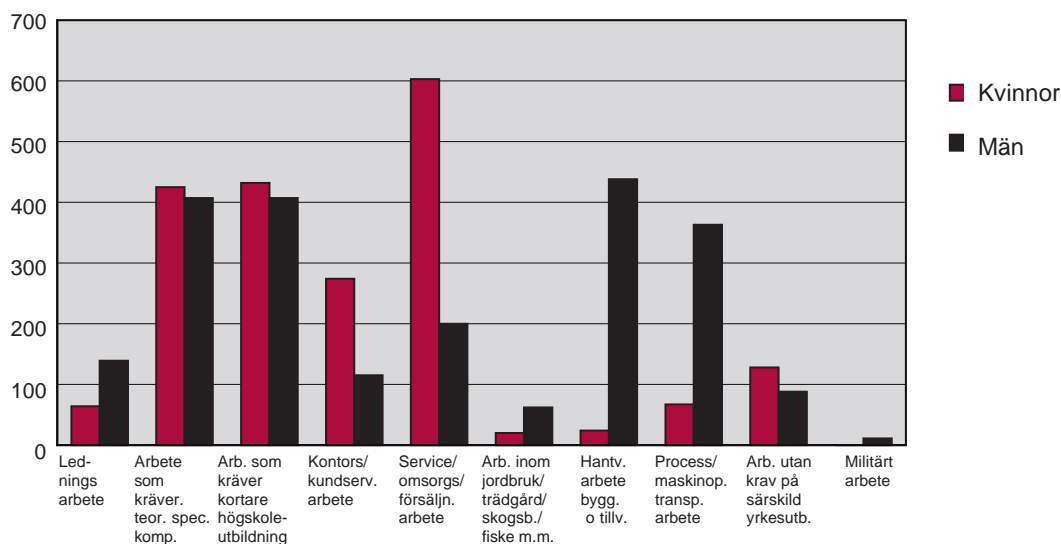
1) Uppgifterna är beräknade på Arbetsmiljöundersökningens urval fjärde kvartalet 2005

Huvuddelen av männen (81 %) och drygt hälften av kvinnorna (51 %) har en fast heltidsanställning 2005. Fast anställda med deltid är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män, nästan var tredje kvinna (32 %) men endast 7 procent av männen har en sådan anställning.

Ökningen av andelen anställda med tidsbegränsade anställningar ägde rum från nit-tioalets början. Trots vissa variationer under senare år har ingen entydig vändning inträffat, utan de tidsbegränsade anställningarna kvarstår som en vanligare anställningsform än tidigare. Det kan noteras att förändringen relativt sett är större bland män än bland kvinnor. I de yngre åldrarna, under 30 år, är tidsbegränsade jobb ännu vanligare.

Antal sysselsatta kvinnor och män 2005 (fjärde kvartalet) efter yrke (SSYK)

Tusental sysselsatta

Kvinnor och män återfinns inom olika delar av arbetsmarknaden vilket medför att deras arbetsmiljö ser olika ut. Stora kvinnodominerade yrkesgrupper finns inom service-, omsorgs- och försäljningsarbeten, medan männen dominerar helt inom hantverks-, byggnads- och tillverkningsarbeten liksom inom process-/maskinoperatörs- och transportarbeten.

Arbetstidens förläggning

Följande redovisning om arbetstidens förläggning bygger på uppgifter från Arbetskraftsundersökningen (AKU) i dess nya EU-anpassade form. Arbetsmiljöundersökningens tidigare frågor om arbetstid och övertid har utgått, varför här inga tids-serier kan ges.

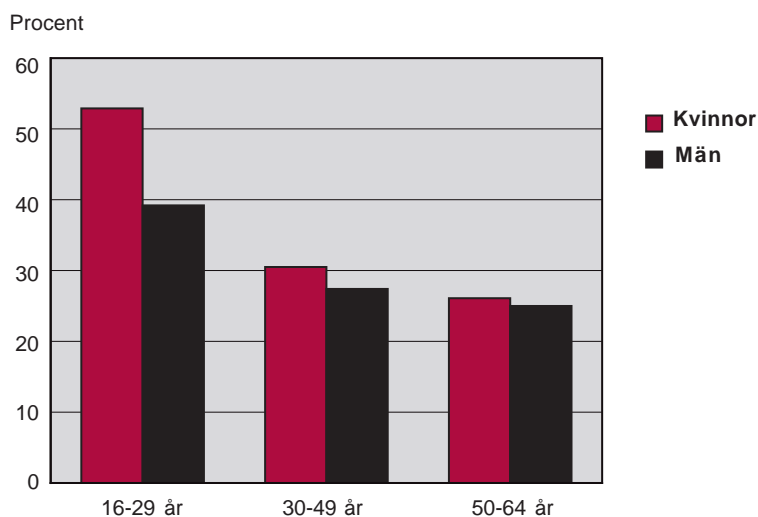
Andel sysselsatta (anställda och företagare) efter arbetstiden förläggning. 2005

	Kvinnor	Män
Arbetar enbart dagtid, vardagar	67,3	71,3
Nattarbete förekommer	9,3	14,2
Kvällsarbete förekommer	28,9	26,1
Arbete lördag/söndag förekommer	29,7	22,6
Skiftarbete eller annat schema med varierande tider (Enbart anställda)	27,5	22,1

Två av tre kvinnor och män arbetar *enbart* dagtid och på vardagar. Men avvikelserna från detta är vanliga, särskilt i form av arbete på lördag/söndag eller på kvällar, och sådana inslag är minst lika vanliga bland kvinnor som bland män. Nattarbete förekommer i större utsträckning bland män än bland kvinnor.

Frågan om skiftarbete bland anställda inkluderar både traditionella former av skiftarbete och andra former av arbetsscheman med varierande arbetstider. Runt var fjärde kvinna och man arbetar så, och det är vanligare bland kvinnor.

Andelen sysselsatta i olika åldrar som inte enbart arbetar på dagtid, vardagar. Kvinnor och män. 2005

Arbetstider varierar med kön och ålder. I gruppen under 30 år är det mindre vanligt att arbeta enbart ”vanlig dagtid”. Bland unga kvinnor har mer än hälften, 53 procent, andra arbetstider, vilket vill säga att även arbete lördagar, söndagar eller på kvällar eller nätter ingår. Bland unga män är motsvarande andel 39 procent. I övriga åldrar är det 25-30 procent, ungefär lika bland kvinnor och män.

Övertidsarbete/merarbete i referensveckan

Liksom beträffande arbetstider bygger följande redovisning på uppgifter från Arbetskraftsundersökningen, AKU. Tidigare frågor inom detta område i Arbetsmiljöundersökningen har utgått. De här använda frågorna avser förhållandena under den referensvecka som de intervjuade i AKU svarar för. Mertid är – vid deltidarbete – den arbetstid man gör utöver den ordinarie överenskomna.

	Kvinnor	Män
Arbetade övertid/mertid i referensveckan	21,5	28,6
Har arbetat minst 5 timmar övertid/mertid i referensveckan	8,5	15,4

Övertids-/mertidsarbete är vanligare bland män än bland kvinnor. Skillnaden mellan kvinnor och män blir större om man ser till mer omfattande övertids- eller mertidsarbete. Könsskillnaderna gäller i alla åldersgrupper.

Tid i yrket, antalet år man har haft sitt nuvarande yrke

Totalt är det 31,9 procent av kvinnorna som har haft sitt nuvarande yrke i mindre än fem år, och bland män 29,4 procent. Drygt var fjärde kvinna (27,1 %) och man (28,9 %) har haft samma yrke i minst 20 år. Skillnaderna är betydande mellan olika yrken.

Nedan ges exempel på yrken där det är vanligt med kort respektive lång yrkeserfarenhet. Uppgifterna avser 2001/03/05. Andelar i procent.

Kvinnor		Män	
0-4 år i yrket		0-4 år i yrket	
Kundservicearbete	53,4	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	47,1
Försäljare, fackhandel	48,4	Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	44,6
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	44,3	Kontors- och kundservicearbete	42,9
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	42,7	Företagssäljare	39,3
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	40,9	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	33,2
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	38,0	Systemerare och programmerare	33,0
Minst 20 år i yrket		Minst 20 år i yrket	
Sjuksköterskor	40,7	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	50,9
Grundskollärare	37,0	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	41,8
Förskollärare och fritidspedagoger	36,2	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	37,5
Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	35,0	Byggnadshantverkare m.fl.	35,1
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	34,6	Transport- och maskinförararbete	32,7
Övrig kontorspersonal	33,0		

En överblick för relativt nya i yrket kan tyda på att det sker en nyrekrytering i en växande näringsgren, ofta så att relativt många unga kommer in. Det kan i andra fall snarare vara en följd av att yrket är något av genomgångsyрке, där man stannar en kort tid för att sedan gå vidare till ett annat yrke.

På liknande sätt kan en stor överblick för sysselsatta med lång tid i yrket vara ett tecken på att nyrekryteringen är liten beroende på att de aktuella näringarna krymper. Men det kan också delvis vara ett tecken på att yrket är specialiserat, kräver mycket utbildning och erfarenhet, något som kan begränsa den del av arbetsmarknaden man kan välja.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Ungefär hälften av männen (51,9 %) och kvinnorna (48,7%) uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) bedrivs på deras arbetsplats.

Nedan visas ett urval av yrken där kvinnor respektive män uppger mest/minst systematiskt arbetsmiljöarbete. Uppgifterna avser 2001/2003/2005.

Kvinnor		Män	
<i>Mest</i>		<i>Mest</i>	
Ledningsarbete	70,3	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	78,1
Förskollärare och fritidspedagoger	64,0	Ingenjörer och tekniker	66,8
Arb. som kräver teor. spec.komp.		Maskinoperatörs- o monteringsarbete	61,5
inom biologi, hälso- o sjukvård	63,3	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	57,2
Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	61,6	Kontorsarbete m.m.	54,2
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	57,1	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	52,4
Grundskollärare	54,9	<i>Minst</i>	
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	53,0	Företagssäljare	38,1
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	52,0	Transport- och maskinförararbete	38,1
<i>Minst</i>		Dataspecialister	35,6
Kundservicearbete	37,9	Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	34,5
Städare m.fl.	34,1	Fordonsförare	31,6
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	31,0		
Försäljare, fackhandel	23,7		

Bland kvinnor är det chefer som i störst utsträckning rapporterar att SAM förekommer på arbetsplatsen. Det är personer som ofta har ett ansvar för att detta arbete bedrivs. Inom flera yrken är det i storleksordningen två av tre som rapporterar att SAM förekommer, det gäller t.ex. förskollärare och olika yrken inom landstingsvården. Bland kvinnliga försäljare inom fackhandeln uppger knappt var fjärde att ett systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs.

Även bland män är det chefer som i störst utsträckning rapporterar förekomst av SAM. Relativt stora andelar som rapporterar SAM är det också bland ingenjörer och tekniker. Bland manliga försäljare inom detaljhandeln och bland fordonsförare är det förhållandevis låg andel som rapporterar förekomst av SAM.

Företagshälsovård

Ungefär två av tre kvinnor och män uppger att man har tillgång till företagshälsovård (FHV) på sin arbetsplats. Det är samma storleksordning som tidigare år. Tendensen över de senaste åren är att tillgång till FHV blir något mindre vanligt. Både bland kvinnor och män var det en signifikant minskning mellan 2001 och 2003. Denna utveckling har dessbättre inte fortsatt mellan 2003 och 2005 varken för kvinnor eller män.

Bland kvinnor är det 25,6 procent och bland männen 30,6 som under det senaste året har fått del av någon insats från FHV. Om man ser till enbart de arbetsplatser där FHV finns är det 39,0 procent bland kvinnor och 45,3 bland män som fått del av någon insats.

Nedan visas de yrken där kvinnor respektive män uppger mest och minst tillgång till företagshälsovård. Uppgifterna avser 2001/2003/2005.

Kvinnor		Män	
<i>Mest</i>		<i>Mest</i>	
Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	81,7	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	85,8
Sjuksköterskor	79,3	Ingenjörer och tekniker	83,0
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	78,5	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	81,4
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	76,2	Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.	74,7
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	75,0	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	74,7
Ledningsarbete	74,7	Kontorsarbete m.m.	72,3
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	74,3	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	72,0
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	74,1	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	70,7
Förskollärare och fritidspedagoger	73,6	Byggnadshantverkare m.fl.	70,6
<i>Minst</i>		<i>Minst</i>	
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	59,5	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	64,6
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	58,7	Företagssäljare	63,2
Kundservicearbete	55,3	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	47,0
Försäljare, fackhandel	24,4	Fordonsförare	46,0
		Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	38,6

Bland kvinnor är det vanligt att ha tillgång till FHV inom hälso- och sjukvårdsyrken som kräver specialistkompetens och i inom vissa industriyrken. Mindre vanligt är det bland t.ex. försäljare i fackhandel.

Bland män är tillgången till FHV vanlig för t.ex. ledningsarbete, ingenjörer och tekniker. Mindre vanlig är FHV bland försäljare i detaljhandeln och fordonsförare.

Resultaten för olika yrken återspeglar till en del hur FHV är mer utbyggd i medelstora och stora företag än i små, mer i industri än i privat service och jämförelsevis väl utbyggd i den offentliga sektorn. Yrken som är vanliga inom t.ex. större industri-er har som förväntat stora andelar med FHV.

Tabell 2.1 Antal tusental sysselsatta 2005 (fjärde kvartalet) samt andel sysselsatta med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke fördelade efter yrke (SSYK) och kön. 2001/03/05
 Table 2.1 Employment of the working population 2005 (4th quarter/thousands) and employed persons with less than five years and at least twenty years in the current occupation by occupation and sex. 2001/03/05

Yrke	Antal sysselsatta i befolkningen			År i nuvarande yrke									
	2005 (1000-tal)			mindre än 5 år			20 år eller mer			2001/03/05			
	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	139	64	203	33,0	25,1	26,9	37,6	30,1	23,2	27,1	28,2	17,1	24,8
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	101	45	146	29,3	..	32,1	26,4	..	23,8
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	43	24	67	33,8	24,2
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	407	425	831	30,7	27,2	30,4	30,9	30,7	27,4	27,7	26,8	28,2	27,5
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	143	45	188	..	25,7	31,2	..	33,8	..	22,3	20,3	..	19,3
213 <i>Dataspecialister</i>	74	22	97	32,5	..	34,5	17,2	..	16,4
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	59	16	75	33,0	..	35,2	16,5	..	15,7
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	63	19	81	32,4	22,8
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	35	66	101	21,4	20,3	35,0	36,8
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	80	136	216	28,8	26,7	30,6	28,4	29,2	34,1	33,5	31,8	36,4	34,7
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	36	30	66	25,4	39,9
233 <i>Grundskollärare</i>	16	72	88	28,5	29,4	37,0	35,5
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	149	178	327	34,2	29,7	32,3	33,7	33,1	24,9	24,5	27,2	22,2	24,4
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	63	70	132	36,0	33,9	18,9	21,2
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	407	432	839	31,3	28,1	31,2	30,8	31,0	27,4	28,8	26,9	28,9	27,9
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	173	37	211	29,2	24,6	26,7	..	28,4	26,8	25,7	28,6	..	27,1
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	105	18	123	25,4	..	25,9	31,9	..	31,3
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	19	105	123	22,7	22,7	38,4	37,7
323 <i>Sjuksköterskor</i>	5	55	61	23,1	23,1	40,7	40,0
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	11	86	96	20,2	22,4	35,0	33,1
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	6	83	88	18,2	19,6	36,2	34,4
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	205	204	409	36,7	34,1	35,4	38,2	36,8	23,3	24,9	25,4	23,3	24,3
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	140	70	210	36,9	33,7	35,2	42,7	37,8	22,6	23,9	23,9	20,2	22,6
3415 <i>Företagssäljare</i>	71	27	97	39,3	..	43,5	20,2	..	17,9
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	16	59	75	31,4	33,9	28,6	27,3
4 Kontors- och kundservicearbete	115	274	388	39,6	37,4	42,9	37,3	38,9	23,9	24,6	19,9	27,3	25,1
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	99	198	296	33,9	31,8	40,4	31,1	34,2	27,4	28,1	20,5	32,1	28,3
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	9	53	63	28,7	28,8	29,0	28,5
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	56	16	72	44,0	16,0
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	48	13	61	45,3	15,1
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	15	79	94	33,9	36,7	33,0	29,8
42 <i>Kundservicearbete</i>	16	76	92	53,4	54,5	14,5	14,8

Tabell 2.1 (forts)
Table 2.1 (cont'd)

Yrke	Antal sysselsatta i befolkningen			År i nuvarande yrke									
				mindre än 5 år						20 år eller mer			
	2005 (1000-tal)			2003	2005	2001/03/05			2003	2005	2001/03/05		
	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	200	603	803	35,9	35,6	45,6	33,1	36,1	23,5	24,4	17,3	26,2	24,1
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	113	479	593	32,0	32,3	44,6	29,5	32,2	25,7	26,9	17,4	28,2	26,2
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	64	405	469	30,8	31,5	..	28,5	31,4	26,9	27,8	..	28,9	26,8
5131 Barnskötare m.fl.	10	76	87	29,4	33,2	26,0	23,8
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	14	159	173	..	21,1	..	20,2	21,2	..	36,0	..	34,6	33,8
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	25	112	137	40,9	45,2	19,0	16,5
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	87	124	210	..	45,1	47,1	47,9	47,6	..	17,3	17,3	18,3	17,9
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	87	124	210	..	45,1	47,1	48,0	47,6	..	17,3	17,3	18,3	17,9
5222 Försäljare, fackhandel	48	69	117	48,4	47,1	16,6	17,7
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	62	20	82	17,5	..	21,3	50,9	..	47,6
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	62	20	82	17,5	..	21,3	50,9	..	47,6
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	438	24	462	25,4	24,1	23,3	..	24,1	35,9	38,7	38,1	..	36,9
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	237	5	242	23,0	24,5	22,5	..	23,1	39,5	40,8	39,1	..	38,4
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	108	0	108	21,9	..	22,1	41,8	..	41,6
713 Byggnadshantverkare m.fl.	94	2	96	24,5	..	25,1	35,1	..	34,3
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	167	6	173	24,0	..	24,6	37,5	..	36,5
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	363	67	429	31,6	31,0	30,0	38,0	31,3	25,7	27,8	28,0	19,6	26,6
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	152	51	203	32,9	33,8	33,2	..	34,2	21,5	22,5	22,7	..	22,1
83 Transport- och maskinförararbete	168	11	179	27,6	..	28,2	32,7	..	31,6
832 Fordonsförare	106	8	114	27,8	..	28,4	32,4	..	31,3
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	87	128	215	43,8	46,6	18,0	15,8
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	58	113	171	44,3	46,7	18,1	16,1
912 Städare m.fl.	16	65	81	40,7	43,5	19,7	17,5
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	15	64	79	40,3	43,6	19,8	17,6
Samtliga	2231	2037	4268	32,9	30,6	31,1	33,9	32,4	26,7	28,1	28,5	26,3	27,4

Tabell 2.2 Andel sysselsatta som uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår, att företagshälsovård finns och att arbetsplatsen haft besök/eller fått en bedömning av företagshälsovården efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005, 2001/03/05 och 2003/05

Table 2.2 Employed persons (per cent) who reply there are ongoing efforts for systematic work environment, that occupational health service is available and that their workplace has been assessed by occupational health service, by occupation and sex. 2003, 2005, 2001/03/05 and 2003/05

Yrke	Systematiskt arbetsmiljö- arbete på arbetsplatsen					Har tillgång till företagshälsovård					Besök/bedömning av FHV det senaste året				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2003/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	66,8	73,3	71,6	70,3	71,2	75,1	74,5	75,1	74,7	75,0	44,8	42,2	45,4	..	43,5
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	78,1	..	78,2	85,8	..	86,2	54,8	..	52,9
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	82,9	87,1
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	52,9	53,9	50,8	54,1	52,4	73,1	73,2	72,9	74,2	73,6	30,7	30,5	31,3	29,8	30,6
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	51,2	47,5	..	48,4	..	74,2	74,7	..	75,7	..	35,3	35,5	..	36,3
213 <i>Dataspecialister</i>	35,6	..	38,7	68,0	..	71,1	29,2
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	34,5	..	36,9	66,6	..	70,1
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	60,1	80,9
22 <i>Arb. som kräver teor. speci.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	63,3	63,3	81,7	80,2	30,5
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	57,6	53,7	52,4	53,9	53,4	68,5	70,0	69,3	70,6	70,1	20,5	16,6	..	18,6	18,5
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	55,2	72,2
233 <i>Grundskollärare</i>	54,9	53,6	66,6	64,7	15,8
24 <i>Annat arbete som kräver teor. spec.komp.</i>	49,4	52,3	50,0	51,5	50,8	72,0	72,0	72,0	73,3	72,7	34,6	36,3	35,0	35,9	35,5
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	52,8	52,3	74,1	72,5	32,5
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	53,4	58,1	54,0	56,5	55,3	73,6	74,6	74,1	75,3	74,7	34,6	34,3	36,6	32,4	34,5
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	60,6	62,5	62,7	..	61,7	78,6	80,3	80,2	..	80,6	42,0	41,7	40,8	..	41,8
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	66,8	..	66,3	83,0	..	83,7	46,5	..	47,0
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	61,6	61,3	78,1	76,2	29,3	29,9
323 <i>Sjuksköterskor</i>	56,7	56,9	79,3	79,9
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	61,7	59,0	71,8	70,3	19,3	18,6
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	64,0	62,1	73,6	72,9	19,9	19,4
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	47,3	52,9	47,0	51,8	49,3	71,9	72,3	70,3	74,0	72,1	35,8	35,6	34,6	36,8	35,7
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	45,1	51,1	46,2	49,2	47,2	71,0	74,2	70,7	76,2	72,6	37,2	37,7	36,3	..	37,4
3415 <i>Företagssäljare</i>	38,1	..	38,4	63,2	..	63,8	29,1
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	53,0	53,7	75,0	75,9	40,0
4 Kontors- och kundservicearbete	46,8	48,4	53,2	45,3	47,6	66,9	68,0	70,3	67,3	68,2	32,4	33,0	34,9	31,8	32,7
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	48,7	51,9	54,2	48,1	50,1	70,6	73,2	72,3	71,9	72,0	34,8	36,1	36,2	35,0	35,4
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	47,9	48,3	68,1	68,1
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	54,4	73,3
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	52,3	70,6
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	43,9	43,1	67,8	65,4	30,4
42 <i>Kundservicearbete</i>	37,9	39,2	55,3	55,6

Tabell 2.2 (forts)
Table 2.2 (cont'd)

Yrke	Systematiskt arbetsmiljö- arbete på arbetsplatsen					Har tillgång till företagshälsovård					Besök/bedömning av FHV det senaste året				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2003/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	38,7	43,9	42,9	40,5	41,1	53,9	54,6	54,1	57,1	56,4	14,9	15,0	17,3	14,2	14,9
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	42,9	49,3	49,2	44,5	45,3	61,8	62,5	65,6	63,9	64,2	16,2	15,5	..	15,2	15,9
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	43,2	49,6	..	45,3	45,6	64,3	64,9	..	67,4	66,8	15,2	15,3	..	15,5	15,3
5131 Barnskötare m.fl.	43,9	45,1	61,2	59,9	11,2
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	56,1	..	52,0	51,3	..	74,0	..	74,3	74,4	..	16,7	..	17,7	17,8
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	31,0	32,4	59,5	57,7	11,9	11,6
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	..	28,7	34,5	24,6	28,6	..	32,8	38,6	29,5	33,1	..	13,7	..	10,1	12,3
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	28,7	34,5	24,6	28,6	..	32,8	38,6	29,5	33,1	..	13,7	..	10,1	12,3
5222 Försäljare, fackhandel	23,7	27,8	24,4	29,2	11,4
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	44,9	..	45,2	47,0	..	47,5
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, s kogsbruk och fiske m m	44,9	..	45,2	47,0	..	47,5
7 Hantverksarbete inom byggverk- samhet och tillverkning	47,7	48,0	49,5	..	49,0	67,4	66,0	69,2	..	68,5	26,9	26,2	26,5	..	26,6
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	42,5	42,6	43,3	..	43,3	68,9	62,7	68,0	..	68,0	21,9	20,7	21,0	..	21,3
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	45,3	..	45,3	64,6	..	64,6	19,9	..	19,9
713 Byggnadshantverkare m.fl.	40,9	..	41,2	70,6	..	70,4	21,5
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	57,2	..	57,4	74,7	..	74,5	34,0	..	34,1
8 Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	52,5	53,3	52,3	57,1	53,1	71,6	70,7	70,4	78,5	71,7	35,2	32,5	33,2	..	33,8
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	61,1	63,4	61,5	..	61,6	81,3	79,0	81,4	..	81,5	43,7	42,4	43,8	..	43,1
83 Transport- och maskinförararbete	38,1	..	37,9	54,0	..	54,4	18,9	..	19,0
832 Fordonsförare	31,6	..	31,1	46,0	..	46,3	11,5
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	38,0	39,7	59,0	58,7	18,9	19,4
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	36,5	37,9	58,7	57,7	17,1	17,7
912 Städare m.fl.	34,1	34,2	61,5	58,5
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	34,3	33,9	61,8	59,0
Samtliga	49,3	51,9	51,9	48,7	50,4	67,0	67,4	69,3	67,1	68,3	28,6	28,2	30,9	25,7	28,4

Tabell 2.3 Antal tusental sysselsatta 2005 (fjärde kvartalet) samt andel sysselsatta med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke fördelade efter näringsgren (SNI) och kön. 2001/03/05

Table 2.3 Employment of the working population 2005 (4th quarter/thousands) and employed persons with less than five years and at least twenty years in the current occupation by branch of industry and sex. 2001/03/05

Yrke	Antal sysselsatta i befolkningen			År i nuvarande yrke									
	2005 (1000-tal)			mindre än 5 år			20 år eller mer			2001/03/05			
	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	68	22	90	15,6	..	17,8	53,5	..	50,7
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	49	18	67	18,5	52,6
Utvinning av mineral, tillverkning	495	160	655	30,7	30,4	30,1	34,9	31,3	24,8	25,8	26,8	20,8	25,3
<i>Tillverkning</i>	487	159	647	30,7	30,4	30,1	34,8	31,3	24,8	25,9	26,8	20,9	25,2
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	37	20	56	35,8	23,6
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	67	16	83	26,5	..	28,9	27,9	..	26,0
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	71	15	87	32,2	..	33,2	28,6	..	27,5
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	48	13	61	36,0	17,3
Byggverksamhet	241	19	260	21,1	24,0	20,8	..	21,8	41,6	40,6	41,3	..	40,2
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	139	12	151	21,0	..	22,7	41,8	..	40,4
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	102	7	109	20,6	..	20,4	40,5	..	39,9
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	318	236	554	40,2	37,6	36,9	44,9	40,4	20,9	21,9	22,7	20,4	21,7
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	79	16	95	32,7	27,8
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	145	57	202	37,9	32,4	33,9	..	37,3	19,2	22,1	22,3	..	21,1
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	94	163	257	45,4	44,9	45,8	45,4	45,5	19,9	19,3	18,7	21,1	20,2
Detaljhandel med brett sortiment	26	64	89	46,4	21,8
Specialiserad detaljhandel	59	95	154	44,6	45,9	21,0	19,5
Transport, magasinering och kommunikation	191	64	255	34,2	28,9	28,5	39,7	31,7	27,1	28,0	31,6	19,9	28,3
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	151	43	193	28,4	..	31,2	30,5	..	27,6
Landtransport, transport i rörsystem	99	15	114	27,8	..	29,9	32,0	..	30,2
Post- och telekommunikationer	40	22	62	32,8	30,0
Finansiell verksamhet	40	40	80	33,8	28,9

Tabell 2.3 (forts)
Table 2.3 (cont'd)

Yrke	Antal sysselsatta i befolkningen			År i nuvarande yrke									
				mindre än 5 år						20 år eller mer			
	2005 (1000-tal)			2003			2005			2001/03/05 ¹			
M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	356	222	578	39,1	33,5	34,9	42,5	37,8	19,9	21,9	22,3	17,9	20,6
Fastighetsverksamhet	39	23	62	29,5	25,4
Databehandlingsverksamhet m.m.	78	25	103	34,3	..	35,7	17,2	..	16,0
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	200	152	352	42,9	35,8	36,8	44,6	40,2	20,0	22,9	23,6	17,7	21,0
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	182	141	323	41,7	33,4	34,2	42,0	37,6	20,5	24,0	24,6	19,2	22,3
Utbildning^{3,4}	125	362	487	30,7	26,3	35,3	28,4	30,3	28,4	31,4	27,3	30,7	29,8
Utbildning exkl. förskola	120	250	370	31,7	26,3	20,3	29,2	30,9	28,6	31,4	18,7	30,8	29,8
Förskola	5	111	117	25,7	27,0	30,3	29,7
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	124	587	711	26,9	27,0	32,5	26,4	27,3	30,8	31,7	25,3	31,9	30,9
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	65	267	332	20,1	21,0	19,9	20,7	20,6	41,8	43,2	36,3	43,4	42,0
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	33,8	36,2	21,2	20,5
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	29	196	224	34,1	29,6	..	29,1	31,8	20,1	25,1	..	24,0	22,7
Öppna sociala insatser ⁶	30	124	154	33,3	34,6	19,7	18,3
Personliga och kulturella tjänster	149	179	328	43,5	39,4	38,8	42,8	41,0	17,1	20,5	20,5	19,2	19,8
Hotell- och restaurangverksamhet	46	61	107	52,0	11,4
Intressebevakning religiös verksamhet	23	39	62	33,3	24,1
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	62	50	113	38,4	20,2
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	105	135	239	31,7	30,0	30,1	31,1	30,6	32,2	33,1	35,8	31,0	33,3
Samtliga	2231	2037	4268	32,9	30,6	31,1	33,9	32,4	26,7	28,1	28,5	26,3	27,4

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 2.4 Andel sysselsatta som uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår, att företagshälsovård finns och att arbetsplatsen haft besök/eller fått en bedömning av företagshälsovården efter näringgren (SNI) och kön. 2003, 2005, 2001/03/05 och 2003/05

Table 2.4 Employed persons (per cent) who reply there are ongoing efforts for systematic work environment, that occupational health service is available and that their workplace has been assessed by branch of industry and sex. 2003, 2005, 2001/03/05 and 2003/05

Näringsgren	Systematiskt arbetsmiljö- arbete på arbetsplatsen					Har tillgång till företagshälsovård					Besök/bedömning av FHV det senaste året				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2003/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	45,2	..	44,6	46,4	..	46,3
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	43,8	43,8
Utvinning av mineral, tillverkning	62,7	66,0	66,0	58,3	64,1	80,8	79,8	82,5	78,7	81,6	46,0	46,4	47,3	42,8	46,2
<i>Tillverkning</i>	62,7	65,8	66,0	58,3	64,0	80,7	79,9	82,5	78,7	81,5	45,8	46,4	47,2	42,7	46,1
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	58,8	77,7
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	56,1	..	57,2	72,2	..	71,8
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	64,2	..	64,7	82,4	..	82,1	47,0
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	76,4	96,4
Byggverksamhet	45,5	47,6	47,5	..	47,8	71,2	66,7	70,9	..	70,9	25,0	21,1	22,7	..	23,1
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	53,1	..	53,7	72,8	..	72,9	22,7	..	23,2
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	38,9	..	38,8	68,0	..	67,7	23,0
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	36,4	36,9	40,2	32,5	36,8	47,3	48,4	52,6	42,3	48,1	20,1	21,7	23,0	18,3	20,9
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	42,6	57,9
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	38,7	41,7	42,2	..	40,4	58,2	61,3	59,9	..	59,7	25,0	29,1	26,2	..	27,0
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	33,9	28,8	33,4	30,9	31,8	34,7	33,2	33,4	35,9	35,0	12,3	14,2	..	14,6	13,3
Detaljhandel med brett sortiment	31,3	40,1
Specialiserad detaljhandel	32,5	31,2	31,4	30,9	12,5	10,9
Transport, magasinering och kommunikation	45,1	44,6	44,2	48,3	45,3	63,6	65,0	62,6	71,7	65,2	23,3	26,7	23,2	..	25,1
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	42,6	..	43,8	58,6	..	60,3	20,9	..	23,0
Landtransport, transport i rörsystem	34,5	..	34,8	47,7	..	49,2	15,1
Post- och telekommunikationer	48,9	76,7

Tabell 2.4 (forts)
Table 2.4 (cont'd)

Näringsgren	Systematiskt arbetsmiljö- arbete på arbetsplatsen					Har tillgång till företagshälsovård					Besök/bedömning av FHV det senaste året				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2003/05		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Finansiell verksamhet	59,5	88,3
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	37,3	42,6	41,5	38,2	40,2	62,3	63,8	64,5	62,5	63,8	27,1	27,2	26,9	27,6	27,2
Fastighetsverksamhet	43,0	69,5
Databehandlingsverksamhet m.m.	32,2	..	32,7	64,7	..	66,7	24,9
Andra företagstjänster inkl. personal-uthyrningsföretag	36,1	41,6	42,7	34,9	39,4	57,1	59,6	60,7	56,5	58,9	25,3	27,0	26,4	25,8	26,1
Andra företagstjänster exkl. personal-uthyrningsföretag ²	36,0	42,2	40,7	37,0	39,1	57,6	60,9	60,5	57,6	59,2	25,6	28,2	27,5	26,1	26,9
Utbildning^{3,4}	54,1	55,8	53,6	53,4	53,5	68,8	69,8	68,8	70,7	70,2	20,3	19,2	19,3	19,9	19,7
Utbildning exkl. förskola	54,3	55,2	36,5	52,7	53,0	69,9	72,1	46,2	72,9	71,6	21,4	20,2	19,6	21,3	20,8
Förskola	56,1	55,7	63,4	63,5	16,4	16,2
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	50,5	55,7	53,8	51,7	52,1	70,6	72,2	71,0	72,6	72,4	21,7	22,1	22,3	21,8	21,9
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	58,1	63,7	56,6	60,6	59,9	74,8	75,7	74,8	77,0	76,6	27,6	26,3	..	27,0	26,9
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	37,8	38,2	71,8	71,6
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	40,8	50,6	..	45,2	46,0	65,1	71,7	..	68,3	68,6	14,2	20,6	..	17,2	17,6
Öppna sociala insatser ⁶	44,2	45,0	67,6	66,1	17,0	16,1
Personliga och kulturella tjänster	41,6	44,4	47,0	38,1	42,1	44,3	48,2	49,8	43,9	46,6	20,6	22,8	23,5	20,3	21,7
Hotell- och restaurangverksamhet	38,9	31,3
Intressebevakning religiös verksamhet	48,8	68,3
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	37,1	48,0	21,5
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	63,5	66,4	65,6	61,8	63,6	87,7	86,6	90,8	85,4	88,1	45,8	39,6	44,4	41,0	42,7
Samtliga	49,3	51,9	51,9	48,7	50,4	67,0	67,4	69,3	67,1	68,3	28,6	28,2	30,9	25,7	28,4

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälsa och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 2.5 Antal tusental sysselsatta 2005 (fjärde kvartalet) efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder

Table 2.5 Employment of the working population 2005 (4th quarter/thousands) socio-economic group, sex and age.

Socioekonomisk indelning/Socio-economic group	Antal sysselsatta i befolkningen (1000-tal)							
	Män				Kvinnor			
	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	145	226	124	496	169	213	154	536
Facklärd arbetare	110	232	122	463	52	122	72	246
Samtliga arbetare	255	458	246	959	221	335	226	782
Lägre tjänstemän	46	107	59	212	61	163	123	347
Tjänstemän mellannivå	56	214	130	400	62	271	176	509
Högre tjänstemän	34	216	159	409	26	175	115	316
Samtliga tjänstemän	136	537	348	1021	149	609	414	1172
Företagare	14	130	103	247	6	39	34	79
Samtliga	406	1126	699	2231	377	986	674	2037

Tabell 2.6 Andel sysselsatta med mindre än 5 år respektive 20 år eller mer i nuvarande yrke fördelade efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 2.6 Employed persons with less than five years and at least twenty years in the current occupation by occupation and sex. 1991/93 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Mindre än 5 år i nuvarande yrke								Minst 20 år i nuvarande yrke							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	69,3	22,9	12,8	37,7	71,8	28,1	13,5	36,5	0,0	19,3	53,5	18,9	0,0	12,0	36,6	15,3
	1995/97	70,0	22,3	12,3	35,0	66,8	22,1	10,3	29,9	0,0	19,2	53,2	20,1	0,0	13,6	37,7	17,3
	1999/01	76,7	26,7	13,5	39,1	80,7	31,5	14,4	39,7	0,0	18,2	57,5	21,8	0,0	14,9	41,8	18,8
	2003/05	76,5	32,6	17,8	42,3	81,9	32,9	12,3	42,4	0,0	16,5	50,8	19,9	0,0	15,9	46,3	19,6
Facklärd arbetare	1991/93	51,5	13,6	4,8	24,1	56,9	16,8	..	28,0	0,0	32,8	76,9	30,5	0,0	21,1	..	19,7
	1995/97	53,0	12,9	5,5	23,2	..	14,5	..	20,9	0,0	30,9	74,3	30,8	..	20,5	..	21,3
	1999/01	..	15,5	4,6	25,1	..	16,2	7,3	23,8	..	30,5	74,7	33,2	..	23,8	51,5	26,2
	2003/05	..	19,1	6,1	25,9	..	19,3	..	26,2	..	28,8	72,8	33,6	..	28,3	..	30,4
Samtliga arbetare	1991/93	61,0	18,1	8,9	30,9	67,5	24,9	11,8	34,3	0,0	26,3	64,9	24,6	0,0	14,6	39,6	16,5
	1995/97	62,1	17,8	9,0	29,5	60,1	19,4	9,6	27,1	0,0	24,8	63,3	25,2	0,0	16,0	40,7	18,5
	1999/01	71,5	21,6	9,6	33,0	76,6	25,6	12,3	34,4	0,0	23,9	65,1	26,8	0,0	18,3	44,8	21,3
	2003/05	71,4	26,1	12,3	34,8	78,0	27,7	11,3	37,0	0,0	22,4	61,2	26,2	0,0	20,7	49,6	23,2
Lägre tjänstemän	1991/93	..	25,4	..	32,4	70,8	19,6	10,6	28,8	..	20,1	..	23,3	0,0	27,1	52,6	27,6
	1995/97	..	28,2	..	33,9	65,2	21,1	8,7	26,3	..	15,4	..	22,0	0,0	25,5	52,7	28,6
	1999/01	..	35,8	..	38,8	..	36,9	13,2	38,1	..	13,6	..	21,5	..	18,2	51,2	25,4
	2003/05	..	37,3	..	39,5	..	38,6	12,5	36,5	..	11,2	..	19,1	..	16,1	54,4	26,7
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	19,6	6,2	23,2	63,3	18,1	3,6	22,2	..	22,3	68,2	30,5	0,0	21,5	59,7	26,9
	1995/97	..	21,3	8,6	25,5	..	16,8	6,5	22,5	..	19,1	62,2	28,8	..	23,1	57,9	28,9
	1999/01	..	28,7	10,1	31,9	..	26,6	8,6	29,5	..	15,4	61,3	26,5	..	20,2	63,7	30,6
	2003/05	..	32,0	8,7	30,5	..	28,7	7,5	28,2	..	12,4	58,7	25,5	..	15,1	65,6	30,4
Högre tjänstemän	1991/93	..	20,4	7,0	21,8	..	21,6	..	25,4	..	18,8	69,3	31,3	..	14,7	..	23,5
	1995/97	..	26,1	9,5	26,7	..	26,3	11,4	27,6	..	13,5	60,2	27,4	..	16,5	50,5	25,1
	1999/01	..	34,0	11,5	32,9	..	33,8	14,8	34,3	..	12,1	55,3	25,6	..	13,8	52,7	24,8
	2003/05	..	29,5	11,9	27,1	..	33,6	10,1	30,3	..	10,2	60,1	28,4	..	11,4	53,7	25,3
Samtliga tjänstemän	1991/93	68,1	21,2	7,7	25,1	68,9	19,3	7,5	25,6	0,0	20,5	64,1	28,9	0,0	22,3	56,0	26,6
	1995/97	75,2	24,6	10,0	27,9	69,9	20,4	8,5	25,1	0,0	16,2	58,6	26,7	0,0	22,4	54,1	28,0
	1999/01	83,8	32,2	10,7	33,9	82,1	31,5	11,6	33,4	0,0	13,8	56,8	25,0	0,0	18,1	56,9	27,5
	2003/05	74,5	32,1	12,1	31,1	80,6	32,8	9,7	31,2	0,0	11,3	56,7	25,3	0,0	14,4	59,1	28,0
Företagare	1991/93	..	10,4	6,9	13,3	17,4	..	37,5	76,8	46,1	34,2
	1995/97	..	12,1	4,3	13,3	23,1	..	32,6	75,1	45,1	32,0
	1999/01	12,3	50,1
	2003/05	..	11,5	..	11,5	35,0	..	48,9
Samtliga	1991/93	62,4	18,4	8,0	26,1	67,5	21,4	9,3	29,0	0,0	25,3	66,6	29,3	0,0	19,5	49,4	22,5
	1995/97	66,2	20,2	8,7	26,7	64,3	20,5	9,0	25,9	0,0	21,8	62,9	28,4	0,0	19,9	49,2	24,3
	1999/01	74,7	25,9	9,4	31,1	79,0	29,0	11,7	33,3	0,0	20,4	63,0	28,6	0,0	18,6	52,7	25,5
	2003/05	71,7	27,2	11,1	30,5	78,9	30,7	10,1	33,0	0,0	18,6	60,9	28,3	0,0	16,8	55,9	26,4

Tabell 2.7 Andel sysselsatta som uppger att systematiskt arbetsmiljöarbete pågår, att företagshälsovård finns efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 2.7 Employed persons (per cent) who reply there are ongoing efforts for systematic work environment, that occupational health service is available by socio-economic group, sex and age. 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen								Har tillgång till företagshälsovård							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1995/97	62,4	75,1	77,6	72,0	54,8	74,9	71,9	69,2
	1999/01	35,3	47,6	54,2	46,3	25,6	39,6	35,6	34,8	59,1	75,1	74,2	70,6	50,3	70,0	69,5	65,1
	2003/05	36,6	48,7	50,5	46,2	22,7	44,9	39,2	37,0	46,6	67,5	68,8	62,7	31,6	63,6	61,6	54,2
Facklärd arbetare	1995/97	70,5	78,2	80,2	76,6	..	81,4	..	76,5
	1999/01	..	54,8	58,0	55,0	..	52,0	47,3	47,5	..	77,2	81,8	76,7	..	76,4	76,3	73,0
	2003/05	..	49,6	55,6	49,6	..	54,1	..	49,2	..	74,5	78,8	73,5	..	71,1	..	65,5
Samtliga arbetare	1995/97	66,2	76,6	78,8	74,2	58,2	77,2	73,2	71,5
	1999/01	41,6	50,7	55,9	50,0	27,7	44,3	39,1	39,0	63,1	76,0	77,6	73,3	52,1	72,5	71,6	67,8
	2003/05	37,5	49,1	52,9	47,8	25,0	48,3	43,3	41,0	51,9	70,9	73,5	67,7	33,2	66,4	65,3	57,9
Lägre tjänstemän	1995/97	78,2	..	74,2	52,6	78,6	77,5	73,3
	1999/01	..	47,4	..	49,1	..	51,6	55,9	50,0	..	73,2	..	71,8	..	74,1	76,2	71,2
	2003/05	..	55,3	..	52,8	..	51,4	56,3	49,6	..	73,5	..	72,5	..	72,4	75,3	69,1
Tjänstemän mellannivå	1995/97	85,2	88,5	84,5	..	84,6	84,2	83,0
	1999/01	..	57,8	61,9	56,4	..	55,8	56,7	54,0	..	84,1	84,4	82,2	..	81,4	80,9	79,4
	2003/05	..	57,9	65,6	58,9	..	59,3	62,5	58,3	..	79,6	82,4	79,1	..	74,6	80,5	75,3
Högre tjänstemän	1995/97	81,6	79,1	79,8	..	80,9	80,4	79,1
	1999/01	..	55,8	68,8	58,5	..	55,6	61,0	55,9	..	80,2	77,1	77,5	..	77,1	77,7	76,4
	2003/05	..	55,9	64,3	58,2	..	59,1	65,0	59,4	..	77,8	76,7	76,0	..	78,5	78,2	76,8
Samtliga tjänstemän	1995/97	68,0	82,3	82,7	80,4	63,2	81,7	80,6	78,5
	1999/01	34,7	54,6	64,7	55,4	39,3	54,5	57,5	53,3	65,1	80,1	80,2	78,0	62,9	78,1	78,5	76,0
	2003/05	42,4	56,5	62,9	57,3	36,0	57,1	61,3	56,1	64,0	77,6	78,7	76,5	55,5	75,1	78,3	73,9
Företagare	1995/97
	1999/01	49,9	31,0
	2003/05	..	41,8	..	41,1	32,9	29,9	30,6
Samtliga	1995/97	64,6	74,7	73,0	72,3	59,5	76,8	74,5	72,8
	1999/01	38,8	52,7	59,7	52,6	33,1	50,1	49,6	46,9	63,0	74,2	72,8	71,7	56,8	73,8	73,4	70,7
	2003/05	39,1	51,9	56,6	51,6	29,6	53,2	54,2	49,5	54,9	70,5	71,0	68,3	42,7	70,1	71,6	66,0

Tabell 2.7 Andel sysselsatta som uppger att företagshälsovården besökt eller bedömt arbetsplatsen efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 2003/05

Table 2.7 Employed persons (per cent) who reply that their workplace has been assessed by socio-economic group, sex and age. 2003/05

SEI	År	Besök/bedömning av FHV det senaste året							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	2003/05	21,3	28,4	29,9	27,1	9,7	20,9	19,3	17,3
Facklärd arbetare	2003/05	..	31,8	29,9	30,3	..	19,9	..	17,6
Samtliga arbetare	2003/05	23,3	30,0	29,9	28,6	9,2	20,5	19,4	17,4
Lägre tjänstemän	2003/05	..	35,9	..	34,4	..	36,1	37,0	33,6
Tjänstemän mellannivå	2003/05	..	36,2	42,3	38,2	..	30,1	33,5	30,0
Högre tjänstemän	2003/05	..	38,3	40,9	36,3	..	35,9	35,0	32,3
Samtliga tjänstemän	2003/05	30,6	37,0	40,3	37,5	20,5	33,3	35,0	32,3
Företagare	2003/05	..	10,9	..	9,8
Samtliga	2003/05	25,2	31,5	32,7	30,9	13,9	27,8	28,4	25,7

3

Användning av vissa maskiner, datoranvändning

Detta avsnitt behandlar användning av vissa maskiner, datorarbete och hur stor del av arbetstiden man använder dator. Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1991/1993, 1995/1997, 1999/2001 samt 2003/2005.

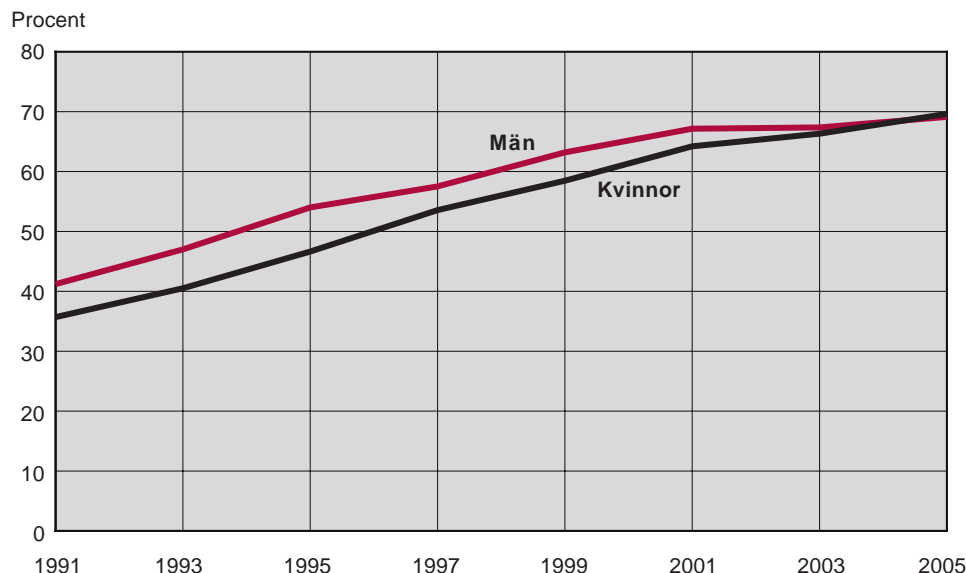
De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Datoranvändning

Arbetsmiljöundersökningen har denna gång koncentrerats på användandet av persondatorer, PC. En fråga gäller hur stor del av arbetsdagen man använder PC. Särskilda frågor finns också om bärbara persondatorer, laptops. Andelen PC-användare var år 2005 för både kvinnor och män runt 70 procent.

Utvecklingen av användandet av persondatorer kan följas i Arbetsmiljöundersökningarna. I diagrammet nedan visas utvecklingen sedan 1991.

Andelen som arbetar med persondator. Kvinnor och män. 1991-2005

Det är en dramatisk ökning av andelen som använder persondator i arbetet. För kvinnor är det nästan en fördubbling från 35,7 procent 1991 till 69,6 år 2005. För män är motsvarande ökning från 41,2 procent till 68,1. Persondator var vanligare bland män än bland kvinnor i början på nittioalet, men sedan dess har ökningen varit så mycket större bland kvinnor att skillnaden 2005 är helt utjämnad. För såväl kvinnor som män ökade andelen mellan 2003 och 2005.

Nedan visa exempel på yrken där det bland kvinnor respektive män är särskilt vanligt att använda persondator. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	99,2	Dataspecialister	100,0
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	98,6	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	97,4
Bokförings- och redovisningsass m.fl.	97,9	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	96,8
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	96,6	Ingenjörer och tekniker	96,4
Övrig kontorspersonal	96,5	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	94,9
Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	94,1	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	87,6
Ledningsarbete	93,6		
Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	92,0		
Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	84,2		

Att alla dataspecialister använder sig av persondator är ganska självklart. Men även i en rad andra yrken är det ett givet hjälpmedel, t.ex. vid bokföring, försäljning, kontorsarbete över huvud taget, ledningsarbete, sjukvård, undervisning. Det viktiga ur arbetsmiljösynpunkt är hur datorerna används, om de vidgar arbetet, ger tillgång till information, ger bearbetningsmöjligheter av data etc. eller är del i en förenkling och koncentration av ensidigt arbete till vissa personer kanske med intensiva arbetspass med otillräckliga pauser.

I tidigare årgångar av Arbetsmiljöundersökningen har visats att arbete vid bildskärm har ökat kraftigt, mycket ofta tillsammans med persondator. Samtidigt som persondatorerna används av alltfler har också tiden man tillbringar vid datorn ökat.

Tabblån nedan visar hur stor del av arbetstiden användarna arbetar med PC:n. Resultaten avser 2005.

Tid vid persondatorn	Kvinnor	Män
Nästan hela tiden	23,8	16,1
Ungefär 3/4 av tiden	14,4	15,1
Halva tiden	14,7	17,6
Ungefär 1/4 av tiden	15,7	19,1
Lite, kanske 1/10 av tiden	31,4	32,1

Att arbeta med persondator har blivit lika vanligt bland kvinnor och män. Att använda en stor del av tiden till detta är dock vanligare bland kvinnor. 23,8 procent av kvinnorna arbetar nästan hela tiden vid PC:n jämfört med 16,1 procent av männen. De arbetsmiljörisiker omfattande arbete vid datorn för med sig är alltså mer aktuella för kvinnor än för män.

Tabell 3.1 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med handhållna, rörliga och stationära maskiner efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 3.1 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with hand-held, moveable or stationary machines, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Arbetar <i>minst ¼ av tiden</i> med														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	5,9	3,9	6,3	3,6	5,5	2,3	2,5	3,5	0,2	2,5	3,1	7,8	5,1	3,6	4,6
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	2,9	..	2,8	2,3	..	1,6	3,3	..	3,0
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	3,2	2,7	3,5
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	4,8	4,7	4,9	4,1	4,5	0,7	0,5	0,8	0,3	0,5	2,0	5,4	3,2	2,5	2,8
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	5,1	3,4	..	3,0	..	1,1	0,9	..	0,7	..	7,8	3,0	..	3,6
213 <i>Dataspecialister</i>	3,4	..	2,6	0,3	..	0,2	2,4	..	2,6
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	3,5	..	2,8	0,3	..	0,3	2,3	..	2,5
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	3,2	1,2	3,5
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	16,0	16,0	0,4	0,5	4,9	4,3
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	4,7	3,0	6,5	2,4	3,9	0,8	0,4	1,3	0,2	0,6	2,4	3,6	5,7	0,8	2,6
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	7,7	1,3	5,7
233 <i>Grundskollärare</i>	1,5	2,0	0,0	0,1	0,6	0,8
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	2,1	2,7	2,9	1,6	2,2	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	1,3	4,6	1,9	2,3	2,1
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	0,7	1,6	0,2	0,2	1,7	1,4
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	6,8	6,2	7,2	5,4	6,3	2,2	1,8	3,4	0,7	2,0	2,9	6,3	4,7	3,2	3,9
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	11,2	10,1	10,6	..	10,3	5,2	3,6	4,5	..	4,1	7,5	11,4	8,1	..	8,2
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	9,3	..	8,6	3,6	..	3,4	8,6	..	8,2
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	13,7	13,6	0,7	1,5	5,2	5,3
323 <i>Sjuksköterskor</i>	14,2	13,7	0,8	0,7	3,4	3,3
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	1,6	1,7	0,2	0,3	0,5	0,9
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	1,5	1,6	0,2	0,2	0,1	0,6
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	2,8	4,1	4,1	1,9	3,0	1,1	1,5	2,4	0,7	1,5	0,7	5,0	1,7	2,3	2,0
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	2,9	4,7	4,1	2,1	3,4	1,2	2,0	2,4	0,6	1,8	0,8	4,4	1,7	2,5	2,0
3415 <i>Företagssäljare</i>	3,9	..	3,5	2,8	..	2,4	1,9	..	1,8
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	1,5	1,9	0,3	0,7	1,8	1,4
4 Kontors- och kundservicearbete	6,9	7,1	15,1	3,8	7,0	11,8	9,1	33,6	1,7	10,7	5,3	11,6	11,8	4,7	6,7
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	7,7	6,9	16,2	3,6	7,6	15,4	11,0	37,4	2,3	13,6	6,5	10,4	12,0	4,9	7,2
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	1,5	1,6	0,6	0,8	2,9	3,0
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	21,2	47,2	15,6
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	24,0	53,7	17,2
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	3,3	4,1	0,9	2,1	3,1	3,3
42 <i>Kundservicearbete</i>	4,4	5,0	0,2	1,3	4,2	5,1

Tabell 3.1 (forts)
Table 3.1 (cont'd)

Yrke	Arbetar <i>minst</i> ¼ av tiden med														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	17,7	16,2	15,6	17,7	17,3	2,5	1,7	5,7	1,5	2,5	3,0	8,6	6,7	4,0	4,6
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	20,6	16,8	18,4	19,4	19,3	1,7	1,4	4,1	1,2	1,7	2,8	6,2	6,3	3,2	3,7
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	17,7	15,8	..	17,5	17,0	1,1	1,2	..	1,2	1,3	1,5	3,5	..	1,9	2,1
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	3,0	3,0	0,2	0,2	0,2	0,4
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	21,2	..	20,9	20,9	..	1,7	..	1,9	1,9	..	4,4	..	2,9	2,9
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	23,5	22,2	1,4	1,7	1,5	1,7
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	14,6	12,0	10,6	11,2	..	2,8	7,8	2,9	4,8	..	16,2	7,2	7,4	7,4
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	14,6	12,0	10,6	11,2	..	2,8	7,8	2,9	4,8	..	16,2	7,2	7,4	7,4
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	6,8	8,6	2,6	4,2	3,7	4,7
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	56,6	..	52,7	68,8	..	59,7	11,1	..	10,9
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	56,6	..	52,7	68,8	..	59,7	11,1	..	10,9
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	65,2	61,9	64,4	..	63,0	18,6	13,5	17,4	..	17,2	19,5	24,8	20,0	..	21,1
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	71,9	74,6	72,0	..	71,4	18,4	16,6	17,6	..	17,9	9,9	10,5	10,0	..	10,3
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	80,5	..	80,4	19,3	..	19,4	13,7	..	14,2
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	68,2	..	67,5	18,4	..	19,1	5,8	..	6,0
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	59,6	..	58,9	19,4	..	19,5	27,8	..	28,4
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	30,2	33,5	30,8	28,3	30,4	34,0	31,6	35,3	16,3	32,1	44,3	48,9	41,1	59,6	44,3
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	41,6	43,6	44,2	..	41,0	24,1	17,1	24,1	..	21,1	65,2	71,1	64,7	..	65,1
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	18,5	..	17,9	47,2	..	46,3	8,8	..	9,2
832 <i>Fordonsförare</i>	16,1	..	15,3	23,2	..	22,4	4,0	..	4,0
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	38,5	34,2	5,2	12,3	10,5	11,7
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning..</i>	39,2	35,8	3,8	8,0	6,3	7,3
912 <i>Städare m.fl.</i>	52,7	50,9	6,2	7,1	0,9	1,1
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	52,9	51,9	6,2	7,0	0,7	0,9
Samtliga	19,5	17,6	25,1	12,1	18,7	9,8	7,5	15,4	2,2	9,0	9,5	13,3	14,4	6,5	10,5

Tabell 3.2 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med persondator efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 3.2 Employed persons (per cent) working with personal computer by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Arbetar med persondator				
	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv	
1 Ledningsarbete	93,5	94,7	93,6	93,6	93,6
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	97,4	..	97,5
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	96,7
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	92,0	96,9	95,8	92,4	94,1
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	99,2	99,4	..	99,2
213 <i>Dataspecialister</i>	100,0	..	99,9
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	100,0	..	99,9
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	98,4
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	94,1	94,8
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	79,2	92,1	87,6	84,2	85,4
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	83,6
233 <i>Grundskollärare</i>	82,5	82,8
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	96,0	98,5	96,8	96,9	96,9
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	99,2	99,0
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	89,4	91,0	92,9	86,1	89,5
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	93,8	95,8	95,1	..	95,1
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	96,4	..	96,3
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	92,0	91,1
323 <i>Sjuksköterskor</i>	90,5	90,2
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	60,6	62,8
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	60,1	61,7
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	92,9	92,3	92,2	92,1	92,1
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	96,1	96,1	94,9	96,6	95,5
3415 <i>Företagssäljare</i>	93,3	..	93,3
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	98,6	98,6
4 Kontors- och kundservicearbete	85,2	82,9	75,7	87,2	83,9
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	88,7	87,2	76,4	92,7	87,4
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	97,9	97,9
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	76,9
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	74,0
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	96,5	95,8
42 <i>Kundservicearbete</i>	72,7	72,5

Tabell 3.2 (forts)
Table 3.2 (cont'd)

Yrke	Arbetar med persondator				
	2003	2005	2001/03/05		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	42,1	48,9	58,1	39,1	43,6
51 Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	37,5	44,7	45,7	37,2	38,7
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	37,1	46,0	..	38,1	38,9
5131 Barnskötare m.fl.	38,3	38,6
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	53,8	..	44,9	46,0
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	18,1	19,3
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	..	60,5	74,5	46,9	58,0
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	60,5	74,5	46,9	58,0
5222 Försäljare, fackhandel	47,7	59,2
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	38,7	..	38,6
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	38,7	..	38,6
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	42,0	43,1	41,8	..	42,0
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	26,9	27,6	27,1	..	27,3
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	16,5	..	16,8
713 Byggnadshantverkare m.fl.	38,6	..	38,4
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	60,3	..	60,3
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	46,1	44,2	45,6	43,5	45,3
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	54,6	51,8	56,7	..	53,4
83 Transport- och maskinförararbete	28,4	..	28,5
832 Fordonsförare	23,8	..	23,9
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	15,3	20,5
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	13,6	17,6
912 Städare m.fl.	11,0	11,7
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	11,1	11,8
Samtliga	66,9	69,4	67,9	66,7	67,3

Tabell 3.3 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med handhållna, rörliga och stationära maskiner efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 3.3 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with hand-held, moveable or stationary machines, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Arbetar <i>minst ¼ av tiden</i> med														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	46,8	..	43,8	66,7	..	57,2	13,6	..	12,5
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	46,9	59,1	13,0
Utvinning av mineral, tillverkning	29,3	26,2	30,6	19,8	27,8	19,1	15,6	20,9	8,5	17,7	36,4	40,2	38,5	31,3	36,6
<i>Tillverkning</i>	29,2	26,1	30,6	19,7	27,7	18,8	15,0	20,5	8,4	17,3	36,5	40,6	38,7	31,4	36,8
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	22,8	17,4	43,2
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	38,0	..	36,0	22,7	..	19,9	50,2	..	48,2
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	35,3	..	31,4	21,5	..	18,7	32,2	..	29,8
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	35,7	18,7	34,4
Byggverksamhet	55,1	58,7	59,1	..	56,2	16,4	12,5	16,7	..	15,7	6,3	8,9	6,8	..	6,7
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	57,3	..	54,4	25,0	..	23,5	8,2	..	7,8
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	61,8	..	59,0	4,1	..	3,8	4,8	..	5,1
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	17,5	18,3	23,1	9,7	17,2	9,4	6,8	13,1	2,2	8,3	5,8	16,0	9,7	7,2	8,6
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	35,9	6,2	5,9
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	11,3	14,2	15,2	..	12,4	12,5	12,8	16,7	..	12,4	6,6	13,7	9,4	..	8,2
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	16,3	15,6	22,0	11,6	15,3	6,2	3,1	11,1	2,4	5,5	5,6	19,4	12,6	8,3	9,9
Detaljhandel med brett sortiment	20,4	5,7	15,3
Specialiserad detaljhandel	7,3	11,1	1,5	4,9	5,3	6,2
Transport, magasinering och kommunikation	10,3	14,1	13,4	5,6	11,1	18,8	17,0	22,9	4,2	17,4	5,0	7,9	5,3	6,4	5,6
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	14,6	..	12,4	27,6	..	22,1	5,6	..	5,3
Landtransport, transport i rörsystem	13,9	..	13,3	23,7	..	21,3	3,1	..	3,3
Post- och telekommunikationer	8,2	6,2	6,4
Finansiell verksamhet	2,4	0,7	2,0

Tabell 3.3 (forts)
Table 3.3 (cont'd)

Näringsgren	Arbetar <i>minst ¼ av tiden med</i>														
	handhållna maskiner					rörliga maskiner					stationära maskiner				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	11,2	12,9	14,1	8,2	11,8	5,0	4,7	6,9	1,6	4,8	3,2	8,8	5,3	4,4	4,9
Fastighetsverksamhet	30,1	14,4	4,4
Databehandlingsverksamhet m.m.	4,3	..	3,6	0,2	..	0,1	2,4	..	3,2
Andra företagstjänster															
inkl. personaluthyrningsföretag	11,1	11,9	14,0	8,2	11,5	4,5	3,6	6,3	1,2	4,1	3,5	9,2	6,1	4,3	5,4
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	10,6	11,2	13,3	7,7	10,8	4,0	2,4	5,6	0,5	3,4	3,0	8,2	5,6	4,3	5,0
Utbildning^{3,4}	7,8	4,9	8,5	6,8	7,2	1,2	0,5	2,1	0,7	1,1	2,3	4,1	5,6	2,0	3,0
Utbildning exkl. förskola	8,3	5,5	5,4	7,4	7,7	1,6	0,7	1,2	0,9	1,3	2,6	4,5	3,9	2,1	3,2
Förskola	4,6	4,7	0,0	0,0	1,6	2,0
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	18,9	14,8	15,7	16,7	16,6	1,8	1,1	3,6	1,2	1,5	2,7	5,8	3,5	3,4	3,4
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	18,0	14,2	17,5	16,3	16,5	2,1	0,9	4,0	1,0	1,5	3,2	8,2	3,8	5,2	4,9
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	20,6	20,1	1,8	1,9	1,9	1,9
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	23,4	16,2	..	21,5	20,3	0,8	0,6	..	0,7	0,7	2,3	3,6	..	3,0	2,8
Öppna sociala insatser ⁶	13,4	13,9	2,2	2,6	1,9	2,7
Personliga och kulturella tjänster	19,5	14,7	21,5	15,3	18,0	7,9	7,1	13,7	1,9	7,1	6,0	12,3	8,8	6,6	7,6
Hotell- och restaurangverksamhet	20,9	1,6	12,2
Intressebevakning religiös verksamhet	11,8	11,3	2,3
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	14,4	9,0	5,1
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	8,8	5,5	13,8	3,3	8,2	4,2	3,3	8,6	0,5	4,3	1,6	4,7	4,0	1,6	2,7
Samtliga	19,5	17,6	25,1	12,1	18,7	9,8	7,5	15,4	2,2	9,0	9,5	13,3	14,4	6,5	10,5

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 3.4 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med persondator efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 3.4 Employed persons (per cent) working with personal computer by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Arbetar med persondator				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv	
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	44,3	..	45,5
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	43,8
Utvinning av mineral, tillverkning	69,3	69,8	69,2	69,5	69,2
<i>Tillverkning</i>	69,5	69,9	69,3	69,4	69,4
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	53,4
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	56,1	..	56,8
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	71,7	..	73,6
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	79,0
Byggverksamhet	40,2	40,6	36,6	..	39,0
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	34,2	..	36,7
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	40,2	..	42,5
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	71,3	70,8	76,0	63,3	70,6
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	73,2
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	85,6	83,1	83,2	..	85,0
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	56,4	59,7	66,3	52,3	57,5
Detaljhandel med brett sortiment	48,9
Specialiserad detaljhandel	57,1	60,9
Transport, magasinering o kommunikation	56,7	53,4	49,5	73,1	56,1
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	44,7	..	52,7
Landtransport, transport i rörsystem	31,7	..	35,6
Post- och telekommunikationer	64,8
Finansiell verksamhet	98,4
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	81,7	84,1	83,5	82,6	83,1
Fastighetsverksamhet	66,0
Databehandlingsverksamhet m.m.	98,3	..	98,2
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	78,5	81,4	81,0	80,1	80,6
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	79,1	83,5	82,1	80,2	81,3
Utbildning^{3,4}	66,8	74,9	82,9	67,8	71,8
Utbildning exkl. förskola	73,7	80,3	55,4	72,7	76,2
Förskola	50,9	50,9
Hälsa- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	58,5	66,0	69,9	56,3	58,4
Hälsa- och sjukvård, veterinärverksamhet	80,4	87,3	85,3	81,9	82,6
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	23,3	24,1
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	33,1	45,2	..	37,9	39,3
Öppna sociala insatser ⁶	45,3	47,5
Personliga och kulturella tjänster	54,6	56,4	55,9	53,5	54,6
Hotell- och restaurangverksamhet	35,1
Intressebevakning religiös verksamhet	75,6
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	68,0
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	88,7	91,6	88,1	91,8	90,1
Samtliga	66,9	69,4	67,9	66,7	67,3

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälsa och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 3.5 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med handhållna respektive rörliga maskiner efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05
Table 3.5 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with hand-held or moveable machines, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Arbetar <i>minst ¼ av tiden</i> med															
		handhållna maskiner								rörliga maskiner							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	28,9	27,6	27,2	28,0	24,0	24,3	22,6	23,8	24,1	28,8	25,8	26,6	3,2	2,4	1,5	2,4
	1995/97	25,6	25,2	23,4	25,0	18,2	22,0	22,2	21,1	22,5	31,0	29,4	28,0	2,6	4,0	1,7	3,0
	1999/01	28,6	29,8	24,0	28,1	21,7	24,6	22,8	23,3	27,9	31,5	30,1	30,0	3,8	5,4	2,9	4,2
	2003/05	28,5	33,8	27,0	30,5	19,6	23,4	20,4	21,4	28,2	31,2	29,3	29,9	4,0	6,7	2,7	4,7
Facklärd arbetare	1991/93	55,0	49,9	53,5	52,2	17,3	14,6	..	15,5	15,3	16,5	13,7	15,6	1,0	1,3	..	1,1
	1995/97	52,0	50,9	44,7	49,9	..	14,2	..	14,8	16,6	17,6	15,7	16,9	..	1,2	..	1,3
	1999/01	..	55,3	48,9	55,0	..	18,8	19,2	19,1	..	21,3	19,9	19,9	..	2,2	1,3	1,7
	2003/05	..	55,7	52,8	56,4	..	22,9	..	21,5	..	23,4	17,1	21,6	..	3,3	..	3,3
Samtliga arbetare	1991/93	41,0	39,2	39,9	40,0	22,0	21,6	21,2	21,6	20,0	22,4	19,9	21,1	2,5	2,1	1,3	2,0
	1995/97	37,8	37,5	33,7	36,8	17,8	19,2	20,1	19,1	19,8	24,6	22,9	22,8	2,1	3,0	1,7	2,4
	1999/01	40,8	41,5	35,0	39,8	21,2	22,4	21,7	21,9	23,7	26,8	25,6	25,6	3,1	4,2	2,4	3,4
	2003/05	41,2	44,5	39,1	42,2	20,9	23,2	19,2	21,4	26,3	27,5	23,7	26,1	3,7	5,4	3,0	4,3
Lägre tjänstemän	1991/93	..	10,9	..	12,1	5,0	4,5	2,9	4,2	..	10,5	..	10,9	1,1	0,6	0,5	0,7
	1995/97	..	11,7	..	11,7	1,9	3,0	3,9	3,1	..	7,9	..	9,2	1,1	1,2	0,4	0,9
	1999/01	..	10,8	..	12,0	..	5,2	3,1	4,1	..	10,6	..	10,9	..	1,7	0,7	1,2
	2003/05	..	9,8	..	10,6	..	6,2	4,5	5,2	..	10,4	..	9,9	..	1,8	1,2	1,4
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	7,4	8,6	8,2	7,9	5,5	5,7	5,9	..	3,2	4,4	3,8	0,7	0,5	0,6	0,5
	1995/97	..	8,7	8,0	8,4	..	5,3	3,5	4,8	..	3,2	3,5	3,5	..	0,4	0,1	0,4
	1999/01	..	8,7	7,1	8,0	..	4,6	4,3	4,5	..	2,9	3,2	3,1	..	0,4	0,0	0,3
	2003/05	..	8,0	6,0	7,5	..	5,7	4,9	5,6	..	3,1	3,7	3,4	..	0,5	0,4	0,4
Högre tjänstemän	1991/93	..	3,7	3,7	4,0	..	5,7	..	4,6	..	1,2	0,8	1,0	..	0,3	..	0,2
	1995/97	..	4,6	3,6	4,0	..	2,4	4,0	3,0	..	1,2	0,6	1,0	..	0,1	0,0	0,1
	1999/01	..	3,6	3,6	3,3	..	3,2	2,5	3,0	..	1,1	0,2	0,7	..	0,1	0,4	0,2
	2003/05	..	5,4	3,1	4,4	..	3,8	2,9	3,6	..	1,3	1,4	1,3	..	0,3	0,6	0,4
Samtliga tjänstemän	1991/93	10,9	6,9	8,0	7,8	5,8	5,1	4,0	5,0	6,8	4,1	4,8	4,7	0,8	0,5	0,4	0,5
	1995/97	7,7	7,8	7,4	7,7	3,5	3,9	3,8	3,8	5,1	3,5	4,2	4,0	0,7	0,6	0,2	0,5
	1999/01	6,5	7,3	7,5	7,2	3,9	4,4	3,5	4,0	4,3	4,0	4,1	4,1	0,6	0,7	0,3	0,6
	2003/05	8,2	7,4	5,9	7,0	5,2	5,3	4,3	4,9	5,0	3,9	3,7	4,0	0,6	0,8	0,7	0,7
Företagare	1991/93	..	32,9	31,4	32,9	24,9	..	22,0	26,0	23,4	6,2
	1995/97	..	33,7	30,5	32,5	23,7	..	21,3	22,1	22,3	4,8
	1999/01	34,5	23,7
	2003/05	..	43,8	..	41,2	19,8	..	22,0
Samtliga	1991/93	31,8	23,3	23,1	25,2	15,4	12,7	12,7	13,3	16,3	13,9	13,7	14,4	1,8	1,5	1,3	1,5
	1995/97	27,7	23,3	19,9	23,4	11,6	10,7	11,3	11,1	15,6	14,5	13,4	14,4	1,5	1,8	1,1	1,5
	1999/01	28,0	24,6	21,1	24,3	13,2	12,2	11,3	12,1	16,9	15,5	14,9	15,6	2,0	2,2	1,6	2,0
	2003/05	29,9	26,7	21,7	25,6	14,3	12,3	9,7	11,8	18,7	15,4	13,5	15,3	2,4	2,5	1,6	2,2

Tabell 3.6 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med stationära maskiner, persondator efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 3.6 Employed persons (per cent) working at least ¼ of the time with stationary machines, with personal computer by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Arbetar minst ¼ av tiden med stationära maskiner								Arbetar med persondator							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	21,3	20,3	20,8	20,8	8,9	9,9	9,0	9,4	23,2	24,2	14,8	22,0	10,4	9,6	10,2	10,0
	1995/97	25,2	24,6	20,0	23,8	10,2	11,8	8,2	10,3	33,8	31,3	24,6	30,7	16,6	17,9	11,1	15,6
	1999/01	23,7	24,5	19,8	23,1	10,5	13,7	9,1	11,5	40,6	42,4	34,9	40,1	24,7	30,9	20,9	26,3
	2003/05	27,2	25,2	20,1	24,4	12,2	14,9	10,4	12,8	40,8	45,9	36,8	42,2	24,0	37,7	26,0	30,1
Facklärd arbetare	1991/93	23,0	21,6	23,8	22,5	7,6	6,7	..	7,2	19,3	22,0	14,2	19,7	12,0	13,8	..	12,8
	1995/97	28,6	25,1	23,3	25,8	..	6,1	..	6,7	28,3	30,3	23,5	28,3	..	21,9	..	20,3
	1999/01	..	27,3	25,1	25,2	..	7,9	7,5	7,7	..	45,1	34,7	39,2	..	35,0	35,0	32,5
	2003/05	..	28,0	25,8	27,7	..	8,8	..	9,8	..	45,6	39,6	41,9	..	48,3	..	45,0
Samtliga arbetare	1991/93	22,1	21,0	22,2	21,6	8,4	9,0	8,7	8,8	21,4	23,0	14,5	20,8	10,8	10,8	10,3	10,7
	1995/97	26,8	24,8	21,6	24,8	9,8	9,7	7,6	9,2	31,3	30,8	24,0	29,5	17,3	19,2	12,9	17,1
	1999/01	22,7	25,8	22,1	24,0	9,7	11,5	8,7	10,2	37,1	43,7	34,8	39,7	24,1	32,5	25,2	28,4
	2003/05	28,0	26,6	22,8	25,9	12,9	12,5	9,6	11,8	39,2	45,8	38,1	42,1	25,6	41,8	33,8	35,0
Lägre tjänstemän	1991/93	..	4,2	..	5,1	2,2	2,1	1,9	2,1	..	64,4	..	59,2	78,4	80,6	73,4	78,2
	1995/97	..	3,8	..	4,2	1,8	1,2	0,7	1,2	..	75,6	..	70,4	71,6	86,6	84,0	82,7
	1999/01	..	5,0	..	5,1	..	1,6	0,4	1,5	..	86,7	..	82,5	..	91,9	89,2	88,3
	2003/05	..	9,4	..	7,5	..	4,6	4,5	4,7	..	90,3	..	85,6	..	93,0	94,5	91,1
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	5,8	4,5	5,7	4,6	2,9	2,6	3,1	..	74,1	70,0	72,5	50,7	47,5	41,6	46,7
	1995/97	..	4,9	3,9	4,3	..	1,6	1,5	1,4	..	87,4	81,1	85,4	..	64,8	63,7	64,9
	1999/01	..	4,3	4,5	4,5	..	1,9	0,4	1,5	..	93,8	86,5	91,4	..	81,4	80,8	80,3
	2003/05	..	6,2	7,4	6,9	..	3,3	2,9	3,2	..	94,7	91,9	93,3	..	88,1	86,9	86,9
Högre tjänstemän	1991/93	..	1,5	2,9	1,9	..	1,7	..	1,3	..	82,5	70,7	79,9	..	66,9	..	67,0
	1995/97	..	1,4	0,7	1,3	..	1,6	1,1	1,3	..	91,9	89,8	91,4	..	87,1	84,3	86,6
	1999/01	..	2,2	1,4	2,1	..	1,1	0,8	1,2	..	96,9	93,8	95,8	..	94,4	88,6	92,8
	2003/05	..	4,0	2,3	3,5	..	3,9	2,4	3,5	..	98,2	97,5	97,7	..	96,5	95,5	96,1
Samtliga tjänstemän	1991/93	5,9	3,9	4,2	4,3	2,9	2,4	2,0	2,4	69,6	74,9	65,2	71,4	68,6	64,0	59,1	63,6
	1995/97	3,7	3,4	2,7	3,2	1,3	1,5	1,1	1,3	82,8	86,5	80,2	84,0	73,0	77,2	76,6	76,4
	1999/01	4,4	3,7	3,5	3,8	2,6	1,6	0,5	1,4	89,9	93,3	87,2	90,9	80,5	87,7	85,5	85,8
	2003/05	7,0	6,0	4,8	5,7	4,5	3,8	3,3	3,7	89,5	95,2	92,2	93,4	83,7	91,8	91,4	90,6
Företagare	1991/93	..	11,3	10,1	10,8	5,9	..	33,7	26,9	30,8	20,9
	1995/97	..	9,4	7,7	8,9	4,8	..	51,7	38,4	46,1	36,3
	1999/01	9,2	58,5
	2003/05	..	13,7	..	13,5	73,3	..	68,7
Samtliga	1991/93	16,6	11,7	11,5	12,8	6,3	5,1	5,2	5,4	36,1	48,7	41,0	43,9	34,5	41,0	35,0	38,0
	1995/97	18,4	12,9	9,7	13,2	5,8	4,8	3,7	4,7	48,9	59,2	54,6	55,8	42,9	53,5	48,9	50,1
	1999/01	15,6	13,2	11,0	13,1	6,2	5,5	3,9	5,2	57,2	69,7	63,1	65,2	51,0	65,6	61,0	61,4
	2003/05	20,3	15,4	12,1	15,2	9,2	6,9	5,5	6,8	57,1	72,2	68,6	68,3	50,0	73,2	70,6	68,0

Kroppsliga och andra besvär

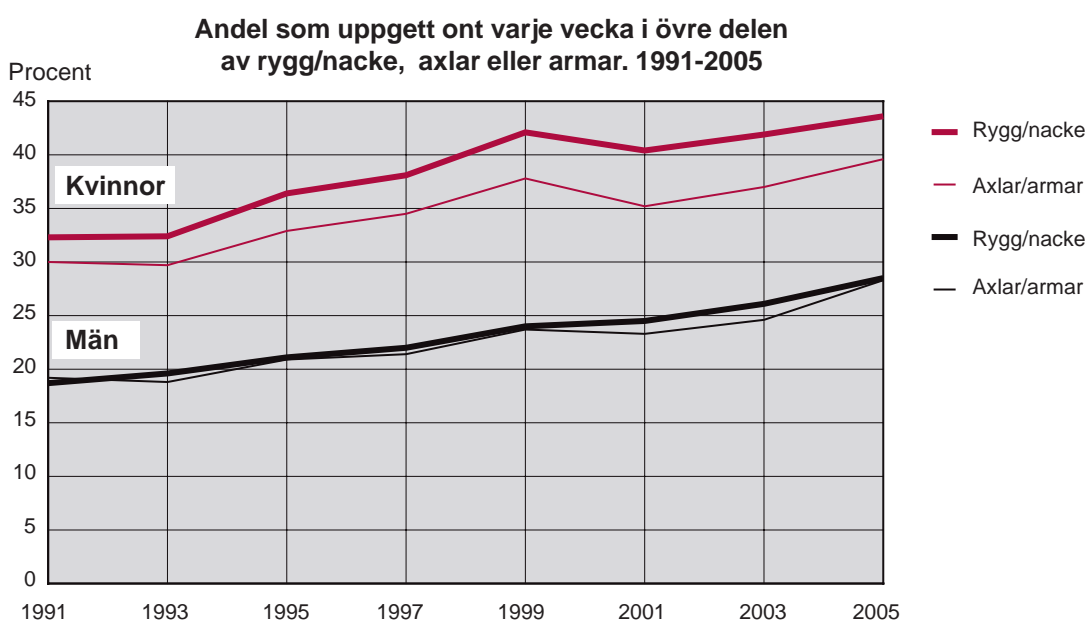
Detta avsnitt behandlar frågor om olika kroppsliga eller psykosociala besvär. Det gäller ont i olika delar av kroppen: övre delen av ryggen eller nacken, nedre delen av ryggen, axlar eller armar, höfter, ben, knän eller fötter. Andra slags besvär gäller svårighet att koppla av efter arbetet eller att sova på grund av att man tänker på jobbet, kroppslig uttröttning, att känna sig trött och håglös eller känna olust inför att gå till arbetet, om man är för trött eller saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter samt om man gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1991/1993, 1995/1997, 1999/2001 samt 2003/2005.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

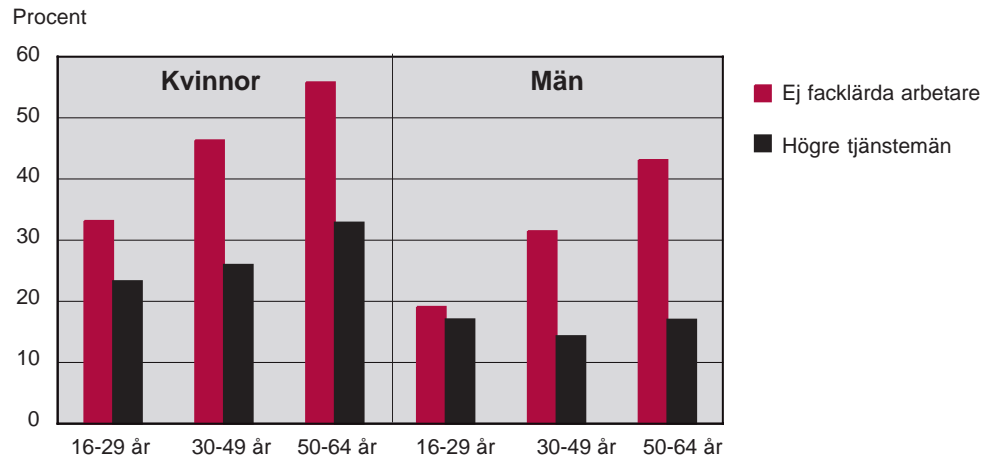
Kroppsliga besvär (varje vecka)

Andelen med ont i olika delar av kroppen varje vecka har ökat signifikant sedan 2003, med undantag av andelen kvinnor med ont i övre delen av ryggen.

I diagrammet nedan visas att det är betydande skillnader i andelen med kroppsliga besvär beroende på vilken ålder man uppnått och vilken socioekonomisk grupp man tillhör.

Andel som uppgett ont varje vecka i axlar eller armar efter ålder, kön och socioekonomisk tillhörighet. 2001/03/05

Andelen kvinnor som uppgett ont varje vecka i axlar och armar i undersökningarna 2001-2005 är nästan dubbelt så stor bland ej facklärda arbetare (45,6 %) som bland högre tjänstemän (28,3 %). Bland män är skillnaden ännu större - 31,6 procent mot 15,7. Andelen med besvär bland män är i varje grupp lägre än bland kvinnor.

Genom att jämföra två grupper med helt skilda typer av arbetsuppgifter ser vi hur både ålder och typ av arbetsuppgifter påverkar besvärsförekomst. Den högsta andelen med ont i axlar eller armar, 55,8 procent, redovisas av ej facklärda kvinnliga arbetare i åldern 50-64 år. Den är mer än dubbelt så stor som den lägsta för kvinnor som redovisas av högre kvinnliga tjänstemän i åldern 16-29 år - 23,3 procent.

Än större skillnader är det mellan de högsta och lägsta siffrorna för män. Den högsta (43,1 %) återfinns i gruppen ej facklärda arbetare i åldern 50-64 år - och den lägsta (10,3 %) i gruppen högre tjänstemän i åldern 16-29 år.

Kroppsligt uttröttad efter arbetet (varje vecka)

Återkommande kroppslig uttröttnings efter arbetet eller att känna sig trött och håglös är en reaktion på en ansträngd situation och kan vara en indikator på dålig arbetsmiljö. Frågan, som ställs i Arbetsmiljöundersökningen, om man känner sig uttröttad efter arbetet handlar bokstavligen om kroppslig uttröttnings, men även stark anspänning som i hög grad är psykiskt betingad kan yttra sig i kroppslig utmattning. Andelen som år 2005 uppger att de varje vecka känner sig uttröttade efter arbetet är för kvinnor 54,4 procent och för män 47,7 procent. Andelen kroppsligt uttröttade har sedan 2003 ökat 8,8 procentenheter för kvinnor och 5,9 procentenheter för män.

Nedan visas exempel på yrken där minst hälften av kvinnor respektive män uppger att de minst en dag per vecka är kroppsligt uttröttade efter arbetet. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	69,2	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	64,5
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	66,1	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	59,9
Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	63,2	Fordonsförare	58,9
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	62,8	Byggnadshantverkare m.fl.	55,9
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	62,6	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	55,4
Barnskötare m.fl.	58,8	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	50,2
Förskollärare och fritidspedagoger	52,0		

Kvinnor inom såväl industri-, service- som omsorgsyrken visar på höga andelar av kroppslig trötthet. Detta är yrken där en stor del av det dagliga arbetet består av kontakt med andra människor och dessutom ofta är kroppsligt ansträngande med tunga lyft. För männen är det helt andra yrkesgrupper som har hög andel med kroppsligt uttröttade. Här är det de traditionellt tunga mansjobben som har de högsta andelarna men även fordonsförare har höga andelar med kroppslig uttröttnings.

Svårighet att koppla av tankarna från jobbet under fritiden (varje vecka)

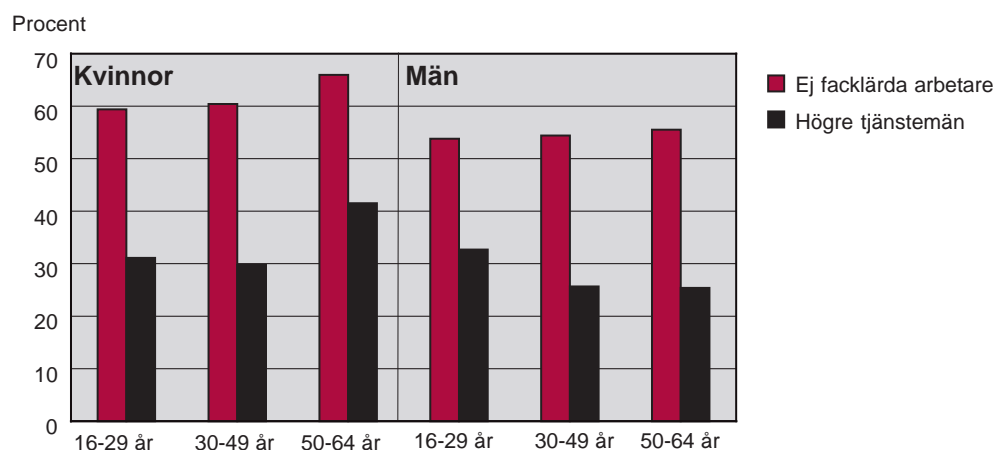
Andelen som 2005 uppger att de har problem med att kunna koppla av tankarna från jobbet när man är ledig var för kvinnor 44,8 procent och för män 42,1 procent. Nedan visas exempel på yrken är minst hälften av kvinnor respektive män uppger att de varje vecka har svårigheter att koppla av. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	78,4	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	64,9
Ledningsarbete	69,1	Ledningsarbete	64,6
Förskollärare och fritidspedagoger	60,3	Företagssäljare	61,0
Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	58,9	Annat arb. som kräver teoretisk specialistkompetens inom biologi,	58,1
Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- och sjukvård	53,7	Arb. som kräver teoretisk specialistkompetens inom teknik- o datavet. m.m.	52,1
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	52,1		

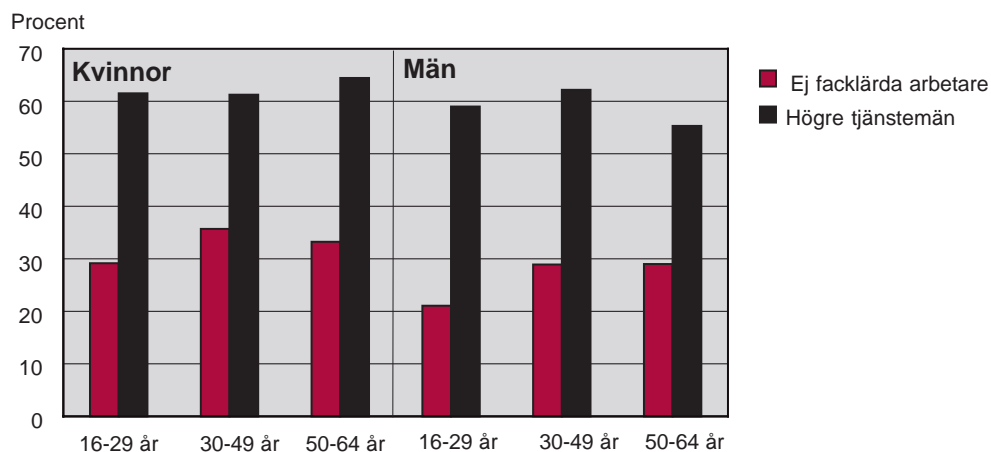
Svårigheter att koppla av efter arbetet är mycket vanligt förekommande, oavsett kön, inom olika läraryrken och inom olika chefspositioner. Bland olika slags säljare och inom olika kontaktyrken ligger andelarna också högt.

En kontroll visar att både ålder och könstillhörighet påverkar huruvida man blir kroppsligt uttröttad efter arbetet liksom om man har svårt att koppla av tankarna från jobbet under fritid. Men vi ser också att det är huvudsakligen typen av arbete som förklarar dessa besvär.

Kroppsligt uttröttad efter arbetet varje vecka efter ålder, kön och socioekonomisk indelning. 2001/03/05

Svårt att koppla tankarna från jobbet under fritiden varje vecka efter ålder, kön och socioekonomisk indelning. 2001/03/05

Svårighet att sova (varje vecka)

Andelen som 2005 uppgav att de varje vecka har svårt att sova p.g.a. tankar på arbetet var för kvinnor 23,4 procent och för män 20,3 procent. För män har en signifikant ökning skett sedan år 2003 med 1,8 procentandelar.

Nedan visas exempel på yrken där stora andelar kvinnor respektive män uppger att de varje vecka har svårigheter att sova p.g.a. att tankar på jobbet håller dem vakna. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	39,2	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	31,5
Ledningsarbete	32,1	Ledningsarbete i stora/medelstora företag	30,6
Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	28,4	Företagssäljare	25,5
Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning	27,0	Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom teknik- och datavetenskap m.m.	23,5
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	26,0	Annat arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	23,2
Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- och sjukvård	25,5		
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	24,1		

Yrken där höga andelar anger sovsvårigheter är i betydande utsträckning samma yrken för kvinnor som för män.

Problem med att få tiden att räcka till (varje vecka)

Ungefär 7 procent, vilket motsvarar nästan 300 000 sysselsatta 2005, känner sig varje dag för trötta efter arbetet eller att tiden inte räcker till för familj, vänner eller att för utöva olika fritidsaktiviteter. Andelen bland kvinnor är högre (8,3%) än bland män (5,4 %). Både för kvinnor och män uppger en högre andel 2005 - 1,2 respektive 1,8 procentenheter - att arbetet inkräktar på deras privatliv 2005 jämfört med 2003. Kvinnornas andelar är signifikant högre än männens utom för 16-29 åringarna.

Nedan visas ett urval av yrken för kvinnor och män där en hög andel varje dag är för trött för eller saknar tid för familj, vänner etc. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	11,8	Fordonsförare	10,2
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	11,1	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	7,4
Hotell- och kontorsstädare m.fl.	10,0	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	7,4
Ledningsarbete	9,2	Ledningsarbete	5,8
Barnskötare m.fl.	8,9		
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	7,4		

Inom olika läraryrken uppger över var tionde kvinnliga lärare att de på grund av arbetsbördan har brist på tid eller ork för sin familj, vännerna eller andra aktiviteter. Bland män är det främst bland fordonsförare de högsta andelarna finns, men också bland män ligger lärarna högt på listan.

Sjuknärvaro (två gånger eller mer)

På frågan om man gått till arbetet trots att man borde stannat hemma sjukskriven svarar mer än varannan att man gjort så *två gånger eller mer*.

Nedan visas ett urval av yrken för kvinnor och män där detta är vanligt förekommande. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	62,8	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	56,9
Barnskötare m.fl.	57,5	Transport- och maskinförararbete	56,5
Förskollärare och fritidspedagoger	57,4	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	56,0
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	56,2	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	55,2
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	55,7	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	55,2
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	54,3	Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	53,4
Hotell- och kontorsstädare m.fl.	51,6		

Det är främst inom yrken med relativt stort egenansvar som sjuknärvaro är vanligt bland kvinnor. Detta är jobb som kräver att personalen finns på plats och där en omedelbar ersättare kanske är svår uppbringa. För grundskollärarna ligger andelen på drygt 60 procent, bland barnskötare och förskollärare är andelen mer än 50 procent.

Bland män finns höga andelar av sjuknärvaro inom bygg-, transport och jordbruksyrken. Dessa yrken innehåller ofta ett större mått av eget inflytande än andra traditionella industrijobb, vilket kan bidra till att man känner större ansvar och därför också har en högre sjuknärvaro. Män som arbetar inom dessa yrken har till över 50 procent varit sjuknärvarande två gånger eller mer det senaste året.

Enligt undersökningen om Arbetsorsakade besvär 2005 (kan läsas på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se har bl.a. kvinnliga förskollärare och manliga byggnadsträarbetare och inredningssnickare (en undergrupp till byggnads- och anläggningsarbete) en högre andel av arbetsrelaterad sjukfrånvaro - både vad gäller kort och lång sjukskrivning, än genomsnittet sjuksatta. Dessa yrkesgrupper har alltså förutom en hög arbetsrelaterad sjukfrånvaro dessutom oftare än andra en hög sjuknärvaro.

Tabell 4.1 Andel sysselsatta (procent) med ont i olika delar av ryggen, ont i axlar eller armar efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 4.1 Employed persons (per cent) who every week experience pain in the upper parts of back or neck, lower parts of back, shoulders or arms, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Ont <i>minst en dag per vecka</i> i														
	övre delen av rygg/nacke					nedre delen av ryggen					axlar eller armar				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
1 Ledningsarbete	27,7	25,0	19,8	36,3	24,8	19,5	20,1	17,0	22,4	18,6	21,6	21,4	15,3	29,7	19,6
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	18,4	..	23,6	15,9	..	17,5	13,0	..	17,6
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	23,6	19,6	17,0
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	28,5	30,6	20,1	37,5	29,0	15,7	20,8	14,1	21,5	17,8	20,9	24,7	16,7	27,6	22,2
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	23,4	19,7	..	23,3	..	15,6	12,1	..	13,2	..	23,1	17,4	..	19,1
213 <i>Dataspecialister</i>	22,4	..	26,3	10,1	..	10,9	17,1	..	20,0
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	22,2	..	26,6	10,1	..	10,8	16,0	..	19,3
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	19,6	16,4	18,3
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	35,3	30,3	22,0	20,4	26,7	22,3
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	27,1	34,8	18,1	38,2	30,7	16,0	23,9	15,4	23,3	20,4	17,6	25,6	14,5	25,5	21,4
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	30,0	22,2	22,8
233 <i>Grundskollärare</i>	34,5	30,4	19,8	19,4	20,8	19,1
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	30,9	31,3	21,3	38,4	30,6	15,9	20,4	14,4	20,9	18,0	25,2	25,1	17,7	30,2	24,5
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	34,1	27,7	18,0	16,0	28,2	23,5
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	29,4	32,9	22,1	38,7	30,4	18,9	23,2	18,0	23,4	20,7	23,8	28,3	18,2	31,4	24,8
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	20,8	25,3	21,2	..	23,4	16,0	18,7	16,6	..	17,7	15,9	22,2	17,3	..	18,9
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	21,3	..	22,2	15,9	..	16,9	16,2	..	16,7
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	34,4	32,6	23,9	22,8	26,5	25,5
323 <i>Sjuksköterskor</i>	34,5	34,0	27,5	26,7	28,1	27,2
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	35,1	32,9	25,5	24,3	30,1	27,6
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	35,6	34,0	26,4	25,3	30,7	28,6
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	32,5	35,7	23,3	43,1	32,9	18,4	23,8	19,5	22,2	20,8	26,1	30,3	19,5	35,1	27,0
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	30,2	33,9	22,9	43,7	30,0	18,6	23,6	18,0	24,4	20,1	23,5	26,9	18,2	33,0	23,2
3415 <i>Företagssäljare</i>	22,5	..	28,3	18,5	..	21,7	17,5	..	20,9
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	44,5	39,5	22,0	21,8	39,3	35,0
4 Kontors- och kundservicearbete	38,6	39,8	29,4	43,6	39,5	25,0	30,5	30,9	27,5	28,5	37,1	37,7	28,4	40,5	37,0
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	39,2	38,7	29,2	43,1	38,5	26,3	29,7	29,7	27,3	28,1	38,4	37,3	28,7	40,5	36,6
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	42,6	41,7	24,3	24,5	38,8	37,3
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	31,5	29,5	30,6
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	30,2	30,4	30,7
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	42,8	40,4	27,1	26,7	37,8	35,0
42 <i>Kundservicearbete</i>	44,9	42,5	28,0	29,8	40,4	38,1

Tabell 4.1 (forts)

Table 4.1 (cont'd)

Yrke	Ont minst en dag per vecka i															
	övre delen av rygg/nacke					nedre delen av ryggen					axlar eller armar					
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05	
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	38,5	42,1	22,7	44,6	39,3	34,8	37,7	24,9	39,1	35,7	35,6	40,5	21,0	42,0	37,0	
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	39,4	43,6	22,9	44,9	40,9	35,4	39,5	26,2	39,6	37,1	36,7	42,0	21,0	42,7	38,8	
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	41,8	43,6	..	44,5	42,1	38,1	38,6	..	40,1	38,3	38,3	41,2	..	41,9	39,3	
5131 Barnskötare m.fl.	44,1	42,3	36,7	36,6	41,4	39,7	
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	48,8	..	48,5	47,3	..	46,0	..	44,7	43,4	..	46,0	..	44,7	43,0	
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	44,6	40,4	42,6	39,4	45,1	41,1	
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	..	37,6	22,5	43,2	34,7	..	32,8	23,2	37,0	31,3	..	36,0	20,9	39,1	31,6	
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	37,6	22,5	43,2	34,7	..	32,8	23,2	37,0	31,3	..	36,0	20,9	39,1	31,6	
5222 Försäljare, fackhandel	39,3	31,8	34,2	28,7	35,2	28,3	
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	31,5	..	34,2	30,4	..	32,7	34,1	..	35,7	
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	31,5	..	34,2	30,4	..	32,7	34,1	..	35,7	
7 Hantverksarbete inom byggverk-samhet och tillverkning	33,0	36,3	32,5	..	33,3	31,7	34,4	31,8	..	31,7	33,8	39,9	34,8	..	35,5	
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	34,1	39,0	35,0	..	35,0	32,2	35,9	33,1	..	32,7	35,2	45,0	37,7	..	37,8	
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	36,1	..	36,3	35,0	..	34,9	38,2	..	38,4	
713 Byggnadshantverkare m.fl.	32,9	..	32,5	32,2	..	31,6	36,8	..	36,5	
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	28,7	..	29,2	30,1	..	30,2	31,0	..	31,4	
8 Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	37,8	36,7	32,4	50,3	35,4	34,9	34,3	31,6	39,4	32,9	40,4	39,1	35,0	52,8	37,9	
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	38,0	36,9	28,2	..	34,1	35,6	32,9	29,7	..	32,4	40,8	41,3	32,1	..	37,9	
83 Transport- och maskinförararbete	38,9	..	40,0	35,8	..	36,1	40,2	..	40,7	
832 Fordonsförare	38,9	..	40,5	37,9	..	38,3	40,3	..	41,3	
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	47,9	43,0	40,9	37,8	50,6	44,7	
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	47,5	42,8	40,7	37,8	50,2	45,0	
912 Städare m.fl.	46,9	44,0	36,1	36,0	51,7	50,4	
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	47,1	44,4	36,3	36,4	51,9	50,1	
Samtliga	33,7	35,7	26,4	42,0	33,8	26,1	29,2	24,3	30,1	27,1	30,5	33,6	25,5	37,3	31,1	

Tabell 4.2 Andel sysselsatta (procent) med ont i höfter, ben, knän eller fötter, som är kroppsligt uttröttade efter arbetet, trötta eller håglösa efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 4.2 Employed persons (per cent) who every week experience pain in hips, legs, knees or feet, are physically exhausted, tired and listless, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	<u>Ont minst en dag per vecka i</u>					<u>Förhållanden minst en dag per vecka</u>									
	höfter, ben, knän, fötter					utröttad i kroppen					trött och håglös				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	Tot	
1 Ledningsarbete	15,5	16,4	13,6	17,4	14,7	31,2	37,2	30,7	35,6	32,2	33,5	29,6	28,3	36,4	30,7
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	12,6	..	13,5	27,2	..	28,6	26,7	..	29,0
122 Drift- och verksamhetschefer	16,2	30,9	28,7
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	11,9	15,6	8,6	18,0	13,4	29,3	38,9	26,6	39,5	33,2	38,8	40,2	33,5	44,1	38,9
21 Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.	..	8,5	5,8	..	6,7	..	25,3	21,1	..	22,1	..	40,2	34,8	..	35,0
213 Dataspecialister	5,8	..	7,3	19,7	..	21,6	32,9	..	33,0
2131 Systemerare och programmerare	5,8	..	7,2	20,1	..	21,6	32,9	..	32,8
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	6,4	22,5	37,9
22 Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	22,0	18,0	46,3	41,1	41,4	40,0
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	16,8	22,4	13,6	23,1	19,6	36,2	51,0	33,1	48,0	42,5	43,7	44,6	37,4	48,2	44,2
232 Gymnasielärare m.fl.	21,3	47,8	44,8
233 Grundskollärare	20,2	18,5	46,0	41,7	49,5	47,2
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	10,2	13,2	8,2	14,6	11,6	27,3	35,3	27,0	33,6	30,6	38,8	36,8	29,3	43,9	37,2
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	11,2	9,6	25,3	25,2	38,1	32,3
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	13,8	18,2	11,6	19,5	15,5	32,5	41,1	31,7	39,7	35,7	36,8	38,3	32,5	41,5	37,0
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	10,8	13,0	12,5	..	12,5	28,3	35,0	30,3	..	30,5	32,9	34,2	31,3	..	32,7
311 Ingenjörer och tekniker	13,4	..	13,3	29,8	..	29,8	30,0	..	30,7
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	22,1	20,5	43,3	42,1	42,3	40,6
323 Sjuksköterskor	24,7	23,7	49,7	49,0	45,9	45,4
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	25,5	24,1	50,8	48,7	46,9	45,7
331 Förskollärare och fritidspedagoger	26,0	24,7	52,0	50,6	47,7	46,5
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	12,2	17,2	10,8	16,9	13,8	29,9	38,9	32,6	34,7	33,6	36,6	38,0	33,6	39,0	36,2
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	11,5	16,3	9,6	17,1	12,2	28,1	34,7	29,1	31,7	30,0	33,7	36,7	32,9	37,1	34,4
3415 Företagssäljare	10,0	..	12,1	29,6	..	31,7	33,0	..	34,5
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	15,4	14,3	32,4	30,8	40,2	38,8
4 Kontors- och kundservicearbete	22,0	22,8	25,4	21,3	22,5	38,7	44,1	47,7	38,7	41,3	40,5	34,3	34,5	39,5	38,1
41 Kontorsarbete m.m.	23,8	22,7	25,6	21,9	23,1	40,0	43,2	48,2	38,4	41,6	40,1	33,0	33,0	39,0	37,0
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	16,4	16,2	34,5	33,4	40,6	39,4
413 Lager- och transportassistenter m.fl.	24,7	50,6	37,0
4131 Lagerassistenter m.fl.	26,1	52,7	36,6
419 Övrig kontorspersonal	20,4	20,6	35,0	35,4	38,6	37,7
42 Kundservicearbete	19,9	20,6	39,6	40,4	40,9	41,6

Tabell 4.2 (forts)
Table 4.2 (cont'd)

Yrke	<u>Ont minst en dag per vecka i</u>					<u>Förhållanden minst en dag per vecka</u>									
	höfter, ben, knän, fötter					utröttad i kroppen					trött och håglös				
	2003	2005	2001/03/05			2003	2005	2001/03/05			2003	2005	2001/03/05		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	33,3	39,9	26,0	39,3	36,1	55,0	63,9	49,1	60,9	58,1	43,7	41,2	35,5	44,6	42,4
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	33,5	41,3	28,3	38,7	36,8	54,7	64,4	50,2	60,5	58,6	44,0	42,0	36,8	44,8	43,3
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	32,7	38,9	..	37,7	35,8	54,9	63,1	..	60,2	58,6	45,5	42,4	..	45,3	44,5
5131 Barnskötare m.fl.	34,3	33,7	58,8	57,9	45,0	45,9
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	43,9	..	41,0	40,1	..	70,2	..	66,1	64,4	..	42,7	..	44,9	44,0
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	42,0	38,3	62,8	59,6	47,1	45,5
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	..	36,0	23,0	41,6	34,1	..	62,2	47,8	62,6	56,6	..	39,0	33,7	43,9	39,8
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	36,0	23,0	41,6	34,1	..	62,2	47,8	62,6	56,6	..	39,0	33,7	43,9	39,8
5222 Försäljare, fackhandel	42,4	34,3	58,5	54,9	41,2	38,9
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	38,1	..	38,8	59,9	..	61,5	34,0	..	34,2
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	38,1	..	38,8	59,9	..	61,5	34,0	..	34,2
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	34,7	35,7	33,9	..	34,0	54,2	61,0	56,7	..	56,7	34,9	34,8	33,9	..	34,6
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	37,8	40,1	37,4	..	37,2	56,7	68,5	61,4	..	61,4	31,7	34,6	32,2	..	32,3
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	38,9	..	38,9	64,5	..	64,5	32,1	..	32,2
713 Byggnadshantverkare m.fl.	36,7	..	36,5	55,9	..	56,0	32,0	..	31,9
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	30,8	..	30,9	51,7	..	51,9	34,7	..	35,1
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	32,5	34,6	30,9	45,5	33,4	58,9	59,1	55,0	69,2	57,3	40,9	42,0	38,7	53,0	41,0
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	35,0	37,7	30,6	..	35,3	62,2	60,6	55,4	..	59,3	42,7	44,7	40,1	..	43,1
83 Transport- och maskinförararbete	31,4	..	31,5	58,2	..	58,6	39,5	..	40,5
832 Fordonsförare	32,8	..	32,6	58,9	..	59,5	41,4	..	42,7
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	45,0	42,3	63,2	63,3	45,0	43,2
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	45,4	43,0	62,6	62,3	46,0	43,6
912 Städare m.fl.	42,1	41,9	62,6	62,1	44,0	43,6
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	42,3	42,1	62,8	62,1	44,2	43,8
Samtliga	23,9	27,3	22,3	28,3	25,2	43,6	50,9	43,7	48,8	46,1	39,0	38,4	34,3	43,1	38,5

Tabell 4.3 Andel sysselsatta (procent) som inte kan koppla av tankarna från jobbet, har sovsvårigheter p.g.a. arbetet, känner olust att gå till arbetet efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05
 Table 4.3 Employed persons (per cent) who experience every week that they cannot dismiss job from thoughts even when off work, have a hard time sleeping due to thoughts about work, feel ill at ease going to work, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>														
	kan inte koppla av tankarna från jobbet					svårt att sova p.g.a att tankar på jobbet håller en vaken					känner olust att gå till arbetet				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	62,4	65,6	64,6	69,1	65,9	30,4	31,3	30,3	32,1	30,9	12,9	12,9	11,7	14,3	12,5
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	63,2	..	64,4	30,6	..	30,9	12,0	..	12,6
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	64,5	31,3	13,7
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	59,4	60,6	57,5	64,0	60,8	26,2	29,7	24,6	31,3	28,0	16,9	17,9	16,3	17,4	16,9
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	56,0	52,1	..	54,0	..	27,2	23,5	..	24,0	..	16,5	14,7	..	15,1
213 <i>Dataspecialister</i>	51,3	..	53,2	21,6	..	22,6	14,3	..	14,7
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	51,4	..	52,9	21,7	..	22,5	15,0	..	15,0
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	55,1	25,9	15,9
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	53,7	55,9	25,5	23,1	15,2	16,2
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	70,3	70,6	64,9	76,2	72,1	33,8	38,2	31,5	39,2	36,4	20,5	21,0	20,0	20,2	20,1
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	70,2	35,3	23,5
233 <i>Grundskollärare</i>	78,4	75,0	37,2	37,3	19,7	20,4
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	57,0	58,1	58,1	58,9	58,5	25,1	27,0	23,2	28,4	26,0	16,5	16,4	15,3	16,3	15,9
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	57,1	56,8	25,8	24,2	15,1	13,9
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	49,0	50,2	51,2	49,8	50,5	22,8	25,7	23,0	24,0	23,5	15,1	15,5	14,9	15,8	15,4
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	46,1	49,4	48,7	..	48,3	21,5	22,4	21,6	..	21,1	17,0	13,0	14,1	..	14,8
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	48,0	..	47,4	21,6	..	21,3	13,4	..	13,7
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	45,7	45,6	21,7	21,6	14,4	15,2
323 <i>Sjuksköterskor</i>	48,6	47,3	26,0	25,4	15,2	15,4
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning..</i>	59,9	58,6	27,0	25,7	15,3
15,7															
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	60,3	59,1	26,5	25,8	14,9	15,4
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	49,9	51,0	54,0	48,4	51,2	23,5	28,0	24,8	24,9	24,8	14,8	15,8	15,0	16,3	15,6
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	50,2	55,8	55,2	52,1	54,1	22,6	28,6	24,6	24,1	24,4	13,5	16,1	14,8	16,0	15,2
3415 <i>Företagssäljare</i>	61,0	..	60,2	25,5	..	25,7	14,5	..	14,7
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	45,9	45,5	26,0	24,6	17,4	16,4
4 Kontors- och kundservicearbete	33,9	28,0	27,5	34,4	32,4	14,9	13,9	14,7	16,2	15,8	19,4	15,8	20,0	16,4	17,4
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	34,8	28,1	27,1	35,2	32,5	15,7	13,8	14,6	16,9	16,1	19,5	15,4	19,3	16,0	17,1
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	38,2	37,9	17,9	18,1	15,6	15,1
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	27,7	14,1	22,4
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	25,5	12,8	23,5
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	35,5	36,1	17,4	18,3	15,4	15,8
42 <i>Kundservicearbete</i>	32,2	31,8	14,4	14,5	17,2	18,4

Tabell 4.3 (forts)
Table 4.3 (cont'd)

Yrke	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>																				
	kan inte koppla av tankarna från jobbet					svårt att sova p.g.a att tankar på jobbet håller en vaken					känner olust att gå till arbetet										
	2003		2005		2001/03/05			2003		2005		2001/03/05			2003		2005		2001/03/05		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	41,1	38,6	37,7	39,8	39,3	20,2	20,0	19,1	20,0	19,8	16,6	18,8	18,7	17,6	17,9						
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	40,5	38,3	33,9	40,9	39,6	20,5	20,0	17,0	21,1	20,3	16,1	18,6	19,7	17,6	17,9						
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	39,7	37,9	..	41,1	39,7	20,6	20,5	..	21,4	20,8	15,9	17,4	..	17,3	17,6						
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	47,2	45,4	22,7	23,0	16,4	17,4						
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	37,0	..	37,3	36,4	..	18,6	..	19,9	19,3	..	17,8	..	18,2	18,2						
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	44,2	41,4	22,8	21,1	18,4	18,6						
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	39,5	42,7	35,8	38,6	..	19,9	21,9	15,6	18,1	..	19,4	17,3	18,0	17,7						
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	39,5	42,7	35,8	38,6	..	19,9	21,9	15,6	18,1	..	19,4	17,3	18,0	17,7						
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	35,2	37,3	15,0	18,4	16,0	16,9						
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	43,5	..	41,8	19,2	..	18,2	14,8	..	13,9						
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	43,5	..	41,8	19,2	..	18,2	14,8	..	13,9						
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	34,3	32,9	33,3	..	33,3	13,7	13,1	13,9	..	14,3	16,3	16,6	17,4	..	17,5						
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	35,5	33,5	33,2	..	33,1	14,0	11,7	13,1	..	13,0	13,6	14,7	15,7	..	15,6						
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	32,3	..	32,3	11,7	..	11,7	15,7	..	15,6						
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	32,7	..	32,7	13,3	..	13,4	15,5	..	15,6						
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	32,2	..	32,2	15,2	..	15,3	17,8	..	18,0						
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	28,0	27,5	28,9	24,0	28,1	12,8	15,2	13,8	16,9	14,3	20,8	24,1	20,9	28,4	22,1						
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	25,2	24,7	26,2	..	25,4	14,0	14,0	12,5	..	13,5	23,3	29,1	23,9	..	24,9						
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	33,4	..	32,9	15,7	..	16,0	20,0	..	20,5						
832 <i>Fordonsförare</i>	35,3	..	35,2	16,9	..	16,9	20,2	..	21,0						
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	27,0	29,6	17,8	17,9	22,9	24,2						
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	27,4	30,2	18,4	18,9	23,5	23,7						
912 <i>Städare m.fl.</i>	28,1	30,1	17,2	18,0	24,0	25,0						
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	28,2	29,8	17,2	18,0	24,1	25,2						
Samtliga	43,9	43,4	42,7	45,4	44,0	20,2	21,8	19,4	22,6	20,9	17,1	17,8	17,4	17,6	17,5						

Tabell 4.4 Andel sysselsatta (procent) som känner att de varje dag p.g.a. arbetet är för trötta/saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter, som inte får tillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna, som minst två gånger det senaste året gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 and 2001/03/05

Table 4.4 Employed persons (per cent) who every day feel too tired/lack time for family, friends or recreational activities due to work, who do not get enough sleep from workday to workday, who at least twice during the past year have gone to work when they should have reported sick, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	För trött /saknar tid för privatlivet varje dag					Får <i>klart</i> otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro <i>minst två gånger det senaste året</i>				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	7,2	6,5	5,8	9,2	6,8	12,1	13,4	11,8	16,0	13,1	46,6	42,4	44,6	47,4	45,5
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	4,8	..	6,2	11,8	..	13,1	42,0	..	43,3
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	5,9	14,5	43,2
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	5,1	7,3	4,7	8,5	6,7	13,5	16,0	12,6	17,0	14,9	49,2	47,2	44,5	52,2	48,5
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	4,0	4,2	..	4,2	..	17,3	12,7	..	13,4	..	43,3	39,2	..	40,6
213 <i>Dataspecialister</i>	3,8	..	3,6	14,0	..	14,2	40,7	..	41,6
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	3,9	..	3,4	13,7	..	13,8	40,3	..	41,3
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	5,1	12,8	38,1
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	8,1	7,3	17,1	15,3	47,5	46,2
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	7,8	11,4	7,4	11,8	10,2	16,5	17,7	14,5	18,8	17,2	60,4	56,1	51,5	60,8	57,4
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	10,1	19,7	54,4
233 <i>Grundskollärare</i>	10,8	10,5	15,2	15,3	62,8	62,6
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	4,4	6,1	3,5	7,0	5,4	12,7	14,6	11,7	15,8	13,9	47,2	45,0	45,9	48,8	47,5
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	6,3	4,3	12,5	10,7	44,5	43,6
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	4,2	5,1	4,0	5,5	4,8	11,8	13,7	11,2	13,7	12,4	46,7	47,2	46,4	48,1	47,3
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	3,7	5,1	4,0	..	4,4	9,4	13,1	11,6	..	11,6	41,0	44,7	43,9	..	43,7
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	3,3	..	3,6	11,7	..	11,4	45,3	..	44,8
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	5,4	5,9	14,2	14,3	47,3	48,1
323 <i>Sjuksköterskor</i>	5,3	5,9	16,1	16,5	49,2	50,2
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	6,9	6,2	11,9	11,5	56,5	57,8
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	7,0	6,6	12,2	12,2	57,4	58,6
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	3,8	4,3	3,8	4,7	4,3	12,7	13,1	10,6	14,5	12,6	47,8	44,8	47,0	46,0	46,5
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	4,0	3,4	3,8	3,5	3,7	12,6	12,3	10,2	13,0	11,2	47,2	42,7	45,9	43,0	44,9
3415 <i>Företagssäljare</i>	4,0	..	3,9	11,3	..	12,5	48,7	..	48,3
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	4,8	3,9	14,8	13,5	44,6	42,8
4 Kontors- och kundservicearbete	4,1	5,8	4,9	5,3	5,2	11,8	11,2	10,3	11,3	11,0	43,8	43,4	47,5	44,6	45,4
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	3,9	5,4	4,6	5,0	4,9	10,8	11,6	10,1	11,1	10,8	42,1	40,4	46,3	42,6	43,8
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	3,3	3,5	9,3	8,6	40,7	41,4
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	5,4	12,7	48,4
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	5,7	11,7	49,3
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	4,7	4,9	9,9	9,8	40,9	40,9
42 <i>Kundservicearbete</i>	5,8	6,0	12,0	12,0	49,9	50,7

Tabell 4.4 (forts)
Table 4.4 (cont'd)

Yrke	För trött /saknar tid för privatlivet <i>varje dag</i>					Får <i>klart otillräckligt</i> med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro <i>minst två gånger det senaste året</i>				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	6,6	7,6	4,1	7,5	6,7	11,4	11,5	10,3	11,5	11,3	53,9	51,3	53,3	53,3	53,3
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	7,2	7,7	4,2	7,6	7,0	12,5	12,7	12,0	12,3	12,3	54,9	51,8	55,2	54,7	54,8
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	7,1	7,6	..	7,4	6,9	12,3	13,4	..	12,4	12,4	55,4	52,4	..	55,0	54,9
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	8,9	8,0	12,5	12,6	57,5	58,4
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	7,9	..	7,4	7,1	..	14,7	..	13,7	13,5	..	54,5	..	56,2	56,4
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	6,9	6,4	11,2	11,3	54,3	53,1
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	7,2	3,9	7,2	5,9	..	8,2	8,0	8,5	8,3	..	49,6	50,6	47,7	48,9
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	7,2	3,9	7,2	5,9	..	8,2	8,0	8,5	8,3	..	49,6	50,6	47,7	48,9
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	7,0	5,6	6,0	6,9	46,7	49,6
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	6,7	..	7,1	8,9	..	9,6	56,0	..	56,2
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	6,7	..	7,1	8,9	..	9,6	56,0	..	56,2
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	4,5	4,9	4,2	..	4,5	9,8	8,4	9,4	..	9,5	56,8	54,8	55,7	..	56,0
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	4,1	5,4	4,4	..	4,5	10,0	6,9	9,2	..	9,2	55,6	54,5	55,7	..	55,9
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	4,5	..	4,6	9,0	..	9,1	56,9	..	57,1
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	4,4	..	4,4	9,2	..	9,1	54,0	..	54,0
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	3,9	..	4,1	8,3	..	8,5	55,2	..	55,5
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	5,5	8,7	6,3	11,1	7,1	14,2	15,2	13,8	17,3	14,4	55,5	52,5	53,4	55,7	53,8
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	4,8	7,1	4,8	..	6,2	14,7	15,8	13,6	..	14,4	54,0	53,3	51,3	..	52,6
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	8,7	..	9,3	14,3	..	14,5	56,5	..	56,4
832 <i>Fordonsförare</i>	10,2	..	10,9	14,6	..	14,5	56,0	..	56,2
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	9,0	9,0	13,6	13,6	50,5	52,8
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	9,1	9,3	13,1	12,5	51,6	54,7
912 <i>Städare m.fl.</i>	9,9	11,5	14,2	13,5	51,4	52,2
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	10,0	10,9	14,3	13,7	51,6	52,2
Samtliga	5,3	6,8	5,0	7,3	6,1	12,1	13,0	11,4	13,5	12,4	50,8	49,1	50,2	50,6	50,4

Tabell 4.5 Andel sysselsatta (procent) med ont i olika delar av ryggen, ont i axlar eller armar efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 4.5 Employed persons (per cent) who every week experience pain in the upper parts of back or neck, lower parts of back, shoulders or arms, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Ont <i>minst en dag per vecka</i> i														
	övre delen av rygg/nacke				nedre delen av ryggen				axlar eller armar						
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2001/03/05		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	32,2	..	33,2	30,1	..	31,1	36,0	..	36,8
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	30,8	31,3	36,2
Utvinning av mineral, tillverkning	32,4	32,6	25,9	44,6	30,5	27,5	26,6	23,7	31,0	25,5	31,3	32,4	25,8	42,7	30,0
<i>Tillverkning</i>	32,3	32,4	25,7	44,6	30,4	27,6	26,7	23,7	31,0	25,5	31,3	32,4	25,7	42,6	29,9
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	38,7	36,3	34,4
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	24,8	..	28,5	25,4	..	26,8	29,1	..	31,9
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	22,6	..	26,9	22,6	..	23,8	22,6	..	26,3
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	27,4	20,4	26,3
Byggverksamhet	32,6	42,8	35,9	..	36,1	32,4	38,1	34,6	..	33,8	34,0	44,5	37,4	..	37,1
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	36,7	..	36,9	35,4	..	34,3	37,0	..	36,6
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	34,6	..	34,9	33,4	..	33,0	38,0	..	37,9
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	33,2	35,9	25,2	42,7	32,8	26,9	31,3	25,6	30,7	27,8	30,2	33,7	23,7	38,2	30,0
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	28,9	29,5	30,5
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	25,5	36,6	23,8	..	29,0	20,1	28,8	23,8	..	23,9	23,3	32,2	21,8	..	24,9
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	41,2	38,6	26,9	43,1	37,4	32,5	33,3	27,0	32,6	30,6	37,4	36,2	22,8	40,4	34,2
Detaljhandel med brett sortiment	41,9	36,2	42,4
Specialiserad detaljhandel	40,0	35,2	29,0	27,7	36,1	30,5
Transport, magasinering och kommunikation	36,4	37,3	33,6	44,1	36,5	28,4	36,1	31,9	29,4	31,2	35,8	37,0	33,9	42,5	36,3
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	34,6	..	36,5	32,5	..	31,5	34,5	..	35,6
Landtransport, transport i rörsystem	37,5	..	39,0	34,9	..	35,5	37,1	..	38,6
Post- och telekommunikationer	36,6	30,4	37,8
Finansiell verksamhet	29,8	15,9	24,9

Tabell 4.5 (forts)
Table 4.5 (cont'd)

Näringsgren	Ont minst en dag per vecka i														
	övre delen av rygg/nacke					nedre delen av ryggen					axlar eller armar				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	32,1	30,7	23,1	41,4	30,2	20,8	22,8	18,6	25,2	21,1	26,7	28,7	20,8	35,1	26,3
Fastighetsverksamhet	32,0	25,4	30,6
Databehandlingsverksamhet m.m.	24,1	..	28,8	15,0	..	17,1	18,5	..	21,8
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	32,6	30,6	23,1	41,0	30,8	21,6	23,2	19,2	25,7	22,0	28,1	29,2	21,0	35,5	27,2
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	32,3	29,9	23,6	41,0	31,1	21,2	23,0	19,5	25,6	22,1	27,6	28,2	21,1	36,8	27,9
Utbildning^{3,4}	33,5	38,5	19,0	40,9	35,0	22,9	27,9	16,8	28,0	24,9	27,2	33,6	15,7	34,7	29,6
Utbildning exkl. förskola	31,5	36,8	12,3	40,3	33,6	19,3	25,5	10,8	25,5	22,8	24,6	31,4	9,8	33,3	27,8
Förskola	43,0	42,1	36,6	35,5	39,7	38,6
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	38,0	39,4	22,0	41,8	38,7	32,0	34,0	20,5	34,8	32,6	33,8	37,0	18,7	38,2	35,1
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	35,5	36,2	21,9	38,9	35,6	27,3	31,0	19,1	30,5	28,3	30,2	33,1	18,7	33,8	30,9
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	46,6	44,8	40,7	40,2	47,1	45,1
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	43,2	45,9	..	47,2	44,6	38,7	39,6	..	41,4	39,2	40,0	43,7	..	45,1	42,0
Öppna sociala insatser ⁶	41,5	37,0	36,6	33,3	38,5	34,8
Personliga och kulturella tjänster	34,6	35,9	28,1	42,0	35,7	28,0	29,0	25,7	32,2	29,3	31,1	31,7	26,3	36,6	32,0
Hotell- och restaurangverksamhet	39,8	35,6	35,7
Intressebevakning religiös verksamhet	34,0	22,9	31,3
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	32,4	25,6	28,2
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	31,4	31,5	21,2	42,1	31,9	15,9	23,4	18,7	22,0	20,4	27,2	28,2	18,5	34,8	26,8
Samtliga	33,7	35,7	26,4	42,0	33,8	26,1	29,2	24,3	30,1	27,1	30,5	33,6	25,5	37,3	31,1

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 4.6 Andel sysselsatta (procent) med ont i höfter, ben, knän eller fötter, som är kroppsligt uttröttade efter arbetet, trötta eller håglösa, efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 4.6 Employed persons (per cent) who every week experience pain in hips, legs, knees or feet, are physically exhausted, tired and listless, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Ont <i>minst en dag per vecka</i> i					Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>									
	höfter, ben, knän, fötter					utröttad i kroppen					trött och håglös				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	38,4	..	39,5	61,9	..	61,4	36,6	..	35,9
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	39,9	61,2	34,3
Utvinning av mineral, tillverkning	25,5	27,5	23,1	32,2	25,4	44,5	47,1	43,4	49,8	45,0	38,6	37,7	34,8	44,3	37,1
<i>Tillverkning</i>	25,6	27,4	23,0	32,2	25,3	44,4	46,7	43,2	49,7	44,8	38,7	37,8	34,7	44,2	37,1
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	31,7	56,3	44,1
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	26,5	..	29,5	46,5	..	49,1	36,5	..	38,1
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	20,9	..	21,8	37,3	..	39,4	31,8	..	33,2
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	26,3	45,8	40,1
Byggsamhet	33,1	36,8	35,2	..	34,1	56,1	64,3	60,2	..	58,5	33,0	31,9	31,9	..	32,2
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	33,5	..	32,6	59,1	..	57,1	32,3	..	32,2
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	37,7	..	36,5	62,0	..	60,6	31,3	..	32,3
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	26,7	28,0	22,1	32,6	26,7	45,1	53,8	44,8	51,4	47,7	38,5	36,3	33,6	40,0	36,4
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	25,9	48,3	33,5
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	17,8	20,9	18,6	..	18,7	33,4	45,2	38,4	..	37,9	35,5	34,5	32,9	..	34,6
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	35,8	34,0	25,0	38,5	33,8	53,5	62,6	52,4	57,6	55,8	41,6	39,5	36,1	40,4	38,9
Detaljhandel med brett sortiment	32,1	63,1	40,4
Specialiserad detaljhandel	40,2	35,3	53,9	52,8	39,0	38,4
Transport, magasinering och kommunikation	25,6	28,0	28,6	24,5	27,5	48,9	56,0	52,3	46,2	50,5	33,7	40,5	35,7	40,8	37,1
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	27,5	..	26,1	52,9	..	50,9	37,4	..	38,5
Landtransport, transport i rörsystem	29,6	..	29,5	56,7	..	56,2	41,1	..	42,6
Post- och telekommunikationer	30,7	49,8	33,8
Finansiell verksamhet	11,9	23,9	34,5

Tabell 4.6 (forts)
Table 4.6 (cont'd)

Näringsgren	Ont <i>minst en dag per vecka</i> i					Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>									
	höfter, ben, knän, fötter					utröttad i kroppen					trött och håglös				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	13,9	16,7	12,4	18,1	14,5	32,7	37,7	32,3	35,8	33,6	39,4	36,7	34,4	41,1	37,0
Fastighetsverksamhet	24,2	44,2	39,0
Databehandlingsverksamhet m.m.	5,4	..	7,3	24,2	..	26,0	34,3	..	36,4
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	14,6	18,6	13,6	17,3	15,2	33,0	39,2	33,5	35,7	34,5	38,8	34,6	32,7	40,4	36,0
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	14,3	17,7	14,2	18,4	16,0	32,5	38,6	34,0	37,5	35,5	37,7	34,4	32,8	40,3	36,0
Utbildning^{3,4}	20,2	28,0	14,9	27,0	23,8	41,6	54,2	34,7	51,1	46,7	44,5	44,2	37,2	46,9	44,3
Utbildning exkl. förskola	18,3	25,5	10,2	25,4	22,1	37,6	51,7	22,8	48,8	44,3	43,4	43,6	23,8	46,8	43,7
Förskola	32,7	31,8	59,2	58,7	47,4	47,1
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	27,9	32,4	16,8	32,5	30,1	48,8	56,6	41,1	54,5	52,4	42,9	41,5	37,1	44,1	43,0
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	25,6	27,8	17,3	28,3	26,2	43,0	52,6	38,7	49,0	47,1	38,3	40,4	36,9	40,7	40,0
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	41,1	39,5	63,9	63,8	49,5	49,1
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	30,5	39,2	..	38,3	35,2	59,6	65,2	..	63,9	62,6	50,3	42,2	..	47,2	46,0
Öppna sociala insatser ⁶	34,4	31,7	54,4	50,3	45,4	43,6
Personliga och kulturella tjänster	28,6	31,3	28,0	30,3	29,3	46,5	54,0	48,7	50,2	49,5	38,1	38,1	33,4	42,0	38,1
Hotell- och restaurangverksamhet	40,5	62,4	42,8
Intressebevakning religiös verksamhet	18,5	35,3	35,9
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	23,1	45,6	36,5
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	15,5	20,6	15,0	19,9	17,5	33,2	40,5	34,5	39,3	37,0	36,5	36,9	30,6	43,8	37,4
Samtliga	23,9	27,3	22,3	28,3	25,2	43,6	50,9	43,7	48,8	46,1	39,0	38,4	34,3	43,1	38,5

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 4.7 Andel sysselsatta (procent) som inte kan koppla av tankarna från jobbet, har sovsvårigheter p.g.a. arbetet, känner olust att gå till arbetet efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 4.7 Employed persons (per cent) who experience every week that they cannot dismiss job from thoughts even when off work, have a hard time sleeping due to thoughts about work, feel ill at ease going to work, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05 3

Näringsgren	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>														
	kan inte koppla av tankarna från jobbet					svårt att sova p.g.a. att tankar på jobbet håller en vaken					känner olust att gå till arbetet				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	47,3	..	45,3	17,8	..	16,7	13,9	..	13,4
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	44,7	16,2	11,8
Utvinning av mineral, tillverkning	33,9	34,0	34,6	32,9	34,2	16,0	16,6	15,8	17,9	16,3	19,4	21,2	19,5	21,5	20,0
<i>Tillverkning</i>	33,8	34,0	34,5	32,9	34,1	15,9	16,7	15,8	17,9	16,3	19,4	21,3	19,5	21,5	20,0
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	34,6	16,3	27,8
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	34,9	..	33,0	14,6	..	14,5	19,6	..	20,6
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	32,9	..	31,8	14,0	..	14,7	17,8	..	18,2
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	30,9	17,2	20,1
Byggverksamhet	41,4	36,7	37,8	..	38,1	16,8	16,4	16,3	..	16,6	14,5	15,0	15,8	..	15,5
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	35,5	..	35,9	15,7	..	16,1	16,0	..	15,6
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	41,2	..	41,5	17,3	..	17,4	15,5	..	15,4
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	42,7	41,6	45,1	38,7	42,3	18,3	20,1	20,5	16,8	18,9	16,1	18,3	16,5	17,2	16,8
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	38,9	18,4	16,4
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	45,6	46,8	49,5	..	48,3	19,5	22,6	21,3	..	21,0	15,1	16,6	15,3	..	15,7
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	39,9	39,8	41,2	36,8	38,4	17,2	18,1	20,0	15,8	17,3	16,1	20,3	18,5	17,6	17,9
Detaljhandel med brett sortiment	35,7	15,5	20,3
Specialiserad detaljhandel	37,2	39,4	15,8	18,0	14,7	16,5
Transport, magasinering och kommunikation	36,0	35,8	36,8	39,6	37,6	17,3	16,6	17,9	18,9	18,1	19,6	19,1	18,3	19,4	18,6
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	37,7	..	38,0	18,1	..	18,7	18,7	..	19,1
Landtransport, transport i rörsystem	39,0	..	39,4	18,1	..	18,7	18,7	..	19,7
Post- och telekommunikationer	36,5	16,9	17,4
Finansiell verksamhet	46,5	21,3	13,9

Tabell 4.7 (forts)
Table 4.7 (cont'd)

Näringsgren	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>														
	kan inte koppla av tankarna från jobbet					svårt att sova p.g.a. att tankar på jobbet håller en vaken					känner olust att gå till arbetet				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	48,1	49,3	50,8	44,9	48,5	22,1	23,8	22,4	21,8	22,2	18,8	17,7	17,0	18,4	17,6
Fastighetsverksamhet	43,7	21,2	18,2
Databehandlingsverksamhet m.m.	54,0	..	53,0	22,6	..	23,4	16,7	..	18,3
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	47,0	46,0	49,8	42,7	46,8	21,1	22,2	22,4	19,8	21,3	17,1	18,8	16,0	18,4	17,0
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	47,3	47,6	51,2	42,6	47,5	21,1	22,3	23,3	19,5	21,7	17,0	18,9	17,3	18,9	18,0
Utbildning^{3,4}	56,5	56,5	56,5	60,0	59,1	26,9	29,6	27,3	30,1	29,4	17,9	17,7	18,8	17,7	18,0
Utbildning exkl. förskola	59,0	58,9	36,1	63,3	61,2	28,0	32,0	17,9	32,2	30,8	18,3	19,2	12,1	18,7	18,7
Förskola	48,7	48,4	22,8	22,3	14,3	14,5
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	43,6	41,2	42,3	43,8	43,6	21,7	22,8	21,4	22,6	22,4	15,9	17,8	19,8	16,9	17,4
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	41,7	39,6	45,0	41,0	41,8	20,9	21,9	22,5	21,5	21,7	14,5	17,2	19,4	15,6	16,4
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	42,2	42,3	22,0	21,4	20,8	21,4
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	45,1	42,5	..	44,7	43,7	25,0	24,8	..	25,3	24,9	18,2	16,7	..	17,1	17,4
Öppna sociala insatser ⁶	47,1	44,8	20,9	20,5	18,1	18,7
Personliga och kulturella tjänster	49,3	50,7	52,7	46,6	49,3	22,8	26,0	24,2	22,5	23,3	15,6	16,8	16,8	17,6	17,3
Hotell- och restaurangverksamhet	49,6	24,1	25,8
Intressebevakning religiös verksamhet	50,9	22,4	12,2
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	54,6	26,1	14,6
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	45,8	42,7	42,7	47,1	45,0	20,1	24,1	18,5	25,5	22,1	14,6	15,9	13,5	16,6	15,1
Samtliga	43,9	43,4	42,7	45,4	44,0	20,2	21,8	19,4	22,6	20,9	17,1	17,8	17,4	17,6	17,5

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 4.8 Andel sysselsatta (procent) som känner att de varje dag p.g.a arbetet är för trötta/saknar tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter, som inte får tillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna, som minst två gånger gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 4.8 Employed persons (per cent) who every day feel too tired/lack time for family, friends or recreational activities due to work, who do not get enough sleep from workday to workday, who at least twice during the past year have gone to work when they should have reported sick by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	För trött /saknar tid för privatlivet <i>minst en dag per vecka</i>					Får <i>klart otillräckligt</i> med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro <i>minst två gånger det senaste året</i>				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	7,0	..	7,1	9,3	..	9,2	56,4	..	56,3
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	7,4	8,6	55,3
Utvinning av mineral, tillverkning	4,4	6,1	3,9	9,6	5,3	11,5	14,0	11,6	14,8	12,4	50,5	49,1	48,6	49,9	48,9
<i>Tillverkning</i>	4,5	6,2	4,0	9,6	5,4	11,5	14,2	11,6	14,9	12,4	50,4	49,5	48,7	49,9	49,0
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	7,6	16,3	55,1
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	5,0	..	5,5	10,3	..	11,5	50,1	..	49,2
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	2,8	..	4,0	11,0	..	11,3	44,7	..	45,5
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	6,2	16,2	47,9
Byggverksamhet	5,3	5,2	4,9	..	4,9	9,5	8,6	8,8	..	9,0	54,7	54,8	56,9	..	56,0
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	5,5	..	5,3	8,1	..	8,4	55,5	..	54,8
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	4,0	..	4,2	9,9	..	9,8	59,0	..	57,9
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	4,3	6,8	5,4	6,0	5,6	10,8	12,0	10,9	10,8	10,8	48,2	49,2	51,8	45,3	48,9
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	6,3	10,6	52,6
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	3,3	3,6	3,6	..	4,0	12,2	13,7	11,4	..	12,1	45,7	49,6	50,1	..	48,5
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	5,1	9,0	7,4	6,5	6,8	10,1	10,4	10,4	9,5	9,8	49,8	46,8	52,1	45,7	48,0
Detaljhandel med brett sortiment	6,3	9,2	46,9
Specialiserad detaljhandel	6,9	7,0	10,1	10,0	46,3
Transport, magasinering och kommunikation	7,3	8,5	7,6	8,1	7,7	16,6	15,4	15,3	13,5	14,8	51,1	49,4	51,7	50,3	51,3
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	8,3	..	8,5	15,8	..	15,7	51,9	..	51,6
Landtransport, transport i rörsystem	8,7	..	9,4	16,2	..	16,3	53,2	..	53,6
Post- och telekommunikationer	6,0	12,8	50,5
Finansiell verksamhet	3,9	11,4	41,0

Tabell 4.8 (forts)
Table 4.8 (cont'd)

Näringsgren	För trött /saknar tid för privatlivet <i>minst en dag per vecka</i>					Får <i>klart otillräckligt</i> med sömn mellan arbetsdagarna					Sjuknärvaro <i>minst två gånger det senaste året</i>				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	4,1	5,6	5,1	6,0	5,4	11,9	10,6	11,8	12,8	12,2	46,4	45,5	45,6	47,7	46,4
Fastighetsverksamhet	4,8	11,0	52,0
Databehandlingsverksamhet m.m.	5,6	..	5,1	12,8	..	13,6	41,2	..	44,2
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	4,4	5,1	4,8	6,5	5,5	12,5	9,9	11,8	11,9	11,9	47,2	44,3	46,2	47,1	46,6
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	4,4	5,4	4,0	6,0	4,9	12,3	10,3	10,4	12,4	11,3	46,8	43,8	44,6	46,3	45,3
Utbildning^{3,4}	6,5	8,8	5,4	9,0	8,0	13,2	15,1	13,8	15,2	14,8	55,4	55,2	52,8	56,0	55,2
Utbildning exkl. förskola	6,1	9,1	3,2	9,3	8,1	13,8	15,4	8,5	15,9	15,2	56,4	54,3	36,5	56,3	55,2
Förskola	8,0	7,7	12,8	12,8	55,0	55,0
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	6,0	7,4	5,1	6,7	6,5	13,3	14,4	12,5	13,4	13,2	53,1	49,3	50,7	52,7	52,4
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	4,7	6,9	5,2	6,1	5,9	16,1	14,5	13,1	15,6	15,1	50,7	45,9	48,0	49,3	49,0
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	6,6	6,3	10,0	10,1	57,4	57,4
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	7,1	6,8	..	7,5	6,9	10,2	13,1	..	11,9	11,7	55,6	52,5	..	53,4	54,0
Öppna sociala insatser ⁶	9,0	8,5	13,2	13,9	54,3	53,6
Personliga och kulturella tjänster	8,6	6,3	6,1	7,9	7,1	10,7	12,6	9,4	12,3	11,0	55,6	49,7	55,0	50,8	52,7
Hotell- och restaurangverksamhet	8,1	11,8	57,1
Intressebevakning religiös verksamhet	5,7	11,1	46,5
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	6,1	11,8	52,9
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	4,2	5,8	2,9	7,7	5,3	14,4	14,1	11,2	16,7	14,0	45,9	41,0	44,7	46,0	45,4
Samtliga	5,3	6,8	5,0	7,3	6,1	12,1	13,0	11,4	13,5	12,4	50,8	49,1	50,2	50,6	50,4

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 4.9 Andel sysselsatta (procent) med ont i olika delar av ryggen efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 4.9 Employed persons (per cent) who every week experience pain in the upper parts of back or neck, lower parts of back, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Ont <i>minst en dag per vecka</i> i															
		övre delen av rygg/nacke								nedre delen av ryggen							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	17,8	24,4	30,3	23,3	30,1	37,6	39,9	36,2	21,5	25,2	30,4	24,9	25,7	29,0	31,9	28,9
	1995/97	17,5	25,7	32,1	24,6	35,3	43,7	47,9	42,9	20,0	28,3	35,3	27,3	30,4	31,5	41,7	34,2
	1999/01	20,0	28,6	34,9	27,9	34,1	44,8	49,1	43,4	22,0	27,8	32,8	27,5	32,3	38,2	42,6	38,0
	2003/05	21,1	32,4	37,1	30,9	42,6	47,9	52,6	47,8	26,0	30,6	36,7	31,2	41,2	37,7	41,7	39,9
Facklärd arbetare	1991/93	15,1	25,4	34,5	24,0	27,6	31,8	..	31,8	18,9	25,3	34,3	25,0	23,3	24,0	..	25,0
	1995/97	18,8	26,2	31,2	25,2	..	39,5	..	40,0	23,3	26,8	34,0	27,4	..	29,4	..	31,7
	1999/01	..	27,3	33,6	27,8	..	44,3	50,9	46,7	..	28,8	31,5	28,2	..	36,2	41,8	38,1
	2003/05	..	31,1	40,1	33,0	..	44,4	..	46,5	..	29,8	36,6	32,1	..	39,6	..	41,2
Samtliga arbetare	1991/93	16,5	25,0	32,4	23,6	29,4	36,0	40,0	35,0	20,2	25,2	32,3	25,0	25,0	27,5	31,9	27,8
	1995/97	18,1	25,9	31,7	24,9	35,4	42,2	47,7	42,0	21,6	27,6	34,7	27,4	31,6	30,7	40,0	33,4
	1999/01	20,8	28,0	34,3	27,9	37,6	44,6	49,7	44,5	22,5	28,2	32,2	27,8	33,8	37,5	42,3	38,1
	2003/05	22,9	31,8	38,5	31,9	42,4	46,6	52,7	47,4	28,0	30,2	36,7	31,6	40,7	38,4	42,8	40,3
Lägre tjänstemän	1991/93	..	14,9	..	16,1	32,4	34,3	37,8	34,8	..	16,3	..	16,6	17,7	16,5	20,7	17,8
	1995/97	..	21,5	..	21,2	34,6	36,2	40,4	37,2	..	18,0	..	19,7	22,7	19,8	23,0	21,4
	1999/01	..	21,2	..	24,0	..	41,6	44,1	42,7	..	16,2	..	19,5	..	23,7	27,3	25,5
	2003/05	..	25,3	..	26,7	..	44,4	43,1	42,7	..	26,2	..	26,1	..	23,7	27,0	25,3
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	11,8	18,6	13,5	23,6	25,0	30,0	25,9	..	13,8	17,9	14,3	13,9	17,8	24,2	18,6
	1995/97	..	15,9	19,7	16,2	..	31,1	33,6	31,4	..	13,4	19,6	14,8	..	19,8	22,5	20,4
	1999/01	..	22,4	22,1	21,3	..	34,7	41,5	36,3	..	16,7	18,2	16,6	..	20,3	24,6	21,4
	2003/05	..	20,6	22,2	21,1	..	38,7	39,0	39,1	..	15,1	17,5	15,4	..	21,7	27,5	24,3
Högre tjänstemän	1991/93	..	11,7	11,0	11,3	..	27,8	..	27,6	..	10,7	9,6	9,9	..	12,5	..	13,6
	1995/97	..	16,2	16,1	16,1	..	31,7	35,1	32,4	..	10,2	12,1	10,9	..	14,5	19,1	16,0
	1999/01	..	16,6	16,1	16,8	..	35,5	41,4	37,7	..	11,4	12,1	12,0	..	17,3	23,0	18,8
	2003/05	..	22,2	18,1	20,2	..	36,0	39,2	37,7	..	14,1	16,5	15,4	..	20,4	22,8	21,6
Samtliga tjänstemän	1991/93	10,9	12,5	17,2	13,5	28,2	29,1	33,3	29,9	10,2	13,3	15,7	13,5	15,4	16,3	21,5	17,4
	1995/97	13,2	17,2	19,3	17,3	31,2	33,0	36,7	33,8	11,7	13,2	18,1	14,6	20,1	18,6	21,9	19,8
	1999/01	18,9	20,1	21,3	20,3	36,8	37,0	42,4	38,7	15,9	14,7	17,0	15,6	21,0	20,7	25,1	22,2
	2003/05	21,2	22,3	21,8	22,0	39,6	39,5	40,3	39,8	15,6	17,1	19,2	17,7	25,5	21,9	26,1	23,9
Företagare	1991/93	..	23,1	28,3	24,1	34,0	..	22,1	28,7	24,2	25,0
	1995/97	..	26,3	28,6	26,7	38,5	..	28,7	32,0	29,7	26,3
	1999/01	28,3	27,9
	2003/05	..	36,1	..	33,1	33,0	..	31,4
Samtliga	1991/93	14,8	18,7	24,1	19,1	28,9	32,0	36,2	32,3	17,2	19,0	23,5	19,7	20,9	21,0	26,5	22,3
	1995/97	16,6	21,8	24,7	21,6	33,5	36,4	41,3	37,3	18,5	20,9	25,6	21,7	26,3	23,2	29,5	25,6
	1999/01	19,9	24,2	26,9	24,3	37,2	40,2	45,1	41,2	19,9	21,6	23,8	22,0	27,6	27,4	31,6	28,8
	2003/05	21,8	27,7	29,2	27,3	41,1	42,2	44,5	42,8	23,2	24,2	27,0	25,0	34,2	28,3	32,2	30,7

Tabell 4.10 Andel sysselsatta (procent) med ont i axlar eller armar, höfter, ben, knän eller fötter, efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 4.10 Employed persons (per cent) who every week experience pain in shoulders or arms, hips, legs, knees or feet, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Ont <i>minst en dag per vecka</i> i															
		axlar/armar								höfter, ben, knän, fötter							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärda arbetare	1991/93	14,9	26,0	38,3	24,6	25,3	41,6	50,0	39,5	17,2	24,8	35,3	24,2	22,1	27,9	42,9	30,5
	1995/97	15,7	28,6	44,3	28,1	28,4	44,3	55,4	43,7	20,4	23,6	42,3	26,6	26,1	31,7	50,6	36,0
	1999/01	17,9	29,4	42,3	29,7	27,2	46,9	57,0	45,1	20,9	29,6	39,8	29,9	28,3	34,2	55,0	39,2
	2003/05	19,9	32,9	42,9	32,5	37,2	46,4	56,2	46,7	22,0	29,3	40,7	30,8	34,7	38,7	53,8	42,1
Facklärda arbetare	1991/93	15,2	27,7	44,1	27,0	19,8	31,9	..	29,9	16,8	26,1	40,6	26,1	17,3	22,0	..	24,4
	1995/97	16,3	27,3	40,7	27,2	..	33,6	..	36,0	21,1	26,3	38,8	27,6	..	27,6	..	29,6
	1999/01	..	28,9	41,8	30,3	..	40,9	51,6	42,7	..	29,3	44,7	32,6	..	33,5	46,0	36,2
	2003/05	..	32,6	48,0	35,4	..	42,9	..	44,9	..	30,7	43,7	33,9	..	36,1	..	40,0
Samtliga arbetare	1991/93	15,0	26,9	41,1	25,8	23,6	38,8	48,9	37,0	17,0	25,5	38,0	25,2	20,7	26,2	43,3	28,9
	1995/97	16,0	28,0	42,6	27,7	28,7	40,5	54,2	41,3	20,7	24,9	40,6	27,1	24,5	30,2	49,3	33,9
	1999/01	18,5	29,2	42,1	29,9	29,0	44,6	55,2	44,3	22,7	29,5	42,0	31,1	28,4	34,0	52,1	38,2
	2003/05	20,3	32,8	45,3	33,8	35,6	45,0	56,4	46,1	23,7	30,0	42,1	32,2	33,4	37,7	53,5	41,4
Lägre tjänstemän	1991/93	..	14,1	..	15,6	22,3	29,2	38,2	30,0	..	12,6	..	13,9	8,0	10,6	25,1	13,8
	1995/97	..	16,1	..	16,8	27,5	32,7	39,0	33,6	..	16,4	..	18,4	11,7	13,5	24,1	16,4
	1999/01	..	16,7	..	21,6	..	34,9	45,3	37,2	..	13,1	..	18,7	..	13,9	29,1	19,2
	2003/05	..	20,6	..	23,1	..	36,2	43,7	37,7	..	15,7	..	19,4	..	18,1	29,1	21,7
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	8,8	18,3	10,9	12,3	18,7	25,6	19,2	..	8,9	18,0	10,8	9,7	13,1	29,1	16,1
	1995/97	..	11,4	20,4	13,5	..	24,0	32,3	25,1	..	8,2	18,8	11,0	..	16,9	27,3	18,7
	1999/01	..	16,3	22,5	17,1	..	24,7	35,7	27,2	..	12,1	17,3	13,2	..	16,4	31,3	20,5
	2003/05	..	14,7	23,1	17,4	..	30,1	37,7	32,5	..	8,4	18,1	11,7	..	15,6	32,2	21,3
Högre tjänstemän	1991/93	..	6,0	9,0	6,7	..	17,9	..	18,0	..	4,0	9,2	5,3	..	7,2	..	9,9
	1995/97	..	10,9	12,3	10,8	..	22,1	30,7	24,6	..	4,8	10,2	6,5	..	10,3	17,6	12,0
	1999/01	..	11,9	12,2	11,8	..	26,1	36,1	28,7	..	5,9	10,1	7,3	..	9,8	18,2	12,0
	2003/05	..	15,8	19,4	16,8	..	26,7	32,5	28,5	..	6,9	12,2	8,9	..	13,0	23,4	16,4
Samtliga tjänstemän	1991/93	6,4	9,0	16,9	10,8	17,7	22,6	30,3	23,6	6,1	8,0	15,9	9,8	8,1	11,0	25,7	14,0
	1995/97	6,3	12,2	18,3	13,3	22,2	26,6	34,6	28,2	6,7	8,7	17,4	11,2	10,1	14,3	23,7	16,4
	1999/01	11,1	14,8	20,8	16,3	22,2	28,2	39,0	30,8	8,3	10,2	17,8	12,4	12,0	14,1	27,5	18,1
	2003/05	12,8	16,4	22,8	18,4	26,9	30,8	38,1	33,0	8,1	9,4	17,3	12,2	13,1	15,6	29,0	20,1
Företagare	1991/93	..	22,2	33,2	25,0	32,9	..	21,8	32,4	25,0	25,7
	1995/97	..	27,4	32,7	28,2	32,9	..	23,5	36,3	27,7	27,3
	1999/01	31,3	28,4
	2003/05	..	30,5	..	33,2	26,5	..	30,8
Samtliga	1991/93	12,3	17,7	28,0	19,0	21,1	29,4	38,7	29,9	13,8	16,6	26,2	18,3	15,2	17,5	33,8	21,1
	1995/97	12,6	20,4	28,5	21,2	25,7	31,8	42,5	33,7	15,9	17,0	27,8	19,8	17,7	20,6	34,3	24,0
	1999/01	15,5	22,0	30,6	23,5	25,7	34,6	45,5	36,5	17,2	19,5	28,8	22,0	20,3	22,0	37,2	26,5
	2003/05	17,6	24,8	32,8	26,5	31,8	36,3	44,5	38,3	18,0	19,9	28,7	22,7	25,0	24,0	37,9	28,9

Tabell 4.11 Andel sysselsatta (procent) som är kroppsligt uttröttade efter arbetet, trötta eller håglösa, efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 4.11 Employed persons (per cent) who every week are physically exhausted, tired and listless, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>															
		uttröttad i kroppen								trött och håglös							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	42,4	44,0	47,0	44,0	47,2	48,7	52,9	49,5	26,7	29,5	25,3	27,7	33,1	32,4	29,2	31,7
	1995/97	45,6	47,7	53,6	48,3	53,1	55,7	63,7	57,5	33,6	31,9	29,7	31,9	40,8	39,9	35,2	38,7
	1999/01	52,0	51,1	55,3	52,5	54,3	59,3	63,8	59,4	36,3	39,2	35,7	37,5	46,9	45,3	43,2	45,0
	2003/05	57,3	56,4	55,2	56,3	62,8	61,4	66,6	63,4	36,9	40,7	32,3	37,3	49,8	47,3	41,9	46,4
Facklärd arbetare	1991/93	45,3	45,9	48,1	46,1	48,3	48,6	..	51,0	23,4	24,7	25,3	24,4	31,4	30,3	..	31,3
	1995/97	48,2	47,9	49,8	48,4	..	52,3	..	55,1	30,2	30,7	29,8	30,4	..	38,4	..	38,1
	1999/01	..	53,0	57,1	54,4	..	58,9	65,7	61,1	..	35,5	29,8	35,3	..	44,1	40,5	43,1
	2003/05	..	55,3	59,2	57,1	..	61,1	..	63,2	..	36,6	30,8	35,2	..	42,8	..	44,2
Samtliga arbetare	1991/93	43,7	45,0	47,5	45,1	47,6	48,7	54,8	49,9	25,2	27,0	25,3	26,1	32,6	31,8	30,1	31,6
	1995/97	46,8	47,8	51,7	48,3	54,5	54,5	62,7	56,7	32,0	31,3	29,7	31,2	40,0	39,4	35,6	38,5
	1999/01	52,9	52,0	56,1	53,3	56,0	59,1	64,4	60,0	38,2	37,5	33,1	36,5	46,2	44,8	42,4	44,4
	2003/05	57,9	55,8	57,1	56,6	62,8	61,3	66,7	63,3	37,6	38,7	31,6	36,4	50,5	45,6	41,8	45,7
Lägre tjänstemän	1991/93	..	27,6	..	28,7	27,2	25,6	36,7	28,8	..	25,1	..	24,1	31,0	28,8	29,3	29,5
	1995/97	..	35,8	..	37,0	35,9	29,6	34,6	32,4	..	32,2	..	31,0	42,1	32,9	32,9	34,7
	1999/01	..	36,5	..	38,2	..	35,5	41,9	37,8	..	33,6	..	34,5	..	40,8	32,9	39,1
	2003/05	..	36,8	..	38,6	..	36,6	42,9	38,9	..	32,9	..	33,8	..	42,3	34,0	39,2
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	22,7	29,8	24,6	28,3	30,8	36,3	31,6	..	21,6	26,6	22,9	24,8	28,0	28,1	27,5
	1995/97	..	26,4	28,1	26,8	..	40,4	43,9	40,6	..	28,2	25,9	27,1	..	39,0	34,5	37,4
	1999/01	..	29,2	32,2	30,0	..	38,3	48,3	41,7	..	36,0	31,7	34,3	..	40,3	44,3	42,5
	2003/05	..	29,2	34,3	31,7	..	41,4	51,2	45,0	..	33,0	30,4	33,1	..	44,9	43,0	44,8
Högre tjänstemän	1991/93	..	18,7	18,1	18,5	..	22,9	..	23,6	..	20,4	19,3	20,1	..	30,7	..	30,8
	1995/97	..	22,3	25,7	23,2	..	26,3	37,8	29,3	..	26,4	25,9	26,6	..	41,2	34,9	38,5
	1999/01	..	22,6	22,9	23,7	..	27,9	41,8	32,5	..	31,1	26,9	30,3	..	43,5	43,4	43,4
	2003/05	..	27,5	26,6	27,6	..	31,9	41,9	35,7	..	32,1	29,6	31,9	..	39,5	41,2	41,3
Samtliga tjänstemän	1991/93	24,9	22,4	25,6	23,7	25,7	27,2	35,7	29,0	22,3	22,0	23,0	22,3	28,8	28,9	29,1	28,9
	1995/97	27,4	27,0	29,9	28,0	33,3	33,5	38,8	35,0	28,6	28,4	26,6	27,9	38,7	37,4	33,9	36,6
	1999/01	30,8	28,6	31,1	29,7	36,3	35,0	44,7	38,3	36,3	33,7	30,3	32,9	45,8	41,2	40,3	41,6
	2003/05	34,3	30,2	32,6	31,6	38,3	37,5	46,3	40,8	40,3	32,6	30,7	32,8	47,7	42,7	39,8	42,2
Företagare	1991/93	..	47,6	43,3	46,7	41,6	..	22,4	22,1	22,7	25,3
	1995/97	..	54,3	54,3	54,1	42,1	..	33,1	29,4	32,4	29,3
	1999/01	52,9	30,7
	2003/05	..	58,6	..	55,6	36,6	..	34,2
Samtliga	1991/93	38,3	34,7	35,9	35,8	38,5	36,3	44,4	38,8	24,4	24,0	23,6	24,0	31,0	29,8	29,1	29,9
	1995/97	40,6	38,7	40,7	39,6	45,0	41,7	47,9	44,2	31,3	30,1	28,1	29,8	39,2	37,7	34,2	37,0
	1999/01	44,5	40,9	42,7	42,1	46,4	44,5	52,0	47,2	37,4	35,1	31,3	34,3	46,0	42,3	40,4	42,3
	2003/05	50,1	44,0	43,7	44,8	52,6	46,6	53,6	50,0	38,8	35,6	30,9	34,5	49,3	43,6	40,2	43,4

Tabell 4.12 Andel sysselsatta (procent) som inte kan koppla av tankarna från jobbet, har sovsvårigheter p.g.a. arbetet, efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 4.12 Employed persons (per cent) who experience every week that they cannot dismiss job from thoughts even when off work, have a hard time sleeping due to thoughts about work, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i>															
		kan inte koppla av tankarna från jobbet								svårt att sova p.g.a. att tankar på jobbet håller en vaken							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	18,3	22,7	20,5	20,8	21,4	25,2	25,1	24,1	6,5	8,6	11,3	8,4	5,7	8,8	11,7	8,7
	1995/97	23,0	23,8	25,8	24,0	24,9	32,4	31,3	30,2	6,6	8,4	13,2	8,9	8,4	12,1	16,2	12,4
	1999/01	22,1	27,8	28,3	26,4	28,3	35,0	35,9	33,6	11,0	13,5	15,7	13,4	9,9	17,2	21,4	16,7
	2003/05	20,8	29,3	29,0	27,1	30,3	35,9	32,0	33,2	10,0	13,9	15,8	13,5	14,2	17,8	21,8	18,0
Facklärd arbetare	1991/93	20,8	21,8	19,3	21,0	27,6	29,4	..	29,6	3,1	7,7	7,8	6,3	5,6	9,4	..	9,2
	1995/97	26,7	23,7	26,0	25,1	..	32,5	..	33,2	7,1	7,8	13,1	8,8	..	12,8	..	12,9
	1999/01	..	30,4	29,3	29,5	..	40,2	37,1	38,4	..	12,8	16,4	13,1	..	17,1	25,1	18,8
	2003/05	..	29,9	30,2	30,5	..	34,8	..	38,0	..	13,4	13,7	12,8	..	18,1	..	20,0
Samtliga arbetare	1991/93	19,5	22,2	19,9	20,9	23,3	26,4	26,7	25,6	4,9	8,1	9,5	7,4	5,7	9,0	12,4	8,9
	1995/97	24,7	23,8	25,9	24,5	28,0	32,4	31,8	31,1	6,8	8,1	13,2	8,9	8,9	12,3	16,4	12,6
	1999/01	24,3	29,0	28,8	27,8	30,0	37,0	36,3	35,2	10,5	13,2	16,0	13,3	11,0	17,2	22,5	17,4
	2003/05	25,3	29,6	29,6	28,7	32,7	35,5	35,3	34,8	9,8	13,7	14,8	13,2	14,3	17,9	23,4	18,7
Lägre tjänstemän	1991/93	..	48,4	..	43,6	29,7	29,7	35,3	31,1	..	16,4	..	13,9	6,5	10,9	18,0	11,7
	1995/97	..	50,4	..	46,6	36,4	37,6	40,5	38,2	..	16,7	..	16,9	9,4	12,0	21,8	14,6
	1999/01	..	52,6	..	48,0	..	41,3	39,6	40,8	..	20,4	..	20,7	..	19,6	21,1	19,4
	2003/05	..	41,9	..	42,8	..	39,3	33,3	36,9	..	18,0	..	20,0	..	16,9	20,4	17,4
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	53,1	47,1	50,6	42,8	52,8	53,2	51,2	..	14,5	19,8	15,2	9,2	15,4	22,6	16,1
	1995/97	..	59,5	51,7	56,1	..	60,8	59,2	60,1	..	18,3	20,8	18,1	..	21,6	29,3	23,0
	1999/01	..	57,7	51,4	54,7	..	58,7	60,0	59,0	..	23,8	26,6	23,5	..	25,0	35,3	27,5
	2003/05	..	49,3	46,5	47,5	..	54,5	56,2	55,1	..	22,4	25,6	23,0	..	24,3	34,5	27,5
Högre tjänstemän	1991/93	..	66,0	55,5	62,3	..	62,2	..	63,5	..	15,8	22,4	17,3	..	21,1	..	22,4
	1995/97	..	69,0	65,6	67,8	..	64,7	66,1	65,6	..	22,2	29,6	24,1	..	23,6	34,2	25,8
	1999/01	..	63,8	58,8	61,5	..	66,6	66,6	65,6	..	25,1	25,9	24,8	..	31,6	36,1	32,1
	2003/05	..	61,8	54,5	58,7	..	61,6	62,9	61,9	..	25,9	25,6	25,3	..	26,5	36,7	30,3
Samtliga tjänstemän	1991/93	46,6	56,7	47,4	52,6	38,6	45,8	47,5	44,9	8,9	15,4	19,5	15,5	7,9	14,8	22,2	15,3
	1995/97	52,3	61,0	55,3	58,0	50,4	53,7	53,5	53,1	13,6	19,4	23,6	19,9	12,8	18,8	27,5	20,4
	1999/01	49,9	58,7	53,1	55,5	51,9	55,1	54,8	54,5	16,0	23,4	26,1	23,3	18,6	24,8	30,8	25,9
	2003/05	46,8	52,7	49,7	50,9	49,6	52,4	51,2	51,6	18,3	22,8	25,3	23,2	18,3	22,9	30,9	25,3
Företagare	1991/93	..	63,5	49,2	59,1	41,6	..	21,0	20,5	20,9	14,4
	1995/97	..	65,7	56,6	61,7	52,8	..	22,2	23,3	22,6	21,4
	1999/01	60,9	24,9
	2003/05	..	68,9	..	62,6	28,8	..	29,5
Samtliga	1991/93	30,1	44,1	38,1	39,6	30,5	38,3	37,6	36,4	7,0	13,3	16,2	12,6	6,9	12,4	17,7	12,5
	1995/97	35,3	46,1	45,8	43,9	38,9	45,8	45,0	44,2	9,7	15,1	20,1	15,4	10,6	16,5	23,2	17,3
	1999/01	34,8	46,7	44,8	43,9	40,8	48,0	47,4	46,6	13,0	19,2	22,5	19,1	14,7	21,6	27,3	22,2
	2003/05	33,8	44,3	43,2	42,3	40,0	46,4	46,0	45,2	13,2	19,5	22,2	19,5	16,0	21,2	28,0	22,7

Tabell 4.13 Andel sysselsatta (procent) som känner känner olust att gå till arbetet, som är för trötta eller saknar varje dag tid för familj, vänner eller fritidsaktiviteter, efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 4.13 Employed persons (per cent) who every week feel ill at ease going to work, who every day feel too tired/lack time for family, friends or recreational activities due to work, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Förhållanden <i>minst en dag per vecka</i> känner olust att gå till arbetet								Förhållanden <i>varje dag</i> är för trött /saknar tid för familj, vänner etc.							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	21,7	15,5	15,7	17,6	18,0	12,6	11,3	13,6								
	1995/97	21,2	16,5	14,7	17,5	23,2	17,0	15,4	18,0								
	1999/01	22,7	22,2	19,1	21,5	26,1	20,8	18,7	21,5	4,2	7,5	4,8	5,9	5,8	9,4	6,3	7,5
	2003/05	28,6	21,0	14,6	21,0	25,0	20,5	15,3	20,2	3,6	7,0	4,2	5,3	6,0	10,2	8,0	8,4
Facklärd arbetare	1991/93	19,2	16,3	10,3	15,8	10,4	8,2	..	9,8								
	1995/97	18,7	12,7	16,5	15,2	..	13,4	..	14,0								
	1999/01	..	19,0	17,8	20,4	..	18,1	16,2	17,7	..	2,5	3,5	2,8	..	8,4	4,5	6,8
	2003/05	..	17,7	17,7	18,6	..	17,2	..	19,5	..	4,7	4,3	4,9	..	8,2	..	8,3
Samtliga arbetare	1991/93	20,6	16,0	12,9	16,7	15,6	11,2	11,7	12,5								
	1995/97	20,1	14,7	15,6	16,4	21,0	15,7	14,9	16,8								
	1999/01	24,3	20,7	18,5	21,0	24,2	19,8	17,9	20,2	3,5	5,3	4,3	4,6	5,8	9,0	5,7	7,3
	2003/05	26,5	19,4	16,0	19,9	25,4	19,3	16,7	20,0	4,7	5,9	4,2	5,1	6,1	9,5	8,4	8,3
Lägre tjänstemän	1991/93	..	15,3	..	14,0	13,4	9,2	12,1	10,9								
	1995/97	..	12,2	..	12,8	16,7	12,1	14,1	13,6								
	1999/01	..	17,0	..	18,3	..	16,9	14,6	16,9	..	2,7	..	4,1	..	7,4	5,5	5,7
	2003/05	..	14,2	..	15,8	..	15,9	12,7	15,2	..	5,0	..	4,2	..	6,3	4,2	5,3
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	10,7	16,8	12,3	10,9	10,9	16,6	12,2								
	1995/97	..	11,6	13,6	11,8	..	15,2	17,7	15,7								
	1999/01	..	14,8	15,8	14,8	..	13,9	19,4	15,7	..	7,1	3,2	5,1	..	6,6	9,3	7,4
	2003/05	..	15,9	14,6	15,4	..	17,0	17,4	17,4	..	4,3	2,5	3,3	..	6,2	7,3	6,3
Högre tjänstemän	1991/93	..	11,6	13,8	12,1	..	14,5	..	14,9								
	1995/97	..	10,2	10,6	10,1	..	16,3	17,3	16,3								
	1999/01	..	14,4	13,2	13,9	..	17,3	17,9	17,5	..	6,0	4,5	5,3	..	6,9	10,9	8,3
	2003/05	..	16,1	13,8	14,9	..	15,5	17,1	16,3	..	4,5	4,5	4,6	..	8,5	10,3	8,6
Samtliga tjänstemän	1991/93	11,2	12,0	14,8	12,7	13,6	11,0	13,8	12,2								
	1995/97	10,6	11,2	12,1	11,4	15,1	14,3	16,2	15,0								
	1999/01	16,0	15,2	15,3	15,3	17,4	15,6	17,5	16,5	5,2	5,6	3,7	4,9	4,7	6,9	8,5	7,1
	2003/05	16,7	15,6	14,5	15,3	19,0	16,3	15,9	16,5	3,1	4,5	3,5	4,0	3,7	6,8	7,2	6,6
Företagare	1991/93	..	10,6	11,2	11,1	7,8
	1995/97	..	13,7	9,3	12,1	9,0
	1999/01	13,2	11,2
	2003/05	..	16,4	..	14,8	7,8	..	7,2
Samtliga	1991/93	17,2	13,3	13,5	14,2	14,4	10,9	12,5	12,1
	1995/97	16,6	12,9	12,9	13,6	17,8	14,5	15,6	15,4
	1999/01	20,8	17,4	16,2	17,7	20,8	17,0	17,2	17,7	4,3	6,3	4,4	5,4	5,2	7,6	7,6	7,1
	2003/05	22,8	17,3	14,7	17,3	22,5	17,3	15,8	17,7	4,3	5,5	4,1	4,8	5,3	7,9	7,7	7,4

Tabell 4.14 Andel sysselsatta (procent) som får för lite sömn mellan arbetsdagarna, som minst två gånger gått till arbetet trots att man borde ha sjukskrivit sig efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1999/01 och 2003/05

Table 4.14 Employed persons (per cent) who do not get enough sleep from workday to workday, who at least twice during the past year have gone to work when they should have reported sick, by socio-economic group, sex and age. 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Får klart otillräckligt med sömn mellan arbetsdagarna								Sjuknärvaro minst två gånger det senaste året							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1999/01	10,5	13,9	8,9	11,6	8,9	12,7	9,5	10,7	47,5	56,6	51,8	52,9	46,4	57,4	46,3	51,1
	2003/05	11,6	14,8	9,0	12,3	9,9	13,1	14,2	12,6	47,3	58,0	41,1	50,4	49,7	57,6	46,7	52,1
Facklärd arbetare	1999/01	..	10,7	9,3	10,7	..	12,2	14,6	12,2	..	59,8	53,6	56,3	..	56,3	52,8	54,8
	2003/05	..	11,1	8,1	9,8	..	13,6	..	14,4	..	57,1	50,5	55,7	..	55,6	..	55,1
Samtliga arbetare	1999/01	11,3	12,5	9,0	11,2	8,7	12,5	11,1	11,2	49,3	58,0	52,6	54,3	48,2	57,0	48,3	52,3
	2003/05	10,6	13,0	8,6	11,2	10,1	13,3	15,5	13,2	52,2	57,6	45,5	52,8	51,7	56,9	48,8	53,1
Lägre tjänstemän	1999/01	..	9,7	..	10,2	..	13,2	10,2	11,6	..	55,0	..	53,8	..	53,1	41,7	49,1
	2003/05	..	10,8	..	9,9	..	11,8	12,2	11,5	..	52,2	..	48,9	..	50,4	36,6	44,5
Tjänstemän mellannivå	1999/01	..	14,1	5,6	11,1	..	14,2	15,0	13,9	..	49,5	41,5	45,6	..	54,2	49,2	52,0
	2003/05	..	13,0	10,9	12,4	..	14,4	15,9	14,4	..	47,1	40,4	44,7	..	54,4	43,6	50,6
Högre tjänstemän	1999/01	..	17,3	10,2	13,9	..	15,6	17,6	16,0	..	51,2	32,6	43,6	..	52,0	50,7	51,9
	2003/05	..	13,0	9,3	11,0	..	18,2	18,8	17,9	..	48,9	37,7	44,0	..	49,6	46,7	48,2
Samtliga tjänstemän	1999/01	13,3	14,2	7,8	11,9	10,7	14,2	14,1	13,7	47,8	51,4	39,5	46,8	51,6	53,4	47,3	51,1
	2003/05	11,6	12,5	9,7	11,3	10,0	14,7	15,6	14,5	47,3	48,9	40,0	45,3	50,1	52,0	42,3	48,2
Företagare	1999/01	12,6	60,2
	2003/05	..	13,8	..	11,7	64,3	..	56,8
Samtliga	1999/01	12,0	13,8	8,3	11,7	9,5	13,3	12,7	12,4	49,2	55,3	46,2	51,2	50,0	54,6	47,5	51,4
	2003/05	11,0	12,8	9,2	11,3	10,1	14,5	15,3	14,0	50,6	54,1	43,1	49,7	51,4	54,0	44,3	50,2

Fysiskt tungt arbete, påfrestande arbetsställningar och arbetsrörelser, sittande arbete

Detta avsnitt behandlar frågor om att man dagligen måste göra tunga lyft eller utföra vridrörelser, att arbetet är rent kroppsligt, är så fysiskt ansträngande att man andas snabbare, om arbetsställningen är framåtböjd, vriden eller med armarna i axelhöjd, om man arbetar i sittande ställning och hur lång tid man sitter och arbetar i ett sträck.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1991/1993, 1995/1997, 1999/2001 samt 2003/2005.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Arbete som innebär tunga lyft dagligen

Andelen 2005 som dagligen måste lyfta mer än 15 kg är för män 21,2 procent och för kvinnor 12,2 procent. Kvinnornas andelar har ökat med 1,3 procentenheter mellan 2003 och 2005.

Nedan ges exempel på yrken där det är vanligt med tunga lyft. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	37,9	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	60,5
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	28,3	Arbete inom jordbruk, trädgård,	48,7
Barnskötare m.fl.	27,0	skogsbruk och fiske	
Process- och maskinoperatörs-	20,8	Fordonsförare	39,4
arbete, transportarbete m.m.		Kontorsarbete m.m.	37,7
Förskollärare och fritidspedagoger	17,7	Maskinoperatörs- och	35,7
		monteringsarbete	
		Kontors- och kundservicearbete	34,6

Tunga lyft (15 kg eller mer) förekommer i många yrken och är vanligare bland män än bland kvinnor. Samma tyngd är naturligtvis i allmänhet svårare för en kvinna att klara, men även i yrken med huvudsakligen kvinnor finns åtskilliga tunga lyft. Det gäller bl.a. inom vården av t.ex. äldre eller handikappade och inom förskolan.

Arbetar rent kroppsligt (minst ¼ av tiden)

Andelen som arbetar rent kroppsligt minst ¼ av tiden ligger 2005 på 35,7 procent för kvinnor och 43,7 procent för män. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2001. Nedan redovisas exempel på yrken där stora andelar uppger att de arbetar rent kroppsligt. Uppgifterna avser endast 2001 och 2005.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.	77,1	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	86,4
Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	75,8	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	68,8
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	73,2	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	68,1
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	55,8	Fordonsförare	53,5
Förskollärare och fritidspedagoger	38,2	Kontorsarbete m.m.	53,0
Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutbildning	35,3	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	49,1

I flertalet arbetaryrken krävs att man arbetar rent kroppsligt. Särskilt vanligt är kroppsligt ansträngande arbete för kvinnor i yrken inom vård-, service-, detaljhandeln. För män finns sådana arbeten bl.a. inom byggverksamhet och tillverkning.

I flera av de yrken där arbetet är rent *kroppsligt* innefattar det även ofta *dagligen tunga lyft*. Exempel på sådana arbeten är brevbärare, lantbruksarbete och många yrken inom vård och omsorg.

Påfrestande arbetsställningar

Arbete i vriden ställning

Andelen som uppger att man arbetar i vriden arbetsställning minst ¼ av tiden ligger 2005 på 26,6 procent för kvinnor och 27,0 procent för män. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2001.

Arbete med händerna upplyfta i höjd med axlarna eller högre

Andelen som uppger att arbetet innebär att man arbetar med händerna upplyfta minst ¼ av tiden var totalt sett år 2005 för kvinnor 16,0 procent och 21,4 procent för män. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2001.

Nedan visas exempel på yrken där påfrestande arbetsställningar förekommer för en stor andel av de sysselsatta. Uppgifterna avser endast 2001 och 2005.

Arbete i vriden ställning			
Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	55,3	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	60,4
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	49,8	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	45,0
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	49,1	Byggnadshantverkare m.fl.	44,2
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	31,1	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	41,4
		Transport- och maskinförararbete	36,0
		Kontors- och kundservicearbete	32,6
Arbete med händerna i axelhöjd			
Kvinnor		Män	
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	41,8	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	63,5
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	30,5	Byggnadshantverkare m.fl.	52,3
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	23,5	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	44,9
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	21,2	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	31,5
		Fordonsförare	24,3

Påfrestande arbetsställningar är vanliga i ett flertal yrken och nästan lika vanliga bland kvinnor och män. Bland kvinnor visas de högsta värdena inom många traditionella kvinnoyrken såsom vård- och omsorgs-, service-, försäljningsarbeten. Bland män är det vanligast inom inom byggnads-, tillverknings- och transportarbete.

Hos kvinnorna förekommer ofta påfrestande arbetsställningar tillsammans med ensidigt upprepade arbetsmoment. Hos män är det vanligare att sådana arbetsställningar förekommer tillsammans med fysiskt tungt arbete.

Arbete i sittande ställning

Sitter som högst en tiondel av sin arbetstid

Drygt var tredje kvinna och man uppger 2005 att de sitter och arbetar endast en mycket liten del av sin arbetstid (som högst 1/10 av tiden). Ingen signifikant förändring har skett sedan 2001.

Nedan redovisas exempel på yrken där stora andelar uppger att de arbetar i sittande ställning högst en tiondel av tiden. Uppgifterna avser endast 2001 och 2005.

Kvinnor		Män	
Servicearbete utan särskild yrkesutb.	86,5	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	76,9
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	73,1	Byggnadshantverkare m.fl.	64,2
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	71,5	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	63,6
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	65,7	Service-, omsorgs- o försäljningsarbete	51,4
Förskollärare och fritidspedagoger	41,1	Kontorsarbete m.m.	34,5

Många traditionella kvinnoyrken innebär att man en stor del av dagen går och står utan möjlighet till längre sittande vila. Bland kvinnor i servicearbeten där ingen särskild utbildning krävs (här är en stor andel städare) uppger runt nio av tio att de sitter som högst en tiondel av sin arbetstid. Andra yrken bland kvinnor som innebär att man går och står mycket är inom vården. Även bland män är det de traditionella mansyrkena som har de högsta andelarna av stående arbete.

En kontroll visar att graden av sittande arbete inte är direkt relaterad till ålder eller kön. Det är huvudsakligen typen av arbete som förklarar detta. Bland ej facklärd kvinnliga arbetare, är det sex av tio som har en sådan arbetsituation. Vi har ovan sett att denna grupp återfinns inom service- och omsorgsyren, traditionella kvinnoyrken som innebär att man går och står mycket. Dessa arbeten innebär också ofta tunga lyft och annan fysisk ansträngning.

Arbete i sittande ställning

Sitter och arbetar mer än två timmar i ett sträck

Bland kvinnor 2005 uppger 20,0 procent och bland män 26,2 procent att de under arbetsdagen sitter och arbetar mer än två timmar i ett sträck. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2003.

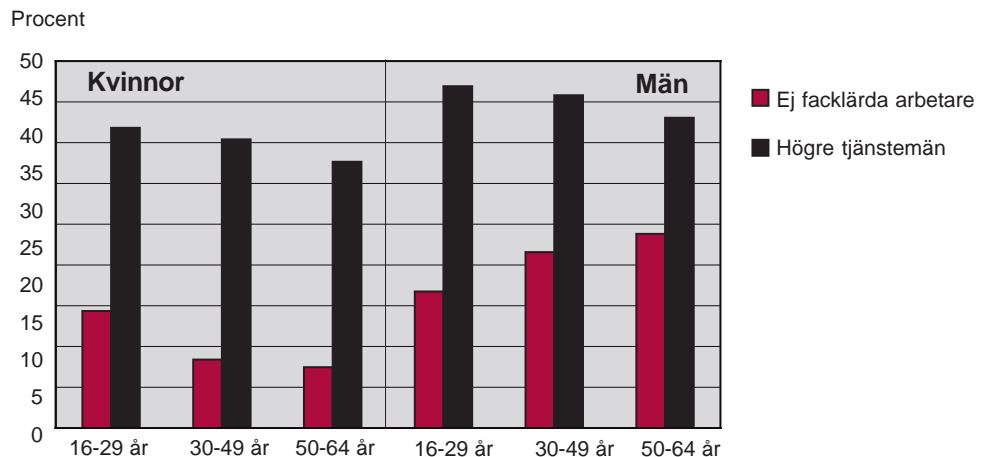
Nedan redovisas exempel på yrken där stora andelar uppger att de sitter och arbetar mer än två timmar i ett sträck Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	43,3	Transport- och maskinförararbete	56,4
Kundservicearbete	41,9	Systemerare och programmerare	54,3
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	39,9	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	44,6
Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	39,8	Företagssäljare	38,3
Bokförings- och redovisningsass m.fl.	39,7	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	38,2
Övrig kontorspersonal	35,4	Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	37,7
Ledningsarbete	31,6	Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	36,3

Mer än var tredje kvinna som arbetar inom olika administrativa yrken uppger att hon sitter mer än två timmar i ett sträck. Dessa jobb innebär också i de flesta fall att man sitter en stor del av sin tid framför datorn.

Bland manliga maskinförare, systemerare och programmerare säger mer än varannan att de sitter mer än två timmar i ett sträck under arbetsdagen.

Andel som under arbetsdagen sitter mer än två timmar i ett sträck efter ålder, kön och socioekonomisk tillhörighet. 2003/03/05

Bland kvinnliga högre tjänstemän är det betydligt vanligare att man har ett arbete som innebär att man sitter mer än två timmar i sträck än det är bland kvinnliga ej facklärd arbetare. För män är skillnaderna jämfört med kvinnorna inte lika markanta. Manliga ej facklärd arbetare återfinns, till skillnad mot kvinnor, mer ofta i arbeten som innebär att man sitter längre stunder i ett sträck. Detta belyses bl.a. för manliga transport- och maskinförare i tabblån ovan.

Tabell 5.1 Andel sysselsatta (procent) som varje dag är tvungna att böja och vrida sig, lyfta minst 15 kg, arbeta minst en fjärdel av tiden rent kroppsligt efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005, 2001/03/05 och 2001, 2005, 2001/05

Table 5.1 Employed persons who every day bend or turn in the same way many times per hour for several hours, who have to lift at least 15 kgs at the same time several times a day, who at least ¼ of the time have physical work, by occupation and sex. Per cent. 2003, 2005, 2001/03/05 and 2001, 2005, 2001/05

Yrke	Förhållanden <i>varje dag</i>										Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>				
	böjer och vrider sig					lyfter minst 15 kg					arbetar rent kroppsligt				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2001	2005	2001/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
1 Ledningsarbete	12,3	9,6	9,3	13,2	10,5	5,4	7,2	8,2	3,0	6,6	13,5	16,0	15,7	..	14,8
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	6,8	..	8,0	3,1	..	2,6	8,4	..	7,6
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	7,1	3,4
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	11,5	10,5	9,0	12,7	10,9	0,7	1,5	1,4	1,2	1,3	5,8	7,5	6,2	7,1	6,7
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	7,1	6,3	..	7,5	..	0,4	1,0	..	0,7	..	3,8	3,7	..	3,4
213 <i>Dataspecialister</i>	6,7	..	7,6	0,4	..	0,3	2,5
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	6,7	..	7,3	0,4	..	0,3
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	7,1	1,1
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	14,9	15,1	5,2	5,1	16,8
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	10,5	9,6	7,6	12,6	10,8	0,8	1,5	2,0	0,8	1,2	6,6	10,4	..	8,0	8,6
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	10,8	2,2
233 <i>Grundskollärare</i>	14,4	12,5	0,4	0,5	6,4
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	12,4	11,7	11,0	12,3	11,7	0,0	0,7	0,7	0,4	0,6	4,3	4,2	5,1	3,5	4,2
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	11,8	12,0	0,5	0,3	2,2
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	17,7	17,4	12,6	20,4	16,5	5,9	5,9	5,3	6,4	5,8	17,7	20,6	16,3	22,0	19,1
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	12,4	10,9	10,4	..	11,5	4,9	3,1	4,0	..	3,9	14,8	14,7	15,0	..	14,8
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	8,2	..	8,9	3,6	..	3,3	12,9	..	12,1
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	19,0	18,9	9,0	9,8	35,3	34,8
323 <i>Sjuksköterskor</i>	16,7	16,3	13,3	14,2
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	19,9	18,3	16,8	16,1	37,1	34,8
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	20,1	18,8	17,7	17,6	38,2	36,8
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	19,0	19,4	14,5	21,9	18,1	3,1	3,1	5,3	1,3	3,4	12,3	14,5	16,1	10,5	13,4
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	19,1	17,7	13,6	23,8	17,1	3,8	3,7	5,1	1,4	3,8	9,8	12,0	13,0	..	10,9
3415 <i>Företagssäljare</i>	12,1	..	14,9	6,3	..	5,8	14,1
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	23,4	22,0	0,5	1,5
4 Kontors- och kundservicearbete	37,0	38,2	38,1	35,6	36,3	13,9	11,5	34,6	4,8	13,5	25,4	26,8	50,0	16,3	26,1
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	35,8	35,4	39,2	31,7	34,2	16,5	13,1	37,7	4,8	15,6	28,3	26,5	53,0	15,1	27,5
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	27,6	26,3	0,8	0,7
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	38,9	44,5
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	39,9	51,3
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	26,0	25,1	0,6	2,8	7,6	11,6
42 <i>Kundservicearbete</i>	45,6	43,2	5,0	6,5	21,4

Tabell 5.1 (forts)
Table 5.1 (cont'd)

Yrke	Förhållanden <i>varje dag</i>										Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>				
	böjer och vrider sig					lyfter minst 15 kg					arbetar rent kroppsligt				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2001	2005	2001/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	33,5	35,0	21,8	37,1	33,5	22,9	25,6	24,1	24,2	24,2	58,2	58,5	49,1	61,2	58,4
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	33,0	34,7	23,7	35,5	33,4	25,8	26,7	25,1	26,6	26,3	61,8	60,1	..	62,6	60,9
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	31,6	33,1	..	33,7	32,2	27,9	29,2	..	29,0	29,1	63,6	61,4	..	63,7	62,4
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	29,9	27,9	27,0	25,6	49,0
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	41,7	..	38,0	37,9	..	39,1	..	37,9	39,1	78,5	77,7	..	77,1	78,1
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	36,7	34,9	28,3	29,5	73,2	69,3
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	35,9	19,4	43,5	33,8	..	22,6	22,7	14,5	17,8	47,4	54,0	..	55,8	50,9
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	35,9	19,4	43,5	33,8	..	22,6	22,7	14,5	17,8	47,4	54,0	..	55,8	50,9
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	34,6	28,3	8,9	15,0	45,5
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	40,2	..	41,5	48,7	..	43,8
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	40,2	..	41,5	48,7	..	43,8
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	34,1	33,1	32,1	..	33,1	36,5	36,2	39,0	..	37,4	74,8	78,4	78,0	..	76,6
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	33,8	37,9	34,5	..	34,9	41,4	44,1	44,0	..	43,0	83,5	88,4	86,4	..	86,0
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	37,9	..	38,0	60,5	..	60,1	92,9	..	92,8
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	24,5	..	25,0	27,7	..	26,8	78,9	..	78,5
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	25,4	..	26,0	31,7	..	31,2	68,8	..	68,4
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	49,4	50,9	46,3	64,4	49,3	32,2	31,7	34,3	20,8	32,1	59,1	60,3	60,3	..	59,7
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	52,7	50,3	44,6	..	49,5	33,3	32,7	35,7	..	31,6	64,4	66,8	68,1	..	65,5
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	50,9	..	52,2	34,4	..	33,5	52,9	..	52,5
832 <i>Fordonsförare</i>	50,2	..	51,8	39,4	..	37,9	53,5	..	52,3
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	62,0	56,1	15,8	22,8	71,4	75,1	75,3
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	61,9	57,0	13,5	20,1	75,8	75,1
912 <i>Städare m.fl.</i>	72,1	70,7	9,6	13,2
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	72,5	70,6	9,6	13,4
Samtliga	28,0	28,6	25,1	30,6	27,8	16,3	16,9	21,7	11,7	16,9	38,1	39,9	42,4	35,3	39,0

Tabell 5.2 Andel sysselsatta (procent) som har fysiskt tungt arbete (andningen blir snabbare), arbetar framåtböjda, arbetar i vriden ställning efter yrke (SSYK) och kön. 2001, 2005 och 2001/05

Table 5.2 Employed persons who at least ¼ of the time have physical work, have to exert themselves so that the breathing becomes faster, who at least ¼ of the time have to work bending forward without support of hands, in twisted postures, by occupation and sex. Per cent. 2001, 2005 and 2001/05

Yrke	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>														
	fysiskt tungt arbete					arbetar framåtböjda					arbetar i vriden ställning				
	2001	2005	2001/05		2001	2005	2001/05		2001	2005	2001/05				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot		
1 Ledningsarbete	5,6	8,5	8,0	..	7,1	8,1	7,7	8,8	..	7,9	10,2	9,4	9,6	..	9,8
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	4,9	..	4,4	5,0	..	4,5	7,3	..	7,8
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	2,4	3,7	3,7	2,5	3,1	9,8	9,9	7,8	11,8	9,8	10,2	10,5	9,0	11,7	10,3
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	2,2	1,8	..	1,5	..	5,1	4,7	..	4,6	..	5,7	5,4	..	5,7
213 <i>Dataspecialister</i>	1,4	4,9	6,2
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	4,1	23,7	24,4
23 <i>Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	3,5	7,3	..	4,2	5,5	17,3	16,2	..	18,7	16,7	12,3	12,5	..	13,2	12,4
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>
233 <i>Grundskollärare</i>	4,9	24,7	14,7
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	2,3	1,9	3,2	1,1	2,1	4,1	4,1	4,8	3,4	4,1	6,7	8,1	8,0	7,0	7,5
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	1,6	2,7	7,1
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	6,5	9,4	9,1	6,8	8,0	12,8	13,3	9,3	16,9	13,0	13,5	14,0	11,0	16,6	13,8
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	6,6	10,1	8,5	..	8,2	9,7	10,1	9,4	..	9,9	11,6	10,2	10,4	..	10,9
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	7,0	..	6,4	6,5	..	6,4	7,9	..	8,2
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	7,3	8,4	26,2	26,4	23,3	23,4
323 <i>Sjuksköterskor</i>
33 <i>Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	9,0	9,0	32,1	29,7	20,8	19,3
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	9,3	9,7	32,5	31,1	21,4	20,2
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	6,3	8,5	9,3	5,5	7,4	7,5	6,5	7,6	6,5	7,0	10,9	11,6	10,7	11,9	11,3
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	4,2	6,6	6,6	..	5,4	7,5	6,2	7,4	..	6,8	11,5	11,2	10,7	..	11,3
3415 <i>Företagssäljare</i>	6,9	9,6	12,9
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>
4 Kontors- och kundservicearbete	11,0	11,0	22,7	6,2	11,0	17,5	16,4	29,7	11,8	17,0	24,9	23,5	32,6	20,9	24,3
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	12,2	11,0	23,2	6,0	11,6	18,0	15,5	29,9	10,5	16,9	21,8	21,1	32,0	16,4	21,5
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	2,1	3,8	5,5	6,9	12,6	13,1
42 <i>Kundservicearbete</i>	8,9	17,2	33,5

Tabell 5.2 (forts)
Table 5.2 (cont'd)

Yrke	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>														
	fysiskt tungt arbete					arbetar framåtböjd					arbetar i vriden ställning				
	2001	2005	2001/05		Tot	2001	2005	2001/05		Tot	2001	2005	2001/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	20,1	22,9	24,4	20,6	21,5	43,6	40,8	30,0	45,9	42,2	38,5	36,6	22,5	42,2	37,5
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	21,4	23,5	..	21,6	22,4	48,8	45,0	..	49,4	46,9	43,3	39,4	..	44,9	41,4
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	21,2	23,0	..	22,1	22,1	50,7	47,3	..	50,9	49,0	45,0	40,7	..	45,7	42,8
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	14,5	40,5	27,2
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	24,9	30,6	..	27,4	27,8	60,7	59,0	..	59,7	59,8	55,3	53,7	..	55,3	54,5
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	28,1	26,9	55,9	54,0	49,8	46,5
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	16,0	21,3	..	16,6	18,8	27,6	29,0	..	31,7	28,3	23,5	28,7	..	31,1	26,2
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	16,0	21,3	..	16,6	18,8	27,6	29,0	..	31,7	28,3	23,5	28,7	..	31,1	26,2
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	17,0	23,3	21,9
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	41,1	46,4	45,2	..	43,8	52,1	52,5	53,1	..	52,3	49,7	47,0	49,3	..	48,4
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	52,9	58,8	56,7	..	55,9	57,6	59,6	58,9	..	58,6	54,4	53,2	54,2	..	53,8
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	65,1	..	64,6	66,7	..	66,5	60,4	..	60,2
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	48,0	..	47,4	47,9	..	47,8	44,2	..	43,5
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	33,6	..	33,7	47,9	..	47,7	45,0	..	44,9
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	26,1	28,1	28,9	..	27,1	36,7	33,7	34,8	..	35,2	37,9	38,6	37,6	..	38,3
82 <i>Maskinoperatörs- och monteringsarbete</i>	22,4	27,5	27,5	..	24,8	41,2	39,6	40,5	..	40,4	41,4	42,4	41,4	..	41,8
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	30,8	..	29,9	28,9	..	28,6	36,0	..	36,0
832 <i>Fordonsförare</i>	31,5	..	30,3	27,7	..	27,2	32,2	..	32,3
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	33,8	31,2	35,6	47,6	47,6	49,1	46,0	49,0	48,8
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	32,0	35,6	48,3	49,0	49,1	48,4
912 <i>Städare m.fl.</i>
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>
Samtliga	16,9	19,1	23,1	12,5	18,0	27,4	26,7	27,3	26,8	27,1	27,2	26,8	26,9	27,1	27,0

Tabell 5.3 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med händerna upplyfta, sitter högst 1/10 av tiden, har sittande arbete mer än två timmar i sträck efter yrke (SSYK) och kön. 2001, 2005, 2001/05 och 2003, 2005, 2001/03/05

Table 5.3 Employed persons who at least ¼ of the time have to work with hands in an upheld position, in a sitting position less than 10% of the time, who maintain in a sitting position more than two hours without interruption, by occupation and sex. Per cent. 2001, 2005, 2001/05 and 2003, 2005, 2001/03/05

Yrke	Arbetar <i>minst 1/4 av tiden</i> med upplyfta händer					Sitter och arbetar <i>högst</i> <i>1/10 av tiden</i>					Sitter och arbetar <i>mer</i> <i>än två timmar i sträck</i>				
	2001	2005	2001/05		Tot	2001	2005	2001/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	6,5	4,8	6,1	..	5,6	14,4	12,0	12,6	..	13,2	38,7	35,4	35,2	31,6	34,1
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	2,6	..	2,7	9,3	..	8,2	38,2	..	37,1
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	31,7
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	7,0	6,1	4,8	8,2	6,5	12,6	10,0	9,4	13,0	11,2	33,2	32,1	37,6	27,4	32,4
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	2,4	2,2	..	2,0	..	2,2	4,0	..	3,5	..	42,5	46,5	..	47,0
213 <i>Dataspecialister</i>	1,7	2,4	53,9	..	54,0
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	54,3	..	54,1
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	39,3
22 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	9,6	11,7	15,2	17,5
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	15,0	13,8	..	14,9	14,3	28,1	24,1	..	28,0	26,0	13,1	12,5	16,4	11,5	13,3
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	8,1
233 <i>Grundskollärare</i>	15,6	35,6	2,6	3,7
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	3,6	2,3	2,6	3,2	2,9	6,3	4,5	6,0	4,9	5,4	42,1	42,1	44,6	39,3	41,7
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	0,8	5,7	43,3	43,3
3 Arbete som kräver kortare högskole- utbildning eller motsv.	6,7	6,3	6,6	6,4	6,5	15,2	14,0	12,3	16,9	14,6	30,8	29,7	36,0	23,2	29,6
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	9,1	5,9	7,7	..	7,6	9,4	10,1	10,4	..	9,7	37,9	36,1	37,7	..	37,8
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	5,9	..	5,6	9,7	..	9,0	36,6	..	36,4
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som om kräver kortare högskoleutb.</i>	10,3	10,0	18,0	17,9	9,0	11,6
323 <i>Sjuksköterskor</i>	7,9	8,7
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	8,0	7,7	40,4	39,6	2,1	3,5
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	7,7	7,3	41,1	41,4	1,8	2,0
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	4,1	5,0	5,5	3,6	4,6	11,3	9,6	12,3	8,5	10,5	38,4	37,3	36,3	36,2	36,3
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	2,6	5,2	4,4	..	4,0	9,2	9,5	11,0	..	9,4	39,5	39,3	37,2	39,9	38,2
3415 <i>Företagssäljare</i>	6,1	12,3	38,3	..	40,8
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	39,8	39,0
4 Kontors- och kundservicearbete	13,4	13,4	22,4	9,7	13,4	17,6	17,3	33,7	10,9	17,5	31,4	33,1	20,4	35,5	31,1
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	14,8	13,5	23,7	9,6	14,2	18,9	17,0	34,5	10,0	18,0	29,2	28,8	18,1	33,1	28,2
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	39,7	40,0
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	12,6
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	9,0
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	4,3	4,3	4,7	7,0	35,4	33,6
42 <i>Kundservicearbete</i>	10,6	15,8	41,9	40,8

Tabell 5.3 (forts)
Table 5.3 (cont'd)

Yrke	Arbetar <i>minst 1/4 av tiden</i> med upplyfta händer					Sitter och arbetar <i>högst</i> <i>1/10 av tiden</i>					Sitter och arbetar <i>mer</i> <i>än två timmar i sträck</i>				
	2001	2005	2001/05		Tot	2001	2005	2001/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	21,8	20,7	14,4	23,4	21,3	61,2	57,3	51,4	61,6	59,2	8,8	8,1	15,0	5,7	8,0
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	20,9	19,4	..	21,6	20,1	61,6	58,4	..	60,6	60,0	6,6	5,7	12,4	4,6	6,1
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	19,0	18,1	..	19,6	18,6	60,5	56,6	..	59,0	58,5	5,5	5,0	..	4,5	5,4
5131 Barnskötare m.fl.	12,3	33,8	2,7	2,4
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	22,1	23,7	..	23,5	22,9	72,8	72,0	..	73,1	72,4	..	4,5	..	4,3	5,2
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	21,2	19,6	71,5	71,2	4,7	5,6
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	24,7	24,4	..	30,5	24,6	59,8	54,1	..	65,7	56,8	..	14,8	18,3	10,2	13,6
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	24,7	24,4	..	30,5	24,6	59,8	54,1	..	65,7	56,8	..	14,8	18,3	10,2	13,6
5222 Försäljare, fackhandel	22,3	64,0	4,5	9,1
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	24,5	..	19,6
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	24,5	..	19,6
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	50,8	50,6	52,0	..	50,7	61,4	63,3	63,3	..	62,4	7,9	7,5	7,0	..	7,6
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	58,9	60,6	60,4	..	59,8	70,9	72,1	71,5	..	71,5	4,5	3,7	4,3	..	4,5
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	63,5	..	63,1	76,9	..	76,9	2,9	..	3,0
713 Byggnadshantverkare m.fl.	52,3	..	51,4	64,2	..	64,1	5,5	..	5,6
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	44,9	..	44,4	54,1	..	53,9	9,2	..	9,5
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	26,0	27,8	26,0	..	26,9	37,9	40,3	39,2	..	39,1	28,7	30,9	31,2	18,5	29,2
82 <i>Maskinoperatörs- och monteringsarbete</i>	29,9	35,1	31,5	..	32,4	54,0	62,1	63,6	..	57,9	8,3	8,9	8,1	..	9,7
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	22,6	..	22,0	13,9	..	13,3	56,4	..	55,4
832 Fordonsförare	24,3	..	23,3	11,5	..	10,7	55,0	..	54,4
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	37,8	41,5	40,3	75,2	82,6	74,2	5,0	8,1
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	41,8	40,7	86,5	78,4	4,1	6,7
912 Städare m.fl.	2,4	3,5
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	2,4	3,5
Samtliga	19,1	18,8	21,7	16,0	19,0	34,6	33,2	33,4	34,4	33,9	23,8	23,3	26,0	19,6	23,0

Tabell 5.4 Andel sysselsatta (procent) som varje dag är tvungna att böja och vrida sig, lyfta minst 15 kg, arbeta minst en fjärdel av tiden rent kroppsligt efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005, 2001/03/05 och 2001, 2005, 2001/05

Table 5.4 Employed persons who every day bend or turn in the same way many times per hour for several hours, who have to lift at least 15 kgs at the same time several times a day, who at least ¼ of the time have physical work, by branch of industry and sex. Per cent. 2003, 2005, 2001/03/05 and 2001, 2005, 2001/05

Näringsgren	Förhållanden <i>varje dag</i>										Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>				
	böjer och vrider sig					lyfter minst 15 kg					arbetar rent kroppsligt				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2001		2005		2001/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	42,1	..	42,1	46,2	..	42,0	73,7
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	39,0	46,9
Utvinning av mineral, tillverkning	34,9	30,8	29,3	40,5	32,1	22,5	20,6	24,5	11,8	21,3	43,6	44,8	46,6	36,6	44,2
<i>Tillverkning</i>	35,0	31,0	29,3	40,5	32,1	22,6	20,6	24,5	11,7	21,3	43,5	44,8	46,5	36,6	44,1
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	45,1	32,3
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	32,0	..	33,5	31,0	..	27,9
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	23,9	..	25,1	23,3	..	20,2	44,2
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	36,8	17,0
Byggverksamhet	34,9	33,8	33,1	..	32,9	37,2	37,1	40,7	..	38,3	70,6	73,1	74,7	..	71,9
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	32,3	..	32,0	42,9	..	40,1	71,5	..	68,4
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	34,5	..	34,4	37,3	..	35,5	77,4
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	30,9	34,0	23,9	40,7	31,3	17,1	22,9	27,1	11,7	20,3	40,7	47,7	46,0	42,4	44,4
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	31,8	22,2
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	23,5	26,2	21,8	..	23,0	16,1	20,9	22,8	..	18,1	..	34,3	35,1	..	30,4
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	38,2	41,4	23,3	46,1	38,2	18,3	23,0	35,2	14,3	21,6	50,2	57,2	..	51,7	53,9
Detaljhandel med brett sortiment	53,7	29,7
Specialiserad detaljhandel	35,4	30,5	7,7	15,9	42,6	45,7
Transport, magasinering och kommunikation	42,1	46,1	42,7	45,9	43,6	24,7	22,8	28,7	11,4	23,8	42,0	43,6	47,6	..	42,8
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	41,9	..	41,9	28,4	..	23,5	37,8	..	45,1	..	39,7
Landtransport, transport i rörsystem	46,4	..	48,2	30,8	..	27,9	43,7
Post- och telekommunikationer	47,5	24,4
Finansiell verksamhet	21,6	0,5

Tabell 5.4 (forts)
Table 5.4 (cont'd)

Näringsgren	Förhållanden <i>varje dag</i>										Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>				
	böjer och vrider sig					lyfter minst 15 kg					arbetar rent kroppsligt				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2001	2005	2001/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	19,3	20,8	15,5	26,4	19,7	5,5	4,4	7,2	2,3	5,3	18,8	20,4	21,2	17,0	19,6
Fastighetsverksamhet	21,3	8,8
Databehandlingsverksamhet m.m.	8,0	..	10,4	2,5	..	1,9	4,1
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	22,2	26,3	19,0	29,0	23,3	6,0	4,8	7,7	3,1	5,7	19,0	21,3	22,0	17,5	20,2
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	21,6	25,3	19,1	28,9	23,4	5,2	4,4	6,6	2,5	4,8	..	19,1	19,1
Utbildning^{3,4}	19,5	17,9	7,4	22,4	18,4	8,5	10,6	5,2	9,4	8,3	19,3	27,3	16,6	26,8	23,9
Utbildning exkl. förskola	16,2	14,3	3,9	20,0	16,0	4,8	4,7	2,4	4,9	4,8	19,3	18,1	..	20,3	18,7
Förskola	30,5	30,1	25,1	25,6
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	26,9	28,6	18,6	29,2	27,6	18,8	19,7	18,6	20,2	20,0	49,0	47,0	36,7	50,1	48,1
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	24,8	28,1	20,3	28,3	26,8	12,5	15,6	15,8	14,2	14,5	38,1	36,3	..	38,2	37,2
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	31,5	31,2	30,8	30,5	70,2	71,4	70,2
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	32,6	32,2	..	34,1	32,4	29,6	25,6	..	27,1	27,5	..	62,3	..	64,0	62,3
Öppna sociala insatser ⁶	27,0	24,4	19,5	19,4
Personliga och kulturella tjänster	30,6	31,7	26,5	34,2	30,8	10,4	11,8	17,8	6,9	11,8	42,5	43,0	50,3	36,5	42,7
Hotell- och restaurangverksamhet	39,3	18,1
Intressebevakning religiös verksamhet	12,7	2,8
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	24,9	9,4	41,1
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	16,0	17,7	10,7	21,5	16,2	4,4	4,2	7,5	2,5	5,0	17,0	18,2	26,5	9,5	17,6
Samtliga	28,0	28,6	25,1	30,6	27,8	16,3	16,9	21,7	11,7	16,9	38,1	39,9	42,4	35,3	39,0

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 5.5 (forts)
Table 5.5 (cont'd)

Näringsgren	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>														
	fysiskt tungt arbete					arbetar framåtböjd					arbetar i vriden ställning				
	2001	2005	2001/05 ¹		Tot	2001	2005	2001/05 ¹		Tot	2001	2005	2001/05 ¹		Tot
Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	9,7	11,5	12,0	8,3	10,6	14,3	15,1	15,4	13,6	14,7	16,4	15,9	15,5	17,3	16,2
Fastighetsverksamhet
Databehandlingsverksamhet m.m.	2,3	5,3	6,3
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	10,0	11,9	12,2	9,2	11,0	15,4	16,7	16,8	15,0	16,1	18,1	18,7	17,5	19,8	18,4
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	..	11,0	11,0	..	15,3	15,3	..	16,9	16,9
Utbildning^{3,4}	7,7	10,4	11,1	8,5	9,3	19,7	22,9	14,0	24,6	21,5	17,1	18,5	11,0	20,7	17,9
Utbildning exkl. förskola	7,7	9,3	..	7,5	8,5	19,7	17,3	..	20,8	18,4	17,1	14,7	..	18,2	15,9
Förskola
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	15,5	17,7	14,3	17,0	16,6	40,2	36,9	27,7	40,5	38,6	36,2	33,7	22,8	37,1	35,0
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	11,1	12,9	..	12,1	12,0	34,1	32,4	..	34,1	33,2	35,1	30,6	..	34,8	32,8
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	24,3	24,9	24,3	54,4	55,3	54,4	47,6	49,1	47,6
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	..	25,1	..	25,1	25,1	..	46,1	..	47,7	46,1	..	41,2	..	43,0	41,2
Öppna sociala insatser ⁶
Personliga och kulturella tjänster	22,1	22,2	28,9	16,5	22,1	32,1	25,8	30,8	27,3	28,9	29,0	27,3	28,2	28,1	28,2
Hotell- och restaurangverksamhet
Intressebevakning religiös verksamhet
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	25,0	23,3	25,9
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	8,6	9,7	16,8	2,3	9,1	11,2	9,5	15,2	6,1	10,4	13,0	11,4	14,6	10,1	12,3
Samtliga	16,9	19,1	23,1	12,5	18,0	27,4	26,7	27,3	26,8	27,1	27,2	26,8	26,9	27,1	27,0

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 5.6 (forts)
Table 5.6 (cont'd)

Näringsgren	Arbetar <i>minst 1/4 av tiden</i> med upplyfta händer					Sitter och arbetar <i>högst</i> <i>1/10 av tiden</i>					Sitter och arbetar <i>mer</i> <i>än två timmar i sträck</i>				
	2001	2005	2001/05 ¹			2001	2005	2001/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	11,3	10,4	11,2	10,1	10,8	19,2	16,5	18,4	16,8	17,8	41,0	38,1	38,4	38,7	38,5
Fastighetsverksamhet	18,5
Databehandlingsverksamhet m.m.	2,7	3,3	52,1	..	51,8
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	12,0	11,9	12,7	10,8	11,9	21,6	16,8	20,5	17,3	19,2	41,5	37,2	38,0	38,9	38,4
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	..	11,1	11,1	..	15,7	15,7	42,0	38,2	39,9	40,4	40,1
Utbildning^{3,4}	15,0	13,5	11,9	15,0	14,1	34,3	31,3	23,1	36,4	32,6	10,4	10,3	15,3	9,6	11,1
Utbildning exkl. förskola	15,0	13,5	..	15,2	14,2	34,3	28,9	..	35,9	31,6	12,7	13,1	10,3	11,8	13,0
Förskola	1,8	1,7
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	16,4	15,2	9,9	16,8	15,8	45,9	41,8	36,4	45,3	43,9	12,6	12,1	18,4	9,9	11,2
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	16,3	14,4	..	16,6	15,3	30,4	24,6	..	28,5	27,4	15,0	14,8	21,1	12,0	13,8
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	20,3	20,2	20,3	70,2	71,1	70,2	5,4	5,9
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	..	17,0	..	18,2	17,0	..	65,7	..	65,3	65,7	6,9	6,8	..	6,7	6,8
Öppna sociala insatser ⁶	12,1	14,3
Personliga och kulturella tjänster	22,4	20,4	19,2	23,1	21,4	43,9	39,2	43,1	40,1	41,5	21,1	20,8	21,1	18,4	19,6
Hotell- och restaurangverksamhet	7,0
Intressebevakning religiös verksamhet	27,8
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	18,9	27,8	27,7
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	6,6	6,0	9,2	3,6	6,3	15,3	12,6	19,2	9,2	14,0	34,8	33,3	30,8	34,6	32,8
Samtliga	19,1	18,8	21,7	16,0	19,0	34,6	33,2	33,4	34,4	33,9	23,8	23,3	26,0	19,6	23,0

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 5.7 Andel sysselsatta (procent) som varje dag är tvungna att böja och vrida sig, lyfta minst 15 kg efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 5.7 Employed persons who every day bend or turn in the same way many times per hour for several hours, who have to lift at least 15 kgs at the same time several times a day, by socio-economic group, sex and age. Per cent. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Förhållanden varje dag															
		tvungen att böja och vrida sig								måste lyfta minst 15 kg							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	37,6	40,5	46,6	40,7	41,6	42,8	44,3	42,9								
	1995/97	35,4	39,1	43,8	39,0	42,2	42,3	49,7	44,5	37,7	34,6	36,5	35,9	23,5	26,2	21,0	24,0
	1999/01	36,3	39,4	45,2	40,1	41,7	46,5	50,0	46,4	34,0	36,2	35,8	35,5	20,0	25,2	21,4	22,7
	2003/05	38,5	42,7	46,9	42,9	46,3	48,4	54,3	49,6	35,7	36,5	33,5	35,4	18,2	22,3	18,9	20,1
Facklärd arbetare	1991/93	26,9	29,2	33,3	29,3	32,0	28,5	..	31,1								
	1995/97	31,2	25,5	32,0	28,6	..	29,4	..	33,3	35,2	31,5	31,1	32,4	..	36,5	..	35,8
	1999/01	..	28,0	34,6	29,5	..	31,8	37,0	34,2	..	34,5	30,7	34,7	..	30,9	30,6	30,4
	2003/05	..	32,5	39,7	34,5	..	36,0	..	39,7	..	34,5	36,1	35,6	..	32,9	..	31,2
Samtliga arbetare	1991/93	32,6	34,6	40,0	35,0	38,8	38,7	43,0	39,8								
	1995/97	33,5	32,5	38,1	34,0	41,2	37,7	46,6	41,0	36,5	33,1	33,9	34,2	28,5	29,9	23,2	27,7
	1999/01	32,5	34,2	40,5	35,4	40,5	40,9	46,0	42,3	36,4	35,4	33,5	35,2	22,3	27,4	24,3	25,3
	2003/05	36,0	37,7	43,5	39,1	46,8	43,7	49,8	46,3	36,5	35,5	34,7	35,5	20,0	26,3	23,1	23,8
Lägre tjänstemän	1991/93	..	14,9	..	16,1	23,6	26,4	27,3	26,0								
	1995/97	..	16,4	..	16,5	35,3	23,8	27,2	27,1	..	15,7	..	16,7	6,1	2,5	1,9	3,0
	1999/01	..	13,5	..	15,7	..	23,6	25,5	25,5	..	14,0	..	15,1	..	2,7	2,2	2,8
	2003/05	..	18,3	..	19,9	..	30,7	33,0	31,7	..	15,6	..	13,7	..	2,1	2,3	2,5
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	8,3	11,3	9,2	16,8	17,7	19,2	17,9								
	1995/97	..	8,3	10,9	8,9	..	17,4	20,1	17,6	..	5,4	3,3	4,6	..	11,0	7,1	10,2
	1999/01	..	8,8	10,7	9,0	..	13,6	17,5	15,0	..	3,2	3,9	4,0	..	7,2	3,0	6,0
	2003/05	..	9,6	11,8	10,7	..	17,7	22,1	19,2	..	3,6	3,8	3,9	..	6,7	4,6	5,8
Högre tjänstemän	1991/93	..	6,0	7,1	6,6	..	12,4	..	12,7
	1995/97	..	6,7	5,8	6,2	..	11,6	11,5	11,6	..	1,2	0,9	1,0	..	1,0	0,6	0,8
	1999/01	..	5,8	6,9	6,4	..	12,1	13,2	12,1	..	1,1	1,1	1,3	..	1,1	0,5	0,8
	2003/05	..	8,2	9,0	8,8	..	10,4	12,3	12,0	..	1,7	1,0	1,5	..	0,6	0,5	0,5
Samtliga tjänstemän	1991/93	10,9	9,0	12,2	10,2	20,0	20,0	21,7	20,4								
	1995/97	10,2	9,5	9,9	9,7	23,2	18,3	20,9	19,8	7,6	6,1	5,8	6,2	7,6	5,8	3,5	5,4
	1999/03	10,9	8,9	10,6	9,7	19,9	16,4	19,1	17,8	9,6	5,0	5,1	5,7	5,4	4,4	2,1	3,8
	2003/05	14,0	10,9	12,6	11,9	23,2	19,1	22,8	21,0	6,8	5,4	4,2	5,1	3,9	3,8	2,9	3,5
Företagare	1991/93	..	28,0	30,8	28,1	35,9								
	1995/97	..	26,3	26,6	26,3	31,4	..	35,7	30,9	33,1	11,9
	1999/01	30,0	36,4
	2003/05	..	32,8	..	30,2	38,2	..	35,6
Samtliga	1991/93	25,3	21,6	24,8	23,2	30,9	28,1	31,7	29,6								
	1995/97	25,4	20,9	21,8	22,1	33,2	25,9	31,5	28,9	26,5	20,6	18,9	21,3	18,5	15,2	11,4	14,7
	1999/01	24,1	21,4	24,2	22,8	30,6	26,5	29,7	28,2	26,2	21,0	19,1	21,3	14,2	13,5	10,8	12,8
	2003/05	28,1	24,6	25,8	25,5	36,8	28,7	32,5	31,4	26,0	21,6	18,9	21,3	13,1	12,1	10,0	11,5

Tabell 5.8 Andel sysselsatta (procent) som minst 1/4 av tiden arbetar rent kroppsligt, har fysiskt tungt arbete (andningen blir snabbare) efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2005

Table 5.8 Employed persons who at least ¼ of the time have physical work, who at least ¼ of the time have physical work, have to exert themselves so that the breathing becomes faster by socio-economic group, sex and age. Per cent. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2005

SEI	År	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>															
		arbetar rent kroppsligt ¹				har fysiskt tungt arbete ¹											
		Män i ålder		Kvinnor i ålder		Män i ålder		Kvinnor i ålder									
	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	
Ej facklärd arbetare	1991/93	69,4	63,3	53,8	63,6	63,8	59,1	52,3	58,5	29,5	32,0	24,3	29,6	17,4	16,6	12,2	15,6
	1995/97	67,8	60,1	59,5	62,2	65,6	61,1	56,3	60,8	31,0	28,2	28,2	29,0	21,8	18,1	15,6	18,3
	1999/01	66,8	62,7	56,0	62,0	66,6	61,5	59,0	62,0	33,5	32,8	26,5	31,4	23,2	21,8	20,5	21,7
	2005	..	68,9	..	66,4	..	64,0	..	65,7	..	38,4	..	36,3	..	20,8	..	23,1
Facklärd arbetare	1991/93	73,3	67,1	65,5	68,7	65,4	51,1	..	54,3	34,3	32,1	31,1	32,5	13,0	11,0	..	11,4
	1995/97	72,4	67,0	61,8	67,3	..	56,2	..	59,1	33,1	29,7	28,8	30,4	..	12,7	..	15,4
	1999/01	..	69,4	62,9	68,9	..	66,5	59,9	66,1	..	34,4	35,4	35,8	..	19,0	20,2	20,3
	2005	..	75,2	..	75,6	69,5	..	40,3	..	41,3	25,0
Samtliga arbetare	1991/93	71,2	65,3	59,6	66,1	64,3	56,8	50,6	57,5	31,7	32,0	27,7	31,1	16,1	15,0	11,8	14,5
	1995/97	69,9	63,4	60,7	64,7	67,1	59,4	55,6	60,3	32,0	28,9	28,6	29,7	21,9	16,2	15,3	17,4
	1999/01	70,0	65,8	59,1	65,0	68,8	63,4	59,2	63,4	35,9	33,5	30,5	33,3	23,5	20,7	20,4	21,3
	2005	..	72,2	66,2	70,9	..	67,0	64,3	66,9	..	39,4	34,4	38,7	..	22,0	24,2	23,7
Lägre tjänstemän	1991/93	..	26,6	..	29,3	16,6	8,7	7,7	10,2	..	12,8	..	13,3	5,4	2,6	1,9	3,1
	1995/97	..	28,9	..	31,6	20,7	9,0	6,8	10,5	..	14,4	..	14,3	6,0	2,7	2,1	3,2
	1999/01	..	28,0	..	28,4	..	10,7	7,3	11,6	..	14,0	..	13,2	..	4,2	2,4	4,6
	2005	33,4	..	10,5	..	13,0	19,8	..	4,8	..	5,3
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	14,1	14,5	15,6	25,7	18,9	14,1	18,9	..	5,9	5,9	6,6	6,1	4,2	2,0	4,1
	1995/97	..	14,3	12,0	14,4	..	21,8	13,4	20,7	..	7,0	5,3	7,0	..	5,7	4,2	5,8
	1999/01	..	13,9	11,9	14,2	..	17,9	12,1	17,1	..	6,3	5,4	6,8	..	5,0	4,6	5,4
	2005	..	16,5	..	15,9	..	22,8	15,7	21,1	..	10,3	..	10,4	..	8,1	4,2	7,0
Högre tjänstemän	1991/93	..	4,0	2,2	3,7	..	4,8	..	4,4	..	2,0	1,5	2,0	..	2,3	..	1,8
	1995/97	..	3,9	3,7	3,9	..	4,2	4,8	4,8	..	1,8	2,2	1,9	..	1,0	1,2	1,2
	1999/01	..	3,9	3,5	4,0	..	5,9	3,4	5,1	..	1,3	1,7	1,5	..	1,1	0,8	1,2
	2005	..	8,2	..	6,0	..	4,7	..	5,3	..	4,9	..	3,6	..	1,6	..	1,7
Samtliga tjänstemän	1991/93	24,8	13,4	14,0	15,3	18,6	12,3	9,2	12,7	11,8	6,1	5,8	6,9	5,3	3,3	1,7	3,3
	1995/97	22,2	13,7	13,5	14,8	21,8	13,5	8,7	13,4	10,7	6,7	5,7	6,9	6,4	3,6	2,6	3,8
	1999/01	20,5	13,7	11,6	14,0	20,8	12,8	8,5	12,6	10,7	6,4	4,8	6,5	8,0	3,8	3,0	4,2
	2005	..	16,9	11,8	15,6	..	14,3	11,4	14,5	..	9,8	7,7	9,6	..	5,4	3,6	5,1
Företagare	1991/93	..	61,2	54,0	59,7	44,1	..	31,6	29,8	31,4	14,6
	1995/97	..	57,0	52,1	55,4	41,9	..	30,6	27,7	30,0	16,2
	1999/01	59,4	37,0
	2005	61,5	38,6
Samtliga	1991/93	56,9	40,1	36,2	42,8	44,9	31,1	29,4	33,8	25,8	19,6	17,1	20,4	11,5	8,4	6,7	8,7
	1995/97	53,8	39,2	34,8	40,9	46,2	32,1	28,3	33,8	25,2	18,6	16,5	19,3	14,7	8,9	8,2	9,9
	1999/01	51,3	40,4	34,1	40,4	45,6	33,3	28,9	34,1	26,7	20,7	18,0	20,9	16,1	10,8	10,0	11,5
	2005	55,3	45,2	37,0	43,7	51,7	34,3	30,4	35,7	33,3	25,5	20,7	24,9	18,7	12,0	11,1	12,8

1) Uppgifter redovisas ej år 2003

Tabell 5.9 Andel sysselsatta (procent) som arbetar framåtböjda, arbetar i vriden ställning efter socio-ekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2005

Table 5.9 Employed persons, who at least ¼ of the time have to work bending forward without support of hands, in twisted postures, by socio-economic group, sex and age. Per cent. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2005

SEI	År	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i>															
		arbetar framåtböjd ¹				arbetar i vriden ställning ¹											
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	37,9	40,9	38,9	39,5	44,8	41,6	35,8	40,9	35,7	41,0	38,3	38,6	42,1	37,3	31,5	37,0
	1995/97	39,7	35,5	41,9	38,1	48,9	41,5	41,6	43,3	37,8	37,1	40,7	38,1	42,2	41,8	39,2	41,1
	1999/01	42,6	37,5	39,6	39,4	46,7	42,6	42,0	43,5	36,4	39,4	41,8	39,2	45,3	43,1	42,1	43,3
	2005	..	44,2	..	40,1	..	42,5	..	42,5	..	42,8	..	39,6	..	42,4	..	40,9
Facklärd arbetare	1991/93	46,8	46,7	52,3	47,8	50,7	38,8	..	41,6	41,4	45,7	43,8	44,0	41,1	34,4	..	35,6
	1995/97	46,5	45,9	48,9	46,7	..	44,3	..	47,1	44,2	43,2	43,8	43,6	..	35,3	..	38,8
	1999/01	..	46,2	48,8	47,9	..	54,4	50,5	53,8	..	44,9	48,7	45,2	..	48,4	44,3	47,4
	2005	..	45,7	..	47,8	50,4	..	43,0	..	46,0	45,7
Samtliga arbetare	1991/93	42,0	44,0	45,5	43,6	46,6	40,8	35,3	41,1	38,4	43,5	41,0	41,3	41,8	36,6	31,0	36,7
	1995/97	42,9	40,5	45,4	42,2	50,7	42,5	42,5	44,5	40,8	40,0	42,2	40,7	45,2	39,5	37,6	40,4
	1999/01	45,8	41,5	43,7	43,2	49,4	47,2	44,7	46,9	38,6	41,9	44,9	41,9	46,4	45,1	42,8	44,7
	2005	..	45,0	39,4	43,9	..	44,9	44,4	45,0	..	42,9	40,8	42,7	..	43,5	40,6	42,4
Lägre tjänstemän	1991/93	..	15,5	..	15,9	12,7	8,2	8,4	9,3	..	16,6	..	15,9	22,3	16,5	16,6	17,8
	1995/97	..	16,6	..	16,5	14,2	10,2	7,7	10,2	..	17,8	..	18,5	30,6	19,9	16,1	20,8
	1999/01	..	16,6	..	16,9	..	10,8	9,9	11,8	..	17,0	..	16,7	..	20,7	15,3	20,2
	2005	16,2	..	10,5	..	11,2	18,8	..	17,0	..	17,9
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	10,6	10,0	10,7	21,0	23,3	22,2	22,7	..	10,3	9,9	10,5	21,2	17,9	14,6	17,7
	1995/97	..	9,2	10,4	9,9	..	22,4	19,9	21,4	..	10,9	10,2	10,5	..	19,0	17,6	18,5
	1999/01	..	9,3	13,4	10,4	..	18,3	18,8	19,1	..	10,9	11,9	10,8	..	17,0	13,3	16,6
	2005	..	8,0	..	9,3	..	18,5	17,9	19,0	..	7,8	..	10,1	..	18,5	14,7	17,8
Högre tjänstemän	1991/93	..	6,4	7,9	6,9	..	10,8	..	11,3	..	5,5	5,2	5,4	..	10,5	..	11,7
	1995/97	..	6,0	6,7	6,0	..	8,8	8,4	8,6	..	7,0	7,4	7,0	..	10,3	11,7	11,2
	1999/01	..	4,7	5,7	5,3	..	6,5	8,1	7,0	..	5,3	9,0	6,9	..	13,3	9,1	11,5
	2005	..	7,1	..	6,6	..	5,1	..	6,9	..	9,3	..	7,2	..	9,0	..	10,0
Samtliga tjänstemän	1991/93	12,3	10,2	11,2	10,8	15,1	15,1	14,6	15,0	11,6	10,0	9,9	10,3	20,9	16,0	15,3	16,7
	1995/97	11,3	9,6	10,3	10,1	15,3	15,2	12,3	14,3	11,9	11,0	11,1	11,1	23,1	17,4	15,6	17,8
	1999/01	11,5	9,4	10,7	10,1	18,2	13,2	13,3	14,0	11,2	10,4	11,3	10,8	22,4	17,3	12,9	16,6
	2005	..	9,6	8,7	9,7	..	12,5	13,3	13,5	..	10,9	9,9	10,8	..	15,3	14,0	15,8
Företagare	1991/93	..	37,8	40,1	38,7	35,1	..	33,2	33,0	33,4	29,6
	1995/97	..	36,8	41,6	38,6	30,3	..	33,2	34,9	34,4	31,8
	1999/01	37,4	36,9
	2005	39,9	37,2
Samtliga	1991/93	32,7	27,1	27,7	28,5	33,4	26,1	24,7	27,4	30,1	26,2	24,4	26,6	32,9	24,6	22,9	26,1
	1995/97	32,2	25,5	26,6	27,1	34,3	25,9	25,0	27,3	31,2	25,6	24,9	26,5	35,3	26,2	25,0	27,6
	1999/01	32,7	25,5	26,2	27,0	34,4	26,7	26,0	27,8	28,2	26,1	26,9	26,7	34,8	28,5	25,1	28,5
	2005	34,7	27,7	23,5	27,2	34,5	24,8	24,3	26,1	32,9	27,5	23,9	27,0	34,4	26,1	23,7	26,6

1) Uppgifter redovisas ej år 2003

Tabell 5.10 Andel sysselsatta (procent) som arbetar med händerna upplyfta, sitter högst 1/10 av tiden efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2005

Table 5.10 Employed persons who at least ¼ of the time have to work with hands in an upheld position, in a sitting position less than 10% of the time, by socio-economic group, sex and age. Per cent. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2005

SEI	År	Förhållanden <i>minst 1/4 av tiden</i> arbetar med upplyfta händer ¹								Förhållanden <i>som högst 1/10 av tiden</i> sitter och arbetar ^{1, 2}							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	30,5	29,3	26,6	29,2	30,4	27,1	28,5	28,4								
	1995/97	29,0	27,0	28,0	27,8	26,2	27,1	26,7	26,8								
	1999/01	28,0	28,2	30,8	28,9	29,7	27,4	31,4	29,2	..	45,7	..	47,5	..	59,8	71,2	63,2
	2005	..	27,0	..	28,1	..	29,0	..	29,4	..	49,1	..	48,9	..	54,8	..	59,9
Facklärd arbetare	1991/93	46,9	45,5	46,4	46,1	23,9	15,7	..	18,5								
	1995/97	42,7	39,3	39,3	40,3	..	15,0	..	17,7								
	1999/01	..	42,5	44,1	44,5	..	21,2	25,0	23,7	..	56,5	..	59,0	65,5
	2005	..	41,0	..	44,5	24,3	..	62,3	..	62,0	70,2
Samtliga arbetare	1991/93	38,2	37,8	36,5	37,6	28,5	23,8	26,4	25,8								
	1995/97	35,4	33,0	33,5	33,8	25,6	22,8	24,4	23,9								
	1999/01	36,6	34,7	36,8	35,7	29,5	25,0	29,4	27,4	55,6	50,4	53,0	52,4	62,6	61,0	69,2	63,9
	2005	..	34,2	36,6	36,1	..	26,6	28,7	27,8	57,3	55,8	53,1	55,3	60,3	61,9	67,0	63,1
Lägre tjänstemän	1991/93	..	10,3	..	11,7	9,5	6,6	8,3	7,7								
	1995/97	..	11,9	..	12,7	11,1	6,6	7,4	7,7								
	1999/01	..	10,7	..	11,1	..	8,6	6,6	8,5	23,3	..	9,5	..	10,9
	2005	12,0	..	7,1	..	7,8	21,4	..	7,6	..	8,3
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	6,4	9,2	7,8	9,6	9,1	11,5	9,8								
	1995/97	..	7,2	7,3	7,1	..	8,1	8,5	8,1								
	1999/01	..	6,7	8,9	7,1	..	6,9	8,9	8,0	..	14,1	..	15,3	..	20,8	20,8	21,4
	2005	..	4,2	..	5,4	..	9,3	8,4	9,2	..	13,6	..	13,9	..	19,6	18,8	19,7
Högre tjänstemän	1991/93	..	3,9	4,2	4,1	..	5,8	..	6,8								
	1995/97	..	3,4	4,2	3,7	..	5,3	7,0	5,6								
	1999/01	..	2,3	4,4	3,2	..	6,1	8,5	6,8	7,4	6,4
	2005	..	3,6	..	3,2	..	4,6	..	5,0	..	6,2	..	6,7	..	3,8	..	4,7
Samtliga tjänstemän	1991/93	10,8	6,4	8,4	7,6	9,4	7,5	9,5	8,4								
	1995/97	7,7	6,8	7,8	7,2	8,4	6,9	7,7	7,4								
	1999/01	6,1	6,1	7,7	6,7	9,9	7,2	8,0	7,9	..	13,2	16,0	14,4	20,2	13,8	13,7	14,7
	2005	..	5,9	4,9	5,9	..	7,4	7,3	7,7	..	12,2	13,4	12,6	..	11,9	11,6	12,3
Företagare	1991/93	..	28,0	21,7	27,2	30,5								
	1995/97	..	29,1	31,1	30,0	28,7								
	1999/01	33,3
	2005	33,2	38,7
Samtliga	1991/93	29,9	21,6	20,3	23,1	20,7	15,2	17,7	17,1								
	1995/97	26,1	20,2	19,8	21,2	18,3	13,7	15,4	15,1								
	1999/01	24,9	20,9	21,4	21,8	20,2	14,8	16,8	16,4	39,9	31,3	32,9	33,3	42,8	32,8	36,8	35,9
	2005	28,2	20,9	19,4	21,4	21,4	14,9	15,1	16,0	39,8	33,9	30,4	33,5	42,9	30,9	31,1	32,9

1) Frågan infördes år 2001

2) Uppgifter redovisas ej år 2003

Tabell 5.11 Andel sysselsatta (procent) som sitter och arbetar mer än två timmar i ett sträck efter socioekonomisk indelning (SEI, kön och ålder. 2001 och 2003/05

Table 5.11 Employed persons, who who maintain in a sitting position more than two hours without interruption, by socio-economic group, sex and age. Per cent. 2001 and 2003/05

SEI	År	Sitter och arbetar mer två timmar i ett sträck ¹							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	2001	..	21,7	..	20,8	..	9,0	6,6	9,4
	2003/05	16,9	21,5	24,1	21,1	14,9	8,1	7,9	10,0
Facklärd arbetare	2001	..	12,0	..	11,4	4,8
	2003/05	..	10,9	12,0	11,6	..	6,1	..	5,9
Samtliga arbetare	2001	12,3	17,5	19,7	16,8	10,4	7,3	6,7	7,8
	2003/05	15,4	16,3	18,4	16,7	12,7	7,4	7,1	8,6
Lägre tjänstemän	2001	23,4	..	31,2	..	30,9
	2003/05	..	29,5	..	27,6	..	33,1	33,2	33,1
Tjänstemän mellannivå	2001	..	33,2	..	31,7	..	20,0	18,6	19,2
	2003/05	..	36,9	30,7	35,1	..	19,1	19,2	19,6
Högre tjänstemän	2001	37,8	33,3
	2003/05	..	42,2	39,5	40,7	..	35,8	32,8	35,1
Samtliga tjänstemän	2001	38,0	32,2	29,2	31,9	26,4	26,7	24,9	26,1
	2003/05	36,8	37,4	33,0	35,7	29,9	27,5	27,0	27,6
Företagare	2001
	2003/05	..	27,2	..	27,0
Samtliga	2001	22,4	25,5	25,3	24,9	18,0	19,2	17,5	18,4
	2003/05	23,6	27,4	26,8	26,6	20,3	20,0	20,3	20,1

1) Frågan infördes år 2001

6

Exponering för vissa fysikaliska och kemiska faktorer

Detta avsnitt behandlar frågor om exponering för fysikaliska och kemiska faktorer. Dessa är buller, vibrationer, kyla, olika ämnen som huden kommer i kontakt med, luftföroreningar samt passiv rökning. De värden som redovisas är genomgående andelen av sysselsatta i respektive kategori som minst ¼ av tiden eller mer är utsatta för faktorn.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1991/1993, 1995/1997, 1999/2001 samt 2003/2005.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Buller

Frågan om buller gäller om man utsätts för buller som är så högt att man inte kan samtala i normal samtalston. Andelen utsatta för sådant buller under minst ¼ av tiden var 2005 för kvinnor 16,0 procent och för män 30,6 procent. För män ligger andelen som uppger exponering för buller på ungefär samma nivå som 1989, medan kvinnor i ålder 30-49 år uppvisar en ökning med runt 5 procentenheter sedan början av 1990-talet. Sedan 2001 har dock ingen signifikant ökning skett för kvinnorna i någon åldersgrupp.

Nedan visas exempel på yrken där buller är vanligt minst ¼ av tiden. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Förskollärare och fritidspedagoger	59,0	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	72,9
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	49,5	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	61,2
Barnskötare m.fl.	48,9	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	56,2
Grundskollärare	31,9	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	55,9
Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	31,3		

Mer än varannan kvinnlig förskollärare uppger sig utsatta för störande buller. Även kvinnliga montörer, kvinnor inom barnomsorg och grundskollärare säger sig vara utsatta för en bullrig arbetsmiljö under minst en fjärdedel av sin arbetstid.

Bland män är det inom traditionella manliga arbetaryrken som den högsta andelen utsatta finns. Mer än hälften av männen i de listade yrkena uppger att i deras arbetsmiljö är ljudnivån hög. I motsats till dem som t.ex. arbetar som förskollärare, där det oftast är barnen som står för den höga ljudnivån, har man bl.a. inom industrin möjlighet att använda sig av skyddsutrustning.

Vibrationer av handhållna maskiner

Andelen av sysselsatta som 2005 uppgav att de minst ¼ av tiden arbetar med vibrerande handverktyg, var för kvinnor 2,1 procent och för män 13,5 procent.

Nedan visas exempel på yrken där man utsätts för vibrationer från handverktyg under minst ¼ av tiden. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Montörer	34,9	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	60,9
Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	14,2	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	38,8
Hotell- och kontorsstädare m.fl.	9,0	Byggnadshantverkare m.fl.	35,9
Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	6,7	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	34,7
		Maskinoperatörs- o monteringsarbete	30,5

Det är en större andel män än kvinnor som använder vibrerande handverktyg minst ¼ av tiden. Bland de yrken som kan redovisas för kvinnor är det montörer, städare, och vissa vårdyrken där bl.a. tandläkare, sjukgymnaster, tandhygienister och tandsköterskor ingår. För män gäller det bl.a. främst olika yrken inom byggverksamhet och industri.

Utsatt för kyla

År 2005 är det mer än dubbelt så hög andel män som kvinnor, 22,6 procent jämfört med 9,6 procent, som minst ¼ av tiden är utsatta för kyla på arbetet. Andelarna har legat på samma nivå under 1990-talet.

Nedan visas exempel på yrken där utsatthet för kyla är vanligt förekommande. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Förskollärare och fritidspedagoger	36,2	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	70,2
Barnskötare m.fl.	35,5	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	69,1
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	14,4	Fordonsförare	51,1
Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	14,1	Byggnadshantverkare m.fl.	46,4
Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	13,9		

För kvinnor är det bland förskollärare, fritidspedagoger och barnskötare som de högsta andelarna finns. Det är främst inom jordbruk, byggverksamhet samt bland fordonsförare som män säger att de utsätts för kyla på jobbet.

Hudkontakt med rengöringsmedel och/eller desinfektionsmedel

Det är 2005 en dubbelt så stor andel kvinnor som män 16,2 procent jämfört med 8,1 procent, som minst ¼ av tiden hade kontakt med rengörings- eller desinfektionsmedel. Andelarna har legat på samma nivå under 1990-talet.

Nedan visas exempel på yrken där sådan hudkontakt är vanlig minst ¼ av tiden. Uppgifterna avser 2001/03/05.

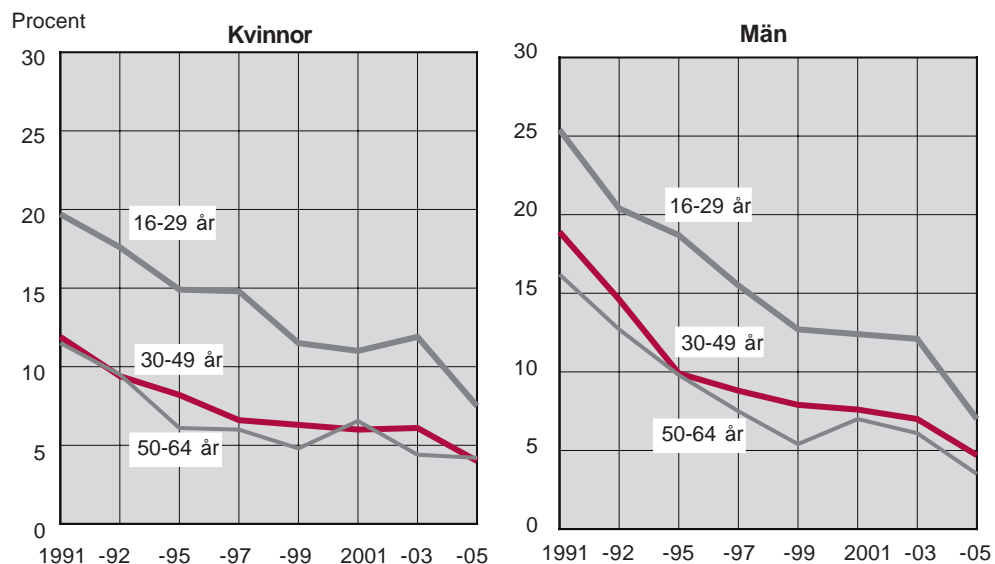
Kvinnor		Män	
Hotell- och kontorsstädare m.fl.	66,0	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	20,5
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	52,1	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	19,1
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	42,5	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	16,3
Sjuksköterskor	32,5		

För kvinnor återfinns de mest berörda yrkena inom städning, vård och omsorg. För män är det vanligt bland service-, omsorgs- och säkerhetsarbete (här ingår bla. väktare och annan säkerhetspersonal), reparatörer och montörer.

Passiv rökning

Passiv rökning mäts med frågan om man på sin arbetsplats ”tydligt kan se eller känna lukten av tobaksrök från andras rökning”. Andelen sysselsatta som minst ¼ av arbetstiden var utsatta för passiv rökning var 2005 för både kvinnor och män 4,6 procent. Både för kvinnor och män har andelarna minskat signifikant sedan 2005 med 2,0 procentenheter för kvinnor och 3,0 procentenheter för män. Denna minskning kan säkerligen till största del förklaras av den nya lag som gäller från 1 juli 2005 då rökförbud infördes på alla krogar i Sverige. Det har skett en successiv minskning av passiv rökning under ett antal år och säkert har även en mer allmän negativ syn på rökning bidragit till denna minskning.

Utvecklingen av passiv rökning på arbetet 1991-2005 för kvinnor och män i olika åldrar. Utsatt minst ¼ av tiden

Tabell 6.1 Andel sysselsatta (procent) utsatta för buller, kroppsvibrationer, vibrationer från handhållna maskiner efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 6.1 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to noise so they cannot speak in a normal tone, vibrations that make the body shake and vibrate, vibrations from hand-held machines, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Utsätts <i>minst</i> ¼ av tiden för														
	buller					vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	9,9	9,0	10,7	5,3	9,1	1,3	1,9	1,9	0,3	1,4	1,5	1,6	2,1	0,8	1,7
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	8,3	..	7,3	1,4	..	1,0	0,7	..	0,7
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	10,8	1,9	0,6
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	10,0	10,0	8,7	11,1	10,0	0,2	0,4	0,5	0,2	0,3	1,5	1,1	1,8	1,3	1,5
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	2,2	2,3	..	2,1	..	0,3	0,3	..	0,2	..	0,5	0,6	..	0,5
213 <i>Dataspecialister</i>	1,0	..	1,2	0,3	..	0,2	0,3	..	0,2
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	0,9	..	1,0	0,3	..	0,3	0,3	..	0,3
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	3,4	0,3	0,8
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	5,2	6,3	0,4	0,6	6,7	8,7
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	28,1	27,9	28,2	26,8	27,3	0,5	0,6	1,0	0,3	0,6	1,1	0,4	1,8	0,6	1,1
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	34,6	0,8	2,0
233 <i>Grundskollärare</i>	31,9	33,1	0,5	0,3	0,8	0,7
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	4,2	3,0	4,2	3,3	3,7	0,2	0,0	0,3	0,0	0,1	0,2	0,1	0,4	0,1	0,3
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	1,8	3,4	0,0	0,1	0,0	0,4
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	13,1	14,3	11,8	15,4	13,6	2,2	1,7	3,1	0,3	1,7	2,2	1,6	2,3	1,0	1,6
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	15,2	16,6	15,1	..	14,3	5,7	4,3	4,7	..	4,1	5,3	3,2	3,7	..	3,4
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	14,7	..	13,7	2,7	..	2,4	3,4	..	3,0
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	4,8	5,7	0,3	1,0	2,3	2,4
323 <i>Sjuksköterskor</i>	4,2	4,7	0,5	0,4	0,4	0,4
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	56,1	54,0	0,2	0,2	0,3	0,8
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	59,0	58,4	0,2	0,2	0,4	0,6
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	5,2	6,3	7,8	4,8	6,3	1,1	1,2	1,6	0,3	1,0	0,7	0,6	0,9	0,5	0,7
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	5,2	4,7	5,4	3,3	4,7	1,8	1,3	1,4	0,6	1,1	0,8	1,1	1,0	0,4	0,8
3415 <i>Företagssäljare</i>	5,0	..	5,0	1,3	..	1,2	1,2	..	1,0
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	2,3	2,9	0,3	0,2	0,6	0,5
4 Kontors- och kundservicearbete	9,9	11,9	20,2	6,5	10,5	5,9	5,7	16,4	1,1	5,5	1,4	1,5	4,4	0,5	1,6
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	10,0	10,6	19,7	4,8	9,7	7,4	7,0	18,2	1,3	6,9	1,7	1,6	4,6	0,7	2,0
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	2,3	2,3	0,3	0,3	0,6	0,5
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	23,0	22,8	4,1
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	23,9	26,4	4,9
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	3,5	5,3	0,0	1,0	0,2	1,0
42 <i>Kundservicearbete</i>	11,0	13,1	0,5	1,2	0,0	0,5

Tabell 6.1 (forts)
Table 6.1 (cont'd)

Yrke	Utsätts <i>minst</i> ¼ av tiden för														
	buller					vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
	2003 Tot	2005 Tot	2001/03/05		Tot	2003 Tot	2005 Tot	2001/03/05		Tot	2003 Tot	2005 Tot	2001/03/05		Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	16,2	16,2	16,8	16,1	16,3	1,7	1,4	3,7	0,8	1,5	3,0	2,4	4,1	2,1	2,6
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	18,3	17,9	21,8	17,7	18,4	1,7	1,3	5,0	0,7	1,4	3,5	2,8	5,1	2,4	2,9
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	16,0	15,6	..	15,4	15,9	0,8	0,4	..	0,3	0,6	1,9	1,6	..	1,3	1,5
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	48,9	49,3	0,0	0,6	0,5	0,8
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	5,0	..	4,4	4,9	..	0,3	..	0,3	0,5	..	0,5	..	0,9	0,9
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	6,1	6,9	0,6	0,7	0,7	0,7
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	11,3	10,3	9,9	10,0	..	1,5	2,1	1,4	1,7	..	1,2	2,7	1,3	1,8
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	11,3	10,3	9,9	10,0	..	1,5	2,1	1,4	1,7	..	1,2	2,7	1,3	1,8
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	7,5	7,0	1,0	1,2	0,3	1,0
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	56,2	..	52,0	54,6	..	46,2	34,7	..	29,2
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	56,2	..	52,0	54,6	..	46,2	34,7	..	29,2
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	52,9	59,0	56,0	..	54,9	15,4	18,8	16,9	..	16,3	38,7	39,6	40,8	..	39,4
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	53,4	63,4	58,3	..	57,5	18,1	25,0	20,2	..	19,9	42,4	48,9	46,5	..	45,8
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	72,9	..	72,8	25,7	..	25,5	60,9	..	60,6
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	45,9	..	44,8	16,4	..	16,4	35,9	..	35,3
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	55,9	..	55,7	14,7	..	14,6	38,8	..	38,6
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	55,4	52,5	53,1	49,5	52,5	28,1	27,2	29,5	12,4	26,6	20,0	16,1	18,2	14,2	17,5
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	60,8	60,7	61,2	..	58,4	12,1	15,1	14,2	..	12,4	31,3	24,9	30,5	..	26,8
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	41,5	..	41,2	46,1	..	45,4	7,4	..	7,4
832 <i>Fordonsförare</i>	30,7	..	30,5	29,6	..	29,0	3,6	..	3,7
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	31,3	33,3	4,0	8,9	7,6	8,8
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	29,6	29,9	3,0	6,0	6,9	8,3
912 <i>Städare m.fl.</i>	21,2	23,2	3,1	4,7	8,9	9,6
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	21,3	23,6	3,1	4,8	9,0	9,7
Samtliga	23,2	23,7	29,7	15,9	23,1	7,3	7,4	12,4	1,5	7,2	8,9	8,1	13,9	2,5	8,4

Tabell 6.2 Andel sysselsatta (procent) utsatta för kyla, hudkontakt med oljor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 6.2 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to cold, skin contact with oil or cutting fluids, cleaning agents and/or disinfectants, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för kyla					Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med oljor eller skärvätskor										rengöringsmedel				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05		2003		2005		2001/03/05				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot					
1 Ledningsarbete	5,6	4,6	6,7	1,8	5,2	1,6	1,4	1,9	0,5	1,5	2,5	2,1	2,5	1,6	2,2					
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	4,1	..	3,2	0,8	..	0,7	0,8	..	0,9					
122 Drift- och verksamhetschefer	4,5	0,7	1,4					
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	1,9	1,7	1,8	2,0	1,9	0,3	0,4	0,6	0,3	0,4	3,8	3,7	2,7	4,5	3,6					
21 Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.	..	0,7	1,2	..	1,2	..	0,5	0,8	..	0,7	..	0,5	0,8	..	0,9					
213 Dataspecialister	0,6	..	0,9	0,3	..	0,2	0,6	..	0,5					
2131 Systemerare och programmerare	0,7	..	0,7	0,3	..	0,3	0,7	..	0,5					
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	1,5	1,2	0,9					
22 Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	1,5	1,9	0,5	0,6	23,7	22,8					
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	3,2	2,7	2,3	2,9	2,7	0,0	0,7	1,1	0,5	0,7	2,0	1,8	2,1	1,5	1,7					
232 Gymnasielärare m.fl.	3,2	1,2	2,5					
233 Grundskollärare	3,0	3,0	1,0	0,8	1,7	1,9					
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	1,0	1,5	1,8	1,6	1,7	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,6	0,6	0,6	0,6					
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	0,7	1,4	0,0	0,0	0,5	0,5					
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	9,7	10,4	9,7	9,8	9,8	1,8	1,6	2,8	0,4	1,6	5,0	5,7	2,8	7,8	5,3					
31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.	10,1	10,9	11,1	..	10,2	4,9	3,9	4,7	..	4,2	3,8	2,4	3,2	..	3,1					
311 Ingenjörer och tekniker	10,5	..	9,7	4,4	..	4,2	3,2	..	3,1					
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	1,9	3,6	0,8	1,5	25,4	24,4					
323 Sjuksköterskor	2,0	2,0	0,5	0,5	32,5	32,2					
3 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	34,5	33,6	0,0	0,0	4,6	4,2					
331 Förskollärare och fritidspedagoger	36,2	36,2	0,0	0,0	4,7	4,4					
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	6,5	5,1	7,1	4,5	5,8	0,8	0,5	1,2	0,2	0,7	1,0	1,3	1,3	1,2	1,3					
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	6,1	3,3	4,9	3,5	4,4	1,4	0,4	1,5	0,0	1,0	1,0	1,0	1,1	0,7	0,9					
3415 Företagssäljare	5,2	..	5,0	1,1	..	0,8	0,7	..	0,8					
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	2,3	2,6	0,3	0,2	0,5	0,8					
4 Kontors- och kundservicearbete	14,0	12,6	30,0	6,4	13,3	1,2	0,9	2,5	0,6	1,2	2,8	2,3	2,6	2,1	2,3					
41 Kontorsarbete m.m.	15,8	13,3	32,5	6,0	14,7	0,9	0,9	2,5	0,5	1,2	1,8	1,4	2,4	1,0	1,5					
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	2,6	2,4	0,3	0,3	0,4	0,3					
413 Lager- och transportassistenter m.fl.	29,6	3,6	2,9					
4131 Lagerassistenter m.fl.	33,3	4,4	3,3					
419 Övrig kontorspersonal	2,2	3,9	0,2	0,1	2,3	2,3					
42 Kundservicearbete	7,5	8,5	1,0	1,2	5,0	4,8					

Tabell 6.2 (forts)
Table 6.2 (cont'd)

Yrke	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för kyla					Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med oljor eller skärvätskor										rengöringsmedel				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot					
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot					
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	12,8	13,4	18,1	12,4	13,7	1,4	1,6	3,5	1,2	1,7	26,1	26,7	13,1	30,9	26,6					
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	12,5	13,0	20,2	11,9	13,4	1,2	1,7	3,4	1,1	1,6	33,1	33,9	20,5	36,7	33,7					
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	11,9	12,4	..	12,1	12,7	1,1	0,5	..	0,6	0,8	36,0	37,1	..	38,7	37,1					
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	35,5	35,4	0,2	0,8	9,8	10,0					
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	5,9	..	6,4	6,7	..	0,5	..	0,5	0,6	..	50,7	..	52,1	51,7					
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	6,8	8,6	0,6	0,6	42,5	39,9					
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	14,6	15,3	14,4	14,8	..	1,5	3,6	1,2	2,2	..	6,3	3,3	7,3	5,7					
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	14,6	15,3	14,4	14,8	..	1,5	3,6	1,2	2,2	..	6,3	3,3	7,3	5,7					
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	7,5	7,8	0,5	0,8	5,0	3,7					
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	70,2	..	66,8	16,0	..	13,4	7,6	..	8,5					
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	70,2	..	66,8	16,0	..	13,4	7,6	..	8,5					
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	40,6	41,6	41,7	..	40,2	19,7	19,8	20,4	..	19,7	13,0	13,3	13,8	..	13,8					
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	52,1	55,2	53,9	..	53,1	8,4	10,7	9,6	..	9,6	9,6	11,4	10,4	..	10,7					
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	69,1	..	68,7	7,5	..	7,5	5,6	..	5,6					
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	46,4	..	45,7	10,7	..	10,5	9,5	..	10,0					
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	29,1	..	28,4	38,6	..	37,8	19,1	..	18,9					
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	27,0	28,5	31,0	14,1	28,2	22,2	21,4	23,0	13,8	21,4	10,4	13,0	11,4	10,4	11,2					
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	9,2	13,2	13,1	..	11,8	27,7	31,4	34,6	..	29,3	12,8	18,5	16,3	..	15,2					
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	50,9	..	50,3	12,9	..	12,8	6,7	..	6,6					
832 <i>Fordonsförare</i>	51,1	..	50,3	8,0	..	7,7	5,4	..	5,5					
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	13,9	25,3	4,7	8,5	50,3	41,6					
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	12,0	21,7	4,2	8,1	54,3	47,5					
912 <i>Städare m.fl.</i>	6,1	9,5	3,2	4,7	65,7	67,6					
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	6,1	8,3	3,2	4,8	66,0	67,4					
Samtliga	16,1	16,4	22,8	9,2	16,3	6,1	5,7	10,0	1,6	5,9	11,8	11,9	8,1	15,8	11,8					

Tabell 6.3 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med vatten, luftföroreningar, tobaksrök (passiv rökning) efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 6.3 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact several times per hour with water, air pollutions, see/smell environmental tobacco smoke, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för															
	vatten (hudkontakt)					luftföroreningar					tobaksrök (passiv rökning)					
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05	
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
1 Ledningsarbete	5,2	4,8	5,0	5,9	5,3	11,2	9,2	10,4	6,5	9,3	4,7	1,0	3,4	3,1	3,3	
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	1,8	..	2,1	8,6	..	7,4	1,9	..	2,1	
122 Drift- och verksamhetschefer	3,2	10,2	2,8	
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	7,6	7,5	4,8	9,9	7,4	9,7	7,1	7,5	9,4	8,5	1,2	1,4	2,0	1,7	1,9	
21 Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.	..	2,6	1,7	..	2,0	..	4,1	4,3	..	4,6	..	1,0	1,4	..	1,4	
213 Dataspecialister	0,3	..	0,2	1,3	..	1,6	1,5	..	1,6	
2131 Systemerare och programmerare	0,3	..	0,3	1,4	..	1,5	1,7	..	1,7	
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	3,5	6,9	1,4	
22 Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård	48,2	44,1	14,9	16,2	2,1	1,8	
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	5,6	4,2	3,6	4,9	4,4	14,0	11,9	13,7	11,6	12,4	0,5	0,6	0,9	0,6	0,7	
232 Gymnasielärare m.fl.	5,3	15,8	1,4	
233 Grundskollärare	4,1	3,5	11,6	11,5	0,7	0,6	
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	1,3	1,3	1,1	1,6	1,4	6,4	3,7	4,6	6,5	5,6	1,7	2,1	3,3	2,5	2,9	
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	1,2	1,2	3,8	4,2	2,1	2,7	
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	11,9	12,2	4,5	19,6	12,1	10,8	8,9	10,6	9,2	9,9	3,6	2,0	3,5	2,6	3,1	
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	5,8	4,3	4,0	..	4,4	15,0	13,9	13,2	..	13,2	5,1	1,9	3,9	..	3,6	
311 Ingenjörer och tekniker	3,7	..	4,5	14,3	..	14,0	2,7	..	2,6	
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	48,8	45,8	11,3	11,7	3,4	3,2	
323 Sjuksköterskor	61,4	60,4	10,1	9,8	5,4	5,3	
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	28,9	27,0	13,5	13,9	1,2	1,3	
331 Förskollärare och fritidspedagoger	30,1	28,7	13,7	13,9	1,1	1,0	
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	2,5	2,8	2,7	3,5	3,1	7,2	5,8	7,8	5,7	6,8	3,5	1,9	3,3	2,9	3,1	
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	1,5	0,7	1,2	1,1	1,2	6,7	5,3	6,3	4,9	5,8	2,4	1,0	1,9	1,8	1,9	
3415 Företagssäljare	0,9	..	1,1	6,7	..	7,1	2,4	..	2,3	
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	1,6	1,9	4,1	4,9	3,2	2,8	
4 Kontors- och kundservicearbete	5,1	3,9	4,6	4,0	4,1	13,2	12,0	21,5	8,2	12,1	6,2	3,5	8,2	4,8	5,8	
41 Kontorsarbete m.m.	3,0	2,6	4,1	2,2	2,8	15,0	12,9	23,7	8,6	13,6	4,9	3,2	7,5	3,5	4,8	
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	1,1	1,0	7,1	6,8	2,9	2,8	
413 Lager- och transportassistenter m.fl.	5,6	30,3	9,3	
4131 Lagerassistenter m.fl.	6,6	33,0	9,9	
419 Övrig kontorspersonal	2,5	2,3	7,0	7,0	4,7	4,1	
42 Kundservicearbete	8,6	8,4	7,2	7,2	8,3	9,0	

Tabell 6.3 (forts)

Table 6.3 (cont'd)

Yrke	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för														
	vatten (hudkontakt)					luftföroreningar					tobaksrök (passiv rökning)				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	48,6	48,9	26,5	58,2	50,7	17,9	18,5	14,3	20,8	19,3	12,2	8,3	10,9	10,8	10,8
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	59,0	58,5	38,7	66,6	61,5	17,3	19,1	15,6	20,4	19,5	14,4	9,6	14,9	12,2	12,7
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	60,2	59,7	..	66,1	62,7	18,5	19,6	..	20,4	19,9	13,1	11,2	..	12,1	12,3
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	43,8	40,9	15,1	14,5	1,3	1,3
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	80,4	..	81,7	80,4	..	22,4	..	21,6	21,5	..	12,8	..	12,9	12,9
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	67,4	63,5	22,3	21,0	18,1	17,5
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	21,8	10,3	24,3	18,6	..	16,9	12,7	22,4	18,5	..	4,5	5,8	5,0	5,3
522 <i>Försälj-, detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	21,8	10,3	24,3	18,6	..	16,9	12,7	22,4	18,5	..	4,5	5,8	5,0	5,3
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	13,7	9,9	31,1	23,6	5,4	4,7
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	22,3	..	26,0	52,6	..	55,2	6,4	..	6,2
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	22,3	..	26,0	52,6	..	55,2	6,4	..	6,2
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	24,9	20,3	22,0	..	22,1	52,9	52,8	52,3	..	52,3	11,0	8,3	10,5	..	10,4
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	22,3	21,0	20,7	..	20,9	52,1	59,4	56,8	..	56,3	11,0	9,4	10,9	..	10,8
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	16,7	..	16,7	68,2	..	68,3	12,3	..	12,3
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	18,5	..	18,8	42,1	..	41,6	8,6	..	8,6
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	21,2	..	21,0	47,5	..	47,7	10,4	..	10,3
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	16,5	15,8	14,9	20,7	15,9	48,3	49,7	46,7	49,6	47,1	10,2	6,9	9,6	7,0	9,2
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	21,8	20,7	19,9	..	20,9	53,5	59,4	54,8	..	53,6	10,6	6,4	9,7	..	9,2
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	8,5	..	8,5	34,9	..	35,1	10,2	..	9,7
832 <i>Fordonsförare</i>	7,1	..	6,9	25,3	..	26,2	9,7	..	9,4
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	73,0	59,0	31,2	33,2	11,8	11,3
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning..</i>	77,7	66,8	30,6	32,4	11,5	11,3
912 <i>Städare m.fl.</i>	77,8	78,5	42,4	45,7	12,7	14,1
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	78,2	78,6	42,6	45,6	12,7	13,5
Samtliga	21,5	20,6	13,2	30,1	21,3	22,7	21,5	27,2	16,4	22,0	7,1	4,6	6,8	6,1	6,4

Tabell 6.4 Andel sysselsatta (procent) utsatta för buller, kroppsvibrationer, vibrationer från handhållna maskiner efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 6.4 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to noise so they cannot speak in a normal tone, vibrations that make the body shake and vibrate, vibrations from hand-held machines, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för														
	buller					vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	51,9	..	47,5	56,4	..	46,8	30,0	..	25,2
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	49,4	46,1	25,5
Utvinning av mineral, tillverkning	40,3	42,9	44,1	27,9	40,1	11,1	13,2	13,4	4,5	11,2	17,3	14,7	18,5	8,0	15,9
<i>Tillverkning</i>	39,9	42,7	43,8	27,9	39,9	10,8	12,5	12,8	4,4	10,7	17,2	14,6	18,4	8,0	15,8
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	49,0	11,5	7,3
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	57,3	..	54,4	15,2	..	13,4	27,1	..	25,0
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	36,6	..	33,5	9,7	..	8,7	23,5	..	20,4
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	38,8	12,5	24,8
Byggverksamhet	49,0	56,4	54,4	..	51,7	19,2	20,1	20,0	..	19,0	36,2	40,8	41,7	..	39,4
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	58,2	..	55,1	26,1	..	24,9	43,2	..	40,6
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	48,7	..	46,5	10,6	..	10,1	39,6	..	37,5
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	15,0	16,2	20,0	8,4	14,9	5,7	5,6	8,8	1,4	5,5	7,5	7,6	11,9	1,3	7,3
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	28,0	8,9	27,1
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	13,5	14,9	17,4	..	13,6	8,2	8,3	10,2	..	7,8	5,3	5,0	5,8	..	4,4
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	10,7	13,4	14,3	10,2	11,7	2,6	2,5	4,9	1,2	2,5	3,1	2,6	6,3	1,4	3,1
Detaljhandel med brett sortiment	16,0	1,9	1,8
Specialiserad detaljhandel	7,0	9,0	1,1	2,6	0,8	3,0
Transport, magasinering och kommunikation	25,3	22,1	27,1	15,4	23,8	22,4	16,1	23,1	7,3	18,6	3,9	3,4	4,9	1,7	4,0
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	32,3	..	28,7	29,0	..	24,5	5,3	..	4,3
Landtransport, transport i rörsystem	31,0	..	29,6	29,1	..	27,3	4,3	..	4,2
Post- och telekommunikationer	12,5	4,6	3,1
Finansiell verksamhet	2,6	0,2	0,5

Tabell 6.4 (forts)
Table 6.4 (cont'd)

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för														
	buller					vibrationer som får hela kroppen att vibrera					vibrationer från handhållna maskiner				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	10,2	10,5	11,8	6,8	9,9	3,1	4,4	5,1	1,0	3,5	4,1	3,6	5,2	2,0	4,0
Fastighetsverksamhet	20,7	11,4	12,9
Databehandlingsverksamhet m.m.	2,4	..	2,9	0,2	..	0,3	0,2	..	0,2
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	10,9	11,9	12,6	7,3	10,3	3,1	4,1	4,8	0,5	3,0	3,8	3,5	5,0	1,8	3,7
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	10,6	10,3	12,4	7,8	10,4	3,2	3,5	5,5	0,5	3,4	3,6	3,5	4,9	1,7	3,5
Utbildning^{3,4}	34,5	35,4	27,7	34,8	32,9	0,8	0,4	1,9	0,5	0,9	2,5	0,5	2,8	1,2	1,7
Utbildning exkl. förskola	28,8	28,6	18,5	29,0	28,3	1,0	0,6	1,0	0,6	1,0	3,0	0,6	1,9	1,5	1,9
Förskola	55,3	56,0	0,0	0,0	0,4	0,3
Hälsa- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	8,0	8,3	12,6	11,1	11,3	0,8	0,9	3,2	0,4	0,8	3,3	2,8	6,2	2,3	2,9
Hälsa- och sjukvård, veterinärverksamhet	6,4	8,1	11,3	6,4	7,3	0,8	1,2	3,5	0,6	1,1	4,6	4,1	8,0	4,1	4,8
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	8,5	9,1	0,5	0,5	0,5	0,4
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	9,7	7,9	..	8,4	8,7	0,8	0,0	..	0,4	0,4	2,1	0,7	..	1,3	1,4
Öppna sociala insatser ⁶	8,6	9,5	0,3	1,3	0,8	2,3
Personliga och kulturella tjänster	24,3	23,3	29,7	19,0	23,7	6,2	6,4	10,5	1,9	5,8	7,0	5,2	8,0	4,2	5,9
Hotell- och restaurangverksamhet	29,6	2,9	4,1
Intressebevakning religiös verksamhet	15,2	7,1	5,2
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	20,8	6,9	3,7
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	7,0	7,8	12,1	3,3	7,6	2,7	3,6	5,8	0,4	3,0	2,8	2,1	4,2	0,6	2,3
Samtliga	23,2	23,7	29,7	15,9	23,1	7,3	7,4	12,4	1,5	7,2	8,9	8,1	13,9	2,5	8,4

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälsa och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 6.5 Andel sysselsatta (procent) utsatta för kyla, hudkontakt med oljor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 6.5 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to cold, skin contact with oil or cutting fluids, cleaning agents and/or disinfectants, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för kyla					Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med									
	2003		2005		2001/03/05	olja eller skärvätskor					rengöringsmedel				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	60,3	..	56,9	19,5	..	16,0	7,3	..	7,9
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	60,4	12,9	9,3
Utvinning av mineral, tillverkning	12,7	13,9	14,9	7,2	13,0	17,2	17,4	20,2	7,8	17,2	10,1	10,7	10,6	8,9	10,1
<i>Tillverkning</i>	12,5	13,7	14,6	7,2	12,8	17,1	17,3	20,2	7,8	17,1	10,1	10,8	10,6	8,9	10,2
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	30,8	7,6	13,3
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	14,7	..	12,7	38,7	..	36,4	9,5	..	10,5
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	10,0	..	8,8	31,5	..	27,6	12,5	..	11,2
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	5,9	24,4	9,1
Bygghandling	48,5	49,0	51,2	..	48,8	9,2	8,3	9,2	..	8,9	7,0	6,6	6,7	..	6,8
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	61,7	..	58,9	9,0	..	8,8	5,7	..	6,0
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	35,0	..	33,2	9,5	..	9,0	8,2	..	8,0
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	16,8	16,2	19,9	11,8	16,3	7,4	6,8	11,4	1,3	7,0	7,0	7,7	8,3	6,1	7,3
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	17,8	28,1	20,0
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	14,8	17,9	19,1	..	15,4	5,9	4,2	7,1	..	5,2	3,8	3,6	5,0	..	4,2
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	17,0	15,5	22,6	13,4	16,6	1,4	1,1	2,2	1,0	1,5	6,2	6,6	4,3	6,4	5,7
Detaljhandel med brett sortiment	30,0	1,3	6,5
Specialiserad detaljhandel	6,8	8,8	0,8	1,3	5,9	4,9
Transport, magasinering och kommunikation	37,5	37,4	42,8	23,0	37,2	5,4	5,0	7,2	0,9	5,4	3,9	4,6	5,0	2,3	4,2
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	41,9	..	36,2	9,3	..	7,4	6,3	..	5,6
Landtransport, transport i rörsystem	44,9	..	42,2	8,9	..	8,0	5,7	..	5,9
Post- och telekommunikationer	39,8	0,7	1,1
Finansiell verksamhet	1,3	0,3	0,5

Tabell 6.5 (forts)
Table 6.5 (cont'd)

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för kyla					Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med									
	2003		2005		2001/03/05 ¹	olja eller skärvätskor					rengöringsmedel				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	10,2	9,7	13,7	4,8	10,3	2,4	2,9	3,7	0,6	2,5	6,4	6,4	5,6	8,4	6,7
Fastighetsverksamhet	28,9	3,3	11,7
Databehandlingsverksamhet m.m.	1,6	..	2,2	0,2	..	0,3	1,0	..	0,9
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	10,9	9,2	14,5	4,1	10,1	2,8	3,7	4,7	0,6	2,9	7,9	8,2	6,7	8,9	7,6
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	11,0	9,1	14,4	4,4	10,1	2,6	3,8	5,2	0,5	3,2	8,0	8,7	7,7	9,2	8,3
Utbildning^{3,4}	13,4	16,4	9,0	14,1	12,7	0,4	0,6	1,4	0,3	0,6	8,0	8,1	2,9	10,2	8,3
Utbildning exkl. förskola	7,5	7,5	5,1	7,0	7,3	0,5	0,8	0,7	0,4	0,7	6,8	5,9	1,9	9,1	7,2
Förskola	38,5	39,4	0,0	0,0	14,2	13,8
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	5,7	5,6	10,4	7,0	7,6	0,9	0,7	1,8	0,7	0,8	31,7	31,5	21,0	32,8	31,0
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	2,2	3,4	6,4	1,8	2,7	0,6	1,0	1,7	0,9	1,0	29,5	29,0	20,1	32,0	29,7
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	8,3	8,9	0,4	0,4	45,2	44,3
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	7,6	5,4	..	6,0	6,5	1,4	0,0	..	0,6	0,6	43,6	39,4	..	42,8	41,4
Öppna sociala insatser ⁶	9,5	11,3	0,3	1,1	24,7	22,5
Personliga och kulturella tjänster	12,5	12,8	19,7	7,9	13,1	4,8	4,6	5,8	3,8	4,7	16,0	14,6	12,9	15,6	14,4
Hotell- och restaurangverksamhet	9,9	8,6	31,0
Intressebevakning religiös verksamhet	10,0	1,1	2,7
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	16,1	1,3	7,0
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	10,1	9,9	16,5	4,4	10,3	1,8	1,9	3,6	0,1	1,8	3,9	3,5	3,2	4,1	3,7
Samtliga	16,1	16,4	22,8	9,2	16,3	6,1	5,7	10,0	1,6	5,9	11,8	11,9	8,1	15,8	11,8

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005.**

För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001.**

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 6.6 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med vatten, luftföroreningar, tobaksrök (passiv rökning) efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 6.6 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact several times per hour with water, air pollutions, see/smell environmental tobacco smoke, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för														
	vatten (hudkontakt)					luftföroreningar					tobaksrök (passiv rökning)				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	19,9	..	22,8	53,4	..	54,2	4,5	..	4,1
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	25,5	61,1	4,3
Utvinning av mineral, tillverkning	16,3	15,8	14,6	18,0	15,4	40,5	40,8	41,1	31,5	38,7	7,6	5,4	7,6	6,7	7,4
<i>Tillverkning</i>	16,1	15,9	14,5	18,1	15,4	40,2	40,2	40,6	31,5	38,3	7,7	5,4	7,6	6,7	7,4
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	40,3	37,4	6,3
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	15,3	..	16,5	48,4	..	47,3	10,6	..	11,8
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	13,5	..	12,7	33,1	..	31,4	8,2	..	7,6
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	11,9	34,0	7,9
Byggverksamhet	18,8	14,4	16,2	..	16,1	44,8	51,7	50,8	..	48,4	9,4	7,9	9,7	..	9,3
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	12,9	..	13,3	49,3	..	46,8	10,0	..	9,5
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	21,2	..	20,5	53,0	..	50,7	9,2	..	9,1
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	13,4	15,1	12,7	16,2	14,2	21,9	20,2	22,8	17,6	20,5	5,7	4,5	6,3	4,2	5,4
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	26,0	31,2	10,6
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	6,3	6,1	7,2	..	6,4	19,7	17,1	20,0	..	17,2	4,5	3,7	5,2	..	4,7
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	16,6	19,2	12,5	19,4	16,9	19,2	20,2	18,6	20,5	19,8	4,9	4,2	4,7	4,0	4,3
Detaljhandel med brett sortiment	25,1	8,7	3,8
Specialiserad detaljhandel	15,5	12,7	26,6	25,6	3,8	4,6
Transport, magasinering och kommunikation	5,9	3,9	5,5	4,5	5,2	21,7	18,8	23,3	12,7	20,3	8,8	3,7	7,7	4,5	6,8
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	6,1	..	5,9	26,2	..	23,4	8,8	..	8,0
Landtransport, transport i rörsystem	5,4	..	6,1	24,9	..	24,8	8,5	..	8,2
Post- och telekommunikationer	3,5	13,0	3,8
Finansiell verksamhet	1,0	2,9	1,2

Tabell 6.6 forts
Table 6.6 (cont'd)

Näringsgren	Utsätts <i>minst ¼ av tiden för</i>														
	vatten (hudkontakt)					luftföroreningar					tobaksrök (passiv rökning)				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	10,1	7,9	7,2	11,7	8,9	13,8	11,2	12,4	11,1	11,9	4,7	2,6	3,8	4,6	4,1
Fastighetsverksamhet	13,9	17,7	4,7
Databehandlingsverksamhet m.m.	0,7	..	0,8	3,2	..	3,3	0,8	..	1,8
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	12,3	9,2	8,8	12,8	10,5	15,1	12,2	13,7	12,2	13,1	5,8	3,0	5,3	4,6	5,0
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	12,0	9,6	9,2	12,8	10,8	15,0	11,7	13,9	12,6	13,4	5,6	3,1	4,3	4,3	4,3
Utbildning^{3,4}	20,6	19,4	4,8	23,6	18,6	14,4	12,1	11,7	13,8	13,2	1,5	1,3	1,9	1,3	1,5
Utbildning exkl. förskola	13,2	11,4	2,6	17,2	13,2	14,2	11,5	7,6	13,5	13,0	1,6	1,1	1,3	1,2	1,4
Förskola	45,9	45,6	14,8	14,5	1,7	1,6
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	52,5	51,8	33,3	57,7	53,9	16,6	15,8	16,8	17,1	17,1	10,7	8,9	9,7	9,6	9,6
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	49,6	49,1	34,1	55,1	51,0	16,6	13,5	17,4	16,3	16,5	5,0	2,8	6,3	4,4	4,8
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	73,3	71,4	19,8	20,1	15,1	14,8
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	66,5	65,1	..	69,3	65,8	17,5	15,5	..	17,5	16,4	17,5	14,3	..	16,0	15,8
Öppna sociala insatser ⁶	42,9	38,4	18,9	18,6	15,2	15,0
Personliga och kulturella tjänster	33,9	29,4	27,8	35,9	32,3	17,6	16,1	18,1	18,7	18,4	15,1	3,1	12,9	11,1	11,9
Hotell- och restaurangverksamhet	64,5	17,3	26,1
Intressebevakning religiös verksamhet	6,4	7,7	2,5
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	14,7	16,0	7,4
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	5,8	6,6	6,5	6,9	6,7	7,8	5,5	9,8	5,1	7,4	3,8	2,4	4,9	3,1	4,0
Samtliga	21,5	20,6	13,2	30,1	21,3	22,7	21,5	27,2	16,4	22,0	7,1	4,6	6,8	6,1	6,4

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 6.7 Andel sysselsatta (procent) utsatta för buller, kroppsvibrationer efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 6.7 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to noise so they cannot speak in a normal tone, vibrations that make the body shake and vibrate, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsätts <i>minst</i> ¼ av tiden för															
		buller				vibrationer som får hela kroppen att vibrera				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	34,5	37,2	40,8	37,0	18,2	17,2	15,8	17,1	22,4	23,4	23,8	23,1	2,7	2,7	2,0	2,5
	1995/97	35,9	39,1	40,2	38,4	18,0	20,0	18,4	19,0	16,1	22,7	20,4	20,2	1,6	3,0	0,9	2,0
	1999/01	38,8	40,9	36,4	39,2	18,7	25,7	20,7	22,4	18,9	23,0	20,0	21,1	2,9	3,2	2,2	2,8
	2003/05	38,4	42,9	35,7	39,7	21,8	24,8	22,6	23,3	21,0	25,3	19,1	22,4	3,2	5,2	2,4	3,8
Facklärd arbetare	1991/93	53,4	50,0	51,6	51,3	21,0	17,6	..	19,2	18,0	17,6	16,3	17,5	1,4	1,7	..	1,6
	1995/97	57,7	51,6	46,5	52,1	..	18,5	..	19,6	15,6	15,0	11,4	14,4	..	0,7	..	0,6
	1999/01	..	56,6	53,9	56,0	..	21,1	21,3	21,8	..	17,7	16,2	17,2	..	0,9	0,6	1,3
	2003/05	..	56,8	54,2	57,1	..	17,2	..	19,1	..	19,6	17,2	19,6	..	1,6	..	1,5
Samtliga arbetare	1991/93	43,3	43,9	46,2	44,1	19,0	17,4	16,7	17,7	20,4	20,4	20,1	20,3	2,3	2,4	2,0	2,3
	1995/97	46,1	45,1	43,2	45,0	18,9	19,4	19,1	19,2	15,8	19,0	16,0	17,4	1,3	2,2	0,7	1,6
	1999/01	46,0	48,1	44,2	46,5	20,4	23,9	20,9	22,2	18,3	20,5	18,3	19,4	3,2	2,3	1,7	2,3
	2003/05	47,7	49,7	44,4	47,7	23,0	22,0	21,0	21,9	22,1	22,5	18,2	21,2	2,9	3,8	1,8	3,0
Lägre tjänstemän	1991/93	..	12,7	..	13,1	6,6	3,8	5,1	4,8	..	5,9	..	5,5	0,7	0,9	0,4	0,7
	1995/97	..	12,3	..	12,2	9,7	5,6	4,6	6,1	..	5,5	..	6,2	1,8	0,6	0,2	0,7
	1999/01	..	14,8	..	14,3	..	8,7	6,6	8,3	..	4,6	..	5,0	..	1,7	0,4	1,2
	2003/05	..	15,6	..	15,4	..	7,7	4,9	7,5	..	5,4	..	6,1	..	1,2	0,6	1,1
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	15,9	13,9	15,6	15,7	12,5	11,0	12,7	..	2,2	3,2	3,0	0,8	0,4	0,0	0,4
	1995/97	..	13,9	13,3	13,7	..	17,6	16,8	17,9	..	2,6	2,4	2,7	..	0,2	0,1	0,3
	1999/01	..	14,2	15,8	15,0	..	16,4	15,0	16,7	..	1,9	2,0	1,9	..	0,3	0,2	0,2
	2003/05	..	16,5	15,1	16,1	..	18,7	16,2	18,1	..	3,4	2,8	3,2	..	0,2	0,2	0,3
Högre tjänstemän	1991/93	..	5,1	6,7	5,9	..	5,1	..	5,7	..	0,8	0,6	0,9	..	0,2	..	0,1
	1995/97	..	4,0	6,1	5,1	..	5,6	8,7	6,5	..	0,5	0,3	0,4	..	0,4	0,0	0,2
	1999/01	..	5,2	5,3	5,5	..	5,9	7,3	6,5	..	0,7	0,1	0,5	..	0,5	0,2	0,3
	2003/05	..	7,5	5,9	6,9	..	4,7	8,4	6,4	..	1,1	0,9	1,1	..	0,1	0,0	0,1
Samtliga tjänstemän	1991/93	15,4	11,3	10,7	11,8	10,0	7,8	7,5	8,1	4,5	2,6	2,9	2,9	0,6	0,5	0,2	0,5
	1995/97	12,1	9,9	10,3	10,3	13,2	10,8	10,1	10,9	3,9	2,5	2,7	2,7	1,1	0,4	0,1	0,4
	1999/01	13,4	11,2	10,9	11,4	14,7	11,5	10,4	11,6	2,3	2,1	2,1	2,1	0,5	0,8	0,3	0,6
	2003/05	14,6	12,7	11,1	12,3	15,8	11,9	10,8	11,9	3,6	2,9	2,9	3,0	1,2	0,5	0,3	0,5
Företagare	1991/93	..	33,6	29,7	33,0	14,5	..	21,4	18,3	21,2	2,9
	1995/97	..	33,5	27,3	31,4	9,3	..	19,6	16,4	18,7	1,6
	1999/01	35,1	20,4
	2003/05	..	39,6	..	38,6	23,0	..	22,0
Samtliga	1991/93	34,6	27,0	26,1	28,5	15,1	11,8	12,1	12,6	16,0	12,0	11,3	12,7	1,6	1,4	1,1	1,4
	1995/97	34,5	27,1	23,8	27,7	16,1	13,9	13,4	14,2	12,2	11,2	9,1	10,8	1,2	1,1	0,5	0,9
	1999/01	33,7	29,2	25,8	28,9	17,5	16,3	14,5	15,9	12,4	11,9	9,9	11,3	1,9	1,4	1,0	1,4
	2003/05	36,2	31,2	26,4	30,3	19,9	15,6	14,5	15,9	15,7	13,3	10,6	12,7	2,2	1,7	1,0	1,6

Tabell 6.8 Andel sysselsatta (procent) utsatta för vibrationer från handhållna maskiner, kyla efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 6.8 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to vibrations from hand-held machines, cold, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för															
		vibrationer från handhållna maskiner								kyla							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	13,1	13,7	12,4	13,2	3,3	2,2	2,0	2,4	37,2	40,1	33,6	37,9	13,3	9,3	4,9	9,2
	1995/97	12,4	10,9	11,4	11,4	3,5	3,0	1,1	2,5	34,2	36,8	38,0	36,3	15,0	13,9	6,0	11,8
	1999/01	16,7	15,1	11,8	14,7	5,3	4,6	3,1	4,3	36,0	38,0	34,3	36,5	22,4	14,5	7,2	14,2
	2003/05	14,8	16,1	13,2	14,9	3,3	5,8	3,3	4,3	38,0	38,2	34,0	36,9	21,0	16,5	8,1	15,2
Facklärd arbetare	1991/93	31,8	26,4	28,7	28,5	2,3	2,1	..	2,0	36,3	34,1	31,9	34,3	10,9	7,7	..	8,2
	1995/97	33,8	27,4	23,1	28,2	..	2,2	..	2,2	32,0	33,3	30,6	32,4	..	10,3	..	10,1
	1999/01	..	34,7	26,2	34,2	..	2,4	2,0	2,8	..	30,0	33,8	32,0	..	12,5	5,4	11,5
	2003/05	..	33,8	33,1	35,4	..	3,0	..	3,1	..	33,1	35,3	35,7	..	9,7	..	10,4
Samtliga arbetare	1991/93	21,9	20,3	20,5	20,8	3,0	2,1	1,9	2,3	36,8	37,0	32,7	36,1	12,6	8,9	4,8	9,0
	1995/97	22,4	18,9	17,1	19,5	3,3	2,7	1,1	2,4	33,2	35,1	34,5	34,4	15,0	12,6	5,6	11,3
	1999/01	26,9	24,0	18,2	23,2	5,3	3,7	2,8	3,8	35,5	34,3	34,1	34,5	21,3	13,7	6,6	13,3
	2003/05	25,6	24,8	22,6	24,3	3,9	4,7	2,8	3,9	40,3	35,7	34,6	36,4	20,0	13,9	8,0	13,6
Lägre tjänstemän	1991/93	..	2,5	..	2,7	0,7	0,5	0,5	0,6	..	16,1	..	15,3	6,7	2,2	2,1	3,2
	1995/97	..	3,8	..	3,3	0,7	1,0	0,2	0,7	..	17,0	..	15,8	8,6	3,2	0,9	3,6
	1999/01	..	3,6	..	2,7	..	1,2	0,6	1,0	..	18,6	..	17,3	..	5,1	1,9	5,1
	2003/05	..	2,5	..	3,4	..	1,7	1,0	1,2	..	16,6	..	16,2	..	5,0	1,7	5,0
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	2,0	2,2	2,1	1,3	0,8	0,2	0,7	..	9,2	11,3	11,0	9,7	5,8	2,4	5,7
	1995/97	..	1,8	2,1	2,1	..	1,2	0,7	0,9	..	9,9	9,3	10,1	..	7,5	2,5	6,7
	1999/01	..	2,8	2,4	2,4	..	0,5	0,3	0,5	..	7,0	9,0	7,8	..	6,6	3,3	6,0
	2003/05	..	2,3	2,2	2,3	..	0,9	0,8	0,9	..	8,6	7,8	8,7	..	9,5	5,1	8,3
Högre tjänstemän	1991/93	..	1,4	1,8	1,6	..	2,9	..	2,2	..	3,0	2,1	3,0	..	2,8	..	2,1
	1995/97	..	1,7	1,7	1,6	..	1,2	1,5	1,3	..	2,8	3,1	2,9	..	1,9	2,7	2,2
	1999/01	..	1,4	2,0	1,8	..	2,1	0,8	1,5	..	1,9	2,7	2,3	..	1,3	1,4	1,4
	2003/05	..	1,5	1,2	1,3	..	1,4	1,4	1,4	..	2,3	1,2	1,9	..	2,2	0,5	1,8
Samtliga tjänstemän	1991/93	2,4	1,9	2,2	2,1	0,9	1,1	0,5	0,9	14,6	8,6	8,5	9,5	7,1	3,8	2,0	4,0
	1995/97	2,0	2,2	2,3	2,2	0,7	1,1	0,7	0,9	11,1	8,8	8,2	8,9	8,4	4,8	1,9	4,5
	1999/01	1,6	2,5	2,2	2,3	1,0	1,1	0,5	0,9	8,8	7,9	8,2	8,1	8,8	4,9	2,4	4,6
	2003/05	2,6	2,0	2,2	2,1	1,1	1,3	1,0	1,1	10,2	7,8	6,7	7,7	11,5	6,2	2,9	5,6
Företagare	1991/93	..	18,4	15,4	17,9	3,2	..	35,1	28,8	33,5	10,2
	1995/97	..	20,3	21,1	20,8	3,5	..	33,1	32,1	32,9	12,0
	1999/01	21,2	35,5
	2003/05	..	26,3	..	24,8	39,2	..	35,6
Samtliga	1991/93	16,0	11,3	10,6	12,2	2,1	1,7	1,2	1,7	30,1	23,2	20,1	24,0	10,4	6,2	3,6	6,5
	1995/97	15,7	11,1	10,0	11,7	2,2	1,8	1,0	1,6	26,1	22,5	20,5	22,6	11,9	8,1	3,8	7,6
	1999/01	17,3	13,5	10,2	13,1	3,2	2,3	1,5	2,2	25,6	21,8	20,7	22,1	15,2	8,7	4,4	8,4
	2003/05	17,5	14,1	12,2	14,0	2,8	2,8	1,8	2,5	29,3	22,9	20,1	22,9	16,4	9,5	5,0	9,1

Tabell 6.9 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med oljor, rengöringsmedel, desinfektionsmedel efter socioekonomisk indelning (SEI) , kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 6.9 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact with oil or cutting fluids, cleaning agents and/or disinfectants, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med															
		olja eller skärvätskor								rengöringsmedel							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	11,0	10,6	9,8	10,6	2,3	1,7	1,3	1,7	13,9	10,8	7,4	11,2	30,0	25,0	19,7	24,9
	1995/97	14,7	12,2	8,5	12,1	2,2	1,9	1,7	1,9	12,5	9,9	7,9	10,2	31,7	23,8	22,7	25,4
	1999/01	15,7	14,1	10,2	13,5	6,2	2,7	2,0	3,4	16,5	12,1	8,1	12,2	28,8	30,2	25,0	28,2
	2003/05	14,9	13,0	9,6	12,5	4,2	3,6	1,3	3,1	13,3	12,8	7,2	11,3	31,1	24,5	25,3	26,6
Facklärd arbetare	1991/93	28,1	22,9	19,4	23,8	3,4	1,9	..	2,3	20,8	15,3	12,3	16,4	28,1	22,0	..	23,2
	1995/97	30,2	24,3	24,5	26,0	..	2,1	..	2,8	22,4	16,6	15,6	18,0	..	27,6	..	29,1
	1999/01	..	27,5	20,0	25,7	..	2,1	1,4	2,3	..	16,7	12,7	16,3	..	34,9	33,6	35,4
	2003/05	..	26,0	20,9	25,0	..	2,5	..	3,1	..	17,4	12,9	16,5	..	40,8	..	39,4
Samtliga arbetare	1991/93	19,0	17,0	14,5	17,2	2,6	1,8	1,3	1,9	17,1	13,2	9,9	13,8	29,4	24,2	19,3	24,5
	1995/97	21,9	18,0	16,3	18,8	3,0	2,0	1,7	2,2	17,2	13,1	11,6	14,0	33,4	25,2	22,9	26,6
	1999/01	20,7	20,2	14,6	18,8	5,7	2,4	1,8	3,0	17,8	14,2	10,2	14,0	31,7	32,0	27,7	30,6
	2003/05	20,2	19,3	14,9	18,2	4,4	3,2	1,7	3,1	15,8	15,0	9,9	13,7	34,9	30,6	27,8	30,8
Lägre tjänstemän	1991/93	..	3,3	..	3,1	0,3	0,4	0,5	0,4	..	4,5	..	4,7	4,0	4,5	2,4	3,8
	1995/97	..	3,6	..	2,9	0,3	0,7	0,4	0,5	..	4,8	..	3,8	5,7	5,2	2,6	4,5
	1999/01	..	4,5	..	3,5	..	0,2	0,6	0,5	..	3,7	..	3,9	..	5,2	3,6	4,8
	2003/05	..	2,5	..	2,6	..	0,0	0,6	0,4	..	2,5	..	3,0	..	3,6	6,4	5,5
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	3,4	3,0	3,7	1,7	0,4	0,4	0,6	..	3,1	2,4	3,3	12,0	7,1	4,3	7,2
	1995/97	..	3,3	3,1	3,5	..	0,3	0,0	0,3	..	3,4	2,9	3,1	..	8,8	5,3	8,7
	1999/01	..	2,8	2,8	3,1	..	0,3	0,3	0,4	..	2,6	2,7	3,1	..	8,6	4,8	7,6
	2003/05	..	4,1	2,8	3,3	..	0,2	0,1	0,3	..	3,8	3,9	3,9	..	9,1	6,1	8,5
Högre tjänstemän	1991/93	..	0,7	0,2	0,7	..	0,1	..	0,2	..	2,0	1,8	2,0	..	2,1	..	1,7
	1995/97	..	0,5	0,7	0,5	..	0,3	0,0	0,3	..	2,5	1,7	2,2	..	3,4	1,1	2,8
	1999/01	..	0,3	0,5	0,4	..	0,1	0,4	0,3	..	2,0	2,2	2,2	..	2,8	1,9	2,6
	2003/05	..	0,4	0,6	0,6	..	0,0	0,0	0,1	..	2,4	2,4	2,3	..	3,1	1,1	2,7
Samtliga tjänstemän	1991/93	4,5	2,4	1,8	2,6	0,9	0,4	0,4	0,5	5,3	3,1	2,5	3,2	6,6	5,1	2,9	4,8
	1995/97	3,0	2,3	1,9	2,3	0,6	0,4	0,2	0,4	2,9	3,4	2,3	3,0	8,8	6,4	3,2	5,8
	1999/01	3,2	2,3	1,7	2,2	1,1	0,2	0,5	0,4	5,1	2,6	2,6	3,0	7,5	6,2	3,7	5,6
	2003/05	2,7	2,3	1,6	2,1	1,2	0,1	0,3	0,3	3,8	2,9	3,1	3,1	10,3	6,0	4,9	6,1
Företagare	1991/93	..	11,4	4,3	9,5	5,5	..	9,4	3,5	8,2	11,4
	1995/97	..	10,6	9,0	10,4	4,5	..	9,5	7,3	9,1	11,9
	1999/01	12,1	8,9
	2003/05	..	10,7	..	10,2	10,2	..	8,1
Samtliga	1991/93	14,3	9,3	6,6	9,7	2,0	1,2	0,9	1,3	13,4	7,8	5,2	8,4	19,5	12,8	10,4	13,7
	1995/97	15,4	9,8	7,7	10,3	2,0	1,3	0,9	1,3	12,5	8,1	6,1	8,4	22,0	13,6	11,2	14,5
	1999/01	14,1	10,9	7,5	10,4	3,5	1,3	1,1	1,6	12,9	8,3	5,9	8,4	19,9	16,2	13,0	15,8
	2003/05	13,9	10,5	7,4	9,9	3,1	1,4	0,9	1,5	11,3	8,9	5,9	8,2	24,1	15,1	12,8	15,8

Tabell 6.10 Andel sysselsatta (procent) utsatta för hudkontakt med vatten, luftföroreningar efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 6.10 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time are exposed to skin contact several times per hour with water, air pollutions, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsätts <i>minst ¼ av tiden</i> för hudkontakt med vatten ¹															
		Kvinnor i ålder								Män i ålder							
		16-29				30-49				50-64				Totalt			
Ej facklärd arbetare	1991/93									38,0 41,0 38,1 39,4 26,4 24,2 18,0 23,1							
	1995/97	20,8	13,5	11,5	15,2	50,1	47,7	49,6	48,9	36,6	38,6	39,6	38,3	28,1	30,5	20,3	26,8
	1999/01	23,4	16,8	14,4	18,0	45,5	48,7	48,4	47,8	35,1	40,1	32,3	36,7	29,6	28,6	24,3	27,5
	2003/05	23,0	16,3	13,1	17,0	43,4	46,6	47,4	46,0	33,6	38,5	31,3	35,2	25,2	28,9	24,4	26,5
	1991/93									55,6 53,3 55,6 54,5 24,1 19,2 .. 20,4							
1995/97	29,8	22,6	17,5	23,5	..	64,0	..	63,6	55,8	49,5	47,5	50,8	..	22,3	..	22,9	
1999/01	..	23,1	18,7	23,9	..	68,9	68,9	70,3	..	56,3	46,2	52,8	..	24,8	20,8	23,5	
2003/05	..	24,4	19,1	24,8	..	70,6	..	69,7	..	54,1	49,4	52,9	..	23,7	..	23,0	
Samtliga arbetare	1991/93									46,3 47,4 46,8 46,9 25,7 22,7 17,8 22,4							
	1995/97	25,0	17,9	14,5	19,2	56,4	53,5	51,0	53,5	45,6	43,9	43,4	44,3	27,7	27,6	20,1	25,6
	1999/01	26,8	19,7	16,3	20,6	53,8	56,5	54,9	55,4	42,0	47,5	38,5	43,7	28,0	27,1	23,2	26,1
	2003/05	27,9	20,3	15,9	20,6	50,6	55,7	53,8	53,8	41,7	46,1	39,8	43,3	24,6	26,9	23,6	25,4
	1991/93									.. 13,0 .. 13,6 10,5 9,5 6,8 9,0							
1995/97	..	6,7	..	6,7	12,6	7,3	4,4	7,4	..	13,4	..	13,7	14,0	11,5	7,2	10,7	
1999/01	..	5,6	..	6,7	..	8,4	5,8	8,3	..	14,6	..	14,3	..	11,5	6,2	10,2	
2003/05	..	7,3	..	6,7	..	6,5	7,0	7,8	..	15,7	..	14,4	..	9,6	6,8	9,6	
Tjänstemän mellanivå	1991/93									.. 15,0 14,2 14,8 14,1 11,2 8,1 11,0							
	1995/97	..	4,7	3,9	4,6	..	25,1	16,5	23,8	..	13,0	13,1	13,0	..	12,6	12,0	12,7
	1999/01	..	5,3	5,0	5,4	..	22,2	15,4	19,9	..	10,9	11,0	11,0	..	11,1	9,8	11,0
	2003/05	..	6,0	5,0	5,7	..	22,3	18,2	20,9	..	12,0	12,9	12,0	..	9,4	9,5	9,8
	1991/93	6,8	7,0	6,9	..	8,3	..	7,9
1995/97	..	4,5	2,9	3,8	..	6,9	5,1	6,3	..	7,5	7,0	7,3	..	8,0	9,3	8,5	
1999/01	..	4,6	4,4	4,4	..	6,8	3,6	5,8	..	7,1	6,8	7,0	..	9,5	6,7	8,5	
2003/05	..	4,2	3,8	4,1	..	6,8	3,6	5,9	..	7,2	6,2	7,3	..	5,7	6,0	6,8	
Samtliga tjänstemän	1991/93									14,3 11,6 11,2 11,9 11,8 10,0 7,1 9,6							
	1995/97	5,9	5,1	3,9	4,8	18,7	14,9	9,0	13,8	12,9	11,1	10,7	11,2	13,4	11,2	9,5	11,0
	1999/01	7,2	5,1	4,9	5,4	15,7	14,2	9,4	12,9	12,0	10,4	9,6	10,4	13,0	10,8	7,8	10,2
	2003/05	5,5	5,6	4,8	5,3	17,2	13,7	11,0	13,1	10,5	10,9	10,4	10,7	14,7	8,4	7,7	8,9
	1991/93									.. 41,1 31,8 38,1 34,5							
1995/97	..	16,8	12,0	15,4	35,1	..	35,3	32,9	34,6	36,2	
1999/01	19,3	35,8	
2003/05	..	23,0	..	18,5	44,4	..	39,3	
Samtliga	1991/93									36,1 29,5 26,9 30,3 20,3 16,2 13,3 16,4							
	1995/97	18,6	11,8	8,6	12,3	39,5	30,2	26,5	30,9	34,6	27,4	24,9	28,1	21,7	18,6	15,0	18,1
	1999/01	19,2	13,1	10,1	13,3	35,4	31,1	27,6	30,7	30,9	28,7	23,0	27,3	21,2	17,9	14,8	17,5
	2003/05	19,9	13,6	9,8	13,2	36,5	29,5	26,2	29,6	30,5	29,3	24,1	27,7	20,6	16,0	14,0	16,1

1) Frågan infördes år 1995

Tabell 6.11 Andel sysselsatta (procent) utsatta för tobaksrök (passiv rökning) efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 6.11 Employed persons (per cent) who at least ¼ of the time see/smell environmental tobacco smoke, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsätts <i>minst</i> ¼ av tiden för tobaksrök (passiv rökning)							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	24,0	23,2	18,3	22,5	22,9	13,7	12,3	15,9
	1995/97	18,8	15,2	12,9	15,7	20,7	13,8	9,4	14,2
	1999/01	15,3	11,7	10,5	12,4	13,3	10,3	11,0	11,3
	2003/05	10,5	9,2	7,2	8,9	12,5	8,9	8,1	9,7
Facklärd arbetare	1991/93	26,5	20,0	18,7	21,7	18,1	10,5	..	13,0
	1995/97	23,4	12,8	12,4	15,6	..	8,7	..	10,9
	1999/01	..	12,4	9,0	12,7	..	12,9	10,5	13,8
	2003/05	..	9,9	8,2	10,4	..	10,0	..	11,6
Samtliga arbetare	1991/93	25,2	21,6	18,5	22,1	21,5	12,8	11,9	15,1
	1995/97	20,9	14,0	12,7	15,7	19,7	12,0	9,2	13,1
	1999/01	16,3	12,0	9,8	12,5	15,6	11,3	10,8	12,1
	2003/05	12,4	9,6	7,6	9,6	13,3	9,3	9,3	10,3
Lägre tjänstemän	1991/93	..	17,4	..	18,2	20,3	12,6	12,4	14,3
	1995/97	..	8,3	..	10,2	12,9	5,9	4,9	6,9
	1999/01	..	6,0	..	6,1	..	3,8	2,7	4,9
	2003/05	..	4,0	..	4,6	..	3,9	1,5	3,4
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	15,4	14,6	15,3	10,4	6,7	6,1	7,2
	1995/97	..	5,4	7,4	6,1	..	3,5	2,9	3,8
	1999/01	..	4,5	4,0	4,6	..	2,7	2,0	2,7
	2003/05	..	2,4	2,1	2,4	..	2,8	2,2	2,7
Högre tjänstemän	1991/93	..	10,6	9,6	11,0	..	8,0	..	8,3
	1995/97	..	3,9	3,7	4,0	..	3,7	2,4	3,3
	1999/01	..	1,7	2,4	2,3	..	3,1	1,8	2,5
	2003/05	..	1,4	1,6	1,7	..	1,5	1,1	1,5
Samtliga tjänstemän	1991/93	18,7	14,2	13,3	14,6	15,6	9,2	9,2	10,4
	1995/97	9,5	5,5	6,4	6,4	9,0	4,4	3,5	4,9
	1999/01	6,8	3,9	3,5	4,1	6,9	3,2	2,2	3,4
	2003/05	4,3	2,3	2,4	2,6	4,8	2,7	1,7	2,6
Företagare	1991/93	..	12,7	9,4	12,7	11,0
	1995/97	..	8,2	7,4	8,7	9,8
	1999/01	8,1
	2003/05	..	6,7	..	7,0
Samtliga	1991/93	23,2	16,9	14,5	17,7	18,8	10,7	10,5	12,5
	1995/97	17,1	9,3	8,6	10,7	14,8	7,4	6,0	8,5
	1999/01	12,6	7,8	6,2	8,1	11,3	6,2	5,7	6,9
	2003/05	9,7	5,9	4,7	6,1	9,6	5,1	4,3	5,6

7

Den psykosociala arbetsmiljön

Detta avsnitt behandlar några av de indikatorer som belyser den psykosociala arbetsmiljön. De frågor som redovisas rör om man arbetar över eller tar med jobb hem, om man har upprepade arbetsmoment, inflytande på arbetet, om arbetet innebär att man måste lösa krävande problem, fortbildning, stöd av chefer och arbetskamrater, om chefen ger besked om vad som skall prioriteras, möjlighet att framföra kritik och vidare om man är utsatt för konflikter/bråk med andra personer än chefer och arbetskamrater våld eller hot om våld, mobbning eller sexuella trakasserier. Dessa är alla viktiga faktorer i individens arbetssituation. En god arbetsmiljö ger möjlighet till utveckling, eget ansvar, delaktighet och inflytande.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1991/1993, 1995/1997, 1999/2001 samt 2003/2005.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Så mycket att göra att man är tvungen att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem

I jämförelse mellan åren 2003 och 2005 har andelen män som minst en dag per vecka är tvungna att dra in på lunchen, arbeta över eller ta med jobb hem ökat med nästan tre procentenheter. I undersökningen 2005 är det 35,3 procent av dem som har det så. Alltjämt är det vanligare att män än kvinnor har en sådan arbetssituation. För kvinnorna vände utvecklingen i undersökningen 2001 och de ligger kvar på samma nivå nu som då, d.v.s. nästan en tredjedel (30,4 procent) som minst en dag per vecka drar in på lunchen, arbetar över eller tar jobbet med sig hem.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel sysselsatta kvinnor respektive män måste arbeta så. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	69,4	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	61,4
Ledningsarbete	60,2	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	54,6
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	53,1	Företagssäljare	52,0
Sjuksköterskor	44,1	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	46,0
Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	41,6	Fordonsförare	45,3

Typiska yrken där arbetet expanderar genom överhoppad lunchrast, övertid och hemarbete är för kvinnorna lärare, chefer samt hälso- och sjukvårdsspecialister (där läkare och tandläkare) ingår. Bland männen är det ofta inom samma yrken som en hög andel uppger att de varje vecka har mycket att göra, men även fordonsförare uppger detta.

Upprepade arbetsmoment

År 2005 redovisar 45,2 procent av kvinnorna och 37,6 procent av männen att de *minst* halva arbetstiden har upprepade arbetsmoment. Ingen signifikant förändring har skett sedan 2001. Den första halvan av nittiotalet låg andelen för båda könen något lägre än den gjort sedan dess.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel sysselsatta kvinnor respektive män har mycket upprepade arbetsmoment. Uppgifterna avser endast 2001 och 2005.

Kvinnor		Män	
Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	75,5	Transport- och maskinförararbete	72,5
Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	72,2	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	58,9
Kontors- och kundservicearbete	61,1	Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	52,8
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	50,4	Kontors- och kundservicearbete	51,9
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	46,5		

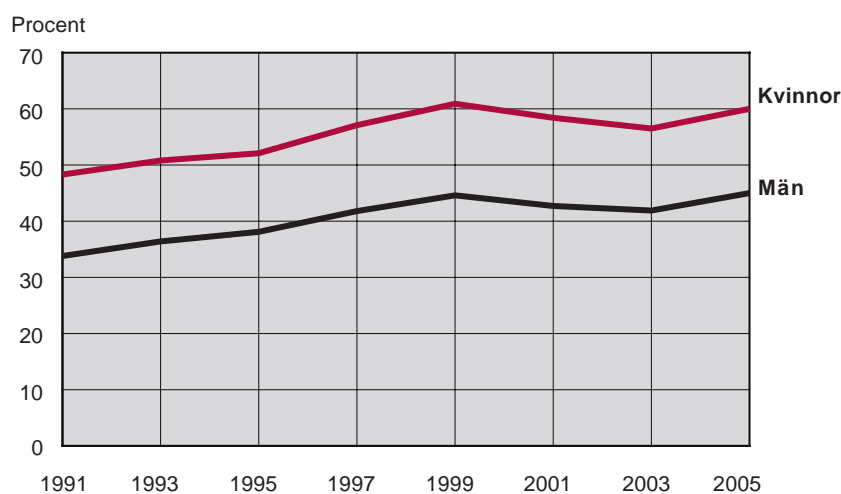
Arbete med mycket upprepade moment är bland kvinnor vanligt inom många yrken. Höga andelar återfinns bland annat inom yrkesområden där inga särskilda krav ställs på utbildning (bla. städerskor ingår i yrkesgruppen) och bland försäljningsarbete i detaljhandeln. Här uppger runt tre av fyra kvinnor att de har ett sådant arbete.

Mer än varannan man i de listade yrkena ovan uppger att de har upprepade moment minst halva sin arbetstid. Mest frekvent är det för transport- och maskinförare.

Liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten

Det är betydligt vanligare att kvinnor än män har svårt att påverka sin arbetstakt. Det är sex av tio kvinnor som *högst halva arbetstiden* kan påverka arbetstakten. Motsvarande andel bland män är ca 45,0 procent. För både kvinnor och män har andelen ökat signifikant med drygt tre procentandelar sedan 2003. Diagrammet nedan visar utvecklingen under åren 1991-2005.

Andelen som högst halva arbetstiden kan bestämma arbetstakten. Kvinnor och män. 1991-2005

Under hela nittiotalet var det en allt större del av kvinnorna som hade det svårt att påverka sin arbetstakt. Denna utveckling bröts möjligen 2001, men 2003 är det första undersökningsår då andelen var statistiskt signifikant lägre än 1999. Liknande utveckling har skett för männen. År 2005 har dock nivåerna höjts igen och ligger nu på samma nivå som 1999.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att möjligheten till inflytande på arbetstakten är begränsade. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	81,5	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	60,5
Sjuksköterskor	77,9	Läraryrke inom universitet,	59,0
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	74,9	gymnasie- och grundskola	
Kundservicearbete	70,9	Transport- och maskinförararbete	56,9
Förskollärare och fritidspedagoger	69,4	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	51,3
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	68,7	Kontors- och kundservicearbete	50,8
Barnskötare m.fl.	68,1	Försäljningsarb. inom detaljhandel	48,1

Bland kvinnor uppges styrd arbetstakt särskilt ofta inom några vanliga kvinnodominerade yrken såsom grundskollärare, inom olika vårdyrken, förskollärare och inom kundservicearbete. Det är ofta arbetsuppgifter som i hög grad styrs av kontakten med andra människor, såsom patienter, kunder eller elever.

Även bland män är denna bundenhet vanlig i arbeten inom service, vård och undervisning. Här tillkommer även vissa bundna industrijobb.

Fortbildning på betald arbetstid

Nästan var fjärde kvinna (23,0 %) och man (24,3 %) har under 2005 fått minst fem dagars utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna. En svag tendens till minskning av fortbildningen har noterats sedan slutet av nittioalet. Dock har det skett en signifikant ökning för män mellan 2003 och 2005 med 1,8 procentenheter. Det mest slående är dock inte förändring utan en stor stabilitet. Sedan början av nittioalet ligger kvinnornas andel med en längre fortbildning (minst fem dagar) på mellan 22 och 25 procent och männens andel ligger mellan 22 och 27. För hela denna period kan man alltså säga att runt tre fjärdedelar av kvinnor och män får mindre än fem dagars fortbildning på arbetstid per år. Fortbildning på betald arbetstid varierar mellan olika socioekonomiska grupper.

Andel kvinnor och män med minst fem dagars utbildning på betald arbetstid under de senaste 12 månaderna. 2001/03/05		
	Kvinnor	Män
Ej facklärd arbetare	9,5	13,2
Facklärd arbetare	14,5	14,3
Lägre tjänstemän	22,1	30,2
Tjänstemän mellannivå	31,0	35,6
Högre tjänstemän	39,3	40,6
Företagare	7,7	8,5
Samtliga	22,1	23,8

Fortbildning på arbetstid är betydligt vanligare bland tjänstemän än bland arbetare. Den är dessutom vanligare för socioekonomiska grupper som förutsätts ha högre utbildning. Manliga ej facklärd arbetare och tjänstemän på lägre och mellannivå får oftare fortbildning än kvinnliga. Vanligast är fortbildning minst fem dagar bland högre tjänstemän, såväl kvinnor som män. Företagarna uppger minst fortbildning på betald arbetstid av alla, men det kan i viss utsträckning påverkas av själva benämningen "betald arbetstid" som en del anser passar illa in på deras situation. Frågan om utbildning på betald arbetstid ger inte någon heltäckande bild av möjligheterna till kompetensutveckling i arbetet. Sådan kan förekomma i olika former, bl.a. genom lärande under själva arbetet.

Hjälp att prioritera arbetsuppgifter

Den som har en mycket tung arbetsbörda kan behöva klara besked från sin arbetsledning vilka arbetsuppgifter som skall tas med förtur. Om arbetsledningen inte tar ansvaret för prioritering av arbetsuppgifter, kvarstår pressen på den enskilde att klara allt. Fyra av tio kvinnor respektive män uppger 2005 att de *aldrig eller för det mesta inte* får hjälp att prioritera sina arbetsuppgifter.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel uppger att de aldrig eller för det mesta inte får besked från chefen om vilka arbetsuppgifter som skall prioriteras. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	60,5	Ledningsarbete	61,2
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	60,0	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	59,0
Ledningsarbete	55,6	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	48,6
Sjuksköterskor	55,6	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	48,3
Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	49,0	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	45,8

Resultaten pekar ut tre områden där man ofta lämnas utan hjälp att prioritera. Det är ledningsarbete, sjukvårdsyrken som kräver specialistkompetens samt läraryrken. Ungefär varannan i dessa yrken säger att de aldrig eller för det mesta inte kan få hjälp av sin chef med att prioritera arbetsuppgifter

Bristande stöd från arbetskamrater

De flesta arbetar tillsammans med arbetskamrater, och stöd eller uppmuntran från dem kan vara viktigt, när arbetet är svårt att klara. Jämfört med cheferna är arbetskamraterna ofta mer tillgängliga genom att finnas närmare till hands. Ett sådant stöd är dock inte en självklarhet för alla. Ungefär var åttonde kvinna (13,3 procent) och var femte man (23,3 procent) uppger att de för *det mesta inte eller aldrig* har möjlighet att få stöd och uppmuntran av arbetskamrater, när jobbet är svårt. Det är i stort sett en oförändrad andel sett över hela den senaste tioårsperioden. Männen andel har dock ökat signifikant mellan 2003 och 2005 med 3,9 procentenheter.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man inte får stöd eller uppmuntran från arbetskamrater, när man behöver det. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Ledningsarbete	27,1	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	37,5
Städare m.fl.	23,0	Ledningsarbete	33,8
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	21,7	Fordonsförare	25,5
		Byggnadshantverkare m.fl.	23,3
		Ingenjörer och tekniker	22,4

Gemensamt för de yrken där kamratstöd ofta saknas är att arbetet ofta är ensamarbete eller att man är chef, egenföretagare eller fria yrkesutövare.

Bristande stöd från chefer

När man utsätts för höga krav i arbetet, är det viktigt att ha egeninflytande över sin arbetssituation men också att kunna få stöd och uppmuntran från chefer och arbetskamrater. Var tredje kvinna (33,4 procent) uppger att hon för det mesta inte eller aldrig kan få stöd eller uppmuntran av chefen, när arbetet är svårt. Bland männen är brist på stöd och uppmuntran från chefer ännu vanligare (42,4 procent). Både kvinnor och mäns andel har ökat signifikant mellan 2003 och 2005 med 2,9 respektive 4,2 procentandelar.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man inte får stöd eller uppmuntran från chefer, när man behöver det. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	40,3	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	54,6
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	38,2	Ledningsarbete	46,3
Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	37,8	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	45,4
Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	36,6	Maskinoperatörs- o monteringsarbete	45,1
Barnskötare m.fl.	35,8	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	44,1
Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	35,7	Transport- och maskinförarsarbete	43,8
		Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	42,9

Mer än fyra av tio kvinnliga process- och maskinoperatörer och mer än var tredje kvinna som arbetar i kontaktyrken uppger ett bristande chefsstöd. Bland män är varannan jordbrukare som uppger detta (i många fall själva företagare och av det skälet kan de inte få stöd eller uppmuntran från någon chef). Detsamma gäller även många chefer för mindre företag och fria yrkesutövare. Både bland kvinnor och män uppger lärare att de har ett dåligt chefsstöd.

Våld och hot om våld

Det är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män att ha varit utsatt för våld eller hot om våld *någon gång de senaste 12 månaderna*, 17,7 mot 10,0 procent. Dessa andelar ligger på ungefär samma nivå som vid föregående undersökning.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man utsätts för våld eller hot om våld. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	50,8	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	49,5
Sjuksköterskor	39,5	Fordonsförare	20,2
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	35,0	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	16,9
Arb. som kräver teor. specialistkompetens inom biologi, hälso- o sjukvård	26,1	Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	13,6
Grundskollärare	24,3		

Bland kvinnor inom vården är det mycket vanligt att utsättas för våld eller hot. Även bland kvinnliga grundskollärare är det också vanligt förekommande. Varannan man inom service, omsorgs- och säkerhetsarbete är utsatta för våld eller hot på jobbet, men även bland fordonsförare (inkluderar buss- och taxichaufförer) är en stor andel utsatta.

Trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier

Jämställdhetslagen 16 a §

En arbetsgivare får inte diskriminera en arbetssökande eller en arbetstagar genom trakasserier på grund av kön eller genom sexuella trakasserier. Med trakasserier på grund av kön avses ett uppträdande i arbetslivet som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet och som har samband med kön. Med sexuella trakasserier avses ett uppträdande i arbetslivet av sexuell natur som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet. Lag (2005:476).

Två frågor i undersökningen avser olika aspekter av sexuella trakasserier från arbetskamrater eller chefer.

Den första gäller ovälkomna handlingar eller kränkande anspelningar kring sådant som man allmänt förknippar med sex.

Den andra avser andra trakasserier som grundas på den enskildes kön och som kränker integriteten. Det kan t.ex. gälla nedsättande och förlöjligande omdömen om kvinnor och män i allmänhet eller i det speciella yrket.

En tredje fråga handlar om sexuella trakasserier från andra personer som man möter i arbetet, t.ex. patienter, elever, passagerare. Liksom i den första frågan avses här ovälkomna handlingar eller kränkande anspelningar kring sådant som man allmänt förknippar med sex.

Resultaten redovisas för kvinnor och män i olika åldrar. Varje fråga behandlas för sig. Dessutom visas om man varit utsatt för trakasserier av någon av dessa tre former under de senaste 12 månaderna.

	Utsatt de senaste tolv månaderna för							
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater		trakasserier pga kön från chefer eller arbetskamrater		sexuella trak. från andra personer (ex. patienter, elever, klienter, kunder)		någon av dessa trakasserier	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
16-29 år	7,0	1,8	14,0	5,2	19,0	2,3	28,7	7,7
30-49 år	2,2	1,3	14,2	5,2	7,0	1,9	19,4	6,3
50-64 år	0,8	0,5	9,4	3,4	3,0	0,8	11,7	4,2
16-64 år	2,5	1,1	12,5	4,5	7,5	1,6	18,3	5,7

Samtliga dessa tre former av trakasserier är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män. De snävare definierade sexuella trakasserierna drabbar klart flest i yngre åldrar, det gäller sexuella trakasserier från såväl chefer eller arbetskamrater som från andra personer. En signifikant förändringar från 2003 (utan åldersuppdelning) är att kvinnor enligt den aktuella undersökningen i ökad utsträckning (+1,5 procentenheter) drabbas av trakasserier på grund av sitt kön.

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man utsätts för trakasserier p.g.a. kön från arbetskamrater eller chefer genom t.ex. nedsättande och förlöjligande omdömen. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	20,1	Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	10,2
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	17,6	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	5,8
Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	16,8	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	5,7
Övrig kontorspersonal	14,4		
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	12,9		
Ledningsarbete	12,6		
Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	11,7		

Kvinnor visar sig vara mest utsatta för nedlåtande eller förlöjligande kommentarer m.m. framförallt inom mansdominerade yrken. Utbildningsnivån kan vara relativt hög som i det första exemplet eller lägre som bland montörer. Arbetsmiljöundersökningen innehåller uppgifter som kan ligga till grund för vidare analys av könsfördelningen på dessa arbetsplatser och om chefens kön. Bland män är det inte lika vanligt att utsättas för trakasserier grundat på kön. Även för män förefaller det vara en riskfaktor att utgöra det underrepresenterade könet i yrket.

Tabell 7.1 Andel sysselsatta (procent) som är tvungna att dra in på luncher/arbets över/ta med jobb hem, har ett arbete med upprepade moment, finner det svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005, 2001/03/05 och 2001, 2005, 2001/05

Table 7.1 Employed persons that have to skip lunch, work late, or take work home every week, that have to repeat the same working operation several times per hour at least ½ of the time, that find it hard to present criticism of working conditions, by occupation and sex. Per cent. 2003, 2005, 2001/03/05 and 2001, 2005, 2001/05

Yrke	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem					Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim					Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2001	2005	2001/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	Tot	
1 Ledningsarbete	54,9	62,3	60,9	60,2	60,7	15,1	15,6	13,8	..	15,3	13,3	10,0	11,4	12,1	11,6
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	61,4	..	62,3	9,4	..	9,8	11,5	..	11,9
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	58,9	12,4
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	46,0	49,0	47,2	50,2	48,8	20,2	19,2	16,6	22,7	19,6	21,4	21,0	19,0	23,5	21,3
21 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom teknik- och datavetenskap m.m.</i>	..	43,0	41,0	..	40,1	..	13,7	13,3	..	13,9	..	18,6	18,6	..	19,6
213 <i>Dataspecialister</i>	37,2	..	36,1	16,3	18,3	..	20,3
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	36,8	..	35,7	18,6	..	19,8
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	44,9	18,8
22 <i>Arb. som kräver teor. spec.komp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	53,1	55,9	25,6	20,5	19,2
23 <i>Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	57,8	61,1	54,6	63,8	60,4	19,4	18,4	..	18,8	18,9	21,8	21,1	17,8	23,9	21,7
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	54,1	22,9
233 <i>Grundskollärare</i>	69,4	66,3	18,6	22,6	21,5
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	40,5	43,1	46,0	41,6	43,6	22,8	20,7	17,6	25,2	21,7	23,3	23,4	20,6	24,4	22,7
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	40,1	43,4	19,0	21,1	19,6
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	34,4	36,5	40,7	32,5	36,6	27,5	30,6	24,9	33,3	29,1	19,4	18,9	17,7	20,0	18,9
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	35,0	34,8	36,5	..	35,7	23,2	23,5	21,0	..	23,3	19,4	17,8	18,9	..	18,8
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	37,3	..	35,8	19,9	..	21,2	17,6	..	18,3
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	38,0	37,9	33,7	33,1	20,9	21,0
323 <i>Sjuksköterskor</i>	44,1	44,3	19,2	19,3
33 <i>Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	29,0	29,1	16,2	17,5	20,0	18,9
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	29,2	28,8	15,9	16,3	20,3	19,6
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	35,4	39,9	45,1	31,3	38,4	31,4	36,0	27,9	40,0	33,8	18,5	18,8	16,7	19,9	18,3
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	37,9	46,6	47,6	32,6	42,4	31,2	34,7	27,6	..	33,0	15,8	19,8	17,3	17,5	17,3
3415 <i>Företagssäljare</i>	52,0	..	48,9	33,9	16,9	..	16,1
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	31,6	33,7	24,7	24,5
4 Kontors- och kundservicearbete	21,0	18,5	25,8	19,2	21,1	57,6	59,5	51,9	61,1	58,4	22,3	22,8	19,9	24,0	22,8
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	21,2	19,0	25,2	19,3	21,2	52,3	55,1	50,8	55,0	53,6	23,2	21,3	20,1	23,7	22,5
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	18,7	19,4	25,1	25,1
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	23,3	19,9
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	22,5	20,3
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	18,7	20,5	53,7	50,9	22,9	22,5
42 <i>Kundservicearbete</i>	18,8	20,6	74,5	24,6	23,6

Tabell 7.1 (forts)
Table 7.1 (cont'd)

Yrke	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem					Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim					Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2001	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	24,2	23,4	26,3	22,9	23,7	48,5	48,9	40,3	51,2	48,7	23,4	21,9	18,8	23,1	22,1
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	24,1	22,5	23,0	23,8	23,6	43,3	44,3	..	46,0	43,8	21,8	21,1	17,9	22,1	21,3
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	22,3	19,4	..	22,1	21,6	41,4	41,7	..	43,4	41,6	22,1	21,4	..	22,1	21,6
5131 Barnskötare m.fl.	21,8	22,1	29,2	23,7	23,6
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	22,3	..	23,9	23,4	47,6	49,6	..	50,4	48,6	..	21,0	..	21,2	21,1
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	20,4	19,4	46,5	44,9	24,0	23,2
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	..	26,2	30,7	19,5	24,0	64,4	61,9	..	72,2	63,1	..	24,1	20,1	27,2	24,3
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	26,2	30,7	19,5	24,0	64,4	61,9	..	72,2	63,1	..	24,1	20,1	27,2	24,3
5222 Försäljare, fackhandel	16,6	21,1	56,0	25,0	22,3
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	36,7	..	34,0	16,6	..	17,8
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	36,7	..	34,0	16,6	..	17,8
7 Hantverksarbete inom byggverk-samhet och tillverkning	24,2	23,6	24,5	..	24,2	41,1	42,4	40,7	..	41,7	17,7	18,0	18,2	..	18,5
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	22,1	22,2	22,1	..	21,9	46,1	51,0	48,4	..	48,6	18,3	18,7	19,5	..	19,4
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	20,6	..	20,5	52,8	..	52,8	18,1	..	18,0
713 Byggnadshantverkare m.fl.	23,6	..	23,3	36,0	..	36,5	20,6	..	20,4
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	26,5	..	26,1	26,9	..	28,2	16,5	..	17,0
8 Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	19,7	28,6	27,3	10,9	24,6	63,9	68,2	64,1	..	66,0	19,0	20,8	19,5	25,5	20,5
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	12,3	20,9	19,2	..	16,6	62,4	64,5	58,9	..	63,4	19,1	24,0	19,8	..	21,0
83 Transport- och maskinförararbete	39,0	..	37,8	72,5	..	73,0	20,4	..	20,9
832 Fordonsförare	45,3	..	43,6	72,2	..	72,8	21,6	..	22,2
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	17,1	19,3	70,9	75,5	71,0	27,4	26,0
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	17,6	20,1	75,1	70,8	26,9	25,9
912 Städare m.fl.	15,5	17,3	24,9	26,1
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	15,6	17,3	24,8	26,0
Samtliga	31,0	33,0	35,0	30,2	32,7	40,5	41,3	37,1	45,0	40,9	20,5	20,2	18,2	22,6	20,3

Tabell 7.2 Andel sysselsatta (procent) med liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten, som för det mesta inte kan påverka när arbetsuppgifter skall göras eller över arbetets uppläggning efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.2 Employed persons (per cent) that at most ½ of the time can set their own work pace, that seldomly can decide when various tasks should be done, that seldomly are involved in the planning of their own work, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Kan som mest ½ tiden själv bestämma arbetstakten					Kan för det mesta inte/aldrig bestämma när olika arbets- uppgifter skall göras vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning									
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	34,3	41,0	35,6	43,8	38,1	19,6	25,3	19,6	25,7	21,5	4,7	5,9	4,8	5,5	5,0
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	34,8	..	37,6	17,6	..	19,5	5,4	..	5,5
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	41,7	23,3	7,2
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	45,0	52,8	39,9	55,7	47,9	29,6	32,4	23,7	38,1	31,0	13,5	17,1	13,4	17,0	15,2
21 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.</i>	..	41,2	30,9	..	32,3	..	19,6	13,6	..	14,7	..	14,1	11,4	..	12,4
213 <i>Dataspecialister</i>	31,1	..	33,4	12,7	..	14,2	12,0	..	13,4
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	30,9	..	32,8	13,0	..	13,8	13,2	..	14,2
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	30,8	15,3	10,7
22 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	67,8	64,2	60,8	58,2	29,8	28,7
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	64,1	70,9	59,0	72,0	67,2	50,5	49,1	41,2	54,5	49,6	16,1	19,9	17,0	17,1	17,1
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	69,5	52,2	21,0
233 <i>Grundskollärare</i>	81,5	79,8	62,3	61,6	18,3	19,4
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	34,8	44,0	33,7	43,0	38,8	17,0	21,1	17,1	21,5	19,4	8,8	13,2	10,4	12,5	11,6
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	37,3	33,2	16,7	15,4	9,7	9,2
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	47,1	52,7	42,6	56,0	49,3	34,4	40,1	28,2	46,2	37,2	18,7	20,6	16,0	22,3	19,1
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	42,1	48,8	42,1	..	43,1	27,4	30,5	26,8	..	28,2	17,5	20,0	16,3	..	18,1
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	40,2	..	40,0	22,3	..	22,7	12,0	..	13,6
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	64,9	60,9	61,6	57,0	31,8	29,2
323 <i>Sjuksköterskor</i>	77,9	76,5	71,7	70,8	35,3	34,2
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	68,3	68,8	68,6	67,3	10,5	10,5
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	69,4	70,5	69,9	69,5	10,5	10,1
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	42,0	49,1	41,9	47,7	44,7	25,9	32,5	28,0	30,9	29,4	18,1	20,8	16,1	21,6	18,8
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	42,6	45,9	39,0	51,5	43,3	24,2	29,2	22,9	33,2	26,4	17,4	20,0	13,9	25,1	17,7
3415 <i>Företagssäljare</i>	35,1	..	38,0	21,1	..	22,7	13,0	..	15,0
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	40,8	39,5	20,3	21,0	17,2	17,6
4 Kontors- och kundservicearbete	50,7	53,3	50,8	51,9	51,6	45,0	46,9	52,0	44,1	46,4	40,8	43,2	43,1	39,9	40,8
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	44,8	48,4	48,5	44,8	46,0	36,9	40,6	50,1	34,6	39,7	35,6	39,3	42,7	33,9	36,8
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	37,4	37,8	19,9	19,4	27,0	26,9
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	51,0	49,5	40,5
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	51,2	49,2	41,8
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	41,8	40,8	31,1	32,5	30,4	30,7
42 <i>Kundservicearbete</i>	70,9	70,1	69,2	68,6	55,6	54,0

Tabell 7.2 (forts)
Table 7.2 (cont'd)

Yrke	Kan som mest ½ tiden					Kan för det mesta inte/aldrig									
	själv bestämma					bestämma när olika arbets-					vara med och besluta om det				
	arbetstakten					uppgifter skall göras					egna arbetets upplägning				
	2003	2005	2001/03/05			2003	2005	2001/03/05			2003	2005	2001/03/05		
Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	64,4	64,2	55,2	67,9	64,9	60,7	63,2	50,1	67,2	63,2	30,0	32,0	28,0	33,0	31,8
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	66,4	67,3	60,5	68,6	67,1	63,9	67,4	55,1	68,5	66,1	29,1	30,8	28,7	30,9	30,5
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	67,8	69,6	..	70,4	69,0	66,9	70,3	..	70,7	68,8	29,5	31,8	..	31,2	30,9
5131 Barnskötare m.fl.	68,1	68,2	73,1	71,7	20,6	21,0
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	73,6	..	74,9	74,6	..	75,3	..	76,3	75,8	..	32,2	..	33,9	34,2
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	68,7	66,5	65,6	63,9	36,5	35,8
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.	..	55,5	48,1	65,0	58,1	..	51,1	43,5	61,7	54,5	..	35,5	27,0	41,3	35,6
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	55,5	48,1	65,0	58,1	..	51,1	43,5	61,7	54,5	..	35,5	27,0	41,3	35,6
5222 Försäljare, fackhandel	63,6	55,4	57,6	50,5	33,7	29,3
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	21,0	..	23,8	23,4	..	25,4	15,5	..	18,0
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	21,0	..	23,8	23,4	..	25,4	15,5	..	18,0
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	37,5	34,4	36,0	..	36,6	34,3	36,0	35,5	..	35,6	24,0	22,7	23,6	..	24,3
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	34,0	33,0	33,8	..	34,0	28,5	32,6	31,4	..	31,4	20,5	19,6	20,8	..	21,2
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	34,9	..	35,0	36,0	..	35,9	22,4	..	22,4
713 Byggnadshantverkare m.fl.	31,9	..	32,0	26,3	..	26,2	18,8	..	19,5
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	37,8	..	38,5	40,9	..	41,6	27,1	..	27,6
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	57,2	55,6	54,5	66,3	56,5	58,4	61,0	58,3	71,9	60,5	50,4	48,2	46,5	63,2	49,2
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	55,6	54,5	51,3	..	54,5	54,4	58,0	52,0	..	56,6	51,2	48,9	46,1	..	49,4
83 Transport- och maskinförararbete	56,9	..	58,2	63,5	..	65,1	46,8	..	49,2
832 Fordonsförare	56,0	..	57,9	63,9	..	65,4	50,1	..	53,1
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	53,0	49,4	49,0	46,5	39,9	41,5
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	52,7	47,7	47,4	43,3	37,4	38,2
912 Städare m.fl.	42,4	41,7	30,1	29,1	28,8	30,8
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	42,3	41,6	29,7	29,0	28,7	30,9
Samtliga	48,9	52,1	43,2	58,3	50,4	41,0	44,6	36,6	50,7	43,4	25,9	27,5	24,7	29,2	26,8

Tabell 7.3 Andel sysselsatta (procent) som inte kan få stöd från chefer eller arbetskamrater, har svårt att få besked av chefer om vad som skall prioriteras i arbetet efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.3 Employed persons (per cent) that mostly not/never receive support from superiors or fellow workers, who have difficulty getting informations from supervisors about what should be given priority, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Kan för det mesta inte/aldrig få														
	stöd och uppmuntran från arbetskamrater					stöd och uppmuntran från chefer					besked av chefen om vad som skall prioriteras				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	27,3	35,8	33,8	27,1	31,8	40,1	44,1	46,3	31,9	42,0	55,0	61,7	61,2	55,6	59,5
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	31,6	..	29,1	38,8	..	36,3	57,0	..	57,1
122 Drift- och verksamhetschefer	28,9	37,6	56,6
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	17,0	17,1	19,9	14,8	17,3	35,8	39,5	40,3	35,2	37,7	47,0	50,2	46,8	50,2	48,5
21 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.	..	16,4	18,3	..	16,6	..	36,1	36,3	..	34,6	..	35,5	35,0	..	33,2
213 Dataspecialister	15,2	..	13,9	36,1	..	34,9	32,0	..	30,6
2131 Systemerare och programmerare	13,7	..	12,2	35,5	..	34,5	30,2	..	29,4
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	19,4	34,9	36,4
22 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	9,9	13,1	36,6	40,3	60,0	60,2
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	13,3	15,6	17,1	12,4	14,2	38,9	43,2	45,4	37,8	40,6	57,0	61,0	59,0	60,1	59,7
232 Gymnasielärare m.fl.	14,2	45,7	60,8
233 Grundskollärare	10,0	10,5	35,9	37,9	60,5	59,5
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	20,2	20,5	23,3	19,6	21,3	35,6	38,2	39,7	34,2	36,7	45,2	48,2	48,3	44,2	46,1
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	21,7	24,2	31,0	33,9	43,1	46,0
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	14,5	17,3	20,8	10,2	15,5	30,0	36,0	36,9	29,9	33,4	41,3	45,6	45,1	41,7	43,4
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	19,9	22,1	21,6	..	20,3	32,7	38,4	36,8	..	36,1	37,6	44,5	41,1	..	40,6
311 Ingenjörer och tekniker	22,4	..	21,4	35,2	..	34,1	39,8	..	39,1
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	10,2	11,7	35,7	36,8	49,0	48,7
323 Sjuksköterskor	9,4	9,3	35,3	35,0	55,6	54,7
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	5,3	6,0	27,0	28,9	43,6	45,5
331 Förskollärare och fritidspedagoger	5,0	4,8	26,8	28,3	43,2	44,5
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	14,9	18,4	20,6	11,6	16,2	29,4	34,8	36,1	27,8	32,0	42,1	43,7	47,7	38,0	42,9
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	14,7	22,6	21,6	11,3	18,1	25,7	33,6	34,7	21,5	30,2	43,5	45,7	48,6	36,6	44,5
3415 Företagssäljare	21,3	..	19,7	34,3	..	31,4	48,2	..	46,0
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	17,0	19,7	31,1	33,1	39,2	41,1
4 Kontors- och kundservicearbete	14,2	15,1	20,5	13,2	15,3	26,8	30,5	35,7	27,6	30,0	31,0	33,8	33,9	32,4	32,8
41 Kontorsarbete m.m.	15,7	16,9	20,9	14,7	16,8	28,5	31,2	36,7	27,6	30,6	31,7	34,8	33,4	33,1	33,2
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	17,5	17,9	25,5	27,1	33,2	33,1
413 Lager- och transportassistenter m.fl.	17,5	35,5	31,5
4131 Lagerassistenter m.fl.	16,5	34,1	27,3
419 Övrig kontorspersonal	15,0	16,4	28,5	29,2	35,0	36,8
42 Kundservicearbete	9,1	10,5	27,8	28,0	30,7	31,8

Tabell 7.3 (forts)
Table 7.3 (cont'd)

Yrke	Kan för det mesta inte/aldrig få														
	stöd och uppmuntran från arbetskamrater					stöd och uppmuntran från chefer					besked av chefen om vad som skall prioriteras				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	11,3	12,3	16,5	9,9	11,5	32,5	33,7	34,0	33,3	33,4	34,4	36,2	36,0	35,8	35,9
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	9,8	9,8	13,2	9,0	9,8	32,9	34,3	35,1	34,6	34,7	35,7	38,6	36,2	38,4	38,0
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	8,1	7,6	..	7,2	7,8	33,2	32,7	..	33,6	33,7	35,2	36,0	..	36,8	36,5
5131 Barnskötare m.fl.	4,8	5,1	35,8	35,6	40,5	38,9
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	5,9	..	5,4	5,7	..	29,1	..	30,9	30,7	..	37,3	..	36,7	37,2
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	11,2	12,1	38,2	37,9	35,9	35,6
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel	..	19,4	21,0	13,6	16,6	..	31,8	32,6	27,6	29,6	..	29,4	35,7	25,3	29,5
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	19,4	21,0	13,6	16,6	..	31,8	32,6	27,6	29,6	..	29,4	35,7	25,3	29,5
5222 Försäljare, fackhandel	12,0	16,9	25,0	28,4	22,3	27,8
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	37,5	..	33,7	54,6	..	49,2	45,8	..	41,4
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	37,5	..	33,7	54,6	..	49,2	45,8	..	41,4
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	18,8	22,8	20,3	..	20,4	41,9	43,7	42,9	..	42,9	29,7	30,7	30,0	..	30,1
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	17,9	24,5	20,9	..	20,6	37,8	43,0	41,4	..	41,2	27,0	29,8	29,1	..	29,1
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	17,8	..	17,7	40,5	..	40,3	24,1	..	23,9
713 Byggnadshantverkare m.fl.	23,3	..	23,0	41,0	..	41,3	34,5	..	34,5
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	18,3	..	18,1	44,1	..	44,3	29,9	..	30,0
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	15,8	20,0	19,3	14,1	18,4	40,2	46,2	44,0	40,3	43,4	26,9	32,1	29,9	22,5	28,7
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	11,1	15,1	14,4	..	14,1	42,9	46,1	45,1	..	44,4	22,9	25,0	23,7	..	22,4
83 Transport- och maskinförararbete	24,8	..	24,7	43,8	..	43,1	35,7	..	36,1
832 Fordonsförare	25,5	..	25,9	43,1	..	42,4	36,8	..	37,5
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	17,8	20,6	27,4	33,1	24,7	28,0
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	18,8	21,8	26,9	31,9	25,7	28,6
912 Städare m.fl.	23,0	24,0	26,2	29,5	26,1	25,6
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	22,8	24,1	26,1	29,7	26,0	25,7
Samtliga	16,1	18,5	21,3	12,8	17,3	34,5	38,1	40,7	32,1	36,6	37,2	40,6	39,0	38,7	38,8

Tabell 7.4 Andel sysselsatta (procent) med låga kunskapskrav - utbildningstid resp lärotid som mest några månader, som fått utbildning på betald arbetstid, där arbetet innebär att lösa krävande problem efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005, 2001/03/05 och 2001, 2005, 2001/05

Table 7.4 Employed persons (per cent) with work that requires only lower-secondary school or at most a few months of on-the-job training (or the like), who have received training on company time for at least five educational days during the last twelve months, who have to comprehend or solve complex problems by occupation and sex. 2003, 2005, 2001/03/05 and 2001, 2005, 2001/05

Yrke	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader					Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbets- tid under minst fem dagar										Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05		2001		2005		2001/05				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot					
1 Ledningsarbete	9,8	8,8	7,6	11,9	8,9	41,8	40,8	38,2	43,9	39,9	68,2	71,9	71,7	..	70,1					
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	3,9	..	4,0	46,0	..	47,8	76,5	..	75,2					
122 Drift- och verksamhetschefer	3,9	52,8					
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	35,3	37,0	36,6	35,8	36,2	64,1	67,9	72,2	60,2	66,1					
21 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.	..	1,7	3,0	..	3,2	..	33,9	35,2	..	36,2	..	84,3	83,6	..	82,9					
213 Dataspecialister	3,7	..	3,5	35,5	..	36,4	86,3					
2131 Systemerare och programmerare	3,1	..	3,1	34,7	..	35,9					
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	3,2	34,8					
22 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	0,7	0,8	51,4	55,7	69,5					
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	2,0	3,8	2,9	2,8	2,8	28,7	31,0	29,5	27,8	28,4	47,4	49,0	..	46,9	48,2					
232 Gymnasielärare m.fl.	1,7	26,3					
233 Grundskollärare	2,7	3,3	26,2	25,3	42,0					
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	5,7	5,4	5,6	5,4	5,5	33,3	37,2	35,7	35,7	35,7	64,9	70,0	71,1	64,6	67,6					
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	6,5	5,1	37,6	36,9	64,5					
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	13,4	13,9	13,7	12,5	13,1	30,7	33,7	34,3	31,0	32,6	52,0	53,9	59,5	46,3	53,0					
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	9,3	10,3	7,4	..	9,0	33,6	34,2	33,7	..	34,1	60,0	62,9	62,6	..	61,4					
311 Ingenjörer och tekniker	5,9	..	7,1	32,1	..	32,7	62,1	..	61,0					
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	1,6	2,5	36,0	35,8	46,1	47,5					
323 Sjuksköterskor	0,5	0,6	36,0	35,8					
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	2,7	3,6	23,8	24,1	31,6	34,1					
331 Förskollärare och fritidspedagoger	1,7	1,8	24,6	24,4	31,8	33,1					
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	20,0	21,8	19,9	21,4	20,6	30,1	34,3	35,1	30,6	32,9	53,4	55,1	57,3	51,0	54,3					
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	22,9	23,9	21,2	28,1	23,6	29,8	33,2	33,4	31,3	32,7	56,3	56,4	58,6	..	56,4					
3415 Företagssäljare	28,3	..	31,0	31,1	..	30,6	56,4					
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	15,0	15,8	24,6	26,3					
4 Kontors- och kundservicearbete	53,7	53,1	64,1	48,0	52,7	14,7	15,1	16,5	15,5	15,8	23,6	25,4	25,3	24,1	24,4					
41 Kontorsarbete m.m.	50,4	47,1	64,6	40,3	48,3	13,8	14,5	15,3	14,9	15,0	20,9	23,8	23,2	21,8	22,3					
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	29,3	28,5	14,9	16,2					
413 Lager- och transportassistenter m.fl.	68,2	14,0					
4131 Lagerassistenter m.fl.	74,5	11,9					
419 Övrig kontorspersonal	46,0	46,1	16,5	17,0	22,8	24,2					
42 Kundservicearbete	68,0	66,9	17,3	18,5	31,6					

Tabell 7.4 (forts)
Table 7.4 (cont'd)

Yrke	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader					Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbets- tid under minst fem dagar					Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2001	2005	2001/05		
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	39,5	38,0	44,6	36,1	38,1	14,5	15,2	20,2	13,2	14,9	26,5	29,3	34,4	26,0	27,9
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	28,2	27,0	35,8	25,2	27,1	15,9	17,2	23,3	14,7	16,3	29,3	29,5	..	28,4	29,4
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	26,2	24,7	..	23,5	25,0	15,5	18,0	..	15,4	16,2	31,2	31,1	..	30,1	31,1
5131 Barnskötare m.fl.	25,7	27,5	14,3	14,6	32,4
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	7,4	..	7,5	7,4	..	16,9	..	16,8	17,6	25,8	32,6	..	29,3	29,2
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	50,7	52,7	10,4	11,2	23,7	24,5
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel	..	68,9	56,3	79,9	70,4	..	9,6	16,0	7,2	10,7	18,2	28,6	..	16,5	23,6
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	68,9	56,3	79,9	70,4	..	9,6	16,0	7,2	10,7	18,2	28,6	..	16,5	23,6
5222 Försäljare, fackhandel	76,1	68,1	8,4	12,0	26,4
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	37,1	..	40,4	9,7	..	8,6
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	37,1	..	40,4	9,7	..	8,6
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	22,2	23,3	20,5	..	22,3	12,1	13,3	13,3	..	13,0	29,7	37,0	34,3	..	33,3
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	21,8	24,7	21,6	..	23,1	6,7	8,2	7,5	..	7,7	24,3	31,3	28,5	..	27,9
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	21,5	..	21,8	6,0	..	5,9	28,2	..	28,0
713 Byggnadshantverkare m.fl.	22,8	..	25,5	9,6	..	9,9	33,0	..	32,1
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	16,5	..	17,6	21,8	..	21,8	45,0	..	44,2
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	56,8	59,7	54,7	80,0	58,9	12,0	12,5	12,6	10,5	12,2	16,2	25,4	23,1	..	20,7
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	55,8	52,9	46,6	..	54,9	12,1	13,1	14,2	..	13,0	14,7	24,1	23,2	..	19,1
83 Transport- och maskinförararbete	66,7	..	68,1	7,7	..	8,1	22,9	..	22,4
832 Fordonsförare	76,4	..	77,1	6,2	..	7,0	23,3	..	23,1
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	89,0	85,6	7,6	9,7	12,5	7,1	12,2
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	89,1	86,5	7,9	9,4	6,7	11,7
912 Städare m.fl.	94,5	93,4	9,3	9,5
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	94,5	93,8	9,4	9,7
Samtliga	29,4	29,3	27,8	31,0	29,3	22,1	23,7	23,8	22,1	23,0	38,4	42,8	45,1	35,8	40,6

Tabell 7.5 Andel sysselsatta (procent) som varit i konflikt eller bråk med andra personer än arbetskamrater/chefer, utsatta för hot/våld, mobbning efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.5 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been involved in trouble or conflicts at work with other persons (not fellow workers or superiors), exposed to violence or the threat of violence, bullying, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbning från chefer eller arbetskamrater				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
1 Ledningsarbete	47,1	43,6	46,3	48,6	47,0	12,6	10,1	10,2	11,3	10,6	8,3	7,9	9,1	8,5	8,9
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	45,5	..	47,2	7,3	..	7,9	9,0	..	8,8
122 Drift- och verksamhetschefer	52,7	10,2	9,8
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	43,1	43,2	39,8	45,1	42,5	13,0	12,1	8,6	15,4	12,1	8,9	10,0	8,9	9,7	9,3
21 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.	..	25,5	24,7	..	23,4	..	1,1	0,9	..	0,9	..	7,0	6,4	..	6,4
213 Dataspecialister	24,0	..	22,7	1,1	..	1,1	5,0	..	5,2
2131 Systemerare och programmerare	22,5	..	21,5	0,8	..	0,6	4,6	..	4,7
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	25,1	0,7	8,1
22 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	43,8	49,4	26,1	24,5	10,1	11,7
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	66,6	64,4	61,5	64,5	63,4	19,2	18,6	16,9	18,3	17,8	11,2	10,6	11,0	10,2	10,5
232 Gymnasielärare m.fl.	68,6	10,8	11,1
233 Grundskollärare	70,9	73,0	24,3	27,0	9,2	9,3
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	36,0	37,6	37,8	36,4	37,0	10,5	10,5	8,4	12,7	10,8	7,7	10,3	8,7	10,1	9,4
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	24,9	30,2	2,5	3,0	8,7	7,9
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	36,7	42,7	40,7	39,5	40,1	13,4	12,8	9,9	16,0	13,0	8,7	8,7	8,2	8,8	8,5
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	28,1	28,6	30,7	..	29,8	3,4	3,3	3,2	..	3,1	7,6	9,9	8,4	..	8,9
311 Ingenjörer och tekniker	29,7	..	28,1	2,2	..	2,0	8,4	..	8,7
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	42,7	43,4	27,1	26,5	10,1	10,2
323 Sjuksköterskor	45,0	46,5	39,5	41,1	11,7	11,7
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	47,0	49,4	13,0	14,6	7,9	8,7
331 Förskollärare och fritidspedagoger	47,6	49,8	13,7	15,1	7,7	8,1
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	38,7	46,0	47,5	37,2	42,5	13,9	14,2	13,8	14,1	14,0	8,5	8,2	7,5	8,1	7,8
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	40,6	45,4	44,6	36,7	41,9	6,6	5,5	3,8	7,8	5,2	8,0	7,4	7,4	6,8	7,2
3415 Företagssäljare	43,1	..	42,3	2,4	..	2,8	7,8	..	7,0
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	24,2	25,3	6,5	6,7	10,4	9,8
4 Kontors- och kundservicearbete	25,5	29,4	29,6	26,9	27,7	7,4	8,2	8,5	7,7	7,9	7,9	7,2	11,5	7,1	8,4
41 Kontorsarbete m.m.	18,9	21,6	25,5	19,4	21,4	4,1	4,4	4,7	4,1	4,3	8,4	7,6	11,8	7,6	9,0
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	15,6	16,8	3,0	3,4	7,2	7,8
413 Lager- och transportassistenter m.fl.	22,5	3,9	12,9
4131 Lagerassistenter m.fl.	16,8	2,2	12,3
419 Övrig kontorspersonal	24,7	25,8	3,7	3,9	6,5	6,8
42 Kundservicearbete	46,6	48,4	17,1	19,9	5,7	6,2

Tabell 7.5 (forts)
Table 7.5 (cont'd)

Yrke	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbing från chefer eller arbetskamrater				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	44,8	44,3	57,3	39,2	43,5	32,6	30,8	34,0	31,1	31,8	8,2	10,9	10,1	8,9	9,2
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	43,3	42,1	58,9	38,4	42,1	38,4	37,5	49,5	35,5	38,0	8,0	11,8	13,1	8,8	9,6
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	42,3	39,7	..	38,0	40,6	40,7	39,8	..	38,6	40,3	7,4	11,0	..	8,4	9,0
5131 Barnskötare m.fl.	37,6	41,3	10,9	14,1	6,5	7,4
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	36,7	..	35,6	36,5	..	54,0	..	50,8	51,8	..	12,5	..	9,8	9,8
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	33,7	36,4	35,0	34,4	7,3	8,1
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel	..	50,5	55,2	42,4	47,5	..	11,8	13,6	13,5	13,6	..	8,3	6,0	9,5	8,1
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	50,5	55,2	42,4	47,5	..	11,8	13,6	13,5	13,6	..	8,3	6,0	9,5	8,1
5222 Försäljare, fackhandel	45,3	49,9	11,8	11,3	6,9	6,2
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	25,1	..	23,4	4,8	..	5,1	6,2	..	6,6
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	25,1	..	23,4	4,8	..	5,1	6,2	..	6,6
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	23,5	25,0	24,3	..	23,8	3,3	4,7	4,2	..	4,1	7,2	6,5	7,3	..	7,4
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	27,3	29,6	27,6	..	27,4	3,4	6,2	4,9	..	5,0	4,7	7,1	6,8	..	6,9
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	23,0	..	23,0	2,7	..	2,7	5,7	..	5,8
713 Byggnadshantverkare m.fl.	31,9	..	31,7	8,4	..	8,6	8,4	..	8,3
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	20,7	..	20,4	2,4	..	2,3	8,0	..	8,2
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	15,9	21,1	19,1	9,7	17,6	6,3	7,1	7,1	5,1	6,7	9,6	11,1	10,2	10,5	10,3
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	7,0	6,8	8,3	..	7,2	2,4	1,0	1,9	..	1,7	10,8	11,0	11,2	..	10,9
83 Transport- och maskinförararbete	32,9	..	33,5	13,9	..	14,7	9,4	..	9,9
832 Fordonsförare	41,8	..	42,9	20,2	..	21,4	9,5	..	10,2
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	18,3	20,9	6,0	7,7	10,0	10,5
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	19,3	22,7	6,4	8,3	10,0	9,9
912 Städare m.fl.	12,4	16,9	4,2	5,4	8,3	9,6
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	12,5	16,4	4,3	5,5	8,3	9,8
Samtliga	34,2	36,4	33,9	36,0	34,9	14,1	13,7	9,9	17,8	13,7	8,4	9,3	8,9	8,9	8,9

Tabell 7.6 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier eller trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater, sexuella trakasserier från andra personer efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.6 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to sexual or gender based harassment from superiors or fellow workers, sexual harassment from other persons, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater					sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	0,6	0,6	0,6	1,1	0,7	5,5	4,6	2,1	12,6	5,3	1,5	2,6	0,8	4,4	1,9
12 Ledningsarb. i stora/medelstora företag	0,1	..	0,3	2,3	..	6,0	0,4	..	1,3
122 Drift- och verksamhetschefer	0,0	5,9	1,6
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	1,8	2,3	1,1	3,1	2,1	10,9	11,5	4,9	16,0	10,6	2,7	3,6	1,6	4,5	3,1
21 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.	..	2,6	1,1	..	2,7	..	7,8	2,8	..	6,8	..	2,2	0,8	..	1,7
213 Dataspecialister	1,3	..	2,4	3,2	..	6,9	0,8	..	1,6
2131 Systemare och programmerare	1,4	..	2,4	3,1	..	6,2	0,7	..	1,4
214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	3,1	6,9	2,1
22 Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	1,7	1,5	12,9	11,2	6,2	4,4
23 Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	1,6	2,6	0,8	2,9	2,1	9,7	10,7	5,8	11,7	9,5	4,2	4,2	3,7	3,8	3,8
232 Gymnasielärare m.fl.	2,3	11,2	3,1
233 Grundskollärare	2,2	1,9	7,0	6,2	3,0	4,0
24 Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	1,2	2,4	1,2	2,5	1,9	13,7	13,4	5,7	19,5	13,2	2,2	3,6	1,3	4,4	3,0
241 Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	2,9	2,2	20,1	12,1	2,5	2,0
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	1,8	1,4	0,9	2,2	1,5	7,6	9,4	3,1	13,0	8,1	2,8	3,8	1,2	5,5	3,4
31 Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.	0,8	1,1	0,6	..	1,1	4,9	7,5	2,3	..	6,0	0,7	0,8	0,5	..	1,0
311 Ingenjörer och tekniker	0,7	..	1,0	2,2	..	5,6	0,4	..	0,8
32 Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	1,2	1,4	8,3	8,5	10,4	9,3
323 Sjuksköterskor	1,1	1,3	8,8	9,0	12,6	12,2
33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning	0,3	1,1	4,3	4,7	1,5	2,7
331 Förskollärare och fritidspedagoger	0,2	0,4	3,7	4,4	1,5	1,8
34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	2,0	2,0	0,6	3,2	1,9	9,2	11,2	3,1	16,8	9,8	2,5	3,9	1,2	5,1	3,1
341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	1,5	1,7	0,5	3,7	1,6	6,7	8,7	2,4	16,2	7,1	2,1	2,6	0,4	5,3	2,1
3415 Företagssäljare	0,5	..	1,6	2,6	..	5,6	0,6	..	2,3
343 Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.	2,5	2,3	16,6	13,6	1,7	1,5
4 Kontors- och kundservicearbete	2,2	1,7	1,0	2,4	2,0	9,0	9,8	4,1	11,2	9,1	2,7	3,7	0,9	4,0	3,1
41 Kontorsarbete m.m.	2,2	1,9	1,1	2,5	2,0	9,6	9,4	3,6	12,1	9,3	1,5	0,8	0,5	1,6	1,3
412 Bokförings- och redovisningsass m.fl.	1,3	1,5	9,0	8,5	0,6	0,5
413 Lager- och transportassistenter m.fl.	1,9	7,0	1,2
4131 Lagerassistenter m.fl.	1,9	6,7	0,6
419 Övrig kontorspersonal	2,9	2,5	14,4	12,9	1,6	1,3
42 Kundservicearbete	1,9	1,7	8,7	8,4	10,2	9,1

Tabell 7.6 (forts)
Table 7.6 (cont'd)

Yrke	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater					sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	1,4	2,4	2,3	1,4	1,6	5,8	8,6	7,0	6,5	6,6	9,9	10,7	4,8	11,5	9,9
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	1,3	2,2	2,8	1,1	1,4	5,1	9,0	10,2	5,8	6,6	11,1	11,6	7,1	12,0	11,1
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	1,1	1,3	..	0,7	1,0	4,4	8,8	..	5,2	6,2	12,3	11,2	..	12,1	11,6
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	0,2	0,8	4,1	5,2	3,6	3,9
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	1,2	..	0,6	0,7	..	10,5	..	5,8	6,8	..	16,9	..	16,3	16,0
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	0,9	1,1	4,4	5,3	13,3	11,8
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel</i>	..	3,0	1,6	2,6	2,2	..	7,5	2,8	9,6	6,9	..	8,4	1,8	9,3	6,3
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	3,0	1,6	2,6	2,2	..	7,5	2,8	9,6	6,9	..	8,4	1,8	9,3	6,3
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	1,9	1,7	8,4	6,7	9,0	6,0
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	0,4	..	0,5	3,1	..	5,0	0,5	..	1,4
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	0,4	..	0,5	3,1	..	5,0	0,5	..	1,4
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	1,5	0,9	0,8	..	1,0	4,0	4,2	2,8	..	3,5	1,1	1,2	0,8	..	0,9
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	1,4	1,2	1,0	..	1,1	2,8	4,8	2,9	..	3,3	1,9	1,8	1,4	..	1,5
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	0,7	..	0,7	2,3	..	2,3	1,3	..	1,3
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	1,7	..	1,8	3,9	..	4,3	1,5	..	1,8
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	0,5	..	0,7	2,7	..	3,2	0,2	..	0,2
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	2,1	2,2	1,0	5,9	1,8	6,3	5,4	3,1	17,6	5,5	1,1	1,2	1,0	3,2	1,4
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	1,3	2,7	1,2	..	1,9	7,2	6,2	3,6	..	6,6	0,2	0,4	0,2	..	0,4
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	0,7	..	1,7	2,6	..	3,9	1,9	..	2,8
832 <i>Fordonsförare</i>	0,7	..	1,9	3,2	..	5,0	2,8	..	4,1
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	2,0	1,9	7,3	6,8	4,5	3,6
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	2,1	1,7	6,6	6,1	4,5	3,7
912 <i>Städare m.fl.</i>	1,5	1,5	5,1	5,1	1,8	1,8
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	1,5	1,6	5,2	5,2	1,8	1,8
Samtliga	1,7	1,8	1,0	2,3	1,6	7,3	8,3	3,8	11,2	7,3	3,7	4,4	1,4	6,6	3,9

Tabell 7.7 (forts)
Table 7.7 (cont'd)

Näringsgren	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem					Måste minst ½ tiden upprepa samma arbetsmoment många ggr/tim					Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsmiljöförhållanden				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2001	2005	2001/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	35,1	37,4	40,3	32,0	37,1	30,7	33,2	25,8	42,3	32,0	25,0	21,4	20,4	24,9	22,1
Fastighetsverksamhet	28,8	24,4
Databehandlingsverksamhet m.m.	43,3	..	41,0	18,7	18,6	..	20,5
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	34,3	35,5	40,3	30,4	36,0	35,2	39,8	31,5	45,9	37,5	23,7	22,1	20,2	24,6	22,1
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	34,8	36,9	39,5	31,0	35,8	..	37,5	37,5	23,4	21,1	18,9	26,6	22,2
Utbildning^{3,4}	39,9	40,1	46,9	41,5	42,9	26,6	24,2	19,4	27,5	25,2	24,1	21,2	19,4	24,2	22,9
Utbildning exkl. förskola	44,4	46,2	29,6	46,9	47,2	26,6	23,5	..	27,8	25,0	24,3	20,8	11,0	24,6	22,9
Förskola	22,6	22,2	22,6	22,9
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	30,3	29,1	34,9	29,4	30,2	37,5	39,8	26,3	40,7	38,6	20,3	20,4	16,2	21,1	20,3
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	33,1	35,8	44,6	34,4	36,4	40,5	41,9	..	44,2	41,2	19,8	22,8	17,4	22,2	21,3
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	24,5	24,9	43,3	45,5	43,3	21,9	21,5
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	28,4	21,5	..	26,0	24,7	..	39,7	..	40,9	39,7	23,6	16,3	..	19,8	19,7
Öppna sociala insatser ⁶	25,7	25,5	20,3	19,0
Personliga och kulturella tjänster	34,3	37,2	39,6	32,7	35,8	46,1	45,1	37,4	52,3	45,6	21,1	20,5	20,8	21,6	21,2
Hotell- och restaurangverksamhet	37,8	20,8
Intressebevakning religiös verksamhet	35,7	20,3
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	34,6	37,1	22,6
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	29,4	28,7	31,7	29,2	30,4	30,4	27,6	20,0	37,2	29,0	18,1	18,9	16,1	21,5	18,9
Samtliga	31,0	33,0	35,0	30,2	32,7	40,5	41,3	37,1	45,0	40,9	20,5	20,2	18,2	22,6	20,3

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 7.8 Andel sysselsatta (procent) med liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten, som för det mesta inte kan påverka när arbetsuppgifter skall göras eller över arbetets uppläggning efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.8 Employed persons (per cent) that at most ½ of the time can set their own work pace, that seldomly can decide when various tasks should be done, that seldomly are involved in the planning of their own work, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Kan som mest ½ tiden själv bestämma arbetstakten					Kan för det mesta inte/aldrig bestämma när olika arbets- uppgifter skall göras					vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	21,9	..	23,8	25,1	..	27,5	13,6	..	16,2
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	21,1	26,3	14,9
Utvinning av mineral, tillverkning	45,3	45,5	43,4	50,0	45,0	40,4	43,8	40,7	46,4	42,1	33,1	33,0	31,2	38,6	33,1
<i>Tillverkning</i>	45,4	45,3	43,5	49,8	45,1	40,5	43,5	40,6	46,2	42,0	32,9	33,2	31,2	38,5	33,0
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	57,6	54,2	46,0
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	39,7	..	40,2	41,5	..	41,5	30,6	..	31,6
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	40,0	..	40,7	33,3	..	32,5	28,1	..	30,1
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	50,9	44,4	37,2
Byggverksamhet	37,4	37,1	37,8	..	37,2	28,9	31,6	32,3	..	31,3	18,0	15,3	18,2	..	18,1
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	38,4	..	37,7	34,2	..	32,7	19,5	..	19,4
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	36,9	..	36,5	29,3	..	29,0	16,2	..	16,1
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	48,4	51,3	44,1	58,3	50,4	41,9	45,6	37,7	53,3	44,6	27,7	34,4	24,4	38,2	30,5
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	51,9	45,4	33,8
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	38,8	43,0	38,7	..	40,4	28,6	33,5	31,3	..	31,3	19,4	26,1	20,2	..	21,0
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	56,9	57,5	47,9	63,9	58,2	54,0	55,5	42,1	62,7	55,6	35,7	39,1	25,3	43,9	37,4
Detaljhandel med brett sortiment	60,2	64,3	50,5
Specialiserad detaljhandel	65,0	59,8	59,0	52,2	36,1	31,1
Transport, magasinering och kommunikation	53,2	57,2	55,1	60,8	56,7	53,5	61,0	59,1	56,7	58,4	44,9	48,2	45,5	47,5	46,1
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	58,8	..	59,7	61,8	..	60,5	45,3	..	45,5
Landtransport, transport i rörsystem	58,4	..	59,5	64,3	..	63,6	51,2	..	52,6
Post- och telekommunikationer	49,8	53,5	47,5
Finansiell verksamhet	50,3	35,8	24,1

Tabell 7.8 (forts)
Table 7.8 (cont'd)

Näringsgren	Kan som <i>mest ½ tiden</i> själv bestämma arbetstakten					Kan för <i>det mesta inte/aldrig</i> bestämma när olika arbets- uppgifter skall göras					vara med och besluta om det egna arbetets uppläggnings				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverk- samhet, företagstjänster	37,7	42,5	35,3	42,6	38,1	21,4	25,8	22,1	26,1	23,6	21,0	20,3	18,0	24,1	20,4
Fastighetsverksamhet	35,8	20,6	17,5
Databehandlingsverksamhet m.m.	32,1	..	35,3	16,2	..	17,9	14,5	..	17,0
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	38,8	43,2	37,7	42,6	39,8	23,6	28,7	24,9	27,7	26,1	23,0	23,9	20,1	25,9	22,6
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	38,4	41,8	37,2	43,8	40,1	23,2	26,8	23,0	27,5	25,0	22,5	22,0	19,7	25,6	22,3
Utbildning^{3,4}	61,9	65,7	56,1	66,6	63,8	52,9	54,0	39,2	57,8	52,9	16,9	18,6	16,3	18,6	18,0
Utbildning exkl. förskola	60,3	65,2	37,9	66,6	63,1	49,0	49,5	24,9	55,1	50,0	17,1	20,3	11,2	19,9	18,6
Förskola	66,6	67,1	67,1	67,2	14,1	14,8
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	62,9	64,6	53,7	66,5	64,6	58,2	60,8	47,8	63,2	60,9	28,1	30,3	23,1	29,9	28,9
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	63,9	65,1	52,9	68,3	65,3	60,2	61,8	50,4	65,4	62,5	31,2	32,8	26,2	34,0	32,5
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	71,1	70,1	67,2	64,3	31,8	31,9
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	64,8	66,4	..	67,3	65,6	63,1	62,3	..	64,6	62,7	27,5	29,8	..	30,1	28,7
Öppna sociala insatser ⁶	60,1	59,0	52,9	51,4	24,5	23,4
Personliga och kulturella tjänster	45,6	50,4	44,9	52,7	49,2	37,5	38,6	33,6	42,9	38,8	22,5	23,9	20,2	27,3	24,1
Hotell- och restaurangverksamhet	69,0	54,7	34,1
Intressebevakning religiös verksamhet	37,5	23,4	13,0
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	45,7	34,5	22,5
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	43,6	51,7	41,0	51,4	46,3	27,4	32,1	29,1	32,0	30,6	21,1	23,3	17,8	25,3	21,6
Samtliga	48,9	52,1	43,2	58,3	50,4	41,0	44,6	36,6	50,7	43,4	25,9	27,5	24,7	29,2	26,8

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 7.9 Andel sysselsatta (procent) som inte kan få stöd från chefer eller arbetskamrater, har svårt att få besked av chefer om vad som skall prioriteras i arbetet efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.9 Employed persons (per cent) that mostly not/never receive support from superiors or fellow workers, who have difficulty getting informations from supervisors about what should be given priority, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Kan för det mesta inte/aldrig få														
	stöd och uppmuntran från arbetskamrater					stöd och uppmuntran från chefer					besked av chefen om vad som skall prioriteras				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	40,1	..	37,5	54,3	..	49,0	49,7	..	45,5
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	38,8	50,2	45,5
Utvinning av mineral, tillverkning	16,5	20,3	19,2	15,7	18,4	38,2	40,5	40,7	34,3	39,1	31,1	31,8	32,0	27,0	30,8
<i>Tillverkning</i>	16,4	20,4	19,3	15,7	18,4	38,1	40,8	40,8	34,3	39,2	31,1	31,7	32,0	27,0	30,8
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	18,5	43,7	34,4
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	19,9	..	20,5	48,2	..	46,1	25,9	..	26,0
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	17,0	..	17,3	42,1	..	39,8	33,6	..	32,2
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	14,9	35,8	28,2
Byggverksamhet	20,1	28,0	22,8	..	23,1	37,7	42,2	41,2	..	40,1	31,4	34,7	32,3	..	32,3
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	23,0	..	23,0	40,1	..	38,7	30,4	..	30,4
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	22,6	..	23,1	43,0	..	42,2	35,1	..	35,4
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	19,6	22,1	24,1	15,0	20,1	34,8	37,4	39,7	28,6	34,9	35,0	37,7	40,0	29,8	35,5
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	22,1	38,2	35,0
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	24,8	25,2	26,1	..	23,2	35,8	40,0	41,0	..	37,3	40,9	44,7	43,7	..	41,5
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	14,5	19,0	22,0	14,1	16,9	32,3	34,3	36,3	29,1	31,7	29,4	33,3	35,7	27,7	30,4
Detaljhandel med brett sortiment	14,8	29,6	29,2
Specialiserad detaljhandel	14,3	17,7	29,1	30,9	28,8	30,8
Transport, magasinering och kommunikation	19,0	23,0	24,6	11,7	20,9	30,5	41,5	41,8	29,0	38,2	33,3	43,1	40,3	35,6	39,0
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	23,9	..	20,9	42,8	..	39,7	40,8	..	40,3
Landtransport, transport i rörsystem	27,0	..	26,0	44,6	..	43,2	40,5	..	41,4
Post- och telekommunikationer	21,0	34,6	35,8
Finansiell verksamhet	11,6	24,7	36,2

Tabell 7.9 (forts)
Table 7.9 (cont'd)

Näringsgren	Kan för det mesta inte/aldrig få														
	stöd och uppmuntran från arbetskamrater					stöd och uppmuntran från chefer					besked av chefen om vad som skall prioriteras				
	2003		2005		2001/03/05 ¹	2003		2005		2001/03/05 ¹	2003		2005		2001/03/05 ¹
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	19,9	21,6	22,2	18,5	20,8	34,5	39,3	41,0	30,9	37,1	36,8	42,2	41,8	35,3	39,3
Fastighetsverksamhet	24,8	37,7	44,6
Databehandlingsverksamhet m.m.	16,1	..	15,8	37,8	..	35,9	35,1	..	34,6
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	22,3	23,5	24,3	19,6	22,3	35,5	41,2	43,4	31,8	38,4	37,8	44,5	44,5	35,2	40,5
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	22,8	23,9	24,6	21,7	23,3	35,9	41,9	42,6	33,9	38,8	38,0	45,7	45,6	36,8	41,8
Utbildning^{3,4}	10,5	13,1	17,7	10,4	12,4	34,1	37,8	43,9	34,3	36,9	46,3	50,0	53,8	48,7	50,1
Utbildning exkl. förskola	12,3	14,7	12,1	11,6	13,6	34,7	40,3	28,6	35,3	38,1	49,0	52,2	35,3	51,1	52,1
Förskola	6,5	6,3	30,9	30,9	40,5	40,1
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	10,9	10,2	17,5	8,9	10,2	32,4	34,1	39,2	33,0	34,0	39,9	42,9	45,0	41,3	41,9
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	10,7	11,0	19,6	8,8	10,9	29,0	35,1	41,4	31,7	33,6	40,0	47,5	50,5	43,4	44,7
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	9,9	10,0	37,3	36,7	41,0	40,8
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	9,5	6,8	..	7,1	8,1	39,2	34,5	..	36,1	36,7	40,8	39,5	..	40,5	40,1
Öppna sociala insatser ⁶	12,5	13,5	31,2	31,3	38,1	37,7
Personliga och kulturella tjänster	19,5	21,2	22,7	19,5	21,0	32,6	40,6	41,2	34,1	37,3	40,4	45,8	45,5	41,8	43,4
Hotell- och restaurangverksamhet	16,7	33,4	38,1
Intressebevakning religiös verksamhet	17,3	35,2	47,4
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	24,8	38,9	45,7
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	10,7	11,7	12,7	11,5	12,1	31,6	32,6	34,1	32,4	33,2	36,8	38,9	36,1	40,4	38,3
Samtliga	16,1	18,5	21,3	12,8	17,3	34,5	38,1	40,7	32,1	36,6	37,2	40,6	39,0	38,7	38,8

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 7.10 Andel sysselsatta (procent) med låga kunskapskrav - utbildningstid resp lärotid som mest några månader, som fått utbildning på betald arbetstid, där arbetet innebär att lösa krävande problem efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005, 2001/03/05 och 2001, 2005, 2001/05

Table 7.10 Employed persons (per cent) with work that requires only lower-secondary school or at most a few months of on-the-job training (or the like), who have received training on company time for at least five educational days during the last twelve months, who have to comprehend or solve complex problems by branch of industry and sex. 2003, 2005, 2001/03/05 and 2001, 2005, 2001/05

Näringsgren	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader					Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid under minst fem dagar					Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2001		2005		2001/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	28,9	..	32,1	10,5	..	9,1	22,1
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	33,0	6,3
Utvinning av mineral, tillverkning	37,5	35,0	31,3	52,2	36,5	19,8	20,1	21,5	16,5	20,2	31,2	39,7	39,0	23,2	35,2
<i>Tillverkning</i>	37,4	35,1	31,3	52,1	36,5	19,9	20,2	21,5	16,6	20,3	31,3	39,8	39,1	23,3	35,2
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	53,4	17,3
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	29,2	..	35,2	11,8	..	11,5
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	26,5	..	29,8	22,3	..	21,7	39,8
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	35,6	26,4
Byggverksamhet	15,0	15,2	13,7	..	15,2	11,2	13,6	12,4	..	12,4	30,8	38,9	35,6	..	35,1
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	18,0	..	19,4	13,4	..	13,2	36,5	..	35,8
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	7,1	..	8,6	10,8	..	11,0	34,0
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	47,4	49,3	37,7	62,1	48,4	16,8	16,2	21,3	11,3	16,9	30,5	38,7	44,3	23,0	34,9
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	34,3	17,8
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	32,6	38,8	33,1	..	34,9	22,1	19,2	23,8	..	22,0	..	48,7	48,9	..	45,7
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	66,3	63,4	52,7	70,6	64,4	11,7	12,0	17,7	9,5	12,4	18,8	26,3	..	17,6	22,8
Detaljhandel med brett sortiment	75,5	10,6
Specialiserad detaljhandel	62,8	59,7	10,5	13,4	22,6	27,2
Transport, magasinering och kommunikation	54,6	63,0	59,2	54,5	57,9	17,1	16,1	14,8	21,5	16,7	32,8	35,1	33,3	..	33,9
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	59,4	..	57,3	12,9	..	14,7	34,0	..	33,4	..	34,4
Landtransport, transport i rörsystem	68,7	..	68,4	8,4	..	10,3	27,5
Post- och telekommunikationer	59,2	21,4
Finansiell verksamhet	15,6	41,1

Tabell 7.10 (forts)
Table 7.10 (cont'd)

Näringsgren	Låga kunskapskrav utbildningstid resp lärotid som mest några månader					Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbets- tid under minst fem dagar					Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2001	2005	2001/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M	
Fastighets- och uthyrningsverk- samhet, företagstjänster	24,6	25,1	18,4	33,2	24,0	23,6	27,2	28,3	23,7	26,5	56,7	57,4	63,3	46,5	57,0
Fastighetsverksamhet	28,8	19,5
Databehandlingsverksamhet m.m.	8,0	..	10,4	33,5	..	32,6	79,8
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	29,9	30,8	23,5	36,2	28,9	22,0	26,6	27,6	22,2	25,3	52,7	52,5	58,8	44,0	52,6
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	29,0	28,9	23,5	36,3	29,0	22,5	27,4	26,4	22,9	24,9	..	54,6	54,6
Utbildning^{3,4}	13,6	13,3	11,9	14,9	14,1	24,4	27,8	29,3	24,1	25,5	42,5	39,0	51,4	36,2	40,5
Utbildning exkl. förskola	13,9	13,9	8,5	15,6	14,5	25,7	29,3	21,2	24,9	26,3	42,5	44,4	..	39,5	43,5
Förskola	12,5	12,1	21,3	21,4
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	19,8	18,4	20,4	18,1	18,4	25,6	28,1	36,2	24,1	26,0	37,4	43,9	56,0	37,9	40,5
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	10,1	8,9	10,9	8,6	9,1	34,8	35,5	43,0	33,6	35,4	42,5	51,5	..	43,4	47,2
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	28,9	29,5	14,1	15,3	30,4	29,5	30,4
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	28,6	22,3	..	24,3	25,3	14,6	18,0	..	15,5	16,4	..	32,6	..	31,0	32,6
Öppna sociala insatser ⁶	31,5	33,2	21,9	22,5
Personliga och kulturella tjänster	43,3	37,0	38,0	42,9	40,7	17,2	15,9	19,2	13,8	16,2	27,5	35,2	37,0	26,8	31,4
Hotell- och restaurangverksamhet	56,1	10,0
Intressebevakning religiös verksamhet	31,7	29,4
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	34,3	14,0	38,6
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	15,5	17,5	12,9	19,6	16,3	44,0	44,8	47,4	38,8	43,0	53,5	51,8	52,4	52,9	52,7
Samtliga	29,4	29,3	27,8	31,0	29,3	22,1	23,7	23,8	22,1	23,0	38,4	42,8	45,1	35,8	40,6

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 7.11 Andel sysselsatta (procent) som varit i konflikt eller bråk med andra personer än arbetskamrater/chefer, utsatta för hot/våld, mobbning efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.11 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been involved in trouble or conflicts at work with other persons (not fellow workers or superiors), exposed to violence or the threat of violence, bullying, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Utsatt de senaste 12 månaderna för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbning från chefer eller arbetskamrater				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	23,9	..	22,6	3,9	..	3,7	5,8	..	6,4
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	21,7	3,8	5,0
Utvinning av mineral, tillverkning	14,2	16,9	16,0	12,8	15,2	1,5	1,9	1,9	1,2	1,7	9,6	9,4	9,6	8,4	9,3
<i>Tillverkning</i>	14,3	17,0	16,1	12,8	15,2	1,4	1,9	1,9	1,2	1,7	9,7	9,4	9,6	8,4	9,3
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	14,5	4,0	11,0
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	12,4	..	11,5	1,3	..	1,1	10,5	..	10,7
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	16,3	..	15,9	1,7	..	1,6	10,4	..	9,9
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	15,1	0,7	10,1
Byggverksamhet	29,7	28,2	29,3	..	28,6	3,8	3,9	3,7	..	3,6	4,6	7,3	6,1	..	6,3
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	26,1	..	25,5	4,2	..	4,2	6,4	..	6,5
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	34,1	..	33,5	2,8	..	2,7	5,7	..	5,9
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	40,4	38,9	40,7	37,6	39,4	10,1	7,3	7,2	10,6	8,7	8,4	7,9	7,4	8,6	7,9
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	38,0	9,2	8,8
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	32,5	30,4	36,5	..	32,4	2,7	2,2	2,8	..	2,6	10,0	7,0	8,5	..	8,4
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	45,8	47,5	48,3	44,3	45,7	16,4	11,8	15,6	13,0	13,9	7,0	8,5	5,4	8,3	7,3
Detaljhandel med brett sortiment	44,2	19,6	8,5
Specialiserad detaljhandel	44,9	47,9	10,9	11,2	7,6	6,8
Transport, magasinering och kommunikation	37,5	44,1	39,8	38,8	39,5	14,0	15,3	15,7	11,2	14,4	8,1	10,9	10,6	8,1	9,9
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	43,4	..	43,8	19,0	..	18,0	10,7	..	10,0
Landtransport, transport i rörsystem	45,9	..	46,6	23,3	..	23,9	9,7	..	9,6
Post- och telekommunikationer	29,4	6,0	9,7
Finansiell verksamhet	35,5	9,1	5,4

Tabell 7.11 (forts)
Table 7.11 (cont'd)

Näringsgren	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för														
	konflikter eller bråk med andra personer					våld eller hot om våld					mobbing från chefer eller arbetskamrater				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverk- samhet, företagstjänster	28,9	32,9	34,6	25,7	31,2	5,9	7,4	6,6	4,8	5,9	7,8	8,1	8,2	7,1	7,8
Fastighetsverksamhet	40,6	11,5	9,3
Databehandlingsverksamhet m.m.	30,8	..	29,0	0,7	..	0,7	6,3	..	6,5
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	28,9	33,4	37,0	25,7	32,2	7,4	8,4	8,4	5,1	7,0	7,5	8,2	8,3	6,7	7,6
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	29,1	34,0	36,7	24,9	31,6	7,1	8,4	9,4	5,6	7,8	7,2	8,3	8,0	7,4	7,7
Utbildning^{3,4}	51,5	53,5	62,1	49,9	53,2	16,5	14,1	19,1	14,3	15,5	9,5	9,9	11,9	8,9	9,7
Utbildning exkl. förskola	57,4	56,9	42,0	53,8	56,5	18,7	17,1	12,2	16,6	17,4	10,5	10,1	7,1	9,3	10,1
Förskola	36,4	37,1	6,3	6,5	7,5	7,7
Hälsa- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	42,3	43,1	59,9	39,3	42,4	38,0	36,2	40,2	34,8	35,6	8,2	11,3	13,2	9,3	9,9
Hälsa- och sjukvård, veterinärverksamhet	36,6	43,7	56,1	37,1	40,8	29,5	27,9	31,0	28,8	29,2	8,5	11,4	12,4	9,2	9,8
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	36,5	37,7	42,0	41,6	12,0	12,2
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	50,6	41,4	..	42,1	45,7	54,7	48,8	..	50,2	51,5	7,0	11,8	..	9,0	9,6
Öppna sociala insatser ⁶	41,3	44,2	33,9	35,6	8,9	9,8
Personliga och kulturella tjänster	35,0	37,3	38,6	33,3	35,7	11,6	11,8	14,4	10,3	12,1	8,4	9,9	9,3	9,8	9,5
Hotell- och restaurangverksamhet	41,3	18,0	9,6
Intressebevakning religiös verksamhet	36,2	11,1	9,9
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	34,8	10,7	11,0
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	37,4	42,0	42,4	38,7	40,5	23,5	23,5	26,2	21,0	23,5	11,6	9,6	9,5	11,3	10,4
Samtliga	34,2	36,4	33,9	36,0	34,9	14,1	13,7	9,9	17,8	13,7	8,4	9,3	8,9	8,9	8,9

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälsa och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 7.12 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för sexuella trakasserier eller trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater, sexuella trakasserier från andra personer efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 7.12 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to sexual or gender based harassment from superiors or fellow workers, sexual harassment from other persons, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater					sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	1,0	..	1,0	3,3	..	4,9	0,3	..	1,1
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	0,9	5,0	1,0
Utvinning av mineral, tillverkning	1,9	1,5	1,0	3,6	1,6	7,6	6,4	3,1	17,0	6,5	0,7	0,8	0,5	2,1	0,9
<i>Tillverkning</i>	2,0	1,5	1,0	3,6	1,6	7,7	6,5	3,1	17,0	6,6	0,7	0,8	0,5	2,1	0,9
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	2,0	8,1	1,7
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	1,1	..	1,6	3,3	..	5,7	0,6	..	1,2
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	0,3	..	0,5	1,7	..	4,3	0,1	..	0,2
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	0,9	7,6	0,5
Byggverksamhet	1,0	1,4	0,8	..	1,0	2,9	4,7	2,5	..	3,5	0,8	1,6	0,9	..	1,0
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	0,6	..	0,9	2,2	..	3,3	0,6	..	0,8
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	1,2	..	1,3	3,0	..	3,8	1,4	..	1,4
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	1,5	1,7	0,8	2,4	1,5	5,8	6,4	2,7	10,8	6,3	3,6	4,9	1,3	7,4	4,0
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	1,0	3,3	3,6
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	2,5	0,5	0,7	..	1,8	7,2	5,3	3,4	..	7,2	1,6	0,8	0,8	..	1,5
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	1,1	2,6	1,3	1,5	1,5	6,1	7,9	2,8	8,3	6,4	5,7	8,7	2,0	8,5	6,2
Detaljhandel med brett sortiment	1,6	7,6	8,4
Specialiserad detaljhandel	1,4	1,4	7,3	5,8	7,1	5,3
Transport, magasinering och kommunikation	1,5	2,5	1,1	4,1	1,9	6,3	7,7	3,3	14,0	6,3	1,6	3,5	2,2	5,4	3,1
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	1,0	..	2,0	3,3	..	6,2	2,9	..	4,0
Landtransport, transport i rörsystem	0,7	..	2,1	2,8	..	5,6	3,1	..	4,9
Post- och telekommunikationer	1,8	6,5	1,0
Finansiell verksamhet	1,4	8,3	3,0

Tabell 7.12 (forts)
Table 7.12 (cont'd)

Näringsgren	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för														
	sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater					trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater					sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	2,4	2,2	1,1	4,1	2,2	9,8	9,8	3,3	17,5	8,7	2,2	3,1	0,9	4,2	2,2
Fastighetsverksamhet	2,5	10,8	3,3
Databehandlingsverksamhet m.m.	0,9	..	3,0	2,5	..	7,4	0,5	..	1,8
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	2,4	1,4	1,0	3,4	2,0	9,6	8,6	3,4	15,4	8,5	2,6	2,4	0,6	4,1	2,1
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	2,5	1,5	1,0	3,3	2,0	9,3	8,4	3,6	15,7	8,8	2,7	2,3	0,6	4,9	2,5
Utbildning^{3,4}	1,9	1,2	1,9	1,5	1,6	7,8	7,6	6,5	8,5	8,0	3,9	3,0	4,2	3,2	3,4
Utbildning exkl. förskola	2,4	1,5	1,4	1,9	1,9	9,1	8,8	4,6	10,0	8,8	4,5	3,5	2,9	3,6	3,8
Förskola	0,3	0,2	3,3	3,6	1,5	1,6
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	1,1	1,6	2,2	0,9	1,1	6,4	10,7	10,6	7,0	7,5	9,8	10,3	4,9	10,6	9,8
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	1,1	1,7	2,3	1,2	1,4	7,9	12,3	9,4	9,0	9,1	6,3	9,1	4,8	9,0	8,2
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	0,5	0,5	4,3	5,3	13,7	13,0
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	1,1	1,3	..	0,8	1,2	3,9	8,6	..	5,7	6,4	13,6	12,6	..	14,5	13,1
Öppna sociala insatser ⁶	1,3	1,4	7,1	8,3	12,0	11,2
Personliga och kulturella tjänster	2,0	3,1	0,9	3,4	2,3	7,3	12,3	5,2	13,9	9,9	4,5	8,3	3,2	8,8	6,3
Hotell- och restaurangverksamhet	3,7	9,6	12,0
Intressebevakning religiös verksamhet	1,3	13,3	2,2
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	2,3	10,2	5,1
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	1,7	2,0	0,5	2,7	1,7	11,1	9,4	4,3	14,6	9,6	3,7	2,7	1,0	4,9	3,0
Samtliga	1,7	1,8	1,0	2,3	1,6	7,3	8,3	3,8	11,2	7,3	3,7	4,4	1,4	6,6	3,9

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**.
För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 7.13 Andel sysselsatta (procent) som är tvungna att dra in på luncher/arbeta över/ta med jobb hem, som har ett arbete med upprepade moment efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.13 Employed persons (per cent) that have to skip lunch, work late, or take work home every week, that have to repeat the same working operation several times per hour at least ½ of the time by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Tvungen varje vecka att dra in på luncher, arbeta över eller ta med jobb hem								Måste <i>minst ½ tiden</i> upprepa samma arbetsmoment många gånger i timmen ¹							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	20,7	20,5	11,5	18,8	12,5	13,7	10,0	12,4	52,5	55,7	64,0	56,2	55,0	51,9	57,3	54,3
	1995/97	25,9	24,2	18,0	23,4	17,3	16,6	15,7	16,5	57,1	58,8	66,3	59,9	64,2	58,5	70,3	63,5
	1999/01	26,9	26,6	22,7	25,7	17,2	18,6	15,7	17,4	58,7	58,2	61,6	59,2	67,8	61,8	64,2	64,1
	2003/05	22,4	21,8	22,5	22,2	15,8	17,7	17,2	17,0	..	59,5	..	61,3	..	56,5	..	62,6
Facklärd arbetare	1991/93	17,7	17,8	11,6	16,6	16,8	16,5	..	17,3	36,1	39,0	45,6	39,4	27,3	32,7	..	32,8
	1995/97	27,5	21,0	14,3	21,4	..	20,9	..	20,1	45,1	41,1	44,8	43,0	..	38,9	..	42,5
	1999/01	..	23,5	21,9	23,1	..	25,9	19,8	23,7	..	42,9	42,4	42,3	..	39,0	51,6	45,2
	2003/05	..	21,2	17,2	20,6	..	21,3	..	22,6	..	45,4	..	47,0	54,8
Samtliga arbetare	1991/93	19,3	19,1	11,6	17,7	13,8	14,5	12,0	13,7	44,9	47,0	54,9	47,9	46,8	46,3	54,8	48,6
	1995/97	26,6	22,7	16,2	22,4	19,0	18,1	15,5	17,6	51,6	50,3	55,7	51,8	59,8	51,5	63,6	56,9
	1999/01	25,7	25,2	22,3	24,6	18,7	21,4	17,0	19,5	51,5	51,2	53,0	51,8	64,1	53,1	60,2	57,7
	2003/05	23,3	21,5	20,0	21,4	19,1	19,1	18,3	18,8	54,8	52,3	57,4	54,3	..	54,6	58,6	60,1
Lägre tjänstemän	1991/93	..	40,0	..	36,3	21,6	20,9	16,3	19,9	..	25,0	..	26,7	48,3	44,7	50,3	47,0
	1995/97	..	45,6	..	42,8	28,7	26,1	23,1	25,6	..	30,2	..	30,9	59,0	50,2	50,9	52,1
	1999/01	..	41,1	..	38,5	..	28,0	22,1	25,4	..	33,0	..	35,1	..	50,1	51,4	52,7
	2003/05	..	35,1	..	34,4	..	24,7	19,8	22,7	38,7	..	54,1	..	56,2
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	43,0	34,8	41,4	31,1	38,0	34,7	36,1	..	13,3	20,4	15,1	19,1	19,7	22,5	20,2
	1995/97	..	49,1	39,1	46,2	..	46,8	42,0	45,7	..	18,3	19,3	18,3	..	23,5	28,2	24,6
	1999/01	..	47,5	38,7	43,5	..	43,0	43,7	43,7	..	18,4	21,8	19,6	..	27,1	30,0	28,2
	2003/05	..	39,4	32,4	36,5	..	40,1	37,3	39,1	..	17,7	..	21,1	..	27,7	33,2	30,8
Högre tjänstemän	1991/93	..	61,9	52,2	59,1	..	53,7	..	51,1	..	8,1	8,7	8,6	..	13,0	..	13,3
	1995/97	..	64,9	60,2	63,1	..	55,5	58,0	55,5	..	11,4	9,7	11,0	..	18,9	18,1	19,1
	1999/01	..	58,9	53,2	56,5	..	56,4	56,7	55,7	..	12,5	15,1	14,3	..	21,2	22,1	21,2
	2003/05	..	52,8	46,3	50,2	..	49,8	47,4	47,7	..	15,1	..	14,4	..	16,7	..	17,5
Samtliga tjänstemän	1991/93	47,0	49,1	38,4	45,8	27,3	34,5	29,2	31,9	19,0	14,1	18,4	16,0	33,0	28,0	33,8	30,3
	1995/97	51,0	54,2	46,6	51,3	39,4	41,7	38,3	40,3	22,3	18,4	17,7	18,7	39,1	31,6	34,8	33,8
	1999/01	43,7	50,0	43,6	46,9	38,5	41,4	39,6	40,4	26,6	19,8	21,9	21,5	39,7	33,0	35,2	34,7
	2003/05	40,9	43,8	38,5	41,4	33,7	38,6	34,7	36,6	..	20,9	20,2	22,1	..	31,5	35,8	34,6
Företagare	1991/93	..	56,6	47,4	54,0	35,2	..	39,8	38,0	39,4	47,1
	1995/97	..	65,7	51,6	59,6	40,5	..	42,1	40,4	42,2	54,7
	1999/01	55,9	46,7
	2003/05	..	61,8	..	54,0	40,6
Samtliga	1991/93	29,9	38,3	30,4	34,5	20,2	27,0	21,6	24,1	36,7	30,4	34,3	32,8	40,9	36,3	43,6	39,2
	1995/97	35,9	42,5	37,2	39,7	29,0	33,0	29,2	31,1	41,9	34,3	33,8	35,7	50,7	40,0	47,1	44,1
	1999/01	33,3	40,5	36,5	37,9	28,5	34,0	30,7	31,9	42,0	35,4	36,7	37,0	52,5	41,4	45,3	44,6
	2003/05	30,4	35,9	32,5	33,9	25,7	32,0	29,2	29,9	46,7	36,6	35,6	37,6	60,9	40,5	44,5	45,2

1) Frågan redovisas ej år 2003

Tabell 7.14 Andel sysselsatta (procent) som finner det svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden, med liten möjlighet att själv bestämma arbetstakten efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.14 Employed persons (per cent) who find it difficult to express critical viewpoints on work conditions, at the most ½ of the time can set their own work pace, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Alltid, för det mesta svårt att framföra kritiska synpunkter på arbetsförhållanden								Kan som mest ½ tiden själv bestämma arbetstakten							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	48,3	42,4	35,6	43,1	53,4	49,5	46,1	49,6
	1995/97	55,1	51,4	40,9	50,2	60,1	56,0	51,6	55,7
	1999/01	17,6	18,7	24,8	20,0	25,3	22,7	25,8	24,4	60,2	56,1	41,9	53,4	66,2	62,2	61,0	62,8
	2003/05	23,0	21,0	17,5	20,5	30,6	22,8	25,6	25,8	52,3	52,5	44,6	50,1	65,5	62,0	57,7	61,7
Facklärd arbetare	1991/93	40,6	35,8	31,6	36,4	58,4	60,5	..	59,1
	1995/97	48,2	44,0	34,9	43,1	..	65,8	..	65,4
	1999/01	..	15,7	24,4	19,2	..	22,5	23,2	22,6	..	43,6	40,5	45,4	..	71,2	68,5	71,3
	2003/05	..	16,2	19,5	18,5	..	23,1	..	22,8	..	45,9	37,3	44,1	..	70,7	..	70,9
Samtliga arbetare	1991/93	44,7	39,0	33,6	39,8	54,9	52,7	48,1	52,2
	1995/97	51,8	47,9	38,1	46,9	62,7	59,5	53,8	58,8
	1999/01	18,9	17,3	24,6	19,7	24,4	22,7	25,0	23,8	58,3	50,4	41,3	49,9	68,9	65,7	63,4	65,7
	2003/05	23,4	18,6	18,4	19,6	29,9	22,9	23,6	24,8	51,6	49,3	41,2	47,4	66,4	65,3	62,6	64,7
Lägre tjänstemän	1991/93	40,4	..	36,1	53,0	49,9	46,8	49,8
	1995/97	44,4	..	42,7	56,0	54,0	49,2	52,8
	1999/01	..	20,2	..	20,0	..	20,9	27,8	24,4	..	47,0	..	46,1	..	60,8	46,3	55,7
	2003/05	..	17,0	..	18,8	..	22,4	24,8	24,2	..	51,4	..	46,9	..	55,8	51,7	54,9
Tjänstemän mellanivå	1991/93	36,4	31,6	35,4	51,9	54,4	45,2	51,9
	1995/97	45,1	33,9	40,8	..	62,0	58,9	60,3
	1999/01	..	19,7	22,9	20,2	..	17,5	22,8	20,2	..	45,4	38,6	43,3	..	63,7	57,5	62,2
	2003/05	..	16,6	15,2	16,4	..	20,6	22,5	22,1	..	50,0	40,0	46,8	..	63,6	60,5	62,4
Högre tjänstemän	1991/93	32,5	24,6	30,2	..	43,7	..	43,5
	1995/97	33,8	26,3	31,0	..	46,1	43,0	45,0
	1999/01	..	21,0	17,5	20,0	..	20,3	21,4	21,0	..	38,4	30,4	35,9	..	48,3	54,4	50,3
	2003/05	..	16,8	16,5	16,4	..	20,7	23,3	22,7	..	40,7	34,8	37,8	..	43,2	46,9	45,2
Samtliga tjänstemän	1991/93	37,8	36,0	27,5	33,9	50,7	50,6	46,1	49,5
	1995/97	40,7	40,7	31,6	37,8	54,1	55,7	51,2	54,1
	1999/01	19,2	20,3	20,2	20,1	25,4	19,2	24,1	21,8	48,4	43,3	35,3	41,3	60,4	59,2	53,0	57,3
	2003/05	18,1	16,8	16,8	16,9	28,7	21,1	23,4	22,9	48,3	46,6	37,5	43,3	59,1	55,9	54,3	55,7
Företagare	1991/93	24,7	15,0	21,3	25,2
	1995/97	24,1	16,8	21,9	25,5
	1999/01	18,5	25,5
	2003/05	..	13,0	..	12,5	29,5	..	26,9
Samtliga	1991/93	41,4	35,7	27,8	35,0	52,5	50,2	45,3	49,5
	1995/97	47,3	41,8	31,5	40,0	58,0	55,6	50,6	54,6
	1999/01	18,6	18,9	21,8	19,7	24,5	20,1	24,1	22,2	53,7	45,0	35,7	43,6	64,2	60,5	55,7	59,6
	2003/05	21,1	17,2	16,9	17,7	28,9	21,4	23,0	23,2	50,3	46,1	36,8	43,5	62,7	58,5	55,8	58,3

Tabell 7.15 Andel sysselsatta (procent) som för det mesta inte kan påverka när arbetsuppgifter skall göras eller över arbetets uppläggning efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.15 Employed persons (per cent) , that seldomly can decide when various tasks should be done, that seldomly are involved in the planning of their own work, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Kan för <i>det mesta inte/aldrig</i>															
		bestämma när olika arbetsuppgifter skall göras								vara med och besluta om det egna arbetets uppläggning							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	54,4	50,0	50,9	51,7	60,6	54,6	55,2	56,4	49,0	40,5	43,4	44,0	44,3	38,0	41,9	40,8
	1995/97	57,2	58,4	55,0	57,3	61,8	58,6	57,1	59,0	47,3	48,0	43,5	46,8	46,6	37,7	40,9	40,9
	1999/01	57,6	56,4	51,0	55,3	66,2	62,3	58,9	62,3	49,0	45,0	40,5	44,9	53,2	37,0	41,1	42,3
	2003/05	55,7	53,1	50,5	53,0	65,8	60,0	59,4	61,4	48,1	43,8	42,4	44,5	54,9	38,1	38,9	43,1
Facklärd arbetare	1991/93	45,2	45,1	42,3	44,6	65,5	62,9	..	63,7	33,4	26,5	30,5	29,3	27,7	28,4	..	28,3
	1995/97	50,0	48,6	46,0	48,4	..	68,3	..	68,6	37,3	28,4	29,2	31,0	..	27,5	..	29,4
	1999/01	..	46,8	45,4	47,3	..	69,4	71,3	70,1	..	29,4	31,8	31,7	..	29,7	30,8	30,8
	2003/05	..	45,1	41,2	43,7	..	69,5	..	69,5	..	28,5	27,2	28,2	..	29,6	..	32,8
Samtliga arbetare	1991/93	50,1	47,5	46,6	48,2	62,0	57,0	56,7	58,4	41,7	33,2	37,0	36,7	39,3	35,2	39,6	37,5
	1995/97	53,8	53,7	50,6	53,0	64,1	62,1	59,9	62,0	42,6	38,5	36,5	39,2	42,1	34,1	38,3	37,3
	1999/01	54,8	52,0	48,5	51,8	67,2	65,1	62,9	64,9	44,2	37,9	36,6	39,1	48,1	34,1	37,9	38,4
	2003/05	51,4	49,2	46,1	48,7	66,0	63,6	63,4	64,1	41,2	36,3	35,2	37,0	51,1	34,9	37,3	39,7
Lägre tjänstemän	1991/93	..	35,4	..	33,7	49,6	41,9	43,6	44,1	..	17,3	..	18,6	38,5	28,2	36,6	32,7
	1995/97	..	35,8	..	37,5	52,7	45,8	42,7	46,1	..	19,0	..	20,8	44,7	32,5	36,3	36,1
	1999/01	..	36,7	..	37,5	..	47,8	41,7	46,5	..	22,0	..	21,7	..	32,3	33,0	34,2
	2003/05	..	38,5	..	35,1	..	40,4	41,9	42,6	..	20,8	..	23,8	..	30,0	34,4	33,3
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	28,9	28,3	28,6	47,2	49,2	44,4	47,8	..	9,4	10,1	10,8	20,2	15,9	13,5	16,0
	1995/97	..	33,7	30,8	32,6	..	57,0	53,8	54,7	..	13,5	14,5	13,9	..	19,2	20,4	19,3
	1999/01	..	31,9	32,3	31,6	..	50,4	50,1	50,5	..	13,3	17,1	14,6	..	19,1	21,5	20,8
	2003/05	..	29,5	28,7	29,5	..	50,3	52,7	51,1	..	17,8	17,2	18,0	..	20,1	23,5	22,0
Högre tjänstemän	1991/93	..	21,7	22,1	21,7	..	31,9	..	32,3	..	6,9	7,5	7,2	..	11,6	..	11,9
	1995/97	..	21,4	21,4	20,9	..	32,2	35,8	32,4	..	8,0	7,1	8,0	..	15,6	12,6	14,7
	1999/01	..	21,0	21,8	21,0	..	27,5	36,8	29,7	..	9,6	8,1	9,7	..	11,1	16,1	13,4
	2003/05	..	21,5	21,4	21,3	..	25,2	30,1	26,5	..	10,5	9,8	10,8	..	13,5	12,6	13,7
Samtliga tjänstemän	1991/93	30,2	27,8	26,0	27,7	45,4	43,1	43,0	43,5	17,9	10,3	11,0	11,7	28,9	19,8	23,5	22,4
	1995/97	32,8	29,6	28,4	29,7	45,9	47,6	45,1	46,6	18,4	12,7	12,6	13,5	29,8	23,0	24,8	24,6
	1999/01	30,6	29,2	28,8	29,3	46,0	44,2	44,1	44,5	18,3	14,1	13,8	14,6	29,7	21,4	24,0	23,5
	2003/05	31,0	28,3	25,5	27,5	44,5	40,6	43,5	42,2	25,2	15,5	15,0	16,5	29,9	20,9	23,9	23,1
Företagare	1991/93	..	20,3	16,5	19,3	25,3	..	6,0	6,6	6,7	6,2
	1995/97	..	23,7	16,1	20,7	23,9	..	5,5	8,2	7,5	9,5
	1999/01	19,6	7,8
	2003/05	..	21,4	..	20,9	5,7	..	6,7
Samtliga	1991/93	42,6	34,5	31,8	35,6	54,3	47,6	47,7	49,2	32,9	18,8	19,5	22,1	34,0	25,1	29,6	28,3
	1995/97	45,5	38,9	34,0	38,8	55,1	51,7	49,6	51,7	33,6	22,6	20,0	24,0	36,0	26,4	29,1	29,0
	1999/01	44,7	38,2	34,5	38,2	56,5	51,2	50,4	51,9	33,6	23,6	21,4	24,7	39,0	25,7	28,7	29,0
	2003/05	43,3	36,7	32,4	36,2	56,7	48,2	49,5	50,1	34,6	23,5	21,5	24,5	41,8	25,4	28,0	29,1

Tabell 7.16 Andel sysselsatta (procent) som inte kan få stöd från chefer eller arbetskamrater efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.16 Employed persons (per cent) that mostly not/never receive support from superiors or fellow workers, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Kan för <i>det mesta inte/aldrig</i>															
		få stöd och uppmuntran av arbetskamrater								få stöd och uppmuntran av chefer							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	14,6	18,8	22,7	18,1	8,7	9,8	12,1	10,1	36,6	39,2	34,4	37,4	28,9	26,1	24,5	26,4
	1995/97	12,6	18,6	21,5	17,5	8,9	12,2	12,3	11,4	34,9	40,4	38,8	38,4	30,0	32,4	27,7	30,4
	1999/01	10,8	20,6	22,9	18,6	10,5	10,4	14,2	11,6	33,9	43,0	41,1	40,0	33,5	29,9	34,6	32,2
	2003/05	14,1	17,9	21,9	18,1	11,6	13,6	15,2	13,5	31,2	39,4	41,8	38,1	30,2	33,4	31,3	31,9
Facklärd arbetare	1991/93	10,7	17,6	17,9	15,5	3,4	4,2	..	4,7	34,0	36,3	32,9	35,0	23,9	19,6	..	21,9
	1995/97	11,6	14,7	17,0	14,3	..	5,4	..	6,1	35,6	39,5	37,5	38,0	..	28,3	..	29,4
	1999/01	..	14,8	22,8	15,2	..	7,1	7,7	7,2	..	39,7	42,7	39,4	..	30,8	30,1	30,6
	2003/05	..	16,2	20,4	16,1	..	5,9	..	6,6	..	38,8	40,5	38,0	..	32,4	..	31,5
Samtliga arbetare	1991/93	12,8	18,1	20,3	16,8	7,1	8,2	11,4	8,7	35,4	37,7	33,7	36,1	27,4	24,2	24,5	25,2
	1995/97	12,1	16,7	19,4	16,0	7,3	9,8	11,9	9,7	35,2	40,0	38,1	38,2	31,1	30,9	27,6	30,1
	1999/01	9,4	18,0	22,9	17,1	9,5	9,1	12,2	10,1	34,2	41,5	41,8	39,8	32,8	30,2	33,1	31,7
	2003/05	11,8	17,1	21,2	17,2	10,4	10,7	12,7	11,2	31,3	39,1	41,2	38,1	30,3	33,0	31,1	31,8
Lägre tjänstemän	1991/93	..	22,1	..	21,7	7,9	11,2	14,7	11,4	..	36,2	..	33,5	28,1	27,5	29,4	28,1
	1995/97	..	18,0	..	19,1	9,7	10,8	17,6	12,7	..	36,6	..	34,9	26,4	25,9	30,4	27,4
	1999/01	..	17,0	..	19,1	..	12,7	17,0	13,4	..	31,5	..	33,1	..	29,5	28,9	29,1
	2003/05	..	16,6	..	17,7	..	11,1	15,4	12,2	..	34,9	..	33,0	..	26,7	29,8	27,3
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	20,1	25,7	20,0	5,4	10,7	14,7	10,7	..	36,2	38,1	34,9	23,3	31,5	31,6	30,2
	1995/97	..	15,8	24,9	17,8	..	9,7	13,5	10,0	..	28,9	36,7	30,9	..	33,8	34,5	32,9
	1999/01	..	16,6	23,3	17,8	..	9,6	13,3	10,6	..	34,1	41,0	34,9	..	32,1	33,7	32,5
	2003/05	..	19,7	21,5	19,4	..	8,6	12,5	9,8	..	32,1	38,5	33,3	..	28,2	35,2	30,7
Högre tjänstemän	1991/93	..	24,4	28,4	24,6	..	15,0	..	14,6	..	41,0	45,7	41,5	..	34,6	..	36,4
	1995/97	..	22,9	26,7	23,4	..	13,9	22,1	16,0	..	38,2	45,1	39,3	..	35,4	41,2	35,5
	1999/01	..	20,2	29,0	22,5	..	17,1	22,1	17,8	..	39,6	47,9	41,1	..	31,9	44,3	35,7
	2003/05	..	19,7	27,7	22,9	..	15,7	21,9	17,8	..	37,2	48,8	41,3	..	32,2	39,2	34,8
Samtliga tjänstemän	1991/93	13,5	22,1	26,6	22,0	7,7	11,7	14,7	11,7	28,2	37,9	38,7	36,6	27,2	30,6	32,4	30,4
	1995/97	13,4	18,9	25,1	20,1	7,9	11,0	17,2	12,3	27,1	34,0	39,4	34,8	25,6	31,5	34,5	31,4
	1999/01	11,4	18,0	26,2	19,8	8,4	12,3	16,7	13,2	24,6	35,4	43,8	36,6	29,5	31,2	34,6	32,1
	2003/05	14,0	19,0	24,2	20,4	8,6	11,2	15,8	12,6	24,5	34,7	42,2	36,3	27,0	28,9	34,6	30,8
Företagare	1991/93	..	46,2	49,3	45,6	35,0	..	73,4	75,4	72,5	46,7
	1995/97	..	48,5	50,8	47,3	39,2	..	71,2	76,4	71,4	52,2
	1999/01	47,7	67,7
	2003/05	..	40,5	..	46,1	70,9	..	72,4
Samtliga	1991/93	13,8	23,5	27,6	22,3	8,1	11,5	14,0	11,3	34,2	42,0	42,0	40,3	27,7	29,0	29,0	28,7
	1995/97	13,2	21,2	26,7	21,1	8,3	11,7	16,6	12,5	33,4	40,3	43,9	39,9	29,2	32,2	32,6	31,8
	1999/01	10,5	20,3	28,3	21,0	9,2	12,0	15,8	12,7	30,9	40,6	46,2	40,6	31,3	31,7	34,7	32,6
	2003/05	13,3	20,2	26,6	21,4	9,8	12,0	15,8	12,9	29,5	39,9	45,7	40,3	29,1	31,3	34,3	32,0

Tabell 7.17 Andel sysselsatta (procent) som har svårt att få besked av chefer om vad som skall prioriteras i arbetet, med låga kunskapskrav - utbildningstid resp lärotid efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.17 Employed persons (per cent) who have difficulty getting informations from supervisors about what should be given priority, with work that requires only lower-secondary school or at most a few months of on-the-job training (or the like) by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Kan för <i>det mesta inte/aldrig</i> få besked av chefen om vad som skall prioriteras ¹								Låga kunskapskrav utbildningstid resp. lärotid <i>som mest några månader</i>							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93									68,5	60,8	68,7	65,0	71,9	68,5	71,1	70,1
	1995/97									67,0	62,3	68,6	65,1	73,3	65,2	72,9	69,6
	1999/01	..	31,0	..	29,2	..	27,4	32,0	27,6	69,9	61,0	60,3	63,2	78,5	63,0	69,0	68,7
	2003/05	18,0	29,5	33,0	27,7	23,2	29,9	31,3	28,5	75,4	63,3	64,8	66,8	84,2	62,9	67,0	70,1
Facklärd arbetare	1991/93									17,4	16,0	21,9	17,6	17,3	15,3	..	16,7
	1995/97									22,5	16,8	22,2	19,6	..	14,3	..	15,9
	1999/01	..	23,2	..	24,7	36,9	..	15,4	22,4	18,7	..	13,0	12,1	15,0
	2003/05	..	27,0	31,1	26,8	..	33,3	..	35,1	..	19,3	20,0	20,5	..	12,5	..	17,6
Samtliga arbetare	1991/93									44,7	37,6	45,6	41,4	55,6	53,1	61,6	56,0
	1995/97									46,2	40,3	46,0	43,2	56,2	47,0	58,8	52,5
	1999/01	18,2	27,6	34,5	27,3	26,0	30,2	34,6	30,6	50,8	40,2	43,4	43,7	64,5	43,7	50,8	50,5
	2003/05	18,2	28,3	32,1	27,3	25,2	31,2	34,4	30,7	56,9	41,7	43,8	45,5	73,3	43,9	49,2	52,8
Lägre tjänstemän	1991/93									..	23,7	..	30,8	39,3	28,8	39,8	34,0
	1995/97									..	26,7	..	33,1	55,1	32,5	35,4	37,8
	1999/01	40,6	..	36,5	..	36,4	..	29,9	..	33,7	..	35,1	33,8	38,8
	2003/05	..	39,8	..	40,0	..	33,6	37,1	33,9	..	34,7	..	37,3	..	34,7	31,2	37,4
Tjänstemän mellanivå	1991/93									..	4,8	7,4	6,0	10,9	5,1	5,2	6,1
	1995/97									..	5,6	6,2	6,3	..	4,8	8,4	6,8
	1999/01	..	42,8	..	42,9	..	44,8	49,0	44,8	..	5,2	6,2	6,7	..	6,2	5,8	7,1
	2003/05	..	40,7	47,5	41,3	..	42,6	51,4	45,3	..	7,5	6,2	8,7	..	7,6	7,7	9,1
Högre tjänstemän	1991/93									..	1,2	3,0	1,9	..	2,3	..	2,6
	1995/97									..	2,6	4,2	3,2	..	3,1	3,5	3,6
	1999/01	51,1	52,4	..	2,4	1,3	2,4	..	2,8	2,8	3,3
	2003/05	..	46,4	61,0	51,3	..	45,7	57,3	49,0	..	3,1	3,2	3,3	..	3,5	3,6	4,0
Samtliga tjänstemän	1991/93									20,0	7,9	13,1	11,1	24,7	13,6	20,2	17,2
	1995/97									19,9	9,1	12,0	11,5	30,3	13,9	17,9	17,7
	1999/01	..	44,2	54,2	45,3	34,0	43,5	49,4	44,0	24,3	10,1	9,0	11,7	29,1	14,4	14,2	16,6
	2003/05	28,4	42,7	52,8	44,9	34,1	41,0	48,6	42,9	25,0	11,6	10,7	12,8	32,5	13,7	13,6	15,9
Företagare	1991/93									..	21,6	29,3	25,2	38,3
	1995/97									..	25,3	28,5	28,0	40,5
	1999/01	24,4
	2003/05	..	66,8	..	67,8	23,0	..	23,6
Samtliga	1991/93									36,6	21,4	27,1	26,1	42,3	30,0	40,0	35,3
	1995/97									37,5	23,9	25,9	27,1	43,9	27,5	35,2	32,9
	1999/01	21,8	38,8	48,0	38,8	30,1	38,5	43,7	38,7	40,6	23,8	23,8	26,8	47,4	26,2	29,3	30,9
	2003/05	22,8	38,6	47,0	39,1	29,1	38,2	44,0	38,7	44,8	25,7	24,3	28,1	55,9	24,9	26,4	30,7

1) Frågan infördes år 2001

Tabell 7.18 Andel sysselsatta (procent) som fått utbildning på betald arbetstid, där arbetet innebär att lösa krävande problem efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder.

1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.18 Employed persons (per cent), who have received training on company time for at least five educational days during the last twelve months, who have to comprehend or solve complex problems by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Har de senaste 12 månaderna fått utbildning på betald arbetstid under minst fem dagar								Minst halva tiden går åt till att lösa krävande problem ¹							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	12,3	14,7	9,5	12,9	9,6	13,4	10,2	11,5	18,1	22,1	20,9	20,5	13,8	18,7	11,1	15,4
	1995/97	16,4	17,2	11,2	15,7	8,3	14,8	11,8	12,3	13,7	13,7	13,6	13,7	12,0	13,5	8,7	11,7
	1999/01	19,3	14,7	8,9	14,4	10,6	11,4	8,1	10,2	16,8	18,8	15,3	17,3	13,1	17,7	12,7	15,0
	2003/05	13,5	14,1	8,9	12,4	7,9	12,5	6,5	9,4	..	27,3	..	25,0	..	17,5	..	15,8
Facklärd arbetare	1991/93	15,9	19,6	10,6	16,7	11,1	17,0	..	14,8	31,3	36,3	30,7	33,8	18,6	20,0	..	19,9
	1995/97	17,6	18,8	15,7	17,8	..	19,4	..	17,4	22,7	21,0	18,5	20,9	..	18,9	..	18,3
	1999/01	..	19,1	11,4	16,7	..	14,0	14,2	13,5	..	28,4	26,6	28,1	..	25,4	17,1	22,9
	2003/05	..	14,5	10,7	13,9	..	16,0	..	15,6	..	38,2	..	37,7	27,7
Samtliga arbetare	1991/93	13,9	17,3	10,1	14,8	10,1	14,4	11,2	12,3	23,7	29,6	25,9	27,1	15,3	19,1	13,4	16,7
	1995/97	17,0	18,0	13,3	16,7	10,0	16,4	13,1	13,9	17,9	17,2	16,0	17,1	15,0	15,4	9,6	13,8
	1999/01	18,6	16,7	10,0	15,4	10,7	12,4	10,0	11,3	21,7	23,2	20,3	22,1	16,1	20,7	14,0	17,7
	2003/05	15,0	14,3	9,7	13,1	8,2	13,8	10,5	11,4	..	32,8	28,7	31,2	..	20,8	18,2	19,5
Lägre tjänstemän	1991/93	..	34,2	..	30,4	21,5	23,1	21,2	22,3	..	54,7	..	47,3	25,3	27,1	26,0	26,4
	1995/97	..	34,1	..	32,0	17,5	27,6	24,9	24,8	..	37,3	..	34,9	24,3	22,3	18,3	21,4
	1999/01	..	32,9	..	30,5	..	27,6	18,9	23,7	..	42,2	..	43,5	..	31,8	21,8	28,6
	2003/05	..	30,7	..	30,3	..	22,5	21,5	21,3	44,3	..	38,6	..	33,4
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	44,5	33,2	41,7	28,5	38,2	40,2	37,0	..	67,3	65,9	66,3	44,1	46,2	46,5	45,9
	1995/97	..	42,2	36,7	41,0	..	39,6	35,7	37,7	..	53,2	47,6	51,6	..	38,6	35,0	37,8
	1999/01	..	42,4	30,8	39,2	..	37,6	32,2	34,3	..	60,7	51,6	57,8	..	46,8	40,5	44,2
	2003/05	..	39,2	28,1	34,9	..	31,8	30,4	31,0	..	61,9	..	59,6	..	49,9	43,0	47,4
Högre tjänstemän	1991/93	..	50,8	39,7	47,8	..	44,0	..	42,9	..	79,4	72,0	77,7	..	68,8	..	66,2
	1995/97	..	49,6	39,3	46,4	..	45,3	42,6	44,5	..	72,8	69,8	72,2	..	62,6	55,0	59,4
	1999/01	..	45,8	34,9	42,4	..	42,4	34,7	39,5	..	74,9	71,2	73,6	..	68,9	57,8	65,3
	2003/05	..	43,9	36,4	40,7	..	42,3	35,8	39,8	..	81,6	..	78,3	..	73,7	..	70,0
Samtliga tjänstemän	1991/93	41,9	44,4	32,3	40,7	25,8	33,5	32,2	31,8	57,4	69,0	62,0	65,4	36,9	43,6	39,9	41,5
	1995/97	42,9	43,1	35,8	40,8	28,6	36,8	33,0	34,3	54,6	56,9	51,5	54,9	35,4	38,4	33,1	36,4
	1999/01	42,1	41,4	31,6	38,2	27,7	35,6	28,4	32,0	60,2	61,4	57,8	60,0	44,2	47,2	38,4	43,9
	2003/05	39,3	39,3	31,2	36,2	27,3	32,2	29,2	30,5	..	66,1	61,9	63,9	..	53,9	43,3	49,4
Företagare	1991/93	..	6,4	3,9	5,4	4,8	..	39,5	46,1	41,2	24,1
	1995/97	..	8,5	6,4	7,9	6,5	..	33,3	33,4	33,4	17,6
	1999/01	8,0	34,3
	2003/05	..	9,7	..	8,6	44,9
Samtliga	1991/93	22,1	28,6	20,0	25,1	16,6	24,6	21,2	21,9	35,1	49,6	46,7	45,9	25,3	32,9	28,1	30,1
	1995/97	25,1	28,8	24,0	26,7	18,4	27,6	23,7	24,7	30,5	37,8	37,0	36,1	24,2	28,9	23,1	26,3
	1999/01	27,1	28,2	20,2	25,5	18,6	25,6	20,4	22,7	36,7	42,9	40,8	41,1	29,8	36,3	28,1	32,5
	2003/05	23,6	25,6	20,3	23,4	16,3	24,9	21,8	22,4	41,6	49,6	48,3	48,0	30,9	41,3	34,3	37,1

1) Frågan redovisas ej år 2003

Tabell 7.19 Andel sysselsatta (procent) som varit i konflikt eller bråk med andra personer än arbetskamrater/chefer, utsatta för hot/våld efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.19 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been involved in trouble or conflicts at work with other persons (not fellow workers or superiors), exposed to violence or the threat of violence, by socio-economic group, sex and age. 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för															
		konflikter eller bråk med andra personer								våld eller hot om våld							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1995/97	31,0	26,3	14,2	25,1	34,2	27,6	14,7	25,3	12,2	12,7	9,0	11,8	18,6	21,6	11,3	17,7
	1999/01	35,3	27,6	17,3	27,0	34,3	31,4	20,7	28,7	15,2	13,6	8,8	12,8	17,0	19,6	17,0	18,1
	2003/05	38,1	31,2	21,0	30,0	42,5	32,2	17,6	30,7	12,7	13,7	12,7	13,1	17,4	20,2	13,4	17,4
Facklärd arbetare	1995/97	21,7	20,8	11,2	18,9	..	31,4	..	32,0	4,3	5,1	4,2	4,7	..	28,9	..	28,0
	1999/01	..	19,8	13,0	18,2	..	33,6	28,8	33,6	..	6,0	5,5	6,0	..	34,7	31,3	33,2
	2003/05	..	21,8	17,9	21,8	..	36,6	..	34,9	..	5,3	7,1	6,6	..	40,9	..	37,8
Samtliga arbetare	1995/97	26,7	23,6	12,8	22,1	36,6	28,9	16,4	27,4	8,5	9,1	6,7	8,4	21,8	24,2	14,6	21,0
	1999/01	29,5	24,1	15,4	23,1	36,2	32,2	23,2	30,4	11,8	10,1	7,3	9,8	20,9	25,4	21,5	23,2
	2003/05	34,7	26,6	19,5	26,3	42,6	33,9	20,9	32,1	11,5	9,6	10,1	10,1	20,6	28,0	21,3	24,1
Lägre tjänstemän	1995/97	..	46,6	..	42,2	42,0	28,5	19,0	28,2	..	14,5	..	12,2	9,3	8,2	5,5	7,6
	1999/01	..	45,4	..	42,7	..	30,6	18,6	29,3	..	12,3	..	12,0	..	9,8	8,2	9,7
	2003/05	..	47,5	..	43,8	..	32,8	22,6	31,1	..	14,4	..	14,5	..	10,5	8,1	10,0
Tjänstemän mellanivå	1995/97	..	41,9	33,8	39,5	..	47,1	36,1	44,7	..	10,1	6,9	8,8	..	20,8	14,0	18,4
	1999/01	..	44,8	34,8	40,9	..	44,1	38,1	43,3	..	12,6	11,4	12,0	..	18,6	15,6	17,4
	2003/05	..	40,2	35,9	39,1	..	45,3	37,5	44,3	..	11,2	8,0	10,6	..	19,2	17,0	19,0
Högre tjänstemän	1995/97	..	44,6	43,8	43,4	..	48,0	42,2	44,6	..	8,5	8,7	8,1	..	15,7	16,0	15,0
	1999/01	..	42,0	35,8	38,8	..	42,6	41,9	41,7	..	7,6	6,7	7,0	..	13,5	11,6	12,3
	2003/05	..	42,4	40,8	41,0	..	42,6	37,3	40,4	..	7,7	9,3	8,2	..	11,3	14,0	12,0
Samtliga tjänstemän	1995/97	44,8	43,9	36,0	41,5	44,2	40,9	30,7	38,4	8,9	10,5	7,8	9,4	12,1	15,3	11,1	13,6
	1999/01	40,3	43,9	35,5	40,6	47,1	39,5	32,5	38,3	10,0	10,8	9,5	10,2	13,8	14,7	12,2	13,7
	2003/05	41,7	42,7	38,1	40,8	51,6	41,1	33,0	39,4	13,0	10,5	9,8	10,5	17,3	14,7	13,5	14,6
Företagare	1995/97	..	41,8	26,4	36,7	23,6	..	9,5	5,2	7,9	6,3
	1999/01	36,7	7,0
	2003/05	..	46,2	..	41,5	9,3	..	8,6
Samtliga	1995/97	33,7	35,3	26,8	32,6	39,6	35,7	24,6	33,2	8,7	9,8	7,1	8,8	17,0	18,3	12,1	16,2
	1999/01	34,1	35,2	27,4	32,6	41,1	36,5	28,6	34,7	11,3	10,2	8,1	9,8	17,2	18,4	15,5	17,3
	2003/05	38,0	36,1	30,7	34,5	46,3	38,2	28,3	36,2	12,3	10,0	9,5	10,2	18,9	19,2	15,8	18,0

Tabell 7.20 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för mobbning, sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.20 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to bullying, sexual harassment from superiors or fellow workers, by socio-economic group, sex and age. 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för															
		mobbning från chefer eller arbetskamrater								sexuella trakasserier från chefer eller arbetskamrater							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1995/97	6,4	8,8	7,6	7,8	6,8	9,1	7,8	8,1	1,4	0,8	0,4	0,9	2,7	2,2	0,3	1,8
	1999/01	7,8	11,5	9,3	9,9	6,9	9,6	9,1	8,8	1,8	1,0	0,7	1,1	4,5	2,3	0,5	2,3
	2003/05	8,6	13,4	8,1	10,7	9,0	11,3	5,7	9,0	1,8	1,4	0,5	1,2	3,8	2,3	0,9	2,3
Facklärd arbetare	1995/97	7,8	8,6	8,5	8,3	..	7,0	..	6,3	0,7	0,6	0,3	0,6	..	1,3	..	1,4
	1999/01	..	8,8	7,2	8,2	..	9,6	7,5	8,6	..	0,4	0,0	0,4	..	0,5	0,2	1,0
	2003/05	..	9,2	8,0	8,4	..	10,1	..	9,8	..	2,0	0,5	1,4	..	1,8	..	2,2
Samtliga arbetare	1995/97	7,0	8,7	8,1	8,1	6,0	8,3	7,6	7,5	1,1	0,7	0,4	0,8	2,7	1,9	0,2	1,7
	1999/01	7,9	10,2	8,4	9,2	7,1	9,6	8,6	8,7	1,5	0,7	0,4	0,8	4,2	1,6	0,4	1,8
	2003/05	8,0	11,3	8,1	9,6	9,0	10,9	7,1	9,3	1,6	1,7	0,5	1,3	4,4	2,1	0,8	2,3
Lägre tjänstemän	1995/97	..	12,2	..	10,0	6,5	7,1	6,4	6,8	..	0,5	..	0,5	5,3	2,1	0,1	2,1
	1999/01	..	12,0	..	9,7	..	8,0	8,0	8,0	..	1,0	..	0,7	..	2,9	0,7	2,4
	2003/05	..	9,4	..	9,3	..	8,4	6,6	7,6	..	1,0	..	1,3	..	2,4	0,8	2,6
Tjänstemän mellanivå	1995/97	..	8,3	10,2	8,4	..	9,5	9,2	8,8	..	0,5	0,3	0,4	..	1,1	0,6	1,3
	1999/01	..	9,3	11,1	9,4	..	10,6	10,0	9,8	..	1,2	0,6	1,1	..	2,1	0,9	2,3
	2003/05	..	8,1	9,1	8,5	..	9,3	9,0	8,8	..	1,6	0,4	1,4	..	1,3	0,4	1,8
Högre tjänstemän	1995/97	..	8,7	8,9	8,4	..	12,6	14,3	12,4	..	0,6	0,6	0,6	..	2,1	1,0	1,8
	1999/01	..	10,2	9,2	9,2	..	8,8	11,3	9,3	..	1,0	0,5	0,8	..	3,9	1,6	3,0
	2003/05	..	9,5	9,4	9,1	..	9,8	12,0	11,0	..	0,9	0,2	0,6	..	3,1	1,0	3,5
Samtliga tjänstemän	1995/97	5,7	9,3	9,3	8,8	6,1	9,4	9,3	8,8	0,8	0,5	0,4	0,5	4,0	1,7	0,5	1,7
	1999/01	6,1	10,2	9,6	9,4	7,0	9,3	9,6	9,1	1,4	1,1	0,4	0,9	4,7	2,8	1,0	2,5
	2003/05	5,7	9,0	9,8	8,9	8,0	9,2	9,1	9,0	2,6	1,2	0,4	1,1	9,4	2,1	0,7	2,5
Företagare	1995/97	..	4,6	2,8	4,1	3,2	..	0,2	0,3	0,3	0,0
	1999/01	4,9	0,8
	2003/05	..	5,1	..	4,5	1,0	..	0,9
Samtliga	1995/97	6,6	8,5	8,0	8,0	6,0	8,7	8,3	8,0	1,0	0,6	0,4	0,6	3,2	1,7	0,4	1,6
	1999/01	7,1	9,9	8,4	8,9	6,9	9,2	9,0	8,8	1,5	0,9	0,4	0,9	4,4	2,3	0,8	2,2
	2003/05	7,1	9,6	8,5	8,8	8,4	9,7	8,1	8,9	2,0	1,4	0,4	1,1	6,4	2,1	0,7	2,3

Tabell 7.21 Andel sysselsatta (procent) som varit utsatta för trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater, sexuella trakasserier från andra personer efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 7.21 Employed persons (per cent) who at least some time during the last twelve months have been exposed to gender based harassment from superiors or fellow workers, sexual harassment from other persons, by socio-economic group, sex and age. 1995/97, 1999/01 and 2003/05

Sei	År	Utsatt <i>de senaste 12 månaderna</i> för															
		trakasserier grundat på kön från chefer eller arbetskamrater								sexuella trakasserier från andra personer än chefer och arbetskamrater							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1995/97	1,3	1,5	0,2	1,2	9,8	6,7	1,9	6,0
	1999/01	3,8	4,2	2,7	3,7	11,5	7,5	4,3	7,5	3,0	1,2	0,9	1,6	10,7	7,9	3,8	7,3
	2003/05	4,0	5,3	4,2	4,6	11,4	9,4	4,0	8,3	2,3	1,7	0,5	1,5	16,1	5,5	3,7	7,9
Facklärd arbetare	1995/97	0,5	1,3	0,2	0,8	..	8,6	..	9,0
	1999/01	..	1,7	1,0	1,7	..	7,2	4,1	6,1	..	0,9	0,3	0,7	..	13,4	8,0	12,5
	2003/05	..	4,6	3,4	4,5	..	8,1	..	8,7	..	2,2	0,8	1,7	..	14,7	..	13,4
Samtliga arbetare	1995/97	0,9	1,4	0,2	1,0	11,2	7,4	2,5	7,0
	1999/01	3,3	3,1	2,0	2,8	10,0	7,3	4,3	7,0	2,2	1,1	0,7	1,2	12,4	10,0	5,1	9,0
	2003/05	4,7	4,9	3,8	4,6	11,6	8,9	5,2	8,4	2,1	2,0	0,6	1,6	16,6	9,0	5,3	9,8
Lägre tjänstemän	1995/97	1,3	..	1,2	6,8	2,4	0,6	2,7
	1999/01	..	3,2	..	3,7	..	12,8	7,9	11,6	..	1,4	..	1,2	..	4,0	0,6	3,9
	2003/05	..	4,2	..	3,6	..	14,5	11,0	13,4	..	1,8	..	1,8	..	4,8	1,3	5,3
Tjänstemän mellanivå	1995/97	0,6	0,6	0,7	..	3,8	3,4	4,5
	1999/01	..	3,1	3,1	3,6	..	12,4	9,2	11,7	..	1,7	0,4	1,5	..	6,2	2,0	5,2
	2003/05	..	5,3	4,5	4,9	..	13,1	9,2	12,1	..	1,9	0,6	1,7	..	3,9	2,7	4,6
Högre tjänstemän	1995/97	0,9	0,4	0,7	..	3,8	2,0	3,3
	1999/01	..	2,9	2,3	2,9	..	17,6	11,4	16,4	..	1,4	0,6	1,1	..	3,5	1,4	3,0
	2003/05	..	5,1	3,2	4,1	..	21,4	14,2	19,0	..	0,9	0,6	0,9	..	4,9	2,5	5,1
Samtliga tjänstemän	1995/97	1,6	0,9	0,4	0,8	7,2	3,3	2,0	3,5
	1999/01	5,6	3,0	3,0	3,4	17,0	13,8	9,3	12,8	2,3	1,5	0,5	1,3	8,7	4,9	1,4	4,3
	2003/05	3,6	5,0	3,7	4,3	17,9	15,8	11,0	14,3	3,3	1,5	0,7	1,4	15,2	4,4	2,2	4,9
Företagare	1995/97	1,7	0,5	1,1	3,6
	1999/01	1,4	2,2
	2003/05	..	2,3	..	1,9	2,3	..	1,5
Samtliga	1995/97	1,1	1,2	0,3	0,9	9,3	4,9	2,1	4,9
	1999/01	4,1	3,0	2,3	3,0	13,2	11,0	7,1	10,1	2,2	1,4	0,7	1,3	10,4	6,9	2,9	6,2
	2003/05	4,3	4,8	3,4	4,2	14,0	13,1	8,7	11,7	2,6	1,8	0,7	1,5	15,8	6,2	3,3	6,8

Upplevelse av den egna arbetssituationen

Detta avsnitt behandlar olika områden där det uttryckligen frågas hur den svarande *upplever* arbetssituationen. Dessa frågor skiljer sig därmed från flertalet övriga frågor, där syftet är att försöka få en objektiv av arbetsmiljön. Arbetsbelastningen kan tyckas alldeles för hög, arbetsuppgifterna vara svåra för den egna förmågan eller omvänt för enkla. Man kan också uppleva arbetet som psykiskt påfrestande, enformigt eller bundet och ofritt. Frågor huruvida man upplever sitt arbete som mycket meningsfullt och om man på det stora hela är nöjd med arbetet redovisas också. *Genomgående i detta kapitel redovisas andelen som helt eller delvis instämmer.*

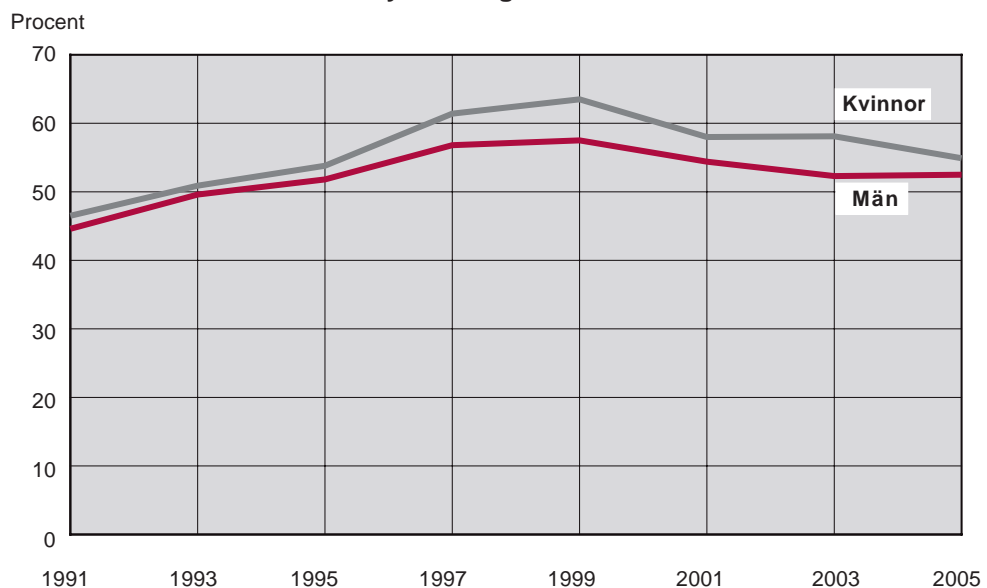
Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För indelning efter socioekonomisk grupp används en tvåårsgruppering med redovisning för åren 1991/1993, 1995/1997, 1999/2001 samt 2003/2005.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

För hög arbetsbelastning

Andelen sysselsatta som upplevde att de hade alldeles för mycket att göra minskade bland kvinnorna med 3,2 procentandelar 2005 jämfört med 2003. För männen har ingen förändring skett sedan undersökningen 2003. Fortfarande är det mer än varannan kvinna (54,9 %) och man (52,5 %) som uppger att de har alldeles för mycket att göra.

Andelen kvinnor och män som upplever att de har alldeles för mycket att göra. 1991-2005

Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt att man tycker sig ha alldeles för mycket att göra. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	83,4	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	73,8
Ledningsarbete	78,5	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	63,6
Förskollärare och fritidspedagoger	74,7	Ingenjörer och tekniker	63,4
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	71,4	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	61,0
Sjuksköterskor	66,3	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	62,2
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	61,3	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	60,1
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	62,2		
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	61,3		
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	60,1		

För både kvinnor och män i de mest utsatta yrkeskategorierna är det minst sex av tio som upplever att de har alldeles för mycket att göra. Andelarna är störst bland lärare, inom olika typer av chefsbefattningar, bland förskollärare och bland hälso- och sjukvårdspersonal.

Psykiskt påfrestande arbete

Andelen sysselsatta som upplever sitt arbete som psykiskt påfrestande är 46,4 procentandelar bland kvinnorna och 38,1 bland männen. Kvinnornas andel har minskat signifikant med 2,1 procentenheter sedan 2003.

Nedan visas exempel på yrken där en stor andel kvinnor och män svarat att de har ett arbete som innebär psykiska påfrestringar. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Grundskollärare	84,5	Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola	60,2
Sjuksköterskor	72,7	Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete	59,5
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	68,6	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	57,8
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	66,6	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	49,9
Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	65,6	Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	47,5
Förskollärare och fritidspedagoger	65,3		

Ett mått på negativ stress kan vara om individen själv upplever arbetet som stressigt eller psykiskt påfrestande. Arbeten som upplevs psykiskt påfrestande är till största delen yrken där man arbetar med andra människor - patienter, klienter, elever etc. Bland kvinnor är grundskollärare speciellt utsatta liksom sjukvårdspersonal. Bland män återfinns höga andelar för lärare samt för personal med service-, omsorgs- o säkerhetsarbete (där bla. väktare ingår).

Arbetet upplevs som meningsfullt

Andelen sysselsatta som upplever sitt arbete som meningsfullt har i stort sett legat på en stabil nivå sedan början av nittiotalet. Andelarna 2005 är 72,6 procent för kvinnor och 65,6 procent för män. Nedan visas exempel på yrken där en stor andel kvinnor och män svarat att de har ett arbete som upplevs som meningsfullt. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård	90,8	Ledningsarb. i stora/medelstora företag	84,6
Förskollärare och fritidspedagoger	89,1	Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	82,0
Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.	88,1	Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	80,7
Grundskollärare	87,7	Ingenjörer och tekniker	77,5
Ledningsarbete	87,4	Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.	76,1
Barnskötare m.fl.	87,0		
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	84,2		

Av de yrken som redovisas ovan återfinns flertalet av dem, både för kvinnor och män, bland de yrken där en stor andel redovisat hög arbetsbelastning och psykisk påfrestning. Dessa negativa aspekter av arbetet tycks inte hindra att man upplever arbetet som mycket meningsfullt i sig.

Tabell 8.1 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har alldeles för mycket att göra, för svåra/enkla arbetsuppgifter efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 8.1 Employed persons (per cent) who find that they have too much to do at work, the tasks are too difficult/easy, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Upplever att (<i>instämmer helt eller delvis</i>)															
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla					
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05	
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
1 Ledningsarbete	72,9	70,4	71,2	78,5	73,4	15,0	18,4	14,7	19,5	16,1	7,9	6,1	7,9	4,9	7,0	
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	73,8	..	77,0	15,5	..	17,7	5,7	..	4,9	
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	77,1	18,3	4,9	
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	63,7	62,8	58,9	68,2	63,7	15,4	15,8	14,7	17,2	16,0	9,3	8,0	9,4	7,6	8,5	
21 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.</i>	..	58,5	58,1	..	58,5	..	16,1	15,6	..	17,0	..	8,7	9,5	..	8,9	
213 <i>Dataspecialister</i>	53,7	..	55,5	13,6	..	15,5	10,2	..	8,8	
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	52,1	..	53,7	13,4	..	15,0	9,7	..	8,4	
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	61,7	17,7	8,8	
22 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	71,4	69,5	17,3	18,1	5,0	5,3	
23 <i>Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	73,7	70,9	63,6	77,4	72,3	17,4	16,6	14,6	17,5	16,4	6,1	5,5	6,4	5,2	5,6	
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	67,6	12,4	6,8	
233 <i>Grundskollärare</i>	83,4	79,3	20,4	19,7	4,5	4,8	
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	58,7	58,5	55,6	61,6	58,9	13,3	14,1	12,8	16,0	14,5	11,5	10,3	11,8	10,7	11,2	
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	62,2	57,0	13,5	12,5	10,9	12,7	
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	62,1	58,8	59,2	62,9	61,1	13,6	11,9	13,7	13,2	13,4	11,2	11,5	10,8	10,0	10,4	
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	60,3	59,4	59,7	..	59,7	15,9	12,2	14,6	..	14,6	10,9	8,6	8,7	..	9,2	
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	63,4	..	62,5	15,6	..	15,8	8,4	..	8,5	
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	64,3	63,2	13,1	13,6	6,7	7,5	
323 <i>Sjuksköterskor</i>	66,3	64,3	13,8	14,1	6,6	7,4	
33 <i>Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	73,4	72,3	11,0	11,6	7,6	7,3	
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	74,7	73,7	10,9	10,9	7,5	7,2	
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	59,1	57,6	58,9	58,3	58,6	12,7	12,6	12,5	13,8	13,1	12,9	14,5	12,7	12,5	12,6	
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	60,4	60,2	61,0	60,1	60,7	13,6	10,9	12,2	13,6	12,7	14,1	15,4	13,6	14,0	13,7	
3415 <i>Företagssäljare</i>	59,9	..	60,3	12,6	..	12,7	13,0	..	13,2	
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	57,0	57,4	12,6	12,0	14,3	13,8	
4 Kontors- och kundservicearbete	46,4	45,3	48,1	46,4	46,9	9,3	6,8	8,7	7,6	7,9	23,6	22,4	26,6	21,2	22,8	
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	47,6	46,2	48,7	47,6	48,0	10,2	6,9	8,6	8,3	8,4	20,6	19,8	25,3	17,2	19,9	
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	46,5	46,5	10,4	10,8	13,5	13,7	
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	48,0	9,3	24,9	
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	47,5	8,9	27,1	
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	44,1	44,9	7,4	8,3	16,0	16,8	
42 <i>Kundservicearbete</i>	43,2	43,3	5,9	6,4	31,8	32,3	

Tabell 8.1 (forts)
Table 8.1 (cont'd)

Yrke	Upplever att (instämmer helt eller delvis)															
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla					
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05	
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	51,6	49,3	43,2	52,9	50,6	10,0	7,7	7,8	9,0	8,7	17,1	19,6	20,4	17,8	18,4	
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	52,6	49,6	40,9	54,2	51,8	12,1	8,2	10,1	9,9	9,9	14,4	17,9	19,8	15,7	16,4	
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	53,8	50,0	..	55,1	52,9	13,0	9,4	..	10,6	10,7	12,7	17,3	..	15,2	15,7	
5131 Barnskötare m.fl.	59,6	58,2	13,2	13,1	11,3	12,4	
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	55,9	..	61,3	60,0	..	8,4	..	9,2	9,3	..	17,3	..	15,4	15,9	
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	48,1	45,7	9,7	9,0	18,6	20,0	
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel	..	48,6	46,3	47,5	47,0	..	6,4	4,8	5,2	5,0	..	24,2	21,1	26,4	24,3	
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	48,6	46,3	47,5	47,0	..	6,4	4,8	5,2	5,0	..	24,2	21,1	26,4	24,3	
5222 Försäljare, fackhandel	44,8	43,8	5,9	5,7	25,0	22,2	
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	54,0	..	51,3	7,4	..	7,3	11,9	..	11,6	
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	54,0	..	51,3	7,4	..	7,3	11,9	..	11,6	
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	48,4	49,0	49,4	..	49,4	11,2	11,5	11,2	..	11,0	12,9	11,4	11,9	..	12,2	
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	49,8	50,3	50,5	..	50,4	8,2	10,7	9,3	..	9,4	12,0	10,6	11,5	..	11,8	
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	49,4	..	49,3	8,4	..	8,3	11,5	..	11,6	
713 Byggnadshantverkare m.fl.	52,1	..	51,5	11,2	..	11,4	10,1	..	10,7	
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	48,5	..	48,7	14,2	..	14,1	10,0	..	10,1	
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	42,2	44,6	45,1	43,4	44,8	7,7	9,1	8,7	7,3	8,5	23,3	21,0	22,1	27,0	22,9	
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	45,6	48,9	48,4	..	47,6	8,8	13,0	11,2	..	10,4	23,2	20,6	22,0	..	23,7	
83 Transport- och maskinförararbete	43,7	..	43,0	5,7	..	5,7	22,8	..	22,7	
832 Fordonsförare	42,8	..	42,2	6,2	..	5,7	25,7	..	25,4	
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	47,6	46,9	6,8	7,3	28,0	28,6	
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	47,7	46,4	6,7	7,3	28,4	29,8	
912 Städare m.fl.	44,4	43,7	6,4	7,2	27,2	29,9	
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	44,6	43,7	6,5	7,3	27,4	29,7	
Samtliga	55,1	53,6	53,1	57,0	54,9	11,6	11,1	11,5	11,4	11,4	15,3	14,7	14,8	15,2	15,0	

Tabell 8.2 Andel sysselsatta (procent) som upplever att inflytandet över arbetet är för litet, arbetet som psykiskt påfrestande, enformigt, efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 8.2 Employed persons (per cent) who find they have too little influence, their work mentally stressful, monotonous, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Upplever att (instämmer helt eller delvis)															
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt					
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05	
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
1 Ledningsarbete	13,2	10,9	9,8	14,6	11,3	55,5	55,0	54,4	57,6	55,4	3,8	4,3	4,9	2,9	4,3	
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	11,2	..	12,9	57,8	..	59,1	3,8	..	3,0	
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	13,9	61,7	3,9	
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	23,0	25,4	23,4	24,6	24,0	55,2	53,5	48,7	59,6	54,3	6,4	7,0	7,3	6,2	6,8	
21 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.</i>	..	27,7	24,5	..	25,0	..	40,8	37,4	..	37,9	..	8,4	9,7	..	8,5	
213 <i>Dataspecialister</i>	22,8	..	22,9	34,6	..	35,7	10,6	..	8,9	
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	23,5	..	23,7	34,6	..	35,0	11,4	..	9,6	
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	27,1	40,0	7,5	
22 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	28,3	28,1	66,6	65,4	5,3	5,6	
23 <i>Lärararbete inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	20,1	27,1	23,2	24,0	23,7	74,9	66,6	60,2	76,9	70,7	3,2	4,0	3,8	4,0	3,9	
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	31,1	69,5	4,1	
233 <i>Grundskollärare</i>	21,0	21,3	84,5	81,5	3,6	3,5	
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	22,9	22,2	21,4	23,1	22,3	47,7	49,0	49,9	48,2	48,9	8,4	8,1	7,2	8,7	8,0	
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	22,8	21,5	37,9	42,2	10,5	9,3	
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	26,6	24,0	23,9	25,8	24,9	48,0	47,6	46,8	50,1	48,5	10,8	13,3	11,3	10,8	11,0	
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	26,3	23,3	22,8	..	24,0	42,4	44,1	45,1	..	43,1	13,1	14,0	11,8	..	12,2	
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	21,1	..	21,7	45,5	..	42,9	9,6	..	10,6	
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	27,9	26,6	61,3	59,7	7,7	8,5	
323 <i>Sjuksköterskor</i>	28,9	28,3	72,7	71,6	5,6	5,7	
33 <i>Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	20,8	21,5	64,0	63,5	4,9	5,0	
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	20,5	20,7	65,3	65,2	4,8	4,4	
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	27,7	24,2	25,1	26,1	25,6	44,2	44,4	47,5	41,7	44,7	12,4	14,8	11,1	14,1	12,5	
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	24,3	24,8	24,3	24,7	24,5	43,3	42,4	44,5	38,5	42,5	12,6	14,9	10,7	16,2	12,6	
3415 <i>Företagssäljare</i>	25,5	..	24,7	44,5	..	43,4	9,9	..	11,9	
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	26,4	27,2	34,3	35,3	14,3	14,5	
4 Kontors- och kundservicearbete	31,4	31,5	32,5	30,7	31,2	29,3	30,2	34,3	28,0	29,8	30,0	32,4	35,7	28,1	30,3	
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	30,2	29,4	31,3	28,6	29,5	25,7	26,2	31,9	23,9	26,6	27,3	28,4	35,0	22,9	26,9	
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	25,3	24,7	21,0	21,7	20,3	21,5	
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	32,3	33,0	30,6	
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	33,0	29,9	32,7	
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	27,2	27,5	26,5	27,1	22,6	23,0	
42 <i>Kundservicearbete</i>	36,4	37,1	38,7	40,6	41,8	41,6	

Tabell 8.2 (forts)
Table 8.2 (cont'd)

Yrke	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	28,4	28,1	25,9	29,1	28,3	54,4	50,3	48,1	54,8	53,2	22,3	23,7	23,5	21,8	22,2
51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete	28,3	28,8	28,1	29,0	28,8	61,9	57,4	59,5	60,9	60,6	19,4	22,4	25,0	19,3	20,4
513 Vård- och omsorgspersonal m.fl.	29,9	29,0	..	29,8	29,7	65,6	61,1	..	64,2	64,7	18,4	21,3	..	18,3	19,2
5131 Barnskötare m.fl.	25,0	24,8	54,3	55,4	11,9	12,8
5132 Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	..	29,3	..	30,8	30,6	..	67,5	..	68,6	68,4	..	19,9	..	16,7	16,8
5133 Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.	31,8	31,4	65,6	65,3	25,4	27,6
52 Försäljningsarb. inom detaljhandel	..	26,0	22,9	29,4	26,8	..	30,2	33,1	30,1	31,3	..	27,4	21,4	31,5	27,5
522 Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.	..	26,0	22,9	29,4	26,8	..	30,2	33,1	30,1	31,3	..	27,4	21,4	31,5	27,5
5222 Försäljare, fackhandel	29,8	26,7	28,9	28,1	25,4	22,1
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	17,3	..	18,4	26,3	..	26,5	20,5	..	20,0
61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m	17,3	..	18,4	26,3	..	26,5	20,5	..	20,0
7 Hantverksarbete inom byggverk-samhet och tillverkning	24,1	24,6	23,6	..	23,9	29,1	26,1	27,4	..	27,1	21,5	19,5	18,3	..	19,4
71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	18,1	23,7	21,4	..	21,4	27,7	24,5	25,8	..	25,7	19,3	20,4	18,1	..	18,7
712 Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.	20,5	..	20,4	23,0	..	22,9	20,1	..	20,3
713 Byggnadshantverkare m.fl.	20,9	..	21,2	27,4	..	27,1	12,1	..	13,1
72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	25,4	..	26,2	29,5	..	29,4	15,4	..	16,5
8 Process- och maskinoperatörs- arbete, transportarbete m.m.	37,1	35,1	34,9	39,5	35,7	29,2	28,4	30,3	28,4	30,0	44,8	45,2	41,6	56,4	44,1
82 Maskinoperatörs- o monteringsarbete	40,5	37,8	38,1	..	38,4	24,3	25,4	26,4	..	26,4	51,4	47,1	44,7	..	48,0
83 Transport- och maskinförararbete	32,7	..	33,1	35,1	..	35,5	39,6	..	40,2
832 Fordonsförare	35,2	..	36,1	37,8	..	38,7	37,3	..	38,8
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	28,6	30,4	27,4	25,9	49,3	48,0
91 Servicearbete utan särskild yrkesutbildning	28,5	29,0	27,2	25,6	49,8	48,0
912 Städare m.fl.	26,4	26,4	22,7	21,8	59,0	58,9
9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.	26,5	26,8	22,8	22,2	59,3	59,6
Samtliga	26,7	26,5	25,4	27,5	26,4	43,8	42,1	39,2	47,6	43,2	20,1	21,1	20,3	19,8	20,1

Tabell 8.3 Andel sysselsatta (procent) som upplever att arbetet är för bundet/ofritt, arbet är meningsfullt, är på det stora hela nöjd med arbetet efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 8.3 Employed persons (per cent) who find their work is too restrictive, is meaningful, is on the whole satisfying, by occupation (SSYK) and sex. 2003, 2005 och 2001/03/05

Yrke	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					nöjd med arbetet i stort				
	2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05		2003	2005	2001/03/05				
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
1 Ledningsarbete	8,8	8,2	8,1	11,0	8,9	82,2	85,9	82,8	87,4	84,2	84,9	85,3	85,9	84,4	85,4
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	6,1	..	6,1	84,6	..	86,6	85,4	..	85,2
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	7,2	86,6	82,5
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	11,0	11,3	9,2	13,1	11,2	83,1	81,1	79,9	84,8	82,4	78,2	80,7	79,4	78,9	79,1
21 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavet. m.m.</i>	..	9,5	6,3	..	6,5	..	75,7	76,1	..	77,9	..	78,0	76,6	..	77,4
213 <i>Dataspecialister</i>	6,8	..	7,1	75,7	..	77,2	79,1	..	78,8
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	7,3	..	7,2	75,0	..	76,7	78,0	..	77,6
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	5,7	79,2	76,5
22 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	22,6	22,4	90,8	89,4	82,4	80,6
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	12,9	11,9	12,4	13,7	13,2	85,8	83,7	82,0	85,4	84,2	76,7	80,2	79,1	76,3	77,3
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	12,4	78,8	76,0
233 <i>Grundskollärare</i>	15,3	16,6	87,7	86,1	73,9	73,1
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	8,8	8,9	7,2	10,7	9,1	82,1	81,0	80,7	82,4	81,6	81,2	82,0	82,7	79,4	80,9
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	11,3	8,4	79,1	79,6	78,9	81,5
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	13,1	15,0	10,2	16,8	13,5	78,4	77,4	75,6	80,9	78,3	78,1	78,3	77,9	79,0	78,4
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	10,8	15,1	10,2	..	11,9	72,9	74,6	75,3	..	75,0	76,3	77,7	78,0	..	77,7
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	7,5	..	8,5	77,5	..	76,9	78,7	..	78,7
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	20,3	18,8	88,1	86,8	79,8	79,0
323 <i>Sjuksköterskor</i>	21,6	21,4	88,0	87,4	79,6	79,1
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	11,1	10,7	88,7	88,7	78,0	77,1
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	11,5	11,1	89,1	89,0	77,6	76,8
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	13,7	14,1	10,3	16,8	13,5	76,3	74,1	74,8	75,5	75,2	78,8	77,8	78,4	79,5	78,9
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	14,7	12,8	9,5	20,5	13,3	75,2	72,9	75,1	72,3	74,1	78,1	77,5	77,7	80,0	78,5
3415 <i>Företagssäljare</i>	7,3	..	9,3	73,7	..	72,9	77,1	..	77,1
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	14,4	14,1	74,4	74,5	78,1	78,6
4 Kontors- och kundservicearbete	25,1	23,3	22,5	25,8	24,8	53,8	57,9	46,9	58,7	55,3	70,0	72,4	65,7	72,8	70,7
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	19,6	18,3	21,0	19,1	19,7	55,0	60,7	46,6	62,8	57,4	69,7	74,0	64,9	75,1	71,7
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	18,0	17,7	64,7	64,5	75,6	75,7
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	20,7	44,7	68,5
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	19,3	41,1	66,6
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	19,9	19,3	61,2	61,0	75,5	74,3
42 <i>Kundservicearbete</i>	43,4	41,7	48,0	48,2	66,8	67,5

Tabell 8.3 (forts)
Table 8.3 (cont'd)

Yrke	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					nöjd med arbetet i stort				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv		Tot	Tot	Tot	M		Kv	Tot	Tot	M	
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	22,4	21,4	19,0	23,0	22,1	70,7	70,2	61,4	73,8	70,9	69,7	72,9	70,1	71,6	71,3
51 <i>Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete</i>	21,6	20,8	18,5	22,0	21,3	77,1	75,6	65,8	79,5	77,1	70,0	73,4	67,7	72,4	71,6
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	21,5	19,9	..	22,0	21,5	80,8	78,5	..	82,0	80,5	70,1	74,3	..	72,9	71,7
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	15,3	16,2	87,0	85,6	76,2	74,7
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	22,0	..	23,4	22,8	..	81,5	..	84,2	83,0	..	75,0	..	73,3	72,3
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	23,3	22,5	77,5	75,3	69,0	67,9
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel</i>	..	23,1	19,7	27,3	24,3	..	54,9	55,6	50,7	52,7	..	71,4	73,4	68,4	70,4
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	23,1	19,7	27,3	24,3	..	54,9	55,6	50,7	52,7	..	71,4	73,4	68,4	70,4
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	25,5	22,4	52,6	54,3	71,3	73,2
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	22,0	..	22,2	67,6	..	69,2	72,2	..	73,6
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	22,0	..	22,2	67,6	..	69,2	72,2	..	73,6
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	12,0	12,0	10,9	..	11,5	63,6	64,1	64,6	..	63,9	70,3	69,2	69,9	..	70,0
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	7,9	10,5	8,4	..	8,6	68,5	64,7	67,0	..	66,5	73,2	70,9	71,2	..	71,3
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	8,8	..	8,8	69,4	..	69,3	71,0	..	71,2
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	7,2	..	7,3	66,7	..	66,1	71,9	..	72,3
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	13,4	..	14,1	62,1	..	61,8	68,1	..	68,2
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	30,1	28,4	26,7	39,7	28,9	44,2	46,0	46,7	33,6	44,5	58,2	59,2	61,1	51,1	59,4
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	33,5	34,4	31,2	..	33,3	39,4	41,8	43,6	..	40,2	54,8	55,2	57,8	..	55,8
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	21,9	..	22,8	49,6	..	49,6	62,9	..	62,6
832 <i>Fordonsförare</i>	21,5	..	22,7	50,3	..	50,3	63,5	..	62,6
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	21,7	21,1	44,5	43,5	62,9	61,2
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	21,3	19,6	46,6	45,9	62,2	61,6
912 <i>Städare m.fl.</i>	15,3	15,6	42,8	42,6	60,5	57,7
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	15,4	15,8	43,0	42,4	60,8	57,7
Samtliga	17,5	17,2	14,8	20,3	17,4	68,7	68,9	65,8	72,2	68,9	72,3	73,8	72,2	74,0	73,0

Tabell 8.4 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har alldeles för mycket att göra, för svåra/enkla arbetsuppgifter efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 8.4 Employed persons (per cent) who find that they have too much to do at work, the tasks are too difficult/easy, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Upplever att (<i>instämmer helt eller delvis</i>)														
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	59,7	..	56,5	8,8	..	8,5	12,1	..	11,2
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	57,4	8,5	10,2
Utvinning av mineral, tillverkning	49,8	52,1	52,5	49,7	51,8	10,4	11,8	12,1	11,3	11,9	18,2	15,7	15,7	19,3	16,6
<i>Tillverkning</i>	49,8	52,2	52,6	49,6	51,8	10,2	11,8	12,1	11,2	11,9	18,1	15,7	15,8	19,3	16,6
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	52,4	12,4	25,0
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	50,0	..	49,0	12,1	..	11,6	12,0	..	13,4
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	52,4	..	51,5	12,6	..	12,6	14,2	..	16,1
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	62,0	15,5	20,2
Byggverksamhet	54,5	54,1	54,5	..	53,9	10,5	13,3	10,6	..	10,6	11,3	7,6	9,7	..	10,2
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	51,3	..	50,8	10,4	..	10,5	10,2	..	10,7
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	59,5	..	58,8	11,0	..	10,7	8,9	..	9,3
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	53,2	53,2	54,9	51,3	53,3	9,8	9,2	11,4	6,3	9,2	19,1	19,0	16,2	22,7	19,1
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	50,2	12,2	14,4
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	55,9	57,3	58,5	..	57,5	12,0	9,4	12,0	..	11,1	15,6	14,4	14,2	..	14,7
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	50,4	51,9	51,4	50,5	50,8	5,9	7,7	8,9	5,3	6,5	23,7	25,6	21,8	25,7	24,3
Detaljhandel med brett sortiment	55,2	2,8	28,7
Specialiserad detaljhandel	48,8	48,5	7,2	7,9	23,3	22,1
T															
ransport, magasinering och kommunikation	46,5	45,8	45,2	52,2	47,2	8,4	7,5	7,1	9,6	7,8	25,7	20,2	24,0	22,2	23,5
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	43,4	..	45,2	7,3	..	8,0	23,5	..	22,7
Landtransport, transport i rörsystem	40,1	..	41,5	6,6	..	6,9	25,3	..	24,4
Post- och telekommunikationer	51,9	7,5	25,3
Finansiell verksamhet	54,9	12,2	12,7

Tabell 8.4 (forts)
Table 8.4(cont'd)

Näringsgren	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	man har alldeles för mycket att göra					arbetsuppgifterna är för svåra					arbetsuppgifterna är för enkla				
	2003		2005		2001/03/05 ¹	2003		2005		2001/03/05 ¹	2003		2005		2001/03/05 ¹
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	52,1	52,2	53,4	51,1	52,5	12,9	11,8	12,8	12,3	12,6	15,8	13,0	14,1	15,6	14,6
Fastighetsverksamhet	49,1	9,2	16,6
Databehandlingsverksamhet m.m.	55,0	..	54,0	16,9	..	17,7	13,6	..	12,9
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	51,0	50,4	52,3	50,0	51,3	11,4	11,2	11,9	11,2	11,6	15,0	14,7	14,5	16,5	15,3
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	51,4	51,4	51,9	50,7	51,4	11,8	11,6	11,6	11,9	11,7	13,8	13,7	12,7	15,1	13,7
Utbildning^{3,4}	67,8	63,7	61,7	69,0	67,0	13,5	12,9	13,5	14,0	13,8	8,3	9,7	9,3	8,6	8,8
Utbildning exkl. förskola	67,9	62,8	40,8	69,3	67,1	13,9	14,3	8,3	15,0	14,6	8,4	9,6	6,4	8,7	8,8
Förskola	68,0	66,9	10,4	10,1	8,6	9,1
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	58,6	53,7	49,8	59,3	57,8	13,5	11,8	14,9	12,0	12,5	12,3	14,7	12,9	13,4	13,3
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	64,0	58,5	53,7	64,2	62,2	14,0	13,3	15,9	13,4	13,8	10,3	12,4	12,3	10,8	11,1
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	61,1	59,3	9,3	8,9	18,7	18,1
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	56,0	52,4	..	55,2	54,1	12,1	9,0	..	10,6	10,5	14,1	15,1	..	14,5	14,6
Öppna sociala insatser ⁶	47,8	46,4	12,7	13,4	17,4	17,2
Personliga och kulturella tjänster	52,2	48,5	52,0	49,6	50,6	8,8	6,2	8,5	7,0	7,7	20,6	21,4	18,6	21,1	20,0
Hotell- och restaurangverksamhet	59,1	6,7	30,4
Intressebevakning religiös verksamhet	52,3	10,6	14,2
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	46,4	7,3	16,2
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	57,0	53,3	51,6	60,6	56,2	14,6	13,9	13,4	15,4	14,4	10,4	12,0	10,0	12,0	11,0
Samtliga	55,1	53,6	53,1	57,0	54,9	11,6	11,1	11,5	11,4	11,4	15,3	14,7	14,8	15,2	15,0

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 8.5 Andel sysselsatta (procent) som upplever att inflytandet över arbetet är för litet, arbetet som psykiskt påfrestande, enformigt, efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 8.5 Employed persons (per cent) who find they have too little influence, their work mentally stressful, monotonous, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt				
	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05	2003		2005		2001/03/05
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	15,3	..	15,9	30,9	..	30,4	23,1	..	22,3
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	15,1	28,8	16,4
Utvinning av mineral, tillverkning	31,2	29,9	29,6	31,2	30,0	32,2	30,4	33,3	27,6	31,9	29,8	29,6	27,0	34,6	28,9
<i>Tillverkning</i>	31,1	29,9	29,6	31,1	29,9	32,2	30,5	33,4	27,6	31,9	29,8	29,4	26,9	34,6	28,8
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	37,5	35,5	41,5
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	30,7	..	30,0	27,8	..	27,8	28,7	..	32,4
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	27,5	..	28,7	30,1	..	29,6	19,6	..	21,3
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	37,1	37,6	35,4
Byggverksamhet	17,5	23,1	19,2	..	19,3	30,3	27,3	29,9	..	29,0	19,1	17,8	17,1	..	17,3
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	19,0	..	19,5	30,4	..	29,3	16,7	..	16,9
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	19,4	..	19,0	29,2	..	28,6	17,8	..	18,0
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	26,2	26,7	24,0	28,3	25,9	34,9	35,0	37,7	30,8	34,7	23,4	25,7	18,6	29,3	23,3
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	21,1	37,5	19,3
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	26,7	26,4	26,3	..	26,1	35,7	39,5	41,2	..	37,8	17,3	21,8	18,0	..	18,1
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	27,8	28,3	22,8	29,6	27,3	32,4	30,1	30,1	31,7	31,2	29,6	31,9	20,9	33,4	29,0
Detaljhandel med brett sortiment	27,2	35,2	42,3
Specialiserad detaljhandel	29,6	27,5	30,5	29,5	24,7	22,0
Transport, magasinering och kommunikation	35,0	34,9	33,0	36,3	33,9	36,8	35,4	36,2	38,6	36,9	34,4	35,8	34,0	32,5	33,6
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	32,6	..	33,3	39,8	..	40,2	32,7	..	31,9
Landtransport, transport i rörsystem	32,9	..	34,0	40,5	..	43,3	35,7	..	36,2
Post- och telekommunikationer	35,5	29,0	37,7
Finansiell verksamhet	26,4	37,6	15,3

Tabell 8.5 (forts)
Table 8.5 (cont'd)

Näringsgren	Upplever att (instämmer helt eller delvis)														
	inflytandet är för litet					arbetet är psykiskt påfrestande					arbetet är enformigt				
	2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹			2003	2005	2001/03/05 ¹		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	26,2	24,2	24,4	26,7	25,3	39,8	38,7	39,8	35,4	38,1	19,4	19,8	16,5	22,8	18,9
Fastighetsverksamhet	20,7	33,5	15,2
Databehandlingsverksamhet m.m.	24,6	..	26,1	39,7	..	38,7	12,0	..	11,5
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	26,7	23,9	24,0	27,3	25,4	39,8	38,8	40,9	36,0	38,8	23,6	25,0	20,6	25,9	22,9
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag	25,8	23,4	22,6	27,2	24,6	40,6	39,0	41,2	38,0	39,8	22,8	22,9	20,2	26,3	22,8
Utbildning	22,1	25,2	23,3	24,9	24,5	61,0	55,4	56,8	60,5	59,5	8,3	9,0	7,2	9,6	9,0
Utbildning exkl. förskola	22,2	26,3	14,5	26,0	25,1	62,7	57,6	37,7	63,2	61,1	7,8	9,3	4,8	9,9	9,0
Förskola	21,3	21,4	51,1	51,6	8,8	8,8
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	28,6	27,6	25,9	28,2	27,9	64,1	60,8	64,5	63,1	63,3	15,1	18,3	16,6	15,7	15,8
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	27,9	28,2	28,6	27,9	28,1	60,1	57,1	61,6	59,5	59,9	11,2	15,0	12,9	12,7	12,8
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg	29,3	29,0	66,3	66,1	19,4	19,3
Omsorg och sociala insatser med boende	29,7	28,4	..	29,8	29,0	72,2	64,0	..	67,4	67,9	19,8	22,4	..	20,5	21,2
Öppna sociala insatser	28,0	26,7	63,5	63,5	17,4	18,9
Personliga och kulturella tjänster	21,7	21,4	21,3	22,6	22,0	39,8	41,6	41,9	39,6	40,7	18,6	21,2	18,4	22,5	20,7
Hotell- och restaurangverksamhet	22,8	45,0	32,9
Intressebevakning religiös verksamhet	21,7	42,4	10,2
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	23,1	39,0	14,1
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	28,8	27,4	25,3	29,0	27,2	48,7	45,7	48,0	46,5	47,3	10,8	13,5	9,5	14,6	12,1
Samtliga	26,7	26,5	25,4	27,5	26,4	43,8	42,1	39,2	47,6	43,2	20,1	21,1	20,3	19,8	20,1

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 8.6 Andel sysselsatta (procent) som upplever att arbetet är för bundet/ofritt, arbetet är meningsfullt, är på det stora hela nöjd med arbetet efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 8.6 Employed persons (per cent) who find their work is too restrictive, is meaningful, is on the whole satisfying, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Upplever (<i>instämmer helt eller delvis</i>) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					nöjd med arbetet i stort				
	2003 Tot	2005 Tot	2001/03/05 M Kv		Tot	2003 Tot	2005 Tot	2001/03/05 M Kv		Tot	2003 Tot	2005 Tot	2001/03/05 M Kv		Tot
Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske	20,8	..	21,6	71,1	..	71,3	72,5	..	73,4
Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill	24,2	72,3	75,1
Utvinning av mineral, tillverkning	20,8	20,2	18,9	24,6	20,3	56,3	58,6	59,0	53,1	57,5	66,2	68,1	67,8	67,7	67,8
<i>Tillverkning</i>	20,9	20,1	18,9	24,4	20,2	56,4	58,5	59,1	53,0	57,6	66,1	68,1	67,9	67,7	67,8
Livsmedel, dryckesvarutillverkning	29,5	46,0	57,9
Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	23,4	..	22,5	57,3	..	54,9	64,6	..	65,9
Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	12,9	..	13,3	62,7	..	62,8	70,1	..	69,8
Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	26,2	51,4	62,5
Byggverksamhet	8,2	9,7	8,2	..	8,2	68,8	69,8	68,5	..	68,3	74,4	72,6	72,1	..	72,4
Mark- grund o bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	9,2	..	9,0	68,1	..	68,1	72,3	..	72,8
Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader	6,6	..	7,0	69,1	..	68,5	71,9	..	71,8
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	21,2	20,9	17,0	26,5	21,2	58,4	59,1	60,9	55,6	58,6	70,9	69,2	72,3	70,0	71,3
Handel och service av motorfordon och detaljhandel med drivmedel	20,7	58,3	70,7
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	13,6	15,9	13,3	..	14,3	65,9	62,4	64,9	..	64,2	72,7	70,1	73,0	..	73,6
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	28,2	25,3	20,3	30,7	27,1	51,2	56,1	55,3	53,3	54,0	68,9	69,2	74,4	67,0	69,6
Detaljhandel med brett sortiment	32,7	47,9	63,0
Specialiserad detaljhandel	28,6	25,7	58,5	73,0
Transport, magasinering och kommunikation	19,0	24,0	19,7	26,0	21,5	55,6	51,4	52,8	54,4	53,3	66,9	64,8	66,3	67,3	66,6
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	21,2	..	21,8	54,4	..	55,1	67,2	..	67,9
Landtransport, transport i rörsystem	22,5	..	24,1	53,3	..	53,7	63,8	..	64,1
Post- och telekommunikationer	20,7	48,9	63,6
Finansiell verksamhet	18,3	76,1	79,7

Tabell 8.6 (forts)
Table 8.6 (cont'd)

Näringsgren	Upplever (instämmer helt eller delvis) att														
	arbetet är bundet/ofritt					arbetet är meningsfullt					nöjd med arbetet i stort				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot	
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	14,6	13,6	10,2	18,6	13,4	68,4	68,0	70,7	67,0	69,3	72,5	75,1	75,4	72,9	74,4
Fastighetsverksamhet	11,3	71,8	73,6
Databehandlingsverksamhet m.m.	7,8	..	9,4	71,6	..	71,3	75,0	..	73,1
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	16,3	16,1	11,8	20,7	15,6	67,6	64,6	69,2	65,5	67,6	73,0	74,3	75,3	73,0	74,3
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	15,7	15,2	11,2	21,1	15,4	68,4	65,9	68,0	66,0	67,2	73,7	74,7	74,5	73,8	74,2
Utbildning^{3,4}	13,1	12,6	11,1	14,2	13,4	83,3	80,9	78,9	82,0	81,2	75,6	78,3	75,5	76,1	76,0
Utbildning exkl. förskola	13,1	13,3	7,4	14,8	13,7	81,3	79,6	53,1	80,3	79,9	75,7	76,8	51,3	75,3	75,3
Förskola	11,9	11,8	87,9	87,3	79,0	79,2
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	19,6	19,5	15,9	20,7	20,0	81,8	81,2	77,5	82,9	82,1	74,0	77,3	71,7	75,3	74,7
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	21,2	22,1	19,7	23,1	22,5	82,9	85,5	81,1	85,0	84,3	77,1	80,5	73,8	78,8	77,9
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	22,0	21,3	82,1	80,8	68,1	68,2
Omsorg och sociala insatser med boende ⁶	19,3	17,1	..	19,5	18,1	78,4	76,8	..	78,2	77,5	67,8	74,5	..	72,2	71,3
Öppna sociala insatser ⁶	17,6	16,5	82,7	80,9	75,7	74,6
Personliga och kulturella tjänster	15,1	14,3	12,8	18,0	15,7	66,0	68,2	66,9	66,4	66,6	73,9	77,0	76,0	74,6	75,2
Hotell- och restaurangverksamhet	22,5	50,1	66,1
Intressebevakning religiös verksamhet	10,0	80,2	81,0
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	12,5	72,4	80,6
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	17,0	16,3	12,0	18,3	15,2	76,4	73,9	74,4	77,1	75,8	78,9	79,7	80,5	78,1	79,3
Samtliga	17,5	17,2	14,8	20,3	17,4	68,7	68,9	65,8	72,2	68,9	72,3	73,8	72,2	74,0	73,0

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 8.7 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har alldeles för mycket att göra, för svåra arbetsuppgifter efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 8.7 Employed persons (per cent) who find that they have too much to do at work, their tasks are too difficult, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Upplever att (<i>instämmer helt eller delvis</i>)															
		man har alldeles för mycket att göra								arbetsuppgifterna är för svåra							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	35,4	38,0	29,9	35,6	39,5	41,8	35,9	39,5	5,4	8,1	6,8	6,9	4,9	7,5	7,5	6,8
	1995/97	42,2	44,6	36,7	42,2	44,6	49,9	48,8	48,3	5,7	6,0	8,0	6,4	6,0	8,7	9,2	8,2
	1999/01	45,7	48,3	39,9	45,4	47,5	55,0	49,0	51,2	6,4	8,0	10,7	8,3	6,8	9,1	7,9	8,2
	2003/05	40,3	46,8	38,0	42,6	42,0	50,2	44,1	46,1	4,8	7,4	8,4	7,0	5,4	6,8	7,9	6,7
Facklärd arbetare	1991/93	34,7	37,5	31,0	35,4	44,2	51,3	..	47,3	7,2	11,4	11,7	10,2	5,7	9,0	..	7,7
	1995/97	45,3	49,1	40,8	46,2	..	57,3	..	58,2	8,5	8,5	11,9	9,3	..	7,3	..	8,0
	1999/01	..	52,5	44,1	50,2	..	63,6	58,0	60,6	..	11,0	12,3	11,2	..	9,6	8,8	8,5
	2003/05	..	51,2	41,4	48,0	..	58,0	..	56,4	..	11,8	11,6	11,5	..	8,8	..	9,5
Samtliga arbetare	1991/93	35,1	37,7	30,4	35,5	40,9	44,5	37,0	41,6	6,2	9,8	9,2	8,6	5,1	7,9	7,6	7,0
	1995/97	43,6	46,8	38,8	44,1	48,5	52,6	52,0	51,4	7,0	7,2	10,0	7,8	7,1	8,2	8,9	8,1
	1999/01	48,5	50,2	41,7	47,5	49,7	58,3	51,9	54,4	7,9	9,4	11,4	9,5	6,3	9,3	8,2	8,3
	2003/05	43,8	49,0	39,6	45,1	44,9	53,2	47,8	49,5	6,9	9,5	9,9	9,1	5,2	7,6	9,9	7,7
Lägre tjänstemän	1991/93	..	53,6	..	49,2	44,4	49,8	46,7	47,8	..	14,6	..	12,2	7,9	8,8	10,4	9,0
	1995/97	..	59,3	..	56,5	48,0	55,3	52,0	52,8	..	12,3	..	11,2	8,4	10,8	12,2	10,8
	1999/01	..	60,4	..	56,8	..	60,9	50,2	55,7	..	13,2	..	12,6	..	11,2	9,7	9,9
	2003/05	..	54,3	..	50,8	..	57,0	49,0	51,2	..	11,0	..	10,7	..	11,7	10,8	11,2
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	60,9	52,4	57,3	50,1	62,4	58,0	59,3	..	14,9	13,0	14,2	11,9	15,1	15,1	14,5
	1995/97	..	67,9	57,1	63,5	..	72,3	65,5	69,8	..	15,8	15,9	15,5	..	18,0	13,6	16,7
	1999/01	..	67,1	60,2	63,0	..	73,5	68,2	70,8	..	15,9	14,4	15,2	..	16,2	14,7	15,8
	2003/05	..	63,4	54,7	58,6	..	66,0	67,0	65,9	..	14,6	13,3	14,3	..	14,2	12,5	13,3
Högre tjänstemän	1991/93	..	69,3	59,4	65,8	..	68,9	..	66,8	..	17,8	13,2	16,8	..	19,3	..	18,6
	1995/97	..	72,2	69,1	70,4	..	72,9	73,1	71,4	..	18,5	16,1	17,4	..	21,8	18,9	20,4
	1999/01	..	69,3	65,9	67,3	..	75,9	70,5	73,0	..	15,2	15,7	15,6	..	22,5	14,8	20,1
	2003/05	..	67,7	56,3	62,1	..	69,0	68,4	67,4	..	16,4	11,9	14,6	..	19,7	16,4	17,8
Samtliga tjänstemän	1991/93	51,8	62,2	52,4	57,9	48,2	58,8	54,3	55,8	13,5	15,9	12,2	14,5	11,1	13,5	12,9	12,9
	1995/97	59,5	67,6	60,8	64,3	57,5	66,6	62,0	63,8	13,2	16,0	14,5	15,1	13,2	16,4	14,3	15,3
	1999/01	55,0	66,3	61,5	63,0	60,9	70,1	62,8	66,3	13,0	15,0	15,0	14,7	14,3	16,1	13,1	14,8
	2003/05	50,7	63,2	54,2	58,3	52,4	64,4	61,9	62,0	14,5	14,6	12,2	13,7	11,3	15,1	13,0	13,9
Företagare	1991/93	..	52,9	40,4	48,3	34,9	..	12,7	11,4	11,9	7,5
	1995/97	..	57,8	45,9	52,9	39,6	..	10,4	13,5	11,5	8,4
	1999/01	59,5	10,9
	2003/05	..	63,4	..	57,3	13,2	..	11,0
Samtliga	1991/93	40,7	51,3	42,8	46,9	44,0	52,2	45,4	48,6	8,5	13,1	11,0	11,6	7,7	11,0	10,3	10,1
	1995/97	49,2	57,8	51,2	54,3	52,2	60,1	56,5	57,6	9,2	11,8	12,8	11,6	9,7	12,9	11,9	12,0
	1999/01	51,1	59,4	53,1	55,9	55,0	64,6	57,7	60,7	9,8	12,4	13,1	12,2	10,1	13,2	11,1	12,0
	2003/05	46,6	57,0	48,4	52,4	47,9	59,8	56,0	56,5	9,7	12,3	10,9	11,4	7,8	12,1	11,8	11,3

Tabell 8.8 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de har för enkla arbetsuppgifter resp. att inflytandet över arbetet är för litet efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 8.8 Employed persons (per cent) who find the tasks are too easy, have too little influence, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Upplever att (<i>instämmer helt eller delvis</i>)															
		arbetsuppgifterna är för enkla								inflytandet är för litet							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	30,0	17,4	13,6	21,0	25,1	18,3	11,5	18,3	37,1	40,6	30,4	37,4	31,6	33,3	28,4	31,5
	1995/97	26,5	20,0	11,9	20,2	25,9	20,2	14,9	20,0	38,6	38,8	32,0	37,3	30,8	33,5	27,4	31,0
	1999/01	29,9	23,9	16,6	23,6	29,7	24,1	19,4	24,0	35,2	38,7	34,4	36,6	33,5	31,6	31,4	32,0
	2003/05	37,0	23,0	17,8	25,0	33,6	22,2	17,9	24,1	35,5	36,2	33,1	35,1	37,0	31,0	25,6	31,1
Facklärd arbetare	1991/93	11,6	10,5	9,3	10,6	14,4	15,3	..	14,4	28,7	33,7	30,7	31,6	26,3	32,5	..	30,0
	1995/97	12,2	9,1	7,2	9,5	..	15,6	..	14,7	30,5	32,7	26,9	30,8	..	35,1	..	31,6
	1999/01	..	12,9	10,7	13,3	..	18,4	12,8	17,2	..	30,9	23,5	27,8	..	28,7	26,7	27,6
	2003/05	..	14,5	10,2	13,3	..	14,6	..	15,6	..	28,8	26,4	27,4	..	29,8	..	30,1
Samtliga arbetare	1991/93	21,5	13,8	11,4	15,8	21,9	17,4	11,5	17,3	33,2	37,0	30,6	34,5	30,0	33,1	28,6	31,1
	1995/97	19,8	14,7	9,5	15,1	22,4	18,6	14,2	18,3	34,8	35,8	29,6	34,2	29,5	34,0	27,7	31,2
	1999/01	25,0	18,9	14,0	19,1	27,3	21,9	17,3	21,7	31,7	35,1	29,6	32,8	31,4	30,5	29,9	30,5
	2003/05	28,9	18,8	14,2	19,6	31,0	19,3	16,3	21,3	31,6	32,5	29,9	31,6	35,4	30,5	27,3	30,8
Lägre tjänstemän	1991/93	..	11,2	..	12,2	19,4	13,3	10,8	14,0	..	29,0	..	28,1	35,3	31,1	30,4	31,8
	1995/97	..	10,4	..	12,2	26,9	13,0	9,4	14,6	..	28,3	..	26,6	30,8	27,5	32,7	29,8
	1999/01	..	14,2	..	15,0	..	14,1	13,1	15,4	..	28,4	..	27,8	..	29,5	27,8	29,4
	2003/05	..	15,2	..	17,3	..	19,6	14,7	18,0	..	29,1	..	28,4	..	33,5	26,6	30,7
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	7,8	6,3	7,9	9,9	6,3	6,0	6,8	..	26,9	24,3	26,4	25,3	25,7	23,5	25,1
	1995/97	..	9,0	7,5	8,5	..	7,6	5,8	7,4	..	26,0	24,8	24,7	..	27,8	25,0	26,9
	1999/01	..	8,2	8,2	9,6	..	8,2	7,1	8,2	..	23,7	24,1	24,1	..	26,7	25,0	26,3
	2003/05	..	10,5	10,7	11,4	..	8,3	7,9	8,5	..	25,2	25,6	25,2	..	26,1	21,6	25,3
Högre tjänstemän	1991/93	..	7,1	7,6	7,4	..	5,1	..	5,6	..	22,5	22,2	23,1	..	23,0	..	23,2
	1995/97	..	6,5	4,8	6,0	..	5,6	2,5	5,3	..	22,8	17,1	20,5	..	24,5	21,6	24,2
	1999/01	..	8,1	6,2	8,2	..	7,5	6,3	7,4	..	23,7	17,4	21,7	..	23,3	23,2	22,6
	2003/05	..	8,6	6,7	8,3	..	8,0	6,3	7,9	..	20,2	18,7	20,0	..	24,0	21,0	24,0
Samtliga tjänstemän	1991/93	13,0	8,3	7,5	8,8	14,9	8,7	7,9	9,7	29,3	25,8	23,7	25,8	31,1	27,2	26,0	27,6
	1995/97	13,2	8,4	6,7	8,5	17,8	9,0	6,4	9,6	23,0	25,3	21,2	23,7	29,2	26,9	27,2	27,4
	1999/01	18,3	9,6	8,2	10,4	15,5	9,9	8,9	10,4	27,7	24,8	21,6	24,1	27,5	26,8	25,5	26,5
	2003/05	20,3	10,8	9,8	11,5	15,4	11,3	9,5	11,2	26,6	24,1	22,7	23,9	33,1	27,5	22,9	26,5
Företagare	1991/93	..	8,2	6,5	7,7	9,7	..	7,6	7,0	7,6	6,6
	1995/97	..	10,4	5,3	9,1	10,1	..	5,6	7,0	6,6	7,2
	1999/01	11,5	7,3
	2003/05	..	9,1	..	10,0	6,6	..	7,5
Samtliga	1991/93	18,3	10,5	8,7	11,8	18,6	12,3	9,5	13,0	30,9	27,8	23,6	27,4	29,7	28,5	26,1	28,2
	1995/97	17,5	11,3	7,5	11,4	20,2	12,7	9,5	13,2	29,9	27,5	22,0	26,4	28,8	28,6	26,4	28,0
	1999/01	22,1	13,8	10,7	14,3	21,5	14,4	12,0	14,9	29,4	27,7	22,6	26,4	29,1	27,4	26,4	27,4
	2003/05	25,4	14,1	11,5	14,9	24,3	14,1	11,9	15,1	29,4	26,1	23,6	25,7	33,8	28,0	23,8	27,5

Tabell 8.9 Andel sysselsatta (procent) som upplever arbetet som psykiskt påfrestande respektive enformigt efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 8.9 Employed persons (per cent) who find their work mentally stressful, monotonous, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Upplever att (instämmer helt eller delvis)															
		arbetet är psykiskt påfrestande								arbetet är enformigt							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	30,6	28,6	26,0	28,8	36,1	40,1	32,6	36,9	40,3	31,9	25,1	33,4	37,1	27,6	23,2	29,0
	1995/97	33,4	32,1	29,0	31,9	40,8	43,4	36,0	40,5	47,7	36,3	27,8	37,8	44,3	32,7	26,3	33,6
	1999/01	38,2	35,1	27,7	34,0	40,6	46,4	39,9	42,9	46,0	38,5	29,5	38,1	49,1	36,0	28,4	36,9
	2003/05	29,9	32,4	28,5	30,7	40,8	41,5	35,6	39,5	55,2	40,3	33,2	42,0	52,8	33,8	26,6	37,0
Facklärd arbetare	1991/93	22,4	26,2	21,1	24,1	49,3	52,6	..	49,8	22,1	18,0	15,1	18,7	18,7	14,1	..	15,4
	1995/97	28,7	27,9	23,9	27,2	..	56,1	..	57,3	31,2	22,3	16,5	23,5	..	16,0	..	17,8
	1999/01	..	30,6	29,1	30,3	..	59,2	60,4	59,9	..	22,1	20,1	22,6	..	17,7	15,4	19,1
	2003/05	..	30,8	28,7	30,6	..	58,6	..	58,0	..	24,7	16,9	23,7	..	20,2	..	21,9
Samtliga arbetare	1991/93	26,8	27,3	23,6	26,4	40,1	43,7	34,6	40,4	31,8	24,7	20,2	26,1	31,6	23,7	21,3	25,4
	1995/97	31,2	30,1	26,6	29,6	47,9	47,9	40,3	45,8	40,1	29,6	22,3	31,0	38,0	26,8	23,4	28,6
	1999/01	35,4	33,1	28,3	32,4	46,1	51,4	46,4	48,6	38,4	31,0	25,3	31,3	43,9	28,9	24,3	30,9
	2003/05	31,1	31,6	28,6	30,6	41,8	48,0	45,4	45,6	46,9	32,7	25,5	33,6	47,2	28,6	24,5	32,0
Lägre tjänstemän	1991/93	..	47,8	..	42,4	30,7	30,6	31,4	30,9	..	10,7	..	11,2	23,3	14,7	14,2	16,5
	1995/97	..	48,3	..	43,5	33,4	32,6	33,4	33,0	..	14,1	..	15,2	35,6	16,5	14,2	19,5
	1999/01	..	49,0	..	46,1	..	35,8	30,5	34,2	..	14,5	..	15,7	..	19,1	14,9	20,8
	2003/05	..	43,0	..	40,6	..	38,0	30,5	34,2	..	15,2	..	17,1	..	21,1	17,9	22,7
Tjänstemän mellannivå	1991/93	..	54,4	48,3	51,1	45,8	58,3	55,4	55,6	..	4,9	5,2	5,4	8,0	5,0	3,7	5,2
	1995/97	..	52,6	46,4	49,3	..	66,7	62,4	64,4	..	6,9	6,6	6,9	..	6,2	6,5	6,8
	1999/01	..	52,6	51,8	50,9	..	60,3	57,7	59,5	..	8,2	7,0	8,8	..	7,5	5,9	7,6
	2003/05	..	50,0	42,3	47,0	..	55,9	55,2	56,4	..	10,5	9,8	11,9	..	9,0	5,5	8,9
Högre tjänstemän	1991/93	..	59,0	57,1	57,9	..	60,4	..	61,1	..	3,8	3,8	3,9	..	3,7	..	3,7
	1995/97	..	59,2	56,6	56,9	..	61,6	59,7	59,3	..	3,5	3,2	3,7	..	4,1	4,0	4,6
	1999/01	..	59,0	52,5	55,2	..	58,9	61,8	59,0	..	6,8	3,3	6,0	..	7,3	4,6	6,2
	2003/05	..	53,6	49,3	51,2	..	52,4	59,6	54,9	..	6,5	5,5	6,3	..	5,2	4,3	5,9
Samtliga tjänstemän	1991/93	43,4	54,5	48,1	51,1	39,0	48,1	46,6	46,1	10,3	5,8	5,6	6,4	15,6	8,4	8,3	9,7
	1995/97	43,2	54,1	47,9	50,6	45,2	53,9	50,3	51,4	13,8	7,2	6,1	7,8	21,4	9,2	9,0	11,1
	1999/01	44,2	54,0	50,1	51,3	50,0	52,3	49,7	51,1	18,8	9,2	6,0	9,5	20,2	11,1	8,6	11,6
	2003/05	45,3	49,9	44,3	47,2	49,1	50,1	48,9	49,6	23,3	9,9	8,3	10,9	25,7	11,2	8,9	12,1
Företagare	1991/93	..	40,7	31,1	36,7	29,0	..	11,6	8,1	10,4	10,9
	1995/97	..	45,0	35,2	40,5	24,3	..	14,7	8,4	12,7	9,6
	1999/01	33,7	14,3
	2003/05	..	39,6	..	34,9	17,2	..	15,9
Samtliga	1991/93	32,0	41,9	36,8	38,5	39,6	45,7	39,5	42,7	24,1	14,0	11,1	15,5	24,4	14,6	13,9	16,6
	1995/97	35,2	43,1	38,9	40,4	46,2	50,2	44,7	47,8	30,5	17,3	11,8	18,4	29,9	15,8	14,6	18,1
	1999/01	38,7	43,7	39,5	41,5	47,7	51,2	47,2	49,3	30,3	19,1	14,0	19,5	32,5	18,0	14,7	19,5
	2003/05	36,4	41,0	36,7	38,8	44,7	48,9	46,8	47,5	38,0	20,4	15,1	21,3	38,2	17,5	14,2	19,9

Tabell 8.10 Andel sysselsatta (procent) som upplever att arbetet är bundet/ofritt respektive meningsfullt efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 8.10 Employed persons (per cent) who find their work too restrictive, meaningful, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Upplever att (<i>instämmer helt eller delvis</i>)															
		arbetet är bundet och ofritt								arbetet är meningsfullt							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	22,1	16,8	16,8	18,6	22,3	18,0	15,9	18,6	46,5	50,0	54,4	49,7	52,2	61,4	64,0	59,6
	1995/97	25,8	22,6	20,9	23,2	25,2	20,5	18,7	21,1	42,9	48,3	52,6	47,6	46,5	58,7	66,0	57,9
	1999/01	27,3	24,2	20,8	24,2	31,0	25,6	25,4	26,9	43,1	43,7	54,4	46,3	47,0	59,1	59,9	56,3
	2003/05	26,7	22,8	19,8	22,9	30,8	25,5	22,1	26,0	43,7	43,8	53,1	46,5	46,1	58,4	61,7	55,9
Facklärd arbetare	1991/93	13,4	12,0	11,8	12,4	19,1	14,2	..	16,5	63,8	65,1	69,2	65,5	78,1	79,3	..	78,7
	1995/97	19,0	13,8	11,9	14,8	..	19,7	..	21,1	53,2	62,9	67,7	61,3	..	75,6	..	76,2
	1999/01	..	13,7	13,7	14,8	..	19,5	22,2	21,4	..	62,0	63,2	61,0	..	79,5	79,7	78,2
	2003/05	..	16,0	15,5	15,9	..	20,1	..	21,8	..	58,5	65,8	60,8	..	77,1	..	74,7
Samtliga arbetare	1991/93	18,0	14,3	14,3	15,5	21,3	16,9	16,3	18,0	54,6	57,9	61,8	57,6	60,0	66,5	66,7	64,7
	1995/97	22,6	18,4	16,5	19,2	24,7	20,2	19,4	21,1	47,7	55,3	59,9	54,2	55,0	64,7	69,7	63,7
	1999/01	23,9	19,4	17,6	20,1	29,7	23,2	24,4	25,0	48,1	52,0	58,3	52,8	53,7	67,0	66,1	63,7
	2003/05	22,8	19,5	17,7	19,7	28,5	23,4	23,1	24,6	49,3	51,0	59,1	53,0	50,0	65,5	67,3	62,2
Lägre tjänstemän	1991/93	..	8,8	..	9,7	22,3	20,7	21,8	21,3	..	72,9	..	71,8	60,7	69,5	67,5	67,0
	1995/97	..	12,3	..	12,6	29,3	25,1	20,3	24,4	..	68,9	..	68,2	55,7	65,6	71,3	65,4
	1999/01	..	16,3	..	13,8	..	24,1	21,6	24,4	..	66,6	..	66,3	..	65,0	67,3	64,8
	2003/05	..	12,6	..	14,1	..	24,3	22,2	23,9	..	69,8	..	67,7	..	69,4	72,6	68,0
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	6,8	8,4	7,2	11,3	11,2	8,9	10,7	..	81,9	82,4	81,6	86,7	87,3	88,7	87,5
	1995/97	..	10,4	10,5	10,1	..	16,3	19,7	17,1	..	80,9	78,0	79,7	..	85,4	84,4	84,9
	1999/01	..	9,4	11,4	10,0	..	15,6	16,2	16,2	..	79,5	78,7	78,3	..	85,3	84,1	84,2
	2003/05	..	11,0	10,1	11,1	..	16,4	17,5	17,0	..	74,2	78,3	74,8	..	83,0	84,4	82,9
Högre tjänstemän	1991/93	..	7,7	6,9	7,4	..	12,2	..	11,3	..	87,8	84,4	86,7	..	90,4	..	88,7
	1995/97	..	9,2	8,3	8,8	..	13,5	10,4	12,2	..	88,0	87,7	87,6	..	87,5	86,6	86,0
	1999/01	..	10,1	8,6	9,0	..	11,1	17,9	13,8	..	82,2	86,2	83,0	..	85,4	84,5	84,9
	2003/05	..	8,6	8,8	8,5	..	11,2	10,6	11,1	..	79,4	82,9	80,7	..	84,2	85,9	83,7
Samtliga tjänstemän	1991/93	8,9	7,6	7,9	7,9	16,1	15,1	15,3	15,3	76,5	81,9	80,6	80,7	73,3	81,1	78,6	79,1
	1995/97	11,0	10,4	9,7	10,3	21,0	18,7	17,7	18,8	75,3	80,9	79,8	79,7	70,0	79,1	79,7	77,8
	1999/01	10,1	11,3	9,7	10,6	22,4	17,2	18,4	18,4	70,3	77,4	79,4	77,1	73,1	79,0	78,6	78,0
	2003/05	14,2	10,4	10,2	10,8	20,4	17,1	17,1	17,5	67,2	75,3	78,4	75,6	67,4	79,7	81,2	78,7
Företagare	1991/93	..	19,0	15,5	18,0	18,3	..	75,0	77,3	75,4	74,4
	1995/97	..	16,6	15,3	15,8	17,8	..	75,1	77,1	75,6	78,7
	1999/01	16,8	73,4
	2003/05	..	11,3	..	12,0	74,5	..	75,4
Samtliga	1991/93	15,4	11,8	11,4	12,5	19,1	15,9	15,9	16,6	62,1	71,6	73,4	69,9	66,1	75,1	73,0	72,5
	1995/97	18,4	14,4	12,8	14,7	22,7	19,2	18,4	19,6	57,8	69,6	72,9	68,2	62,4	73,7	75,8	72,1
	1999/01	18,3	15,5	13,1	15,3	26,2	19,4	20,8	21,1	57,1	65,8	71,6	66,1	63,2	74,5	73,9	72,3
	2003/05	19,3	14,4	13,3	14,8	25,1	19,3	19,0	20,2	56,6	64,7	71,1	65,7	57,7	74,5	76,3	72,3

Tabell 8.11 Andel sysselsatta (procent) som upplever att de i det stora hela är nöjda med arbetet efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 1991/93, 1995/97, 1999/01 och 2003/05

Table 8.11 Employed persons (per cent) who is on the whole satisfying, by socio-economic group, sex and age. 1991/93, 1995/97, 1999/01 and 2003/05

SEI	År	Upplever att (instämmer helt eller delvis) de i det stora hela är nöjda med arbetet							
		Män i ålder				Kvinnor i ålder			
		16-29	30-49	50-64	Totalt	16-29	30-49	50-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	1991/93	61,3	67,6	77,8	67,4	68,7	74,4	81,4	74,8
	1995/97	60,3	64,6	67,8	64,1	58,1	65,3	75,3	66,6
	1999/01	63,0	58,8	64,7	61,5	58,6	61,9	68,1	63,0
	2003/05	58,7	58,4	65,8	60,6	56,9	66,1	72,8	65,6
Facklärd arbetare	1991/93	72,0	72,2	74,4	72,5	80,1	83,2	..	82,3
	1995/97	66,0	70,4	72,3	69,6	..	74,6	..	74,7
	1999/01	..	65,3	68,2	65,8	..	68,6	75,8	70,6
	2003/05	..	64,5	70,7	66,3	..	70,1	..	70,2
Samtliga arbetare	1991/93	66,3	70,0	76,1	70,0	72,1	77,0	82,0	76,8
	1995/97	63,0	67,4	70,0	66,7	62,3	68,6	76,2	69,1
	1999/01	63,4	61,8	66,3	63,4	61,2	64,5	70,6	65,6
	2003/05	60,7	61,4	68,1	63,2	58,7	67,6	73,1	67,1
Lägre tjänstemän	1991/93	..	80,1	..	81,0	75,2	82,1	82,2	80,6
	1995/97	..	78,0	..	76,4	71,3	78,5	81,2	78,0
	1999/01	..	75,3	..	76,0	..	74,3	78,8	74,8
	2003/05	..	73,6	..	74,9	..	75,8	80,0	76,8
Tjänstemän mellanivå	1991/93	..	82,5	83,0	82,4	87,0	83,9	88,3	85,4
	1995/97	..	80,8	81,7	81,2	..	77,7	80,2	78,9
	1999/01	..	76,1	81,4	78,4	..	77,7	78,5	78,3
	2003/05	..	75,2	80,1	77,1	..	78,5	80,6	78,9
Högre tjänstemän	1991/93	..	84,2	83,0	84,0	..	85,8	..	84,5
	1995/97	..	84,8	85,9	85,8	..	78,1	82,1	79,8
	1999/01	..	79,7	82,7	81,1	..	78,2	76,0	77,0
	2003/05	..	78,8	83,8	81,0	..	80,4	82,8	81,1
Samtliga tjänstemän	1991/93	82,0	82,6	82,8	82,5	80,2	83,6	84,7	83,2
	1995/97	80,4	81,7	82,2	81,7	76,9	78,1	81,1	78,8
	1999/01	77,8	77,2	81,7	78,8	74,7	76,7	78,0	76,9
	2003/05	76,1	76,3	81,2	78,1	74,8	78,3	81,0	78,9
Företagare	1991/93	..	81,2	85,0	82,9	86,1
	1995/97	..	77,3	82,2	79,7	85,1
	1999/01	79,5
	2003/05	..	81,8	..	80,4
Samtliga	1991/93	72,1	77,4	80,7	77,1	75,9	81,1	83,5	80,5
	1995/97	69,6	75,3	78,2	75,0	69,5	74,9	79,3	75,1
	1999/01	69,2	70,7	75,9	72,1	68,0	72,3	75,4	72,5
	2003/05	66,5	70,3	76,2	71,8	65,7	74,5	78,6	74,5

9

De yngres arbetsförhållanden

(Frågorna är endast ställda till dem som är yngre än 30 år)

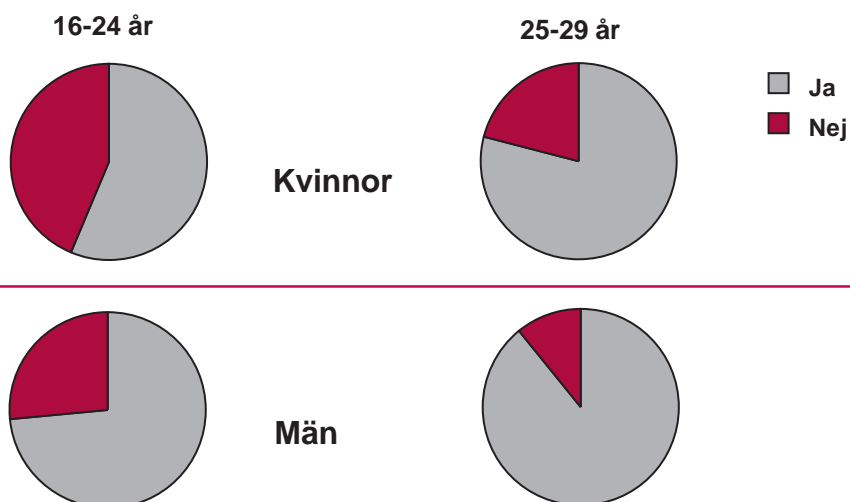
Frågorna som behandlas i detta avsnitt har endast ställts till dem som är under 30 år. Eftersom undersökningen endast omfattar de sysselsatta gäller svaren enbart de yngre som tillhör denna kategori. De gäller således inte generellt för samtliga yngre. Detta avsnitt behandlar enbart dessa frågor medan de ungas arbetsmiljö i övrigt ingår i samtliga kapitel. Här behandlas frågan om man hur många jobb man har haft under de tre senaste åren, om man anser sig etablerad på arbetsmarknaden och om arbetsuppgifterna stämmer med den utbildning man har. Dessutom ingår en serie frågor om vilka förhållanden man anser mycket viktiga i arbetet. Frågorna är med för första gången i 2005 års undersökning. Det finns därför inte underlag för någon redovisning för yrken, näringsgrenar etc. De resultat som kommenteras nedan är i huvudsak de som redovisas i tabeller i kapitel 1. *De skillnader mellan grupper som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta).*

Antalet jobb de tre senaste åren

Andelen sysselsatta ungdomar som 2005 har haft ett enda jobb de tre senaste åren är ungefär 30 procent bland kvinnor och 40 procent bland män. Ett flertal, särskilt markerat bland kvinnor har alltså haft flera jobb. Särskilt i gruppen under 25 år är könsskillnaden tydlig. Klart är också att både kvinnor och män i åldern under 25 år är i en fas där man prövar olika arbeten i större utsträckning än de något äldre ungdomarna 25-29 år. Även i den äldre gruppen har dock mer än hälften haft mer än ett jobb de senaste tre åren.

Etablering på arbetsmarknaden

Sysselsatta unga män bedömer jämfört med sysselsatta unga kvinnor i större utsträckning att de är etablerade på arbetsmarknaden genom god försörjning, tryggt jobb etc. Skillnaden är kraftig såväl under som över 25 års ålder. I åldern 25-29 år anser sig ett flertal, 88,0 procent av de unga männen mot 76,5 procent av kvinnorna, etablerade. Det innebär samtidigt att det är dubbelt så vanligt bland kvinnor i den åldern att *inte* känner sig etablerade på arbetsmarknaden jämfört med män.

Arbetsuppgifterna stämmer mot egna utbildningen

Något mindre än hälften av både kvinnor och män, 43 procent, har arbetsuppgifter som de anser stämmer i stort med den utbildning de har. I gruppen under 25 år gäller detta ungefär var tredje. I den äldre gruppen rör det sig om ungefär varannan som funnit sådana arbetsuppgifter. Ännu i åldern 25-29 år är det alltså ungefär varannan som arbetar mest med annat än de har utbildning för. Frågan har inte ställts till dem som är 30 år eller mer. Därför saknas underlag för att bedöma om det i de åldersgrupperna successivt blir vanligare med arbetsuppgifter som stämmer med utbildningen eller om den bristande överensstämmelsen mellan utbildning och arbetsuppgifter i så många fall kvarstår.

Vad de unga anser är viktigt i arbetet

En grupp frågor som ställdes till ungdomarna gällde vilka förhållanden i arbetslivet som man ansåg mycket viktiga, ganska viktiga eller inte särskilt viktiga. Man gjorde alltså inte i svaret någon rangordning, och många satte ”mycket viktigt” för flera av de förhållanden som räknades upp. Både kvinnor och män markerade särskilt ofta att arbetskamraterna var mycket viktiga. Arbetsmiljön och arbetsuppgifterna anges oftare av kvinnor än män. Att ha ett fast jobb är mycket viktigt för ungefär två av tre unga kvinnor och män. Bland männen är detta lika viktigt oavsett om man är över eller under 25 år. Bland kvinnorna ökar andelen med åldern från 56,4 till 70,3 procent.

Saker som är mycket viktiga för de unga i deras arbete

	Kv	M
Arbetskamraterna	84,6	80,7
Arbetsmiljön	75,5	61,6
Fast jobb	63,4	66,9
Arbetsuppgifterna	63,3	55,2
Lönen	57,8	57,8
Utvecklingsmöjligheterna	58,5	55,9

De äldres arbetsförhållanden

Frågorna som ingår i detta avsnitt har endast ställts till dem som är minst 50 år. Här behandlas enbart dessa frågor medan de äldres arbetsmiljö i övrigt ingår i samtliga kapitel. Detta avsnitt behandlar frågor om huruvida man bedömer sig orka eller kommer att vara tillräckligt frisk för att arbeta fram till ordinarie pensionsålder och om arbetsuppgifterna är anpassade till den enskildes personliga förutsättningar. För dem som bedömer att de inte kommer att orka eller vara friska nog för att arbeta fram till den ordinarie pensionsålder redovisas vad i arbetssituationen man anser borde ändras för att man skall kunna arbeta vidare till pensionsåldern.

Nedan visas exempel på resultat som på efterföljande sidor redovisas i tabeller efter yrke, näringsgren och socioekonomisk indelning. För att få större underlag för en specificerad redovisning efter yrke och kön används data från Arbetsmiljöundersökningarna 2001, 2003 och 2005 sammantaget (benämnt 2001/03/05). Motsvarande sätt används för att redovisa uppgifter efter näringsgren och kön. För socio-ekonomisk grupp redovisas det sammanlagda materialet för 2001/03/05 efter kön och åldersgrupp.

De skillnader mellan grupper eller förändringar över tid som kommenteras nedan är genomgående statistiskt säkerställda (signifikanta). Där antalet svarande i respektive grupp är mindre än 400 personer redovisas inte uppgifterna utan (..) markeras.

Svårt att klara av arbetet med hänsyn till åldern

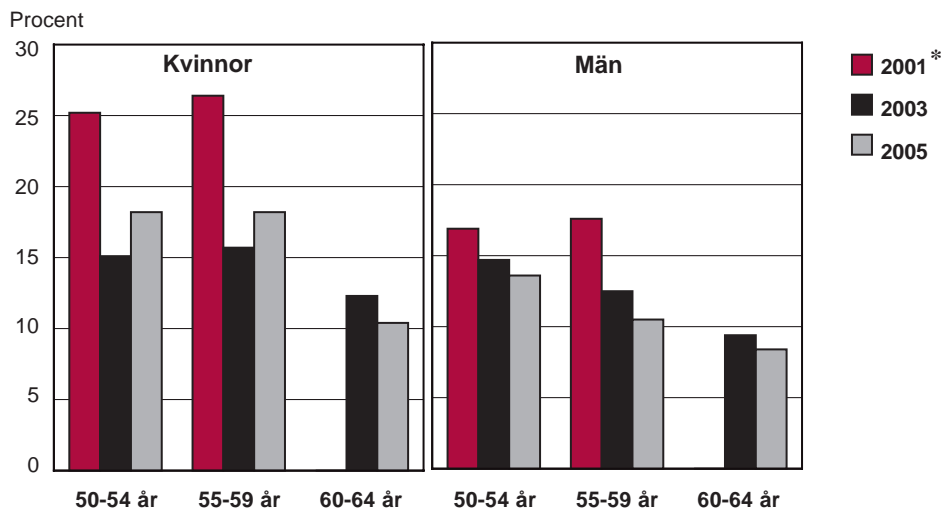
Andelen sysselsatta i åldern 50-64 år som 2005 uppger att de idag har svårt att klara sina arbetsuppgifter med hänsyn till åldern är 6,9 procent för kvinnor och 5,4 procent för män. Männens andel har minskat signifikant med 2,3 procentandelar sedan 2003. Svårigheterna är vanligast bland dem som är 55 år och uppåt.

Bland kvinnor är det särskilt inom olika läraryrken (15,3 %) och inom vård och omsorg (10,2 %) som man uppger att man har svårt att klara sina arbetsuppgifter med hänsyn till åldern. För män finns höga andelar för dem som arbetar inom byggverksamhet och tillverkning där runt 10 procent uppger detta. Yrkesuppgifterna avser 2001/03/05.

Bedömer sig inte orka arbeta fram till ordinarie pensionsålder

Andelen sysselsatta (50-64 år) som bedömer att de inte kommer att orka jobba fram till ordinarie pensionsålder är 16,2 % bland kvinnor och 11,1 % bland män (ej signifikant skillnad mellan kvinnor och män). Ingen signifikant förändring har skett sedan 2003. Däremot har det skett en signifikant nedgång jämfört med undersökningen 2001 då motsvarande siffror var 24 % respektive 15 %.

Andel kvinnor och män (50-64 år) som bedömer att de inte kommer att orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter åldersgrupp. 2001-2005

* År 2001 är antalet svarande kvinnor och män 60-64 år mindre än 400 och redovisas därför inte

År 2001 var det betydligt vanligare bland kvinnor än män att bedöma att man inte skulle orka jobba fram till den ordinarie pensionsåldern. Detta gällde för samtliga åldersgrupper över 50 år. Denna skillnad består år 2005. Nedan visas exempel på yrken där det är vanligt respektive mindre vanligt att man inte tror sig kunna arbeta till den ordinarie pensionsåldern. Uppgifterna avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.	28,2	Gruv-, bygg- och anläggningsarbete	22,4
Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola	24,8	Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.	18,1
		Transport- och maskinförarbete	15,3
Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning		Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning	
	12,7		11,3
Annat arb. som kräver teor. spec.komp.		Ingenjörer och tekniker	
	12,2		9,6
Kontors- och kundservicearbete		Annat arb. som kräver teor. spec.komp.	
	11,4		7,5
Samtliga kvinnor	18,3	Samtliga män	12,9

Bland kvinnliga undersköterskor över femtio år det mer än var fjärde som inte tror sig orka arbeta till den ordinarie pensionsåldern. Detta gäller ungefär i samma utsträckning kvinnliga lärare. Kvinnor har höga andelar som inte tror sig orka till pensionsåldern främst inom yrken där man arbetar med andra människor (patienter, klienter, elever etc.), medan männen med samma bedömning främst återfinns i yrken med kroppsarbete. Här finns t.ex. byggnads- och anläggningsarbetare, reparatörer och transport- och maskinförare.

En jämförelse mellan dem som arbetar i olika yrken är något vanskelig. Den kan förväntas påverkas av en "healthy worker effect". Om det föreligger en risk att individer inte orkar arbeta till ordinarie pensionsålder är det troligt att bland den äldre delen i yrket är det de "starkaste" som finns kvar. Ju äldre personer vi studerar desto större sannolikhet är det att en del har slutat i förtid och därmed hamnat utanför undersökningen. Det gäller i särskilt hög grad för yrken med stora påfrestningar. En följd av detta blir att vi här kommer att underskatta de faktiska skillnaderna mellan olika yrken för sådana påfrestningar i arbetet som leder till att man inte orkar fram till ordinarie pension.

Nedan visas hur stor andel kvinnor och män i befolkningen som är sysselsatta i åldrarna mellan 40 och 64 år. Uppgifterna avser 2005.

(Källa: AKU Årsmedeltal 2005)

Sysselsättningsintensitet för kvinnor och män efter ålder. Procent		
Ålder	Kvinnor	Män
40-44 år	84,2	88,3
45-49 år	84,2	87,8
50-54 år	82,1	85,4
55-59 år	77,2	82,0
60-64 år	55,0	61,0
60 år	67,8	71,4
61 år	66,8	68,8
62 år	55,6	64,5
63 år	44,2	50,7
64 år	34,9	43,8
16-64 år	71,8	75,9

Sysselsättningsintensiteten sjunker från runt 85 procent i åldern 50-54 år för att de sista åren före 65 år ligga under 50 procent. Kvinnor har i varje årskull en lägre sysselsättningsintensitet. En betydande del av avgången från arbetslivet beror på ohälsa. Det bör beaktas vid bedömningen av arbetarelaterad ohälsa bland de äldre som fortfarande är i arbete.

Förhållanden som bör förändras för att man skall kunna arbeta kvar i yrket till ordinarie pensionsålder

Följande frågor berör endast dem (50-64 år) som svarat att de bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder.

Frågorna avser förkortning av arbetstiden, förändring av arbetstidens förläggning, förändring av fysiska krav, förändring av den psykosociala arbetsmiljön samt förändring av arbetstakten.

De vanligaste kraven på faktorer som bör förändras redovisas här för kvinnor respektive män. Resultaten avser 2001/03/05.

Kvinnor		Män	
Kortare arbetstid	59,5	Kortare arbetstid	49,5
Arbetstidens förläggning	23,1	Arbetstidens förläggning	18,0
Arbetstakten	56,7	Arbetstakten	47,3
Fysiska krav	37,2	Fysiska krav	34,3
Psykosocial arbetsmiljö	45,1	Psykosocial arbetsmiljö	18,2

De två vanligaste kraven är samma för kvinnor och män: arbetstiden bör förkortas och arbetstakten bör sänkas. Ungefär varannan kvinna och man tar upp dessa faktorer. Bland kvinnor är det tredje skälet att den psykosociala arbetsmiljön bör förändras och bland män de fysiska kraven. Arbetstidens förläggning är ett bekymmer för ca två av tio oavsett kön.

Tabell 10.1 Andel sysselsatta (procent), 50-64 år, som uppger att de har med hänsyn till åldern svårt att klara av de arbetsuppgifter de idag har, som bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter yrke (SSYK) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 10.1 Employed persons (per cent), age 50-64, who due to age have difficulties in performing duties they have now, who do not think they will be able to work up to the normal retirement age, by occupation and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Yrke	Alla i åldern 50-64 år									
	Har idag med hänsyn till åldern svårt att klara av arbetsuppgifterna					Bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder				
	2003	2005	2001/03/05		Tot	2003	2005	2001/03/05		Tot
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
1 Ledningsarbete	5,5	..	5,4	13,2	..	13,8
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	5,3	14,3
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	9,1	5,1	5,3	9,4	7,4	10,2	11,7	7,5	18,7	13,3
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	15,3	12,7	24,8	19,0
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	3,9	4,1	4,0	7,5	12,2	9,8
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	3,1	12,2
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv.	5,8	5,7	4,7	6,7	5,7	11,2	12,2	10,6	15,6	13,0
31 <i>Tekniker- och ingenjörsarbete m.m.</i>	5,5	..	5,1	10,0	..	9,9
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	5,3	..	4,8	9,6	..	9,5
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutb.</i>	10,7	13,9
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	4,4	3,1	3,5	3,6	3,6	11,5	11,5	11,3	12,7	12,0
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	3,8	12,3
4 Kontors- och kundservicearbete	4,6	2,7	..	4,2	4,4	10,4	10,0	..	11,4	10,9
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	3,8	4,2	11,1	10,7
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	10,2	6,8	..	9,5	9,3	19,4	16,5	..	23,0	21,3
51 <i>Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete</i>	10,8	7,6	..	10,2	10,2	21,6	17,9	..	24,5	23,3
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	9,3	6,8	..	9,4	9,1	22,8	18,1	..	25,1	24,1
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	9,1	9,2	28,2	28,1
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	5,7	13,6
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	5,7	13,6
7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	10,8	7,7	10,1	..	9,9	17,9	18,6	19,8	..	19,9
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	10,4	..	10,3	22,4	..	22,6
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	10,2	..	10,3	18,1	..	18,1
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	..	6,9	7,5	..	8,2	..	11,3	13,8	..	14,9
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	9,6	14,8
83 <i>Transport- och maskinförarbete</i>	6,1	..	6,6	15,3	..	15,6
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	11,4	23,7
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutbildning</i>	11,4	24,2
Samtliga	8,0	6,1	7,0	8,1	7,6	13,7	13,6	12,9	18,3	15,6

Tabell 10.2 Andel sysselsatta (procent), 50-64 år, som uppger att de har med hänsyn till åldern svårt att klara av de arbetsuppgifter de idag har, som bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter näringsgren (SNI) och kön. 2003, 2005 och 2001/03/05

Table 10.2 Employed persons (per cent), age 50-64, who due to age have difficulties in performing duties they have now, who do not think they will be able to work up to the normal retirement age, by branch of industry and sex. 2003, 2005 and 2001/03/05

Näringsgren	Alla i åldern 50-64 år									
	Har idag med hänsyn till åldern svårt att klara av arbetsuppgifterna					Bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder				
	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot	2003	2005	2001/03/05 ¹		Tot
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	Tot	Tot	M	Kv	Tot
Utvinning av mineral, tillverkning	7,8	6,8	7,5	8,3	7,7	12,4	12,5	12,8	15,3	13,5
<i>Tillverkning</i>	7,7	6,6	7,4	8,3	7,6	12,4	12,5	12,9	15,3	13,5
Byggverksamhet	8,0	..	7,6	22,5	..	21,5
Mark- grund- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- o anläggningsmaskiner med förare	5,8	..	5,5	20,7	..	20,1
Partihandel och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.	..	5,3	8,5	4,7	6,9	..	12,6	14,8	14,3	14,6
Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	7,2	13,5
Detaljhandel, utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar	5,6	13,9
Transport, magasinering och kommunikation	6,6	..	7,5	13,7	..	13,8
Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill, resebyråverksamhet	6,3	..	7,3	13,9	..	13,9
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	5,2	3,7	6,0	4,4	5,4	8,8	10,0	8,6	15,0	11,0
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	5,9	..	5,5	8,7	..	10,9
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	4,3	8,7
Utbildning^{3,4}	11,2	7,7	8,3	11,0	10,2	15,1	16,9	9,6	22,8	19,1
Utbildning exkl. förskola	11,8	7,6	..	7,3	10,5	14,1	15,5	..	12,3	18,7
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	8,9	7,3	..	9,1	8,7	17,9	15,5	..	21,4	19,8
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	7,0	7,7	..	8,7	8,2	16,8	13,8	..	18,6	17,2
Omsorg och sociala insatser med boende ⁵	10,9	10,9	19,1	18,5
Personliga och kulturella tjänster	7,8	7,6	12,5	11,7
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	4,3	4,4	4,4	9,7	15,0	12,6
Samtliga	8,0	6,1	7,0	8,1	7,6	13,7	13,6	12,9	18,3	15,6

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005**. För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001**.

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Tabell 10.3 Andel sysselsatta (procent), 50-64 år, som uppger att de har med hänsyn till åldern svårt att klara av de arbetsuppgifter de idag har, som bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder efter socioekonomisk indelning (SEI), kön och ålder. 2001/03/05

Table 10.3 Employed persons (per cent), age 50-64, who due to age have difficulties in performing duties they have now, who do not think they will be able to work up to the normal retirement age, by socio-economic group, sex and age. 2001/03/05

SEI	Alla i åldern 50-64 år															
	Har idag med hänsyn till åldern svårt att klara av arbetsuppgifterna								Bedömer sig inte orka jobba fram till ordinarie pensionsålder							
	Män i ålder				Kvinnor i ålder				Män i ålder				Kvinnor i ålder			
	50-54	55-59	60-64	Totalt	50-54	55-59	60-64	Totalt	50-54	55-59	60-64	Totalt	50-54	55-59	60-64	Totalt
Ej facklärd arbetare	7,6	10,2	..	9,6	8,0	9,9	..	9,6	19,5	13,7	..	15,3	24,8	24,1	..	22,7
Facklärd arbetare	4,9	7,6	8,4	10,6	22,0	19,0	26,2	25,1
Samtliga arbetare	6,4	10,5	10,1	8,7	8,2	10,2	12,3	9,9	20,7	16,3	10,9	17,0	25,4	25,4	17,3	23,4
Lägre tjänstemän	5,9	3,4	3,7	11,9	12,1	10,8
Tjänstemän mellannivå	3,9	6,6	..	5,3	5,9	10,2	..	8,6	10,1	9,5	..	9,6	20,4	21,0	..	19,6
Högre tjänstemän	4,5	4,2	..	4,8	5,3	8,4	..	7,1	9,5	10,3	..	9,0	15,8	14,8
Samtliga tjänstemän	4,2	5,3	6,6	5,2	5,0	8,0	7,7	6,8	10,1	10,9	7,4	9,8	16,9	17,2	10,2	15,7
Företagare	7,8	9,2	17,3	13,8
Samtliga	5,5	7,7	8,5	7,0	6,2	9,1	10,0	8,1	15,1	13,5	8,2	12,9	19,6	20,0	12,8	18,3

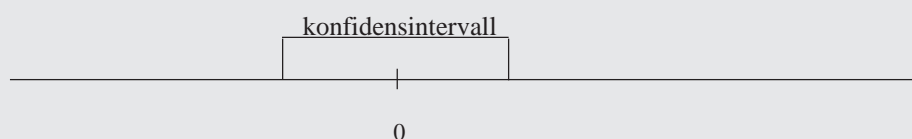
Bilaga 1 – Svarande

Det antal som anges är antalet enkätsvarande i Arbetsmiljöundersökningarna 1991–2005.

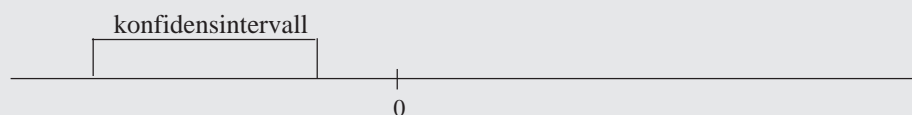
Vid tabellanalysen har konfidensintervall bildats för skillnaden mellan olika procenttal, för att testa vilka skillnader som är *signifikanta* (*statistiskt säkerställda*). För att beräkna ett konfidensintervall för en skillnad har följande formel använts:

$$p_1 - p_2 \pm 1,96 \sqrt{\frac{p_1 (100 - p_1)}{n_1} + \frac{p_2 (100 - p_2)}{n_2}}$$

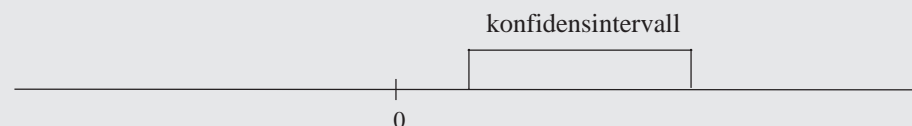
där p_1 och p_2 är procenttalen som ska jämföras och n_1 och n_2 är motsvarande antal personer. Med 95 procents säkerhet täcker detta intervall den sanna skillnaden.

Om konfidensintervallet innehåller både positiva och negativa värden innebär det att skillnaden kan vara positiv eller negativ och att båda dessa alternativ är fullt möjliga. Skillnaden är då *inte signifikant* (eller *ej statistiskt säkerställd*).

Om hela konfidensintervallet ligger på den *negativa* delen av talaxeln innebär det att skillnaden troligen (med 95 procents säkerhet) är mindre än noll. Den negativa skillnaden är *signifikant* och *statistiskt säkerställd*.

Om hela konfidensintervallet ligger på den *positiva* delen av talaxeln innebär det att skillnaden troligen (med 95 procents säkerhet) är större än noll. Den positiva skillnaden är *signifikant* och *statistiskt säkerställd*.

Bilaga 1 (forts)**Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter yrke och år enligt redovisade tabeller**

Yrke	2003		2005			2001/03/05			2003/05			2001 och 2005			2005		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot			
1 Ledningsarbete	469	441	842	472	1314	587	..	910	529	..	845	441			
12 <i>Ledningsarb. i stora/medelstora företag</i>	626	..	959	443	..	683	400	..	616			
122 <i>Drift- och verksamhetschefer</i>	511			
2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	1783	1975	2432	3081	5513	1648	2110	3758	1651	2079	3730	867	1108	1975			
21 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom teknik- o datavetenskap m.m.</i>	..	403	834	..	1113	570	..	763	566	..	753	403			
213 <i>Dataspecialister</i>	452	..	614	400	421			
2131 <i>Systemerare och programmerare</i>	400	..	535			
214 <i>Civilingenjörer, arkitekter m.fl.</i>	450			
22 <i>Arb. som kräver teor. specialistkomp. inom biologi, hälso- o sjukvård</i>	530	748	506	496			
23 <i>Läraryrke inom universitet, gymnasie- och grundskola</i>	501	565	534	1042	1576	..	707	1066	..	716	1075	565			
232 <i>Gymnasielärare m.fl.</i>	495			
233 <i>Grundskollärare</i>	508	658	455	439			
24 <i>Annat arb. som kräver teor. spec.komp.</i>	670	753	846	1230	2076	575	848	1423	579	827	1406	..	445	753			
241 <i>Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän</i>	482	867	592	579			
3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsv. kunskaper	1930	2090	2762	3282	6044	1799	2221	4020	1879	2235	4114	916	1174	2090			
31 <i>Tekniker- och ingenjörarbete m.m.</i>	459	475	1233	..	1512	768	..	934	850	..	1053	475			
311 <i>Ingenjörer och tekniker</i>	828	..	971	508	..	591	582	..	683			
32 <i>Arb. inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutbildning</i>	881	1016	..	588	684	..	605	694			
323 <i>Sjuksköterskor</i>	493	533			
33 <i>Läraryrke som kräver kortare högskoleutbildning</i>	661	721	..	457	493	..	449	490			
331 <i>Förskollärare och fritidspedagoger</i>	629	672	..	433	456	..	433	463			
34 <i>Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning</i>	918	991	1334	1461	2795	899	1010	1909	899	978	1877	464	527	991			
341 <i>Säljare, inköpare, mäklare m.fl.</i>	483	487	876	517	1393	608	..	970	582	..	910	487			
3415 <i>Företagssäljare</i>	485	..	660	446	435			
343 <i>Redovisningsekonomer, adm. ass m.fl.</i>	469	595	421			
4 Kontors- och kundservicearbete	906	963	750	2189	2939	494	1375	1869	505	1528	2033	..	714	963			
41 <i>Kontorsarbete m.m.</i>	724	754	666	1645	2311	438	1040	1478	448	1139	1587	..	534	754			
412 <i>Bokförings- och redovisningsass m.fl.</i>	481	522			
413 <i>Lager- och transportassistenter m.fl.</i>	520			
4131 <i>Lagerassistenter m.fl.</i>	432			
419 <i>Övrig kontorspersonal</i>	586	681	424	..	425	494			
42 <i>Kundservicearbete</i>	544	628	446			
5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	1684	1758	978	4243	5221	683	2759	3442	648	2889	3537	..	1405	1758			
51 <i>Service-, omsorgs- o säkerhetsarbete</i>	1305	1330	555	3440	3995	..	2242	2635	..	2331	2690	..	1133	1330			
513 <i>Vård- och omsorgspersonal m.fl.</i>	1071	1091	..	2984	3281	..	1942	2162	..	2020	2210	..	978	1091			
5131 <i>Barnskötare m.fl.</i>	575	615	411	413			
5132 <i>Undersköterskor, sjukvårdsbitr. m.fl.</i>	..	437	..	1196	1263	..	787	833	..	820	867	..	411	437			
5133 <i>Vårdbiträden, personliga ass. m.fl.</i>	785	882	..	497	569	..	528	591			
52 <i>Försäljningsarb. inom detaljhandel m.m.</i>	..	428	423	803	1226	..	517	807	..	558	847	428			
522 <i>Försälj., detaljhand. demonstr. m.fl.</i>	..	428	423	803	1226	..	517	807	..	558	847	428			
5222 <i>Försäljare, fackhandel</i>	455	705	476	479			

Bilaga 1 (forts)**Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter yrke och år enligt redovisade tabeller**

Yrke	2003		2005		2001/03/05			2003/05			2001 och 2005			2005		
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot		
6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	417	..	562		
61 <i>Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske m m</i>	417	..	562		
7 Hantverksarbete inom byggverk-samhet och tillverkning	985	977	2708	..	2924	1827	..	1962	1793	..	1939	912	..	977		
71 <i>Gruv-, bygg- och anläggningsarbete</i>	479	509	1425	..	1482	956	..	988	965	..	1003	496	..	509		
712 <i>Byggnads- och anläggningsarb. m.fl.</i>	655	..	661	444	..	445	444	..	449		
713 <i>Byggnadshantverkare m.fl.</i>	603	..	641	415	406	..	430		
72 <i>Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.</i>	1064	..	1113	730	..	762	684	..	716		
8 Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.	886	911	2328	469	2797	1509	..	1797	1588	..	1911	769	..	911		
82 <i>Maskinoperatörs- o monteringsarbete</i>	456	416	1018	..	1385	648	..	872	678	..	929	416		
83 <i>Transport- och maskinförararbete</i>	976	..	1048	638	..	685	684	..	733		
832 <i>Fordonsförare</i>	592	..	642	415	416	..	449		
9 Arb. utan krav på särskild yrkesutb.	784	1147	..	484	732	..	551	802		
91 <i>Servicearbete utan särskild yrkesutb.</i>	716	989	..	443	623	..	500	684		
912 <i>Städare m.fl.</i>	404	465		
9122 <i>Hotell- och kontorsstädare m.fl.</i>	402	459		
Samtliga	9214	9703	13660	14892	28552	9118	9799	18917	9172	10166	19338	4630	5073	9703		

Bilaga 1 (forts)**Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter näringsgren och år enligt redovisade tabeller**

Näringsgren	2003		2001/03/05			2001 och 2005			2003/2005		2005			
	Tot	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot	M	Kv	Tot
Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	1095	1221	2006	1458	3464	1383	986	2369	1335	981	2316	712	509	1221
Fastighetsverksamhet	404
Databehandlingsverksamhet m.m.	447	..	621	425	404
Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag	683	734	1123	985	2108	764	661	1425	756	661	1417	734
Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag ²	661	690	720	631	1351	690	720	631	1351	690
Utbildning^{3,4}	1146	1237	783	2490	3273	526	1601	2127	531	1852	2383	..	963	1237
Utbildning exkl. förskola	889	942	771	1950	2721	520	1312	1832	519	1312	1831	..	674	942
Förskola	540	552	540	552
Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärverksamhet	1649	1794	703	4751	5454	456	3349	3805	497	2946	3443	..	1544	1794
Hälso- och sjukvård, veterinärverksamhet	860	901	422	2187	2609	..	1478	1749	..	1470	1761	..	761	901
Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg ⁵	563	597	..	563	597
Omsorg och sociala insatser med boende	470	547	..	909	1017	..	495	547	..	909	1017	..	495	547
Öppna sociala insatser ⁶	567	665	567	665
Personliga och kulturella tjänster	609	648	761	1106	1867	513	745	1258	510	747	1257	648
Hotell- och restaurangverksamhet	536
Intressebevakning religiös verksamhet	448
Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	618	426
Offentlig förvaltning och försvar, internationell verksamhet	605	619	804	1051	1855	514	736	1250	537	687	1224	619
Samtliga	9214	9703	13660	14892	28552	9172	10166	19338	9118	9799	18917	4630	5073	9703

1) För grupper markerade med fotnot 2 och 4 samt 6 gäller uppgifterna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2003 och 2005.**

För grupper markerade med fotnot 3 och 5 gäller slutsummorna för **Män, Kvinnor samt Totalt endast år 2001.**

2) Särredovisades ej 2001.

3) T.o.m. år 2001 redovisas förskolan inom Hälso och sjukvård under rubriken Barnomsorg.

4) From. år 2003 redovisas förskolan under Utbildning.

5) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 1992.

6) Redovisning enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2002.

Bilaga 1 (forts)**Antal kvinnor och män med 400 eller fler enkätsvarande efter socioekonomisk indelning och år enligt redovisade tabeller**

SEI	År	Män i ålder			Totalt	Kvinnor i ålder			Totalt
		16-29	30-49	50-64		16-29	30-49	50-64	
Ej facklärd arbetare	1991/1993	888	1205	519	2612	1045	1718	1078	3841
	1995/1997	688	1136	516	2340	698	1313	891	2902
	1999/2001	572	1044	616	2232	607	1148	825	2580
	2003/2005	489	951	629	2069	590	974	724	2288
Facklärd arbetare	1991/1993	787	1303	521	2611	452	708	..	1410
	1995/1997	588	1078	505	2171	..	742	..	1375
	1999/2001	..	927	503	1817	..	732	400	1357
	2003/2005	..	975	572	1847	..	635	..	1233
Samtliga arbetare	1991/1993	1675	2509	1040	5224	1498	2430	1331	5259
	1995/1997	1276	2214	1022	4512	1038	2055	1184	4277
	1999/2001	959	1971	1119	4049	832	1880	1225	3937
	2003/2005	789	1926	1201	3916	796	1609	1116	3521
Lägre tjänstemän	1991/1993	..	682	..	1366	573	1380	694	2647
	1995/1997	..	554	..	1122	420	1111	709	2240
	1999/2001	..	518	..	1027	..	953	646	1894
	2003/2005	..	452	..	916	..	801	657	1683
Tjänstemän mellannivå	1991/1993	..	1295	613	2255	408	1536	580	2524
	1995/1997	..	1088	663	2049	..	1434	664	2442
	1999/2001	..	968	604	1821	..	1445	882	2700
	2003/2005	..	876	676	1758	..	1432	1001	2746
Högre tjänstemän	1991/1993	..	1121	521	1796	..	683	..	1093
	1995/1997	..	966	591	1724	..	735	432	1324
	1999/2001	..	778	586	1533	..	710	470	1331
	2003/2005	..	831	728	1686	..	823	580	1532
Samtliga tjänstemän	1991/1993	808	3099	1511	5418	1111	3600	1554	6265
	1995/1997	682	2608	1605	4895	921	3281	1805	6007
	1999/2001	603	2264	1514	4381	819	3108	1998	5925
	2003/2005	470	2159	1731	4360	667	3056	2238	5961
Företagare	1991/1993	..	812	454	1393	548
	1995/1997	..	572	434	1102	477
	1999/2001	782
	2003/2005	..	411	..	831
Samtliga	1991/1993	2617	6445	3014	12076	2685	6344	3069	12098
	1995/1997	2059	5409	3072	10540	2020	5604	3155	10779
	1999/2001	1604	4617	3004	9225	1673	5179	3356	10208
	2003/2005	1306	4500	3312	9118	1487	4804	3508	9799

Bilaga 2 Beskrivning av den använda näringsgrensindelningen enligt SNI1992 och SNI2002

SNI-kod	Näringsgrensgruppering
A 01, 02 + B 05	Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske
A 01	Jordbruk, jakt o service i anslutning härtill
A 02	Skogsbruk och service till skogsbruk
C+D	Utvinning av mineral, tillverkning
D 15-37	Tillverkning
DA 15	Livsmedels-, dryckesvarutillverkning
DJ28	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater
DK 29	Tillverkning av maskiner, som ej ingår i annan underavdelning
DM 34	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar
F 45	Byggverksamhet
F 45.1 + F 45.2 + F 45.5	Mark-, grund-, bygg- och anläggningsarbeten, uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare
F 45.3 + F 45.4	Bygginstallationer, slutbehandling av byggnader
G 50-52	Parti- och detaljhandel, reparation av motorfordon m.m.
G50	Handel med och service av motorfordon, detaljhandel med drivmedel
G51	Parti- och agenturhandel utom med motorfordon
G52	Detaljhandel utom med motorfordon; reparation av hushållsartiklar
G52.1	Detaljhandel med brett sortiment
G52.2-5	Specialiserad detaljhandel
I 60-64	Transport, magasinering o kommunikation
I 60-63	Land-, sjö- och lufttransport, transport i rörsystem samt stödtjänster härtill; resebyråverksamhet
I 60	Landtransport; transport i rörsystem
I 64	Post- och telekommunikationer
J 65-67	Finansiell verksamhet

Bilaga 2 (forts)

SNI-kod	Näringsgrensgruppering
K 70-74	Fastighets- och uthyrningverksamhet, företagstjänster
K 70	Fastighetsverksamhet
K 72	Databehandlingsverksamhet m.m.
K 73	Forskning och utveckling
K 74	Andra företagstjänster inkl. personaluthyrningsföretag
K 74 exkl. 74.502	Andra företagstjänster exkl. personaluthyrningsföretag
M 80	Utbildning
M 80 exkl. 80.101	Utbildning exkl. förskola
M 80.101	Förskola
N 85	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster; veterinärverksamhet
N 85.1-2	Hälso- o sjukvård, veterinärverksamhet
N 85.311+323	Vård och service till boende i servicehus o.d., äldre- och handikappomsorg
N 85.31	Omsorg och sociala insatser med boende
N 85.32	Öppna sociala insatser
H 55 + O 90-93 + P 95	Personliga och kulturella tjänster
H 55	Hotell och restaurangverksamhet
O 91	Intressebevakning, religiös verksamhet
O 92	Rekreations-, kultur- och sportverksamhet
L 75 + Q 99	Offentlig förvaltning, försvar, internationell verksamhet

Bilaga 3 – Beskrivning av socioekonomisk indelning

Fakta om socioekonomisk indelning (SEI)

Klassificeringen enligt den socioekonomiska indelningen grundas på uppgifter om yrke och det för respektive yrke normala utbildningskravet. Klassificeringen bygger således inte på några uppgifter om individens utbildning.

Indelningen görs i grupperna arbetare, tjänstemän och företagare enligt nedan.

	Normalt utbildningskrav efter grundskola
Arbetare	
Ej facklärda, varuproducerande (11)	Mindre än två år
Ej facklärda, tjänsteproducerande (12)	Mindre än två år
Facklärda, varuproducerande (21)	Minst två år
Facklärda, tjänsteproducerande (22)	Minst två år
Tjänstemän	
Lägre, tjänstemän I (33)	Mindre än två år
Lägre, tjänstemän II (36)	Två men ej tre år
Tjänstemän på mellannivå (46)	Tre men ej sex år
Högre tjänstemän/Ledande befattningar (56/57)	Minst sex år
Fria yrkesutövare med akademikeryrken (60)	Minst sex år
Företagare och egenföretagare	
Företagare (79)	
Lantbrukare och medhjälpare (89)	

Denna publikation beställas från **Arbetsmiljöverkets Publikationsservice**, 171 84 Solna, telefon 08 – 730 97 00 eller fax 08–730 98 17. This publication can be ordered from the **Swedish Work Environment Authority, Publication Services** SE–171 84 Solna, (phone +46 8 730 97 00 or fax +46 8 730 98 17). Statistikpublikationer kan beställas från **SCB, Publikationstjänsten**, 701 89 ÖREBRO, telefon: 019-17 68 00, fax: 019-17 64 44, e-post: publ@scb.se. De kan också beställas i bokhandeln eller köpas i **SCB:s statistikbutiker**, Karlavägen 100 i Stockholm och Klostergatan 23 i Örebro. Aktuell publicering redovisas i SCB:s publikationskatalog, som kan beställas gratis. Ytterligare hjälp ges av SCB:s **Informationsservice**, telefon: 08-506 948 01 eller 019-17 62 00 (fax: 08-506 948 99 eller 019-17 64 44).

This Statistical Report and other publications in the series Official Statistics of Sweden can be ordered from Statistics Sweden, **Publication Services**, SE-701 89 ÖREBRO, Sweden (phone: +46 19 17 68 00, fax: +46 19 17 64 44, e-mail: publ@scb.se). If you don't find the data you need in the publications, please contact Statistics Sweden, **Information Services**, Box 24 300, SE-104 51 STOCKHOLM, Sweden (phone: +46 8 506 948 01, fax: +46 8 506 948 99).